

I. WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, zwany dalej „**planem ogólnym**”, w wykonaniu uchwały nr XLVII/435/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Augustów.

Podstawą prawną opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940), zwana dalej „**ustawą**”.

Prognoza obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy Augustów wraz z obszarami pozostającymi zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu. Prognoza została opracowana równolegle z projektem planu ogólnego.

Integralną częścią niniejszej prognozy jest załącznik nr 1 – część graficzna uzasadnienia do planu ogólnego.

W prognozie zamieszczono informacje o rodzajach dokumentów uwzględnionych przy jej sporządzaniu.

2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Podstawą prawną wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu ogólnego gminy Augustów są zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940, 1535), która wprowadza do polskiego prawodawstwa zapisy następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- 1) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej;
- 2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- 3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
- 4) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26/1 z 28.01.2012),
- 5) Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- 6) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
- 7) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 334/17 z 17.12.2010).

Prognoza wykonana została w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- 2) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
 - 3) Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
 - 4) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne;
 - 5) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska;
 - 6) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz Projekt nowelizacji z dnia 17 marca 2008 roku;
 - 7) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie;
 - 8) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną;
 - 9) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie określenia gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną;
 - 10) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie określenia gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną
- oraz projekt planu ogólnego gminy Augustów.

Konieczność opracowania prognozy została także potwierdzona przez:

- 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem, znak: WSTII.411.1.16.2024.JW z dnia 18.10.2024 r.,
- 2) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Augustowie (pismo Uzgodnienie nr 4/Uz/NZ/2018 znak: NZ.4462.4.2018 z dnia 26 stycznia 2018 roku).

W ramach wskazanych wyżej pism zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jaki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wskazali na obowiązek opracowania Prognozy dla projektu planu ogólnego gminy Augustów, a także wskazali zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w przedmiotowym dokumencie.

3. Zawartość prognozy

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń budowlanych, zapisanych w projekcie miejscowego planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja tych ustaleń na poszczególne komponenty środowiska we wzajemnych powiązaniach.

Uwzględnia jego wrażliwość i odporność na degradację, wymogi ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, wpływ na środowisko, a także na jakość życia i zdrowia ludzi. Zawiera ocenę dotychczasowych skutków wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko oraz przewidywanych oddziaływań realizacji projektu miejscowego planu na poszczególne elementy środowiska i ich wzajemne powiązania. Wskazuje propozycje rozwiązań mogących wyeliminować lub ograniczyć negatywne wpływy na środowisko.

Opracowanie „Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów”, składa się z:

- niniejszego tekstu prognozy;
- części graficznej do uwarunkowań do projektu planu ogólnego gminy.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
 - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Zgodnie z art. 46 lub 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Wójt Gminy Augustów uzgodnił z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Ponadto w Prognozie uwzględniono uzgodniony zakres i stopień szczegółowości opracowania wynikający z pism:

- 1) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem, znak: WSTII.411.1.16.2024.JW z dnia 18.10.2024 r.,
- 2) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Augustowie (pismo Uzgodnienie nr 4/Uz/NZ/2018 znak: NZ.4462.4.2018 z dnia 26 stycznia 2018 roku).

Na obszarze gminy Augustów występują w obszary podlegające ochronie prawnej na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13), t.j.:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”;
- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”;
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”;
- 4) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”;
- 5) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 Puszcza Augustowska (PLB 200002);
- 6) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków 2000 Ostoja Biebrzańska (PLB 200006);
- 7) Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Augustowska (PLH 200005);
- 8) rezerwat przyrody Jezioro Kolno;
- 9) 6 pomników przyrody: 1 – pojedyncze drzewo, 5- grup drzew;
- 10) użytki ekologiczne: liczba obiektów 10, o łącznej powierzchni 21,70 ha.

Stosownie do art. 46 i 47 ustawy, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty dokumentów strategicznych (m. in. polityk, strategii, planów, programów) mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami, t.j.: Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53 ustawy Wójt Gminy Augustów pismem, znak PGK.6721.1.2024 z dnia - 8.10.2024 r. wystąpił do w.wym. organów o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu ogólnego Augustów.

W odpowiedzi, Naczelnik Wydziału Spraw Terenowych I w Suwałkach działając z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku pismem, znak: WSTII.411.1.16.2024.JW z dnia 18.10.2024 r. zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie w pełnym zakresie określonym w art. 51 ust. 2, przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 w.wym. ustawy

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Augustowie w piśmie znak: NZ.0523.16.2024 z dnia 17.10.2024 r. ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływania na zdrowie i życie ludzi, przede wszystkim inwestycji z zakresu: wydobywania kopalin, pól kempingowych lub karawaningowych, zabudowy przemysłowej, magazynowej, instalacji do wytwarzania energii, stoczni jachtowych, infrastruktury drogowej, sieci kanalizacyjnej, chowu lub hodowli zwierząt, instalacji do przetwórstwa owoców, warzyw lub produktów pochodzenia zwierzęcego, infrastruktury związanej ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów, infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej oraz ewentualnego narażenia ujęć wody na zanieczyszczenie w związku z realizacją ww. przedsięwzięć, a także sposobów ich minimalizowania i ograniczenia.

Po uzgodnieniu zakresu prognozy organ sporządzający projektowany dokument przygotowuje W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko wymagany jest udział społeczeństwa oraz organizacji ekologicznych, poprzez podanie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do opracowania projektowanego dokumentu, możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, możliwość składania uwag i wniosków oraz sposób ich rozpatrzenia (art. 39 ustawy).

Zgodnie z art. 17 pkt 11 i pkt 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, poz. 1907, poz. 1940, z 2025 r. poz. 527, poz. 680) organ sporządzający plan ogólny gminy ogłasza o rozpoczęciu konsultacji społecznych (nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji) informując o sposobach, miejscach i terminach prowadzenia konsultacji, a następnie przeprowadza konsultacje przez okres co najmniej 28 dni w formach określonych w ustawie

4. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Celem Prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie możliwych negatywnych skutków realizacji ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, a także propozycja takich rozwiązań, które zminimalizują ewentualne negatywne skutki.

Zakres merytoryczny Prognozy jest zgodny z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1. Zawartość projektowanego dokumentu – Plan ogólny gminy Augustów

Zasadność sporządzenia planu ogólnego gminy z wynika art. 13a ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Plan ogólny gminy Augustów sporządzono dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu.

Zakres opracowania planu ogólnego zawiera ustalenia określone w ustawie, j.w. oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758).

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego. Stanowi podstawę w zakresie ustalenia przeznaczenia terenu, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi podstawę prawną do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Stosownie do art. 13a ust. 5 i 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie stanowi podstawy do wydania innych decyzji, np. pozwolenia na budowę.

W planie ogólnym określa się:

- 1) strefy planistyczne;
- 2) gminne standardy urbanistyczne;

można określić:

- 1) obszary uzupełnienia zabudowy,
- 2) obszary zabudowy śródmiejskiej.

Plan ogólny uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia planu ogólnego sporządzono uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wynikające m.in. z ustaleń:

- 1) Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego zmieniony uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270);

- 2) „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” - uchwała nr XLVII/434/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030”

oraz obszarów i obiektów chronionych znajdujących się na obszarze opracowania, obszarów szczególnego zagospodarowania, rozmieszczenia istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej, rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym oraz krajobrazów priorytetowych.

Przy wyznaczaniu stref planistycznych w planie ogólnym wzięto pod uwagę w pierwszej kolejności zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, obszary uzupełnień zabudowy w ramach istniejącej zabudowy oraz obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dla których ustalono realizację funkcji mieszkaniowej.

Stosownie do art. 13c ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie ogólnym określono odpowiednie do specyfiki miejsca stref planistycznych

Gminny katalog stref planistycznych wyznacza ich profil funkcjonalny, wartości maksymalne nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (przy czym nie mniejszy niż wynika to z przepisów wydanych na podstawie art. 13m ust 2 w/w ustawy).

Plan ogólny sporządzony został w formie danych przestrzennych obejmujący m.in.

- 1) lokalizację przestrzenną obszaru objętego planem w postaci wektorowej,
- 2) atrybuty zawierające informacje o akcie,
- 3) lokalizację przestrzenną stref planistycznych, obszaru uzupełnień zabudowy, granice obszarów o różnych standardach/regulacjach w gminie,
- 4) atrybuty zawierające informacje o obiektach przestrzennych w/w.

2. Główne cele projektowanego dokumentu

Zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan ogólny gminy ma zastąpić studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Plan ogólny gminy stanowić będzie akt prawa miejscowego, będzie wpływać na kształtowanie przestrzeni.

Plan ogólny został sporządzony w wykonaniu uchwały nr XLVII/435/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Augustów.

Obszar objęty planem ogólnym stanowi obszar o zróżnicowanych funkcjach, o różnych przeznaczeniach i charakterze.

Celem sporządzenia planu ogólnego jest określenie potencjalnych możliwości rozwoju gminy Augustów, który będzie podstawą do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W planie ogólnym ustalono, że obszar gminy Augustów będzie znajdować się w niżej wymienionych strefach:

- 1) SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną;
- 2) SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną;
- 3) SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową;
- 4) SU – strefa usługowa;
- 5) SP – strefa gospodarcza;
- 6) SR – strefa produkcji rolniczej;
- 7) SI – strefa infrastrukturalna;
- 8) SN – strefa zieleni i rekreacji;
- 9) SC – strefa cmentarzy;
- 10) SG – strefa górnictwa;
- 11) SO – strefa otwarta;
- 12) SK – strefa komunikacji.

Plan ogólny gminy uwzględnia postanowienia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (PZPWP) i „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030”. W PZPWP określono istniejące uwarunkowania środowiskowe, komunikacyjne i infrastrukturalne. Plan ogólny gminy zawiera ustalenia w dostosowaniu do wyznaczonych przeznaczeń, do ewidencji gruntów i budynków.

Charakterystyka stref planistycznych

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną – **SW** profilem podstawowym jest teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej dodatkowo w niektórych strefach został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 roku.

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodziną – **SJ** profilem podstawowym jest teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej profil dodatkowo w niektórych strefach został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową – **SZ** profilem podstawowym jest teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej dodatkowo w niektórych strefach został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu wielkotowarowej produkcji rolnej, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie usługowej – **SU** profilem podstawowym jest teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. Dodatkowo w niektórych przypadkach dopuszczono teren składów i magazynów. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie gospodarczej – **SP** podstawowym profilem jest teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu usług. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 20% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie produkcji rolniczej – **SR** podstawowym profilem jest teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie infrastrukturalnej – **SI** podstawowym profilem jest teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji. W strefie tej dopuszczono profil dodatkowy w postaci terenu usług, terenu produkcji, terenu zieleni urządzonej, terenu zieleni naturalnej, terenu lasu, terenu wód. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 20% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie zieleni i rekreacji – **SN** podstawowym profilem jest teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej dodatkowo w niektórych strefach został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu usług sportu i rekreacji, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu.

Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 50% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie cmentarzy – **SC** podstawowym profilem jest, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu usług kultu religijnego, terenu usług handlu detalicznego. Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej 30% – zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia j.w.

W strefie górnictwa – **SG** podstawowym profilem jest teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu produkcji, terenu zieleni urządzonej, terenu zieleni naturalnej, terenu lasu, terenu wód. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie został ustalony.

W strefie otwartej – **SO** podstawowym profilem jest teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej został dopuszczony profil dodatkowy w postaci terenu elektrowni słonecznej, terenu elektrowni geotermalnej, terenu elektrowni wodnej, terenu biogazowni, terenu zieleni urządzonej. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie został ustalony.

W strefie komunikacyjnej – **SK** podstawowym profilem jest teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren komunikacji kolejowej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej. W strefie tej dodatkowo dopuszczono profil dodatkowy w postaci terenu drogi zbiorczej, terenu usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej. Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie został ustalony.

3. Powiązania z innymi dokumentami

Polska ze względu na przynależność do Unii Europejskiej zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii Europejskiej oraz udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w sprawach ochrony środowiska.

Najważniejsze zadania to: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. W planie ogólnym gminy należy uwzględniać cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej, m.in.:

- 1) dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- 2) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- 3) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
- 4) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
- 5) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. dotyczące zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 334/17 z 17.12.2010);
- 6) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26/1 z 28.01.2012).

W Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono cele ochrony środowiska wynikające z w. wym. dokumentów rangi międzynarodowej.

Ponadto przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano założenia i zasady określone w innych dokumentach, takich jak:

- 1) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wiejskich wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020;
- 2) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U.UE.L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej;
- 3) Polityka Ekologiczna Państwa;
- 4) Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 (projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028);
- 5) Pakiet klimatyczny – energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku);
- 6) Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
- 7) Program Ochrony Powietrza dla Strefy Podlaskiej;
- 8) Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego;
- 9) Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030;
- 10) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego;
- 11) Program ochrony środowiska województwa podlaskiego do 2030 roku;
- 12) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028;
- 13) Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu augustowskiego na lata 2008 – 2032;
- 14) „Strategia Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” - uchwała nr XLVII/434/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030”;
- 15) „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Augustów na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”;
- 16) Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby Planu ogólnego gminy Augustów.

Plan ogólny gminy Augustów jest ściśle powiązany z w.wym. dokumentami strategicznymi. W toku opracowywania projektu planu ogólnego szczegółowo przeanalizowano poszczególne dokumenty, jak również uwzględniano uwarunkowania lokalne w taki sposób, aby wyartykułować i wybrać odpowiednie zadania w celu ich realizacji, tzn. takie, które powinny umożliwić osiągnięcie zakładanego celu w zadanym horyzoncie czasowym i takie, na których realizację mają wpływ władze samej gminy.

Poniżej przedstawiono dokumenty strategiczne, z którymi powiązany jest projekt planu ogólnego gminy.

Plan ogólny gminy Augustów jest ściśle powiązany dokumentami strategicznymi, jednakże nie stanowi on jedynie powielenia zamieszczonych tam celów lub zadań.

Są to:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się, stanowiąc zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski.

W dniu 29.10.2013 r. Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020. To pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu.

Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka

wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Działania te, podejmowane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią.

Zmiany klimatu mogą pośrednio wpływać na zdrowie i życie poprzez tworzenie warunków dla wzrostu zanieczyszczeń powietrza (wtórnego pylenia oraz ozonu) i wody, rozwoju bakterii powodujących, zakażenia pokarmowe, a także chorób zakaźnych przenoszonych przez owady.

Zmiany klimatyczne oddziałują na całe społeczeństwo, jednakże szczególnie wrażliwe na choroby klimatozależne są grupy zwiększonego ryzyka jak osoby starsze, chorzy, osoby niepełnosprawne, osoby bezdomne i ubogie oraz dzieci.

W obszarze ochrony zdrowia zmiany klimatu mogą najsilniej objawiać się w postaci zwiększonej zachorowalności:

- 1) na raka skóry i zgonów na czerniaka oraz zgonów związanych z chorobami układu krążenia i oddechowego;
- 2) zatruc salmonellą, zakładając, że stan higieniczny społeczeństwa i gastronomii pozostanie na obecnym poziomie;
- 3) choroby odkleszczowe o wyraźnej sezonowości, głównie borelioza, szczególnie groźna na terenach leśnych Polski północnej;
- 4) choroby alergiczne.

Zmiany klimatu sprzyjają wzrostowi zachorowań i zgonów poprzez zmiany częstości i natężenia ekstremalnych zjawisk klimatycznych i sprzyjają rozprzestrzenianiu się chorób dotychczas niewystępujących w szerokościach umiarkowanych. Zmiany klimatu będą zatem oddziaływały na funkcjonowanie i aktywność instytucji systemu ochrony zdrowia jak również na jakość życia i zdrowie obywateli.

Wyniki prognoz wskazują, że do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo.

Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turytycznego.

Ze zmianami klimatycznymi wiązać się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Chociaż roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom, to jednak ich charakter będzie raczej bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami.

Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpływać będzie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody. Dotyczy to w szczególności zbiorników wodnych i terenów podmokłych. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie krótszy będzie okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubości. Nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju. Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. oraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry, a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne oraz wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Monitoring wpływu zmian klimatu jest działaniem niezwykle istotnym i został wskazany w odniesieniu do poszczególnych sektorów i obszarów w ramach właściwych kierunków działań SPA2020. Konieczne jest jednak zapewnienie koordynacji na poziomie krajowym, szczególnie w kontekście zarządzania kryzysowego, ratownictwa i ochrony ludności. Zmiany klimatu sprzyjają wzrostowi zachorowań i zgonów poprzez zmiany częstości i

natężenia ekstremalnych zjawisk klimatycznych i sprzyjają rozprzestrzenianiu się chorób dotychczas nie występujących w szerokościach umiarkowanych. Szczególnie zagrożone są grupy najbardziej wrażliwe, jak również rolnicy i leśnicy narażeni na choroby zakaźne przenoszone przez stawonogi (np. kleszcze).

Konieczne jest stworzenie systemu monitoringu i ostrzegania przed zjawiskami klimatycznymi i pochodnymi, które mogą szkodliwie wpływać na zdrowie i jakość życia.

Przygotowanie przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i zjawisk z nimi związanych ma ogromne znaczenie społeczno-gospodarcze. Dlatego działania, w tym zakresie powinny zmierzać do objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego, które zapewni właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych takich jak, m.in. Geoportal.

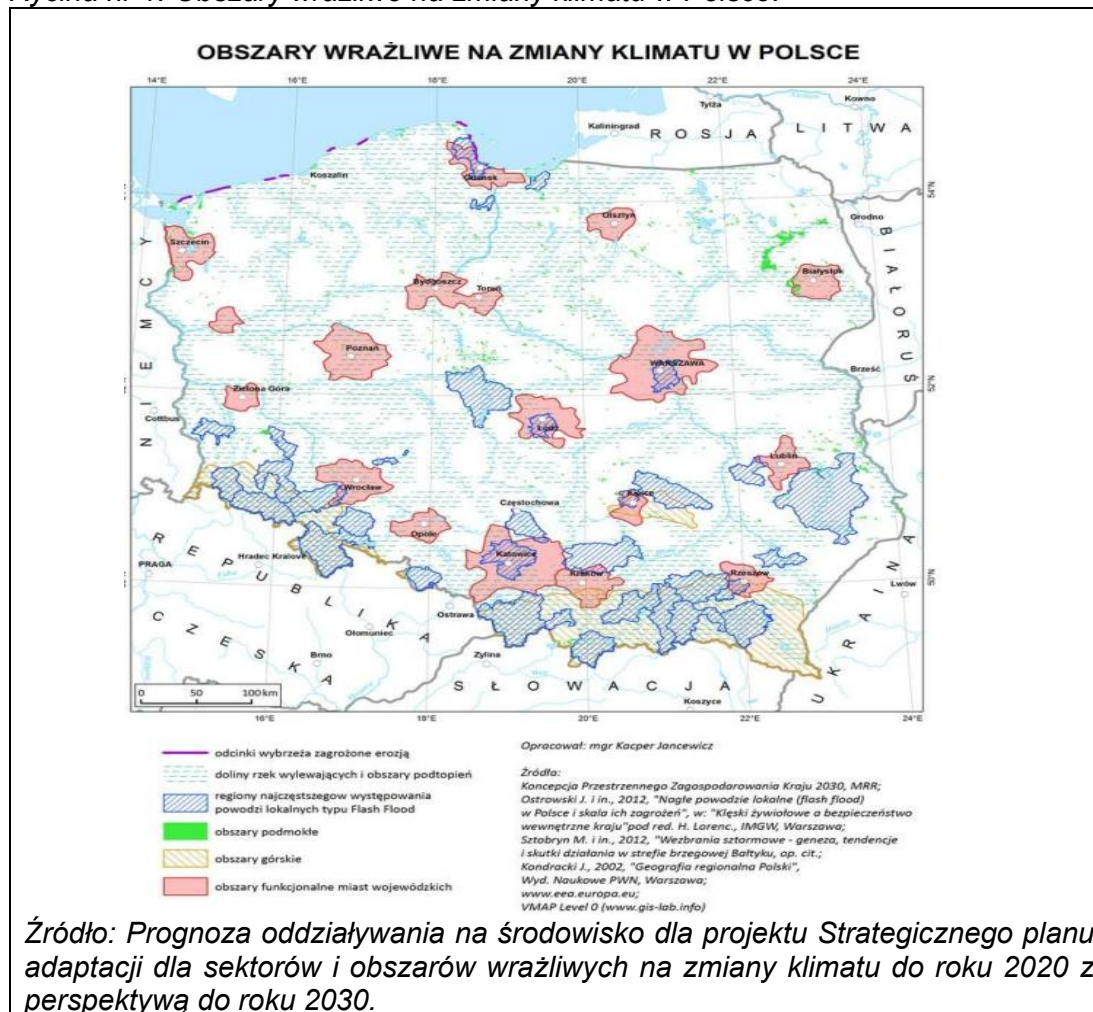
Przy formułowaniu działań SPA przesądzono, że dokument powinien zawierać różne grupy działań adaptacyjnych, obejmujących zarówno przedsięwzięcia techniczne (np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża), jak i zmiany regulacji prawnych (np. zmiany w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwości zabudowy terenów zagrożonych powodziami, podtopieniami i osuwiskami, bardziej elastyczne procedury szybkiego reagowania na klęski żywiołowe), wdrożenie systemów monitoringu o się do poszczególnych dziedzin i obszarów oraz szerokie upowszechnianie wiedzy na temat koniecznej zmiany zachowań gospodarczych.

Uwzględniono przy tym następujące generalne zasady:

- 1) należy minimalizować podatności na ryzyko związane ze zmianami klimatu, m.in. uwzględniając ten aspekt na etapie planowania inwestycji;
- 2) konieczne jest opracowanie planów szybkiego reagowania na wypadek katastrof klimatycznych (powódzie, susze, fale upałów), tak by instytucje publiczne były przygotowane do niesienia natychmiastowej pomocy poszkodowanym;
- 3) należy wyznaczyć działania, które z punktu widzenia efektywności kosztowej powinny być podjęte w pierwszej kolejności;
- 4) w pierwszym rzędzie należy przygotować się na przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowia i życia ludzi oraz szkodom, których skutki mogą być nieodwracalne (np. w postaci utraty dóbr kultury, rzadkich ekosystemów).

Obszar objęty projektem planu ogólnego nie jest położony na obszarze wrażliwym na zmiany klimatu – zgodnie z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 roku oraz Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 i Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu planu. Nie jest położony na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią lub obszarze obejmującym tereny zagrożone zalaniem. Nie jest też zagrożony osuwiskami. Nie stanowi terenu podmokłego.

Rycina nr 1. Obszary wrażliwe na zmiany klimatu w Polsce.

Ustalenia Planu ogólnego gminy Augustów uwzględniają cele SPA 2020 w zakresie kształtowania zagospodarowania przestrzennego oraz stosowania technologii i rozwiązań przyjaznych środowisku i wspierających ochronę jego zasobów.

Plan ogólny nie wprowadza ustaleń sprzecznych z założeniami, m.in.: Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, Programu Ochrony Powietrza dla strefy podlaskiej.

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U.UE.L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej

Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 5, str. 275, z późn. zm.), tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW) weszła w życie dnia 22 grudnia 2000 r. Najważniejszym przesłaniem RDW jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń.

Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska.

Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód, poprzez określenie i wdrożenie koniecznych działań w ramach zintegrowanych programów działań w państwach członkowskich do 2015 roku.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoly, Świeżej i Ücker. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami. Zgodnie z mapą dorzeczy i regionów wodnych gmina Augustów znajduje się w Dorzeczu Wisły, rejonie wodnym Środkowej Wisły.

W Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły określono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych utworzonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (tzw. RDW) oraz dla wód podziemnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały sformułowane głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, które określają stan ekologiczny wód powierzchniowych, a także wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych wzięto pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie - potencjałe ekologicznym, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu. Ustalając cele środowiskowe uwzględniano też różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód.

Celem środowiskowym dla naturalnych części wód będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego.

W obu przypadkach w celu osiągnięcia dobrego stanu - potencjału konieczne jest dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z definicją umieszczoną w RDW dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

Art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- 1) zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- 2) zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW);
- 3) zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych;
- 4) wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Dla obszarów chronionych funkcjonujących na obszarach dorzeczy, nie zostały obecnie podwyższone cele środowiskowe, z uwagi na częstokroć wyższe wymagania w stosunku do wartości granicznych wskaźników jakości wody przyjętych jako wartości 62 graniczne dla dobrego stanu ekologicznego bądź dla dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego wód, niż w poszczególnych aktach prawa, regulujących sposób postępowania i wymagania co do stanu wód w obrębie obszarów chronionych.

W Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono, m.in. działania związane z rozwojem infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, w szczególności kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy Augustów, który niewątpliwie przyczyni się do ochrony środowiska wodnego (w szczególności wód powierzchniowych i podziemnych).

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Cel główny Polityki, to rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiony wprost z SOR.

Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu.

Polityka ekologiczna państwa 2030 stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- 1) zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- 2) likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- 3) ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- 4) przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- 5) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- 6) wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- 7) gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- 8) zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- 9) wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- 10) przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- 11) adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- 12) edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- 13) usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Zasady te odzwierciedlają tendencje europejskiej polityki ekologicznej.

Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz o poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.

W celu zapewnienia właściwej ochrony środowiska naturalnego w Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono cele i priorytety ekologiczne oraz zasady polityki ekologicznej wyrażone w powyższym dokumencie.

Krajowy plan gospodarki odpadami 2022 (projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028)

„Krajowy plan gospodarki odpadami” jest nadrzędnym dokumentem w zakresie gospodarki odpadami, z którym zgodne powinny być plany gospodarki odpadami, opracowywane na niższych szczeblach administracji samorządowej. Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 został przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. w sprawie "Krajowego Planu gospodarki odpadami 2014" (M. P. Nr 101, poz. 1183).

Celem dalekosiężnym Krajowy planu gospodarki odpadami 2014 jest osiągnięcie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a zwłaszcza hierarchia postępowania z odpadami, zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowanie do ponownego użycia,

recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie. Najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie.

Główne cele strategiczne zawarte w „Krajowym planie gospodarki odpadami 2014” to:

- 1) uniezależnienie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju;
- 2) zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska;
- 3) zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- 4) wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów;
- 5) utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami.

„Krajowy plan gospodarki odpadami 2014” zawiera też cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów.

W granicach gminy Augustów nie ma składowiska odpadów i nie przewiduje się jego budowy. Nie funkcjonują też instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów i również nie przewiduje się ich budowy

Gmina Augustów objęta jest Biebrzańskim Systemem Gospodarki Odpadami, którego głównym celem było utworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz zaplecza umożliwiającego zagospodarowywanie zbieranych w sposób selektywny odpadów. Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest poprzez wyspecjalizowane firmy.

Najważniejszym zadaniem Gminy Augustów jest ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko, poprzez systematyczne doskonalenie i wdrażanie systemu segregacji odpadów, a także wzrost ich gospodarczego wykorzystania.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy właściciele nieruchomości mają obowiązek ustawić pojemniki do zbierania odpadów komunalnych w miejscu wyodrębnionym, dostępnym dla osób korzystających z pojemnika oraz przedsiębiorcy odbierającego odpady.

W Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono cele wynikające z powyższego dokumentu. Szczegółowe rozwiązania dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów będą ustalane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjętego przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.)

W dniu 23 stycznia 2008 r. Komisja Europejska przedstawiła pakiet dokumentów, głównie legislacyjnych, określanych, jak tzw. pakiet energetyczno-klimatyczny. Dokumenty te mają na celu realizację przyjętych przez Radę Europejską w 2007 r. założeń dotyczących przeciwdziałania zmianom klimatycznym, stanowiących, że do 2020 r. Unia Europejska:

- 1) 20% zredukuje emisje gazów cieplarnianych (z opcją 30% redukcji, o ile w tym zakresie zostaną zawarte stosowne porozumienia międzynarodowe) w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.;
- 2) o 20% zwiększy udział energii odnawialnej w finalnej konsumpcji energii;
- 3) o 20% zwiększy efektywność energetyczną, w stosunku do prognoz na rok 2020, - zwiększy udział biopaliw w ogólnej konsumpcji paliw transportowych co najmniej do 10%.

Z uwagi na to, że wspólnotowy system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS) obejmuje obecnie ok. 10 tys. instalacji w sektorze energetycznym i innych gałęziach przemysłu, które odpowiadają za ponad połowę emisji CO₂ i 40% emisji wszystkich gazów cieplarnianych, głównym narzędziem obniżania emisji we Wspólnocie będzie właśnie system EU ETS. W tym zakresie zakłada się, że w trzeciej fazie wdrażania systemu EU ETS, w latach 2013-2020 powinno dojść do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 21% w porównaniu do poziomów emisji z 2005 r. Fakt ten, niezależnie od metody rozdziału uprawnień, determinuje średnią liczbę uprawnień dostępną dla podmiotu gospodarczego objętego tym systemem.

Pozostałe 60% emisji gazów cieplarnianych będzie objęte przepisami drugiego kluczowego dokumentu, którym jest decyzja non-ETS. Decyzja ta zakłada w skali całej UE 10% cel redukcji

emisji gazów cieplarnianych w sektorach nie objętych systemem EU ETS, m.in. transport, rolnictwo, budownictwo. W ramach non-ETS unijny cel redukcyjny został zróżnicowany i część mniej zamożnych państw członkowskich może nawet zwiększać swoją emisję w okresie 2013-2020. Zgodnie z zapisami Polska ma możliwość zwiększenia własnej emisji w sektorze non-ETS o 14%.

Na obszarze gminy Augustów nie ma systemu ciepłowniczego, każde gospodarstwo korzysta z własnego źródła ciepła. W planach rozwojowych gminy przyjęto wymianę wyeksploatowanego systemu grzewczego w obiektach o największym zapotrzebowaniu na ciepło, stosując nowoczesne rozwiązania.

Plan ogólny gminy Augustów uwzględnia m.in. działania związane z rozwojem sieci ciepłowniczej i gazowej. Wpłynie to niewątpliwie na ograniczenie emisji z konwencjonalnych źródeł emisji. Można zatem uznać, że realizacja jej celów jest zbieżna z celami pakietu klimatyczno-energetycznym.

W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą ustala się: stosowanie proekologicznych wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza, w tym odnawialnych źródeł energii, takich jak: energia elektryczna, słoneczna, pompy ciepła lub źródła ciepła niskoemisyjne, wykorzystujące olej opałowy, gaz, biomasę, itp., spełniających wymagania przepisów odrębnych, za wyjątkiem urządzeń wiatrowych.

W zakresie zaopatrzenia w gaz ustalono następujące kierunki:

- 1) w obszarze objętym planem brak jest gazociągów wysokiego ciśnienia oraz urządzeń z nimi związanych, sieci gazowej i wyznaczonej strefy kontrolowanej,
- 2) zaopatrzenie w gaz będzie możliwe, jeżeli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki budowy sieci gazowej,
- 3) w pasie drogowym – w chodniku lub pasie zieleni, należy przewidzieć miejsce pod budowę sieci gazowej,
- 4) w planie budowy drogi zapewnić dla każdej z działek budowlanych możliwość przyłączenia sieci gazowej do działki lub bezpośrednio do budynku,
- 5) w przypadku budowy dróg sieć gazowa może być umieszczona w tzw. kanałach zbiorczych technologicznych.

W Planie ogólnym gminy Augustów zapewniono tereny pod realizację sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury gazowej.

Infrastruktura techniczna może być realizowana w każdej strefie planistycznej. Do czasu jej realizacji dopuszczono rozwiązania indywidualne.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Przepisy unijne dotyczące odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych określone zostały, m.in. w dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku, dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.

W Traktacie Akcesyjnym przewidziano, że przepisy prawne zawarte w dyrektywie, jak wyżej w Polsce będą w pełni obowiązywały od 31 grudnia 2015 r.

Do tego czasu wszystkie aglomeracje ≥ 2000 RLM muszą być wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków o efekcie oczyszczania uzależnionym od wielkości oczyszczalni:

- 1) aglomeracje < 2000 RLM wyposażone w dniu wejścia Polski do Unii w systemy kanalizacyjne powinny posiadać do tego terminu oczyszczalnie zapewniające odpowiednie oczyszczanie;
- 2) zakłady przemysłu rolno-spożywczego o wielkości > 4000 RLM są zobowiązane do redukcji zanieczyszczeń biodegradowalnych.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych określa działania, które będą podejmowane do końca okresu przejściowego tj. do końca 2015 roku.

Spis przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w zakresie zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych w aglomeracjach został sporządzony w celu prawidłowego i uporządkowanego procesu implementacji dyrektywy 91/271/EWG.

Jest dokumentem strategicznym, w którym zdefiniowano potrzeby i wskazano działania na rzecz wyposażenia aglomeracji miejskich i wiejskich, o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych.

Program pełni funkcję koordynującą działania gmin i przedsiębiorstw wodociągowo kanalizacyjnych w realizacji infrastruktury na ich terenach.

Na obszarze gminy Augustów występuje znaczne niedoinformowanie w zakresie nowoczesnych rozwiązań gospodarki ściekowej w systemach zbiorczych i zagrodowych czy kolonijnych. Ogólnie można powiedzieć, że gospodarka ściekowa jest oparta na lokalnych systemach gnilnych szambach, a ścieki są dowożone wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni ścieków w Augustowie. Są jednak gospodarstwa, w których z powodu braku urządzeń i instalacji kanalizacyjnych systemy takie nie istnieją. W projekcie miejscowego planu zaproponowano systemowe rozwiązania gospodarki ściekowej, poprzez budowę sieci kanalizacyjnej lub nowoczesnych oczyszczalni ścieków.

Z uwagi na dużą atrakcyjność gminy Augustów i jej położenie nad jeziorami rzekami i kanałami należy zwrócić szczególną uwagę przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na sposób zagospodarowania powstających ścieków.

Nowych inwestorów należy przekonywać do budowy własnych oczyszczalni z uwagi na wysoki koszt wywozu nieczystości i duże zagrożenie jakie niesą nieszczelne szamba.

W gminie Augustów w zakresie kanalizacji sanitarnej przyjmuje się następujące kierunki:

- 1) w obszarze planu brak jest sieci kanalizacji sanitarnej,
- 2) do czasu jej budowy dopuszcza się zastosowanie rozwiązań indywidualnych, np. zbiorniki szczelne atestowane i wywożenie do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków lub własne oczyszczalnie ścieków z odprowadzeniem ścieków po oczyszczeniu do gruntu;
- 3) odprowadzenie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej o przekroju minimum:
 - grawitacyjnej o średnicy kanałów ściekowych min. $\varnothing 160$ mm,
 - ciśnieniowej o średnicy kanałów min. $\varnothing 90$ mm;
- 4) w przypadku powstania ścieków niespełniających standardów, nakazuje się ich podczyszczenie przed wprowadzeniem do kanalizacji sanitarnej.

W Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono cele wynikające z Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK).

Infrastruktura techniczna może być realizowana w każdej strefie planistycznej. Do czasu jej realizacji dopuszczono rozwiązania indywidualne.

Program Ochrony Powietrza dla Strefy Podlaskiej

Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej został opracowany w związku z przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu w latach 2011 i 2012.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z dnia 10 sierpnia 2012 r., poz. 914) strefa podlaska obejmuje całe województwo podlaskie z wyłączeniem obszaru aglomeracji białostockiej.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest:

- 1) przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza,
- 2) poprawa warunków życia mieszkańców,
- 3) podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji.

Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych docelowych i utrzymywania ich na takim poziomie.

W programie zapisano działania kierunkowe zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie zanieczyszczeń objętych Programem (są to działania mające wpływ na obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} będące przykładem dobrej praktyki w zagospodarowaniu przestrzennym, działalności gospodarczej oraz życiu codziennym społeczeństwa, które w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych powinny być wdrażane do codziennego życia).

W zakresie planowania przestrzennego wskazano na uwzględnianie w aktach planowania przestrzennego sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5}, poprzez następujące działania polegające na:

- 1) wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery);
- 2) zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast;
- 3) ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zakazem używania paliw stałych;
- 4) indywidualnych stałych źródeł ciepła w nowo planowanej zabudowie;
- 5) preferowanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym;
- 6) modernizowaniu układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ściśle centrum miast;
- 7) reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref zamkniętych dla ruchu samochodowego w ścisłym centrum miast;
- 8) zapewnieniu obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy, w decyzjach środowiskowych dla budowy i przebudowy dróg;
- 9) zalecenie stosowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych pasów zieleni izolacyjnej (z roślin o dużych zdolnościach fitoromediacyjnych);
- 10) zalecenie stosowania ekranów akustycznych pochłaniających typu "zielona ściana" zamiast najczęściej stosowanych ekranów odbijających.

W Planie ogólnym gminy Augustów stosownie do problematyki uwzględniono zapisane w programie cele i działania oraz zapewniono tereny pod ich realizację we wszystkich wyznaczonych strefach planistycznych w profilu funkcjonalnym podstawowym, jak i dodatkowym.

Infrastruktura techniczna może być realizowana w każdej strefie planistycznej. Do czasu jej realizacji dopuszczono rozwiązania indywidualne.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego

Celem nadrzędnym długoterminowym Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego jest likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na zdrowie człowieka i środowisko.

Cel jest zgodny z celami zdefiniowanymi w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (okres do 2032 roku) poprzez usunięcie z terenu województwa stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest i ich bezpieczne unieszkodliwienie.

Gmina Augustów posiada opracowany Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Augustów. Celem Programu jest doprowadzenie do sukcesywnej likwidacji i oczyszczenia obszaru gminy Augustów z azbestu i wyrobów zawierających azbest oraz wyeliminowanie negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie mieszkańców gminy. Politykę przestrzenną należy realizować w oparciu o powyższy plan.

Na obszarze gminy Augustów nie planuje się działań inwestycyjnych, np. budowy składowiska odpadów azbestowych.

Gmina posiada sporządzony „Plan Ochrony przed szkodliwością azbestu i Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Augustów”.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Sejmik Województwa Podlaskiego przyjął w dniu 27 kwietnia 2020 roku Strategię Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030, która stanowi najważniejszy dokument wyznaczający kierunki polityki regionalnej województwa podlaskiego.

Zapisy Strategii mają wpływ na przyszły program regionalny, kontrakt z rządem, na wszelkie dokumenty rozwojowe w województwie, w tym plany rozwoju poszczególnych sektorów: transportu, zdrowia, polityki społecznej, na strategię samorządowe.

Cele strategiczne dotyczą obszarów życia społeczno – gospodarczego województwa podlaskiego, w którym świadoma interwencja może zapewnić na bieżąco poprawę sytuacji mieszkańców. Konieczna dbałość o utrzymanie wysokiej jakości środowiska jest traktowana jako ważny czynnik zwiększający możliwość wzrostu konkurencyjnej gospodarki – szczególnie jej środowiskowych sektorów. Podstawą rozwoju regionu jest konkurencyjna gospodarka, która tworzy miejsca pracy i prowadzi do wzrostu zatrudnienia, wzrostu dochodów i dobrobytu. Utrzymanie dobrej jakości środowiska przyjęto za kluczową determinantę wysokiej jakości życia mieszkańców województwa.

Podczas tworzenia projektu planu ogólnego, kierowano się założeniami przyjętymi w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2030 jako dokumencie nadrzędnym.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest aktem planowania przestrzennego, sporządzonym przez Samorząd Województwa Podlaskiego, zatwierdzonym przez Sejmik Województwa Podlaskiego. Jest dokumentem określającym politykę przestrzenną w granicach administracyjnych regionu.

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa są wiążące dla planów ogólnych i planów miejscowych.

Obecnie obowiązuje Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego zatwierdzony Uchwałą Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. zmienioną Uchwałą Nr XXXIX/356/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r.

Plan województwa określa model rozwoju przestrzennego, cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Dokument ten dostosowany jest do strategicznych kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego województwa zawartych w strategii rozwoju województwa oraz koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Cele planu zagospodarowania przestrzennego województwa są następujące:

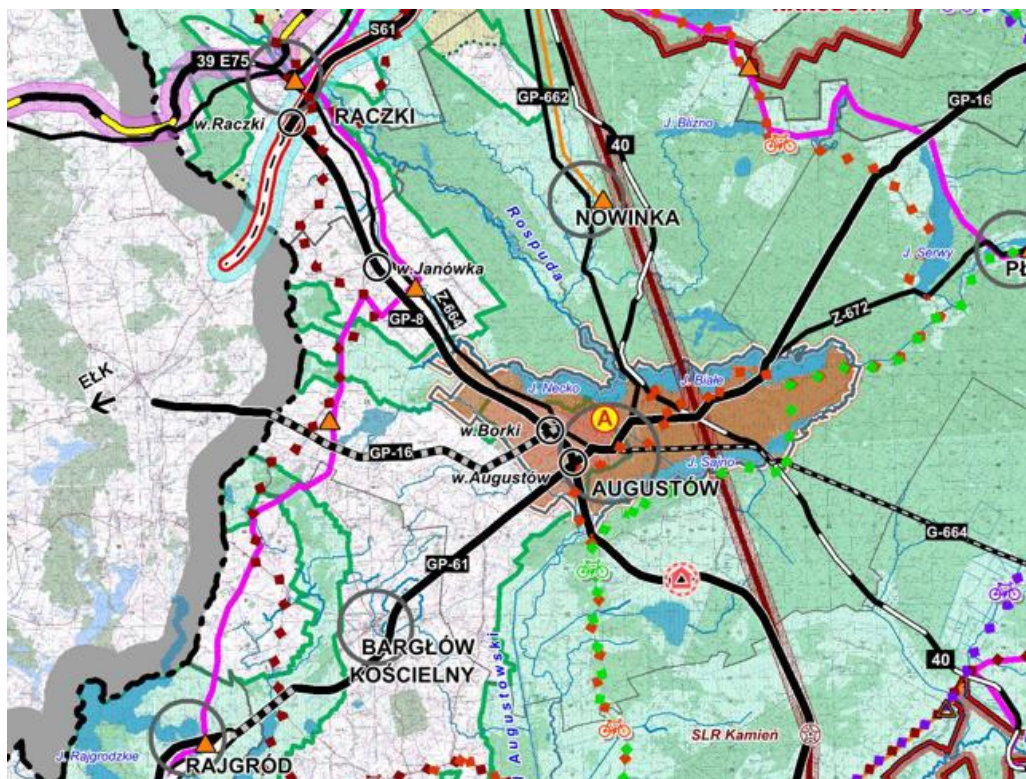
- 1) zapewnienie zrównoważonego rozwoju województwa, który uwzględnia jego potencjał gospodarczy, społeczny i kulturowy, a także ochronę środowiska naturalnego i kulturowego,
- 2) stworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego województwa, w tym poprzez stworzenie korzystnego klimatu inwestycyjnego, rozwój infrastruktury i promocję gospodarczą,
- 3) poprawa jakości życia mieszkańców województwa, w tym poprzez rozwój infrastruktury społecznej, ochronę zdrowia i środowiska, a także promocję kultury i sportu,
- 4) ochrona środowiska naturalnego i kulturowego województwa, w tym poprzez ochronę przyrody, zabytków i krajobrazu, ochrona zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Podczas tworzenia projektu planu ogólnego, kierowano się założeniami przyjętymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego jako dokumencie nadrzędnym.

Rycina nr 2. Wyrys z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego.

Nr 12

KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ I TELEKOMUNIKACYJNEJ

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

- TRANSEUROPEJSKA SIEĆ TRANSPORTOWA (TEN-T)
- DROGI EKSPRESOWE - VIA BALTICA, VIA CARPATIA I CZĘŚĆ WSPÓLNA
- TRANSEUROPEJSKA SIEĆ TRANSPORTOWA (TEN-T) LINIA E 75 RAIL BALTICA
- DROGI EKSPRESOWE I ICH NUMERACJA
- ODCINKI WYBUDOWANE
- DROGI KRAJOWE I ICH NUMERACJA
- DROGI WOJEWÓDZKIE I ICH NUMERACJA
- WAŻNIEJSZE CIĄGI KOMUNIKACYJNE W MIASTACH NA PRAWACH POWIATU
- MAGISTRALNA LINIA KOLEJOWA I JEJ NUMERACJA
- LINIE KOLEJOWE I RZĘDNE I ICH NUMERACJA
- LINIE KOLEJOWE ZNAČENIA MIEJSOWEGO I ICH NUMERACJA
- LINIE KOLEJOWE SZEROKOTOROWE I ICH NUMERACJA
- DROGI KRAJOWE EKSPRESOWE - ODCINKI W BUDOWIE
- DROGI KRAJOWE EKSPRESOWE - ODCINKI DO BUDOWY - ZADANIA Z PRZEBIEGIEM USTALONYM I ORIENTACYJNYM
- DROGA EKSPRESOWA S16 - ODCINEK WYMAGAJĄCY BUDOWY - PRZEBIEG ORIENTACYJNY
- DROGA KRAJOWA - ZADANIE W RAMACH KTOWP - ODCINEK DO BUDOWY - PRZEBIEG USTALONY I ORIENTACYJNY
- DROGI KRAJOWE - ODCINKI WYMAGAJĄCE PRZEBUDOWY / EW. BUDOWY Z PRZEBIEGIEM ORIENTACYJNYM
- DROGI WOJEWÓDZKIE - ODCINKI Z RPT 2014-2020 DO PRZEBUDOWY / BUDOWY O PRZEBIEGU ORIENTACYJNYM
- DROGI W MIASTACH NA PRAWACH POWIATU DO BUDOWY / ROZBUDOWY
- LINIE KOLEJOWE DO PRZEBUDOWY

SYSTEMLY TELEKOMUNIKACJI

- LINIA RADIOWA ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA
- STACJA LINII RADIOWYCH ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA
- RADIOWO TELEWIZYJNE CENTRUM N
- RADIOWO TELEWIZYJNY OŚRODEK N ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA
- SIEĆ SZEROKOPASMOWA POLSKI WSCHODNIEJ
- SIEĆ SZKIELETOWA ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA
- SIEĆ DYSTRYBUCYJNA ISTNIEJĄCA / PROJEKTOWANA
- WĘZŁY DYSTRYBUCYJNE ISTNIEJĄCE / PROJEKTOWANE
- WĘZŁY SZKIELETOWE ISTNIEJĄCE

- EUROPEJSKA TRASA ROWEROWA EURO VELO R11 EUROPA WSCHODNIA (GRECJA - NORWEGIA)
- PIERŚCIEŃ ROWEROWY SUWALSZCZYZNY
- WSCHODNI SZLAK ROWEROWY GREEN VELO

Program ochrony środowiska województwa podlaskiego do 2030 roku

Sejmik Województwa Podlaskiego uchwałą Nr XXXVI/474/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. przyjął „Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku”. Program formułuje polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego, której cele i założenia będą zbieżne z celami najważniejszych krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i programowych.

Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na szczeblu wojewódzkim. Działania ujęte w Programie mają na celu sukcesywną poprawę stanu środowiska w województwie oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami przy uwzględnieniu potrzeb ciągłego rozwoju społeczno- gospodarczego. Działania te mają przyczynić się także do ograniczania negatywnych skutków zmian klimatu oraz negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne.

Zakres opracowania obejmuje obszary interwencji wskazane w „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” sporządzonych przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.

Na podstawie diagnozy stanu środowiska oraz analizy SWOT zostały sformułowane główne problemy i zagrożenia środowiska w województwie podlaskim. Identyfikacja zagrożeń stanowiła jeden z punktów wyjścia do sformułowania celów Programu do 2030 roku.

W Planie ogólnym gminy Augustów, uwzględniono zagadnienia wynikające z „Programu Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku” dotyczące ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno – ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów, zasobów przyrodniczych i zagrożeń poważnymi awariami.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Przygotowanie i realizacja WPGO 2023-2028 ma na celu usprawnienie funkcjonowania w województwie podlaskim zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska oraz wdrożenie hierarchii sposobów postępowania z odpadami. Jednym z głównych elementów WPGO 2023-2028 jest analiza stanu aktualnego gospodarki odpadami komunalnymi w województwie podlaskim.

W oparciu przeprowadzone analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie podlaskim oraz stosownych przepisów prawnych zdefiniowano potrzeby związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w poszczególnych grupach i przygotowano Plan Inwestycyjny określający potrzebną infrastrukturę, dotyczącą odpadów komunalnych wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawaniu tych odpadów oraz gospodarowaniu tymi odpadami, zapewniającą osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach prawa Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności opakowań i odpadów opakowaniowych, składowania odpadów i zapobiegania zaśmiecaniu.

W planie wyznaczono cztery główne cele:

- 1) ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami;
- 2) zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- 3) wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- 4) wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego składowania odpadów.

Dla powyższych celów w Planie ogólnym gminy Augustów zostały określone kierunki działań oraz wskaźniki założonych celów.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu augustowskiego na lata 2008 – 2032

Celem Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu augustowskiego jest, m.in.:

- instruktaż dotyczący postępowania z wyrobami zawierającymi azbest dla osób fizycznych, prawnych, jednostek organizacyjnych (na osobach tych ciąży obowiązek z faktu posiadania obiektów, które zawierają materiały azbestowe oraz z tytułu wytwarzania, w wyniku remontów odpadów zawierających azbest);
- pomoc mieszkańcom powiatu augustowskiego w realizacji wymiany płyt cementowo – azbestowych zgodnie z przepisami prawa budowlanego;
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest;
- identyfikacja dostępnych źródeł finansowania oraz zaprogramowanie wsparcia finansowego przedsięwzięć związanych z usuwaniem azbestu;
- stworzenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest.

W Programie zdefiniowane zostały ilości wyrobów azbestowych oraz ich rozmieszczenie na terenie powiatu, szacunkowe koszty usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest (płyty azbestowo – cementowych i rur azbestowo – cementowych).

Wskazano propozycje udzielenia przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji tegoż Programu.

w Planie ogólnym gminy Augustów nie przewiduje się stosowania wyrobów i materiałów z zawartością azbestu.

„Strategia Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” - uchwała nr XLVII/434/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030”

Strategia Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju gminy w perspektywie do 2030 roku. Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązującym w Gminie Augustów, a także jest spójna z dokumentami wyższego rzędu. Wyznacza również ramy dla planów i programów powstających w gminie podczas jej obowiązywania.

W ramach Strategii Rozwoju Gminy Augustów zostały wyznaczone następujące cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań:

Cel strategiczny I. Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury technicznej niezbędnej do dalszego rozwoju gminy.

Kierunki działań:

- 1) współpraca z zarządem dróg powiatowych i wojewódzkich przy ich przebudowie, rozbudowie i modernizacji;
- 2) modernizacja i poprawa stanu technicznego istniejącej gminnej infrastruktury drogowej – budowa, przebudowa, rozbudowa, zmiana nawierzchni i modernizacja dróg;
- 3) budowa i modernizacja infrastruktury towarzyszącej: chodników, oświetlenia ulicznego;
- 4) modernizacja i poprawa oznakowania istniejących i budowa nowych ścieżek rowerowych;
- 5) poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego;
- 6) modernizacja i poprawa oznakowania (w tym także poziomego);
- 7) poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach;
- 8) zwiększenie ilości miejsc parkingowych;
- 9) zapewnienie dostępności przystanków komunikacji zbiorowej;
- 10) przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu;
- 11) ograniczenie emisji CO₂ poprzez zwiększenie udziału ekologicznych środków transportu;

- 12) budowa szamb lub oczyszczalni przydomowych przy zachowaniu odpowiednich warunków gruntowo-wodnych;
- 13) budowa i modernizacja sieci wodociągowej;
- 14) modernizacja stacji uzdatniania wody;
- 15) budowa sieci kanalizacyjnej;
- 16) budowa zbiorczej oczyszczalni ścieków;
- 17) modernizacja pompowni ścieków.

Poprawa warunków w zakresie gospodarki przestrzennej:

Kierunki działań:

- 1) inwentaryzacja gruntów, bazy lokalowej, infrastruktury towarzyszącej mającej potencjał do wykorzystania i inwestycji w działalności gospodarczej w celu uwzględnienia jej w ofercie inwestycyjnej;
- 2) tworzenie kolejnych i aktualizowanie istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 3) uzbrajanie terenów stref potencjalnej aktywności gospodarczej;
- 4) systematyczne wyznaczanie terenów pod budownictwo jednorodzinne;
- 5) rozwój terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz poprawa standardu istniejących zasobów mieszkaniowych,

Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno – komunikacyjnych:

Kierunki działań:

- 1) zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu na terenie gminy;
- 2) zapewnienie powszechnego dostępu do e-usług i e-administracji;
- 3) nawiązanie współpracy z partnerami świadczącymi nowoczesne usługi telekomunikacyjne.

Cel strategiczny II. Zwiększenie kreatywności i konkurencyjności mieszkańców, zmniejszenie skali występujących problemów społecznych

Kierunki:

- 1) budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej;
- 2) likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo i niedowidzących;
- 3) zagospodarowanie terenów rekreacyjnych, w tym budowa plaż, kąpielisk, wież widokowych, baz kajakowych;
- 4) poprawa estetyki przestrzeni, tworzenie „serc miejscowości”, placów zabaw, skwerów i innych jako miejsc spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży i dorosłych.

Cel strategiczny III. Rozwój infrastruktury wykorzystywanej na cele gospodarcze, zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców

Kierunki:

- 1) wspieranie rozwoju infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej, bazy noclegowej oraz gastronomicznej;
- 2) budowa ścieżek edukacyjnych;
- 3) budowa ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych, rozbudowa istniejących szlaków turystycznych;
- 4) budowa punktów widokowych, parkingów w pobliżu tras turystycznych w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo;
- 5) zagospodarowanie plaż gminnych oraz rozwój gminnej infrastruktury turystycznej;

Cel strategiczny IV. Zapewnienie środowiska naturalnego wysokiej jakości, ochrona wartości przyrodniczych i historycznych

Kierunki:

- 1) zachowanie ciągłości terenów otwartych, ciągów ekologicznych, istniejących na terenie gminy cieków wodnych i użytków zielonych;
- 2) uporządkowanie systemu odprowadzania wód opadowych;
- 3) budowa, rozbudowa i modernizacja systemów wodociągowych;
- 4) rozbudowa/modernizacja stacji uzdatniania wody;
- 5) budowa szamb na terenach o rozproszonej zabudowie lub oczyszczalni przydomowych przy zachowaniu odpowiednich warunków gruntowo-wodnych;

- 6) budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej;
- 7) budowa zbiorczej oczyszczalni ścieków;
- 8) modernizacja pompowni ścieków;
- 9) termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, komunalnych oraz obiektów indywidualnych i budynków wielorodzinnych;
- 10) zmeliorowanie użytków rolnych dla zwiększenia retencji glebowej, nie pogarszając stanu środowiska, z uwzględnieniem konieczności osiągnięcia celów środowiskowych w jednolitych częściach wód;
- 11) budowa sieci gazowniczej;
- 12) zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych;
- 13) retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych;
- 14) realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia lub odtwarzania naturalnej retencji;
- 15) zwiększanie retencji zlewniowej na gruntach leśnych, zadrzewionych i zakrzewionych;
- 16) wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych;
- 17) odnowa i konserwacja obiektów zabytkowych i historycznych przy współudziale partnerów prywatnych, publicznych oraz trzeciego sektora z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej i innych dotacji;
- 18) ochrona dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie roli zabytków w ofercie turystycznej gminy;
- 19) modernizacja infrastruktury oświetlenia ulicznego.

W czasie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Augustów będą realizowane różne zadania. Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia:

- 1) budowa i przebudowa sieci dróg gminnych w Gminie Augustów;
- 2) rozbudowa sieci wodociągowych na terenie Gminy Augustów;
- 3) budowa zbiorczej oczyszczalni ścieków;
- 4) modernizacja pompowni ścieków w Białobrzegach;
- 5) wykonanie oświetlenia ulicznego w miejscowości Jeziorki;
- 6) budowa gminnych boisk sportowych w miejscowości Biernatki;
- 7) modernizacja Centrum Kultury i Biblioteki Gminy Augustów w Żarnowie Drugim oraz Filii w Netcie Folwark i Borze;
- 8) budowa systemu instalacji OZE wraz z magazynami energii dla obiektów będących własnością Gminy Augustów;
- 9) rozwój bazy sportowo - oświatowej na terenie Gminy Augustów;
- 10) utworzenie Centrum Aktywności Seniorów w Gminie Augustów;
- 11) realizacja programu usuwania azbestu z terenu Gminy Augustów;
- 12) modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Augustów;
- 13) budowa sieci szerokopasmowej w Gminie Augustów;
- 14) modernizacja budynków Ochotniczych Straży Pożarnych w Gminie Augustów;
- 15) utworzenie ścieżki edukacyjnej dot. Rezerwatu przyrody Jezioro Kolno;
- 16) budowa ścieżek pieszo- rowerowych, chodników, trakcji pieszych z oświetleniem wraz z kanałami technicznymi przy drogach gminnych i powiatowych.

Zgodnie z art. 51. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw ustalenia planu ogólnego gminy określa się, uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego, których opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. od 24.09.2023 r.).

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Augustów na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”

Program Ochrony Środowiska uwzględnia uwarunkowania powiatowe i wojewódzkie wynikające z następujących dokumentów:

- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2010;
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa na lata 2004 – 2006;
- Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska;
- Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami;
- Powiatowego Programu Ochrony Środowiska;
- Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami.

Planowanie przestrzenne powinno być ściśle skoordynowane z zarządzaniem środowiskiem. Na etapie sporządzania projektu planu ogólnego prawne instrumenty planowania są powiązane z prawnymi instrumentami ochrony środowiska. Zarządzanie środowiskiem nie pomija planowania przestrzennego, zaś proces planowania przestrzennego nie może się odbywać bez uwzględnienia zasad ochrony środowiska.

W Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono cele i zadania zawarte w Programie Ochrony Środowiska Gminy Augustów na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029.

Przygotowanie terenów aktywizacji gospodarczej gminy, poprzez wyznaczenie terenów inwestycyjnych przeznaczonych do rozwoju usług, produkcji, infrastruktury technicznej i drogowej do obsługi międzynarodowego ruchu tranzytowego, zaspokojenie materialnych i niematerialnych potrzeb mieszkalnictwa i turystycznych, poprawy stanu infrastruktury drogowej i jej bezpieczeństwa, wpływającego na komfort użytkowników dróg oraz uzupełnienie sieci drogowej o niezbędne elementy obsługi ruchu tranzytowego i turystycznego jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Realizacja inwestycji nie powinna wpływać negatywnie na środowisko naturalne i społeczne.

Opracowanie ekofizjograficzne

Na potrzeby projektu planu ogólnego wykorzystano Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby planu ogólnego gminy Augustów – opr. 2024 roku, o którym mowa w art. 72 ust. 4 i ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 roku poz. 647 z późn. zm.) w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 tej ustawy.

Zakres merytoryczny określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155 poz. 1298). Zalecenia wynikające z Opracowania ekofizjograficznego zostały uwzględnione przy sporządzaniu planu ogólnego, co pozwoliło na skuteczne dostosowanie ustaleń planistycznych do uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

W Planie ogólnym gminy Augustów uwzględniono wnioski i uwagi wynikające z tego opracowania.

Ponadto ustalenia planu ogólnego wymagają zgodności z następującymi niżej wymienionymi przepisami:

w zakresie związanym ochrony środowiska:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- 3) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 5) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości);

w zakresie ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej:

- 1) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 3) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków;

- 4) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- 5) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- 6) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną;
- 7) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000;
- 8) ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- 9) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;

w zakresie ochrony przed odpadami:

- 1) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- 2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów);
- 3) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- 4) rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 stycznia 2015r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny;
- 5) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 6) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów;

w zakresie ochrony przed hałasem i zanieczyszczeniami środowiska:

- 1) rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu;
- 4) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów;
- 5) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości;
- 6) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleb oraz standardów jakości ziemi;

w zakresie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska:

- 1) ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;

w zakresie ochrony wód i ochrony przed powodzią:

- 1) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego;
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze.

w zakresie ochrony środowiska w działalności inwestycyjnej:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

- 2) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
- 3) rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych;
- 4) rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- 5) ustawa z dn. 21 marca 1985r. o drogach publicznych;
- 6) rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Powyżej scharakteryzowano dokumenty strategiczne, które wykorzystano przy sporządzaniu projektu planu ogólnego.

Plan ogólny gminy Augustów jest ściśle powiązany z w/wymienionymi dokumentami strategicznymi i przepisami obowiązującego prawa. Na podstawie analizy celów dokumentów strategicznych UE stwierdzono, że plan ogólny realizuje cele tych dokumentów.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań planu ogólnego na środowisko zaproponowano, m.in. zasady monitorowania skutków realizacji planu ogólnego.

III. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Podczas sporządzania Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów zastosowano następujące metody prognozowania:

- 1) analogii środowiskowych,
- 2) diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania,
- 3) wizualizacji fotograficznej,
- 4) analiz kartograficznych,
- 5) indukcyjno – opisową.

Z względu na szczególny charakter oddziaływania obiektów przewidzianych w planie ogólnym posłużono się metodą opisową, obejmującą przedstawienie wpływu, a następnie oceniono stopień i zakres oddziaływania na środowisko inwestycji na różnych etapach ich realizacji.

W ramach opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Augustów wykorzystano następującymi metody:

- 1) oceniono komplementarność planu ogólnego w odniesieniu do dokumentów strategicznych wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich), aby stwierdzić, czy dokument został sporządzony z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- 2) oceniono wpływ proponowanych w planie ogólnym działań na poszczególne komponenty środowiska naturalnego

Pierwszym etapem prac nad prognozą oddziaływania na środowisko było rozpoznanie uwarunkowań środowiska przyrodniczego w oparciu o wizje terenowe oraz o dostępne materiały i dokumenty planistyczne.

W czasie wizji terenowych przeprowadzono inwentaryzację urbanistyczną i inwentaryzację przyrodniczą polegającą na rozpoznaniu stanu środowiska, stanu sanitarnego oraz źródeł zagrożeń środowiska.

Na podstawie wizji terenowej przeanalizowano potencjalne zagrożenia i uciążliwości, jakie mogą wystąpić na omawianym obszarze.

Dokonano również analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dostępne dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

Przy analizie uwarunkowań środowiska przyrodniczego wykorzystano, m.in.:

- 1) publikacje WIOŚ Białystok;
- 2) Informacje udostępnione na stronach internetowych (Geoportal, PIG, GDOŚ, KZGW). ze zm.);

- 3) Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby planu ogólnego gminy Augustów – 2024 r.;
- 4) Prognozy i opracowania ekofizjograficzne do sporządzonych planów zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów ewidencyjnych gminy Augustów;
- 5) Prognozę do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przyjętą uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego zmienioną uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270);
- 6) Prognozę do „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” - uchwała nr XLVII/434/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030”;
- 7) Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Augustów na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029”.

Źródłami informacji były również materiały uzyskane z Urzędu Gminy w Augustowie, materiały publikowane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku, materiały własne, internet.

Następnie poddano analizie przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko zawarte w projekcie planu ogólnego terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Do identyfikacji oddziaływań znacząco oddziaływujących na środowisko wykorzystano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

Podczas analizy oddziaływań uwzględniono wszystkie komponenty środowiska: powierzchnię ziemi, gleby, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, klimat lokalny, szatę roślinną, krajobraz naturalny, dobra materialne.

Dokonano oceny oddziaływań na poszczególne elementy środowiska ze względu na rodzaj i charakter oddziaływań.

Na podstawie oceny dokonano podsumowania pod kątem oddziaływań pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótko- i długoterminowych, odwracalnych i nieodwracalnych. Przeanalizowano także możliwość skumulowanego i transgranicznego oddziaływania planowanych inwestycji.

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy i dokonano oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów Planu ogólnego gminy Augustów.

Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń planu ogólnego na środowisko. Określono możliwości podniesienia kondycji i sprawności funkcjonowania systemów przyrodniczych.

Oddziaływanie ustaleń projektu planu ogólnego oceniano za pomocą następujących kryteriów:

- 1) charakteru zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- 2) intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- 3) bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- 4) okresu trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne, przejściowe),
- 5) zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- 6) trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji).

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano materiały – wymienione w poz. XIII Literatura.

IV. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zaproponowane w Planie ogólnym gminy Augustów rozwiązania nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Jednak, aby móc ocenić wpływ zaplanowanych inwestycji, w razie konieczności można byłoby podejmować na bieżąco działania korygujące, jeśli będą wymagane, należy wdrożyć także system monitoringu.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego.

Wójt gminy przekazuje radzie gminy wyniki analiz, po uzyskaniu opinii gminnej lub innej właściwej komisji urbanistyczno – architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planu ogólnego i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27.

Zatem skutki realizacji postanowień planu ogólnego podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko różnorodnych czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego służby. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Starosta Augustowski oraz Wójt Gminy Augustów prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska (jakość: powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, pól elektromagnetycznych).

Częstotliwość oraz zakres monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach obejmujących m.in. analizowany obszar, będą dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska.

Badania i pomiary prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w przepisach odrębnych.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy.

Ustawa Prawo budowlane nakłada obowiązek, aby użytkowane obiekty budowlane były poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji i służących ochronie środowiska.

W przypadku lokalizacji inwestycji, dla której stwierdzono okoliczności wskazujące na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko, organ ochrony środowiska może w drodze decyzji zobowiązać podmiot prowadzący dane przedsięwzięcie do sporządzenia przeglądu ekologicznego. Sporządzenie przeglądu ekologicznego jest elementem monitoringu potencjalnego znaczącego wpływu realizacji ustaleń planu miejscowego na środowisko.

V. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Wszechstronna analiza ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów nie wykazała dalekosiężnych, wykraczających poza granice Polski oddziaływań na środowisko, w związku z tym nie zachodzi konieczność przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu.

Analizując strefy planistyczne Planu ogólnego gminy Augustów nie dostrzega się możliwości wystąpienia skutków jego realizacji o charakterze transgranicznym. Ustalenia planu ogólnego dotyczą jedynie stref planistycznych oraz nieprzekraczalnych warunków realizacji inwestycji w zakresie parametrów i wskaźników urbanistycznych. Plan ma charakter ogólny i nie wskazuje konkretnych inwestycji, tak więc uchwalenie i realizacja przedmiotowego dokumentu nie wpłynie na środowisko przyrodnicze sąsiednich krajów.

Zawarte w planie ogólnym zadania będą realizowane na obszarze gminy Augustów, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter lokalny. Wobec tego plan ogólny ten nie podlega procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko. Realizacja zapisów planu ogólnego ze względu na ich niewielką skalę i lokalne oddziaływanie nie będą miały wpływu na kraje ościennie: na Litwę, Ukrainę i Białoruś.

Projekt planu ogólnego nie zawiera zapisów, realizacja których mogłaby oddziaływać na środowisko wyżej wymienionych krajów.

Obszar objęty projektem planu ogólnego gminy Augustów jest usytuowany w obrębie:

- 1) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”;
- 2) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”;
- 3) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”;
- 4) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”;
- 5) Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Augustowska (PLB 200002);
- 6) Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Biebrzańska (PLB 200006).

Wody jezior i rzek są w systemie hydrologicznym całego regionu i mogą być medium biorącym udział w przewodzeniu transgranicznym. Jednak zakres i charakter inwestycji nie wiążą się z powstawaniem wypływów niedopuszczalnych substancji. Także w kwestii migracji wód podziemnych nie przewiduje się zmiany oddziaływania transgranicznego.

Dzięki wdrożeniu systematycznego monitorowania w zakresie zmian przestrzennych, jak i oddziaływania na środowisko oraz aspekty społeczne, możliwe będzie bieżące korygowanie polityki przestrzennej, co zapewni harmonijny rozwój gminy i poprawę jakości życia mieszkańców.

VI. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

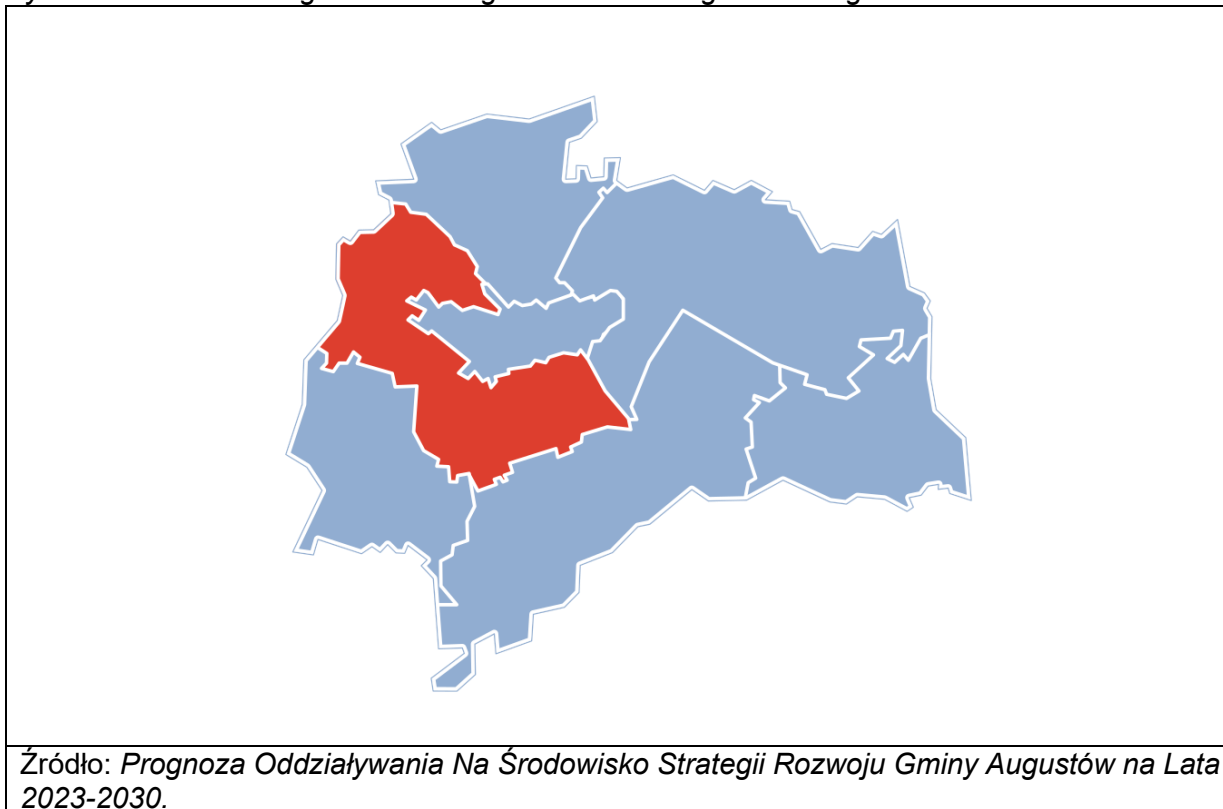
1. Ochrona prawna obszarów i obiektów chronionych

1) Położenie geograficzne

Gmina Augustów położona jest w powiecie augustowskim, w północnej części województwa podlaskiego. Sąsiaduje z następującymi gminami: miasto Augustów, Płaska, Sztabin, Nowinka, Bargłów Kościelny (powiat augustowski), Raczki (powiat suwalski) oraz z gminą Kalinowo (powiat ełcki). Siedziba władz samorządowych mieści się na terenie miasta Augustów.

Gmina Augustów leży na Równinie Augustowskiej. Dużą część stanowią lasy (32%/), bogate w runo leśne, zioła, ptactwo i zwierzynę. Odległość do miasta Augustowa z najdalszych zakątków gminy nie przekracza 12 km.

Rycina nr 3. Gmina Augustów na tle gmin Powiatu Augustowskiego.

Źródło: Prognoza Oddziaływania Na Środowisko Strategii Rozwoju Gminy Augustów na Lata 2023-2030.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (wg J. Kondrackiego) na obszarze Gminy Augustów znajdują się trzy mezoregiony wchodzące w skład trzech różnych makroregionów. Region ten charakteryzuje wyraźnymi cechami kontynentalizmu, o wysokiej amplitudzie temperaturowej. Średnia temperatura stycznia wynosi poniżej $4,7^{\circ}\text{C}$, natomiast temperatura sięga lipca $17,6^{\circ}\text{C}$. Średnia temperatura roczna wynosi ok. 6°C . Związane jest to długą i surową zimą. Okres wegetacyjny trwa ok. 190 – 200 dni w roku. W ostatnich latach obserwuje się jednak zmiany pogodowe.

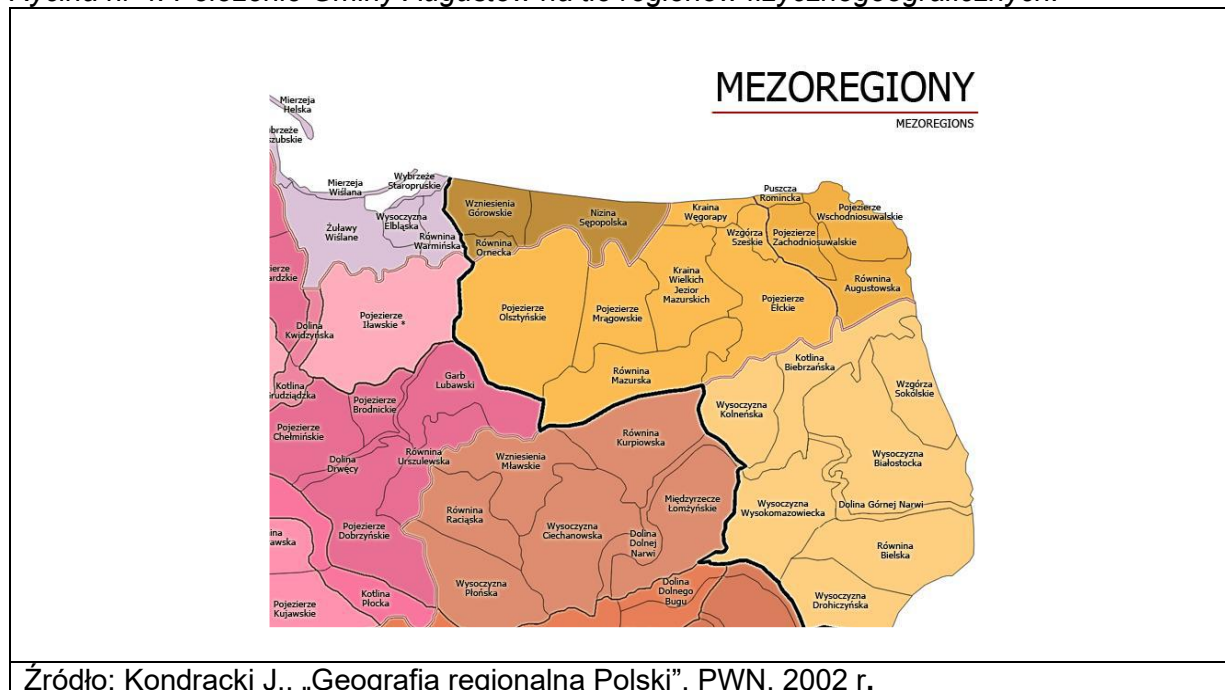
Region Równiny Augustowskiej i Pojezierza Zachodniosuwalskiego charakteryzuje się niskimi opadami wynoszącymi średnio 550 mm w ciągu roku.

Najwyższe opady notowane są w lipcu i wynoszą ok. 79 mm. Wiatry o średniej prędkości rocznej ok. 3,2 m/sek. występują najczęściej z kierunku południowo-zachodniego i zachodniego. Duże oddziaływanie na klimat ma rzeźba terenu, lasy oraz duże zbiorniki wodne. Gmina położona jest w rejonie Pojezierza Augustowskiego, gdzie znajduje się rozległy kompleks leśny zwany Puszcą Augustowską, a także szereg malowniczych jezior rynnowych połączonych zabytkowym Kanałem Augustowskim.

Na północy przedłużeniem obszaru jest Wigierski Park Narodowy, a na południu Biebrzański Park Narodowy.

Gmina Augustów, jak wynika z powyższego leży w sąsiedztwie obszarów o bardzo wysokiej atrakcyjności turystycznej o znaczeniu międzynarodowym i krajowym. Na jej terenie odbywa się ruch turystyczny między tymi obszarami.

Rycina nr 4. Położenie Gminy Augustów na tle regionów fizycznogeograficznych.

Źródło: Kondracki J., „Geografia regionalna Polski”, PWN, 2002 r.

Obszar gminy Augustów z punktu widzenia przyrodniczego stanowi silnie powiązaną całość z miastem Augustów oraz sąsiednimi gminami. Powiązania te wynikają z faktu:

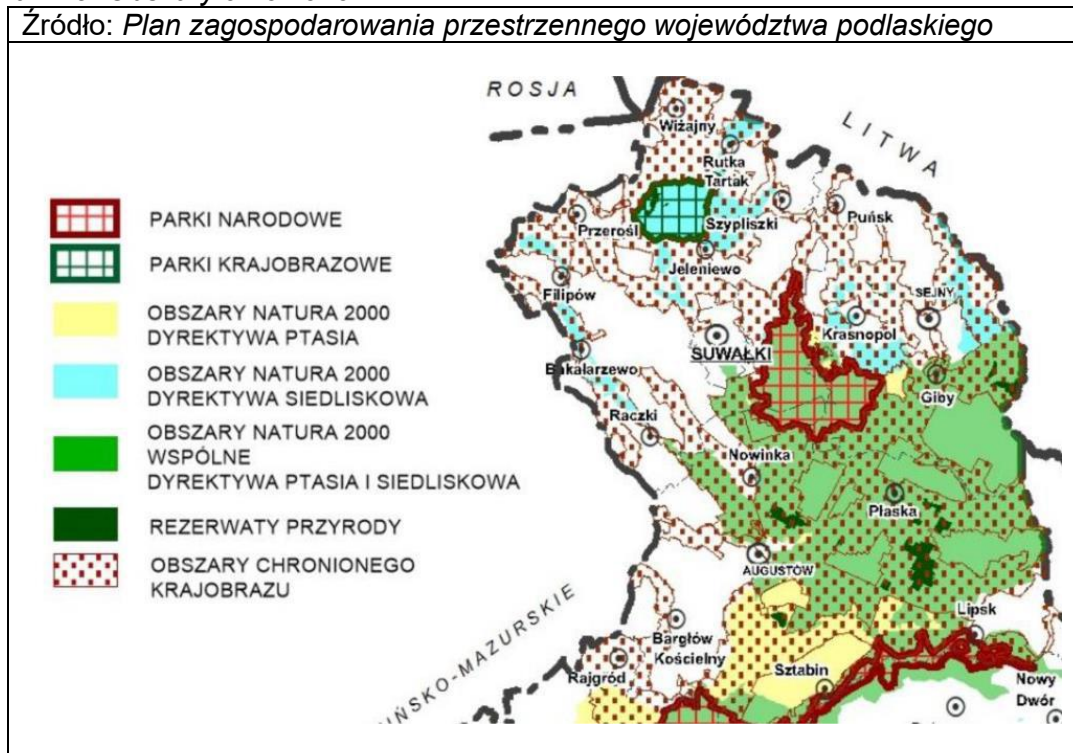
- 1) położenia obszarów chronionego krajobrazu i obszarów Natura 2000;
- 2) części doliny rzeki Rospudy – rzeka przepływa w kierunku południowym i południowo-wschodnim przez łańcuch 9 wąskich, polodowcowych jezior: Rospuda Filipowska, Jezioro Kamienne, Jezioro Długie, Garbas, Jezioro Głębokie, Sumowo Bakalarzewskie, Jezioro Okrągłe, Bolesty i Rospuda Augustowska, do którego uchodzi, dopływy to: Zuśnianka, Blizna, rzeczki, drobne strumyki, odpływy jezior: Szczebra, Olszanka, Jałówka, Czerwonka, Kamionka, Malinówka, Zusna, Skazdubica;
- 3) granica gminy Augustów przebiega po północnym brzegu jeziora Necko, które w całości znajduje się w m. Augustów;
- 4) w części południowo - wschodniej granica gminy Augustów przebiega po południowym brzegu jeziora Sajno, położonym w całości w m. Augustów;
- 5) Kanał Augustowski wraz ze służą w Białobrzegach na odcinku ok. 9 km znajduje się w granicach gminy Augustów, a zasilany jest przez wody z jezior położonych w m. Augustów;
- 6) rzeka Netta wypływająca z jeziora Sajno, płynąca równolegle do Kanału Augustowskiego jest ważnym ciekim w części południowej gminy;
- 7) Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – powierzchnia zbiornika rozciąga się wzdłuż zlewni Biebrzy, Wisły, Ełku i dolnej Jęgrzni oraz Kanału Augustowskiego;
- 8) przeważające w tym rejonie wiatry z południowego – zachodu przesuwają masy powietrza z nad terenów rolniczych gminy do m. Augustów.

Rzeka Rospuda przepływa przez obszar północno - wschodniej Polski zaliczony do Zielonych Płuc Polski, który włączony jest do regionalnego systemu ochrony tożsamości przyrodniczej i kulturowej. Rospuda w południowym biegu przepływa przez obszary sieci Natura 2000: obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Ostoja Augustowska” oraz obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Augustowska”. Natomiast teren od jeziora Rospuda Filipowska do miejscowości Raczki został zaproponowany jako specjalny obszar ochrony siedlisk.

Natomiast rzeka Netta również przepływa przez obszar północno – wschodniej Polski, stanowi prawy dopływ Biebrzy wraz z Rospudą i jeziorami Rospuda Augustowska i Necko. Jest częściowo skanalizowana z Kanałem Augustowskim na odcinku 11 km, dzięki czemu tworzy połączenie dorzeczy Wisły i Niemna. Drobne rzeki Netty to: z zachodniej strony – Turówka z Żarnówką, Węgorówka, Strumień, Bargłówka z Brzozówką i Tajenka i ze wschodniej strony –

Sajnica lub Sojownica - z jeziora Sajno, Czerwonka, Kolnica - z jeziora Kolno, Sosnówka i Olszanka.

Rycina nr 5. Obszary chronione.

Przez obszar gminy Augustów przebiegają następujące drogi, na których odbywa się międzynarodowy ruch tranzytowy:

- droga krajowa Nr 8 (DK Nr 8), klasy GP (główna ruchu przyspieszonego) o przebiegu: „Granica Państwa – Kudowa Zdrój – Kłodzko – Ząbkowice Śląskie – Wrocław – Oleśnica – Syców – Kępno – Złoczew – Sieradz – Droga 1 /Węzeł „Rzgów”/ – Piotrków Trybunalski – Rawa Mazowiecka – Warszawa – Radzymin – Wyszaków – Ostrów Mazowiecka – Zambrów – Białystok – Korycin – Augustów – Raczek – Suwałki – Budzisko – Granica Państwa”,
- droga krajowa Nr 61 (DK Nr 61), GP (główna ruchu przyspieszonego) o przebiegu „Warszawa – Jabłonna – Legionowo – Serock – Różan – Ostrołęka – Łomża – Grajewo – Droga 8 /Augustów/ - Raczek / węzeł Raczek”
- droga krajowa Nr 16 (DK Nr 16), klasy GP (główna ruchu przyspieszonego) o przebiegu „Droga 91 / Dolna Grupa / Grudziądz – Iława – Ostróda – Olsztyn – Mrągowo – Elk – Augustów – Pomorze – Poćkuny – Ogrodniki – Granica Państwa”.

Ruch na drogach krajowych, zwłaszcza na DK Nr 8, DK Nr 16 i DK Nr 61 charakteryzuje się dużym natężeniem i przewagą towarowego. Obecnie cały ruch tranzytowy przechodzi obwodnicą Augustowa, omijając Śródmieście Augustowa i dzielnice sanatoryjne.

Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Rycina nr 6. Mapa głównych dróg w pow. augustowskim i mapa kolei w pow. augustowskim.

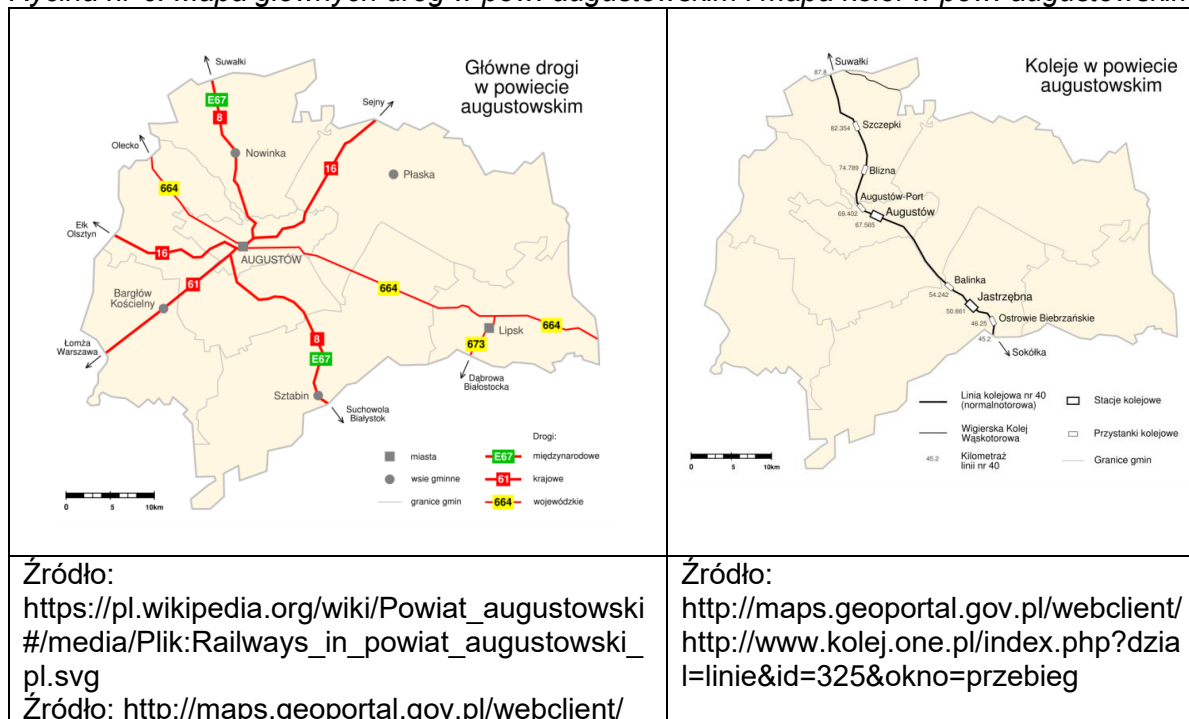
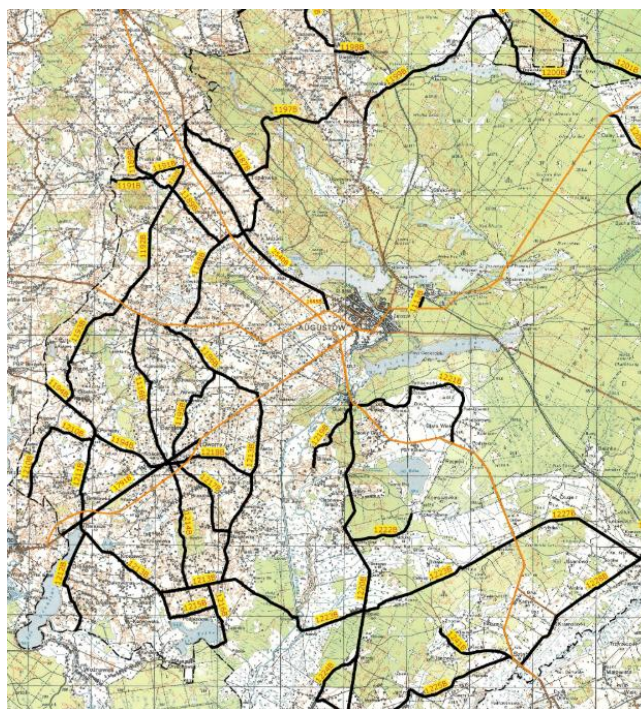

Tabela nr 1. Wykaz dróg powiatowych.

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi wg jej przebiegu	Na terenie PZD		Długość na terenie PZD
			od km	do km	
1.	1116B	Bargłów Kościelny – Stara Kamionka – do dr. Nr 16	0+000	8+520	8,520
2.	1187B	Jabłońskie – Topiłówka – Mazurki	0+000	8+100	8,100
3.	1188B	Jeziorki – Turówka – Biernatki – Mazurki	0+000	6+348	6,348
4.	1189B	Sucha Wieś – Chomontowo – Pruska Mała – Mazurki	5+555	13+585	8,030
5.	1191B	Granica województwa-Pruska Mała-Janówka	0+713	4+370	3,657
6.	1192B	Od dr. 16-Grabowo-Janówka	0+000	7+834	7,834
7.	1193B	Od dr. 16 – Reszki – Łabętnik	0+000	6+897	6,897
8.	1195B	Bargłów Kościelny – Nowiny	0+000	5+714	5,714
9.	1196B	Jeziorki – Uścianki – Netta Druga	0+000	6+620	6,620
10.	1197B	Od dr.8-Szczebra-Młynisko-Topiłówka	0+000	9+280	9,280
11.	1213B	Barszcze – Pruska – Tajno Łanowe – Netta Druga	0+000	19+453	19,453
12.	1218B	Bargłów Dworny – Netta Folwark	0+000	4+234	4,234
13.	1219B	Białobrzegi – Gliniski	0+000	3+800	3,800
14.	1220B	Białobrzegi – Bór – Sosnowo – Kopiec – Mogielnice – Dębowo – Dolistowo – dr.670	0+000	26+920	26,920
15.	1221B	Białobrzegi – Ponizie – Czarnucha – Kolnica – do dr. Nr 8	0+000	9+527	9,527
16.	1222B	Rzepiski – Komaszówka – Promiski	4+025	8+050	4,025
17.	2540B	Raczki – Sucha Wieś – Janówka – Augustów.			

Rycina nr 7. Mapa dróg powiatowych.

Drogi gminne wg typu nawierzchni – publiczne:

- nawierzchni twardej – 119,9 km;
- nawierzchni twardej ulepszonej – 119,9 km;
- o nawierzchni gruntowej – 114,1 km.

Czynne przystanki autobusowe – 54.

Tabela nr 2. Wykaz dróg gminnych.

L.p.	Nr drogi	Nazwa drogi	Długość	Nawierzchnia drogi
1.	102621B	przez wieś Jabłońskie (poprzeczna	1353	żwirowo - żużlowa
2.	102622B	przez wieś Jabłońskie (pod lasem)	2632	żwirowo - żużlowa
3	102623B	Topiłówka – Janówka – Pruska Wielka - Grabowo	5650	bitumiczna, żwirowo - żużlowa
4.	102624B	od Posielania do Mazurki	2960	żwirowo - żużlowa
5.	102625B	Janówka – Mikołajówek	3150	żwirowo - żużlowa
6.	102626B	Wójtowskie Wł. – Biernatki - Grabowo	7120	bitumiczna, żwirowo - żużlowa
7.	102627B	Rutki Stare – Biernatki	2570	żwirowo - żużlowa
8.	102628B	Rutki Stare - Turówka	3206	żwirowo - żużlowa
9	102629B	Rutki Stare - Ginie	1800	żwirowo - żużlowa
10.	102630B	Chomontowo – Grabowo – Kolonie	3075	żwirowo - żużlowa
11	102631B	Ginie – Grabowo	1500	bitumiczna, żwirowo - żużlowa
12.	102632B	Jeziorki – Kamionka Stara	2010	bitumiczna , żwirowo - żużlowa
13.	102633B	Żarnowo Trzecie – kol. Jeziorki	4050	bitumiczna , żwirowo - żużlowa
14.	102634B	Żarnowo Trzecie - Turówka	2750	bitumiczna
15	102635B	Turówka – Żarnowo Trzecie – Żarnowo Pierwsze (Borowa)	7600	żwirowo - żużlowa
16.	102636B	Żarnowo Drugie – Białobrzegi (dr. Prosta)	4950	bitumiczna , żwirowo - żużlowa

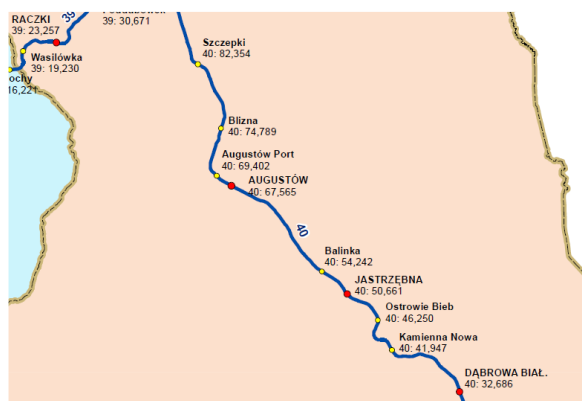
17.	102637B	Żarnowo – dr. Rezowa	3300	żwirowo - żużłowa
18.	102638 B	Żarnowo Drugie – Netta Druga	3093	żwirowo - żużłowa
19.	102639B	Żarnowo Drugie - Uścianki	3250	bitumiczna , żwirowo - żużłowa
20.	102640B	Bargłów – Netta Pierwsza - Białobrzegi	7722	żwirowo - żużłowa
21.	102641B	Netta Pierwsza – Netta Folwark	1750	żwirowo - żużłowa
22.	102642B	Netta Folwark – Kanał Augustowski	1715	żwirowo - żużłowa
23.	102643B	Netta Folwark - Brzozówka	1066	żwirowo - żużłowa
24.	102644B	przez wieś Gliniski	1500	żwirowo - żużłowa
25.	102645B	Obuchowizna –Świderek	2450	żwirowa
26.	102646B	Przez wieś Osowy Grąd	2350	bitumiczna, żwirowo - żużłowa
28.	102647B	Gabowe Grądy – Bór – Twardy Róg	4150	żwirowo - żużłowa
27.	102648B	Wieś Gabowe Grądy	1750	żwirowo -żużłowa
29.	102649B	przez wieś Promiski	2030	żwirowo - żużłowa
30.	102650B	Przez wieś Komaszówka	1500	żwirowo - żużłowa
31.	102651B	Kolnica – dr. Podzielona	1700	bitumiczna
32.	102652B	Kolnica dr. Podborowa	1500	bitumiczna
33.	102653B	Czarnucha – Góry - Kolnica	2550	żwirowo - żużłowa
34.	102654B	Ponizie – BSD Kolnica	1700	żwir
35.	102655B	Topiłówka – Bagno Kamienicze	1000	bitumiczna
36.	102656B	przez wieś Mazurki	2500	bitumiczna żwirowo - żużłowa
37.	102657B	przez wieś Mazurki	1525	żwirowo - żużłowa
38.	102658B	Mikołajówek – Pruska Mała	1500	żwirowo - żużłowa
39.	102659B	przez wieś Chomontowo	2126	żwirowo - żużłowa
40.	102660B	Rutki Stare – Rutki Nowe	2960	żwirowo - żużłowa
41.	102661B	Rutki Nowe – Kamionka Nowa	897	Żwirowo - żużłowa

Dane: Urząd Gminy Augustów – lipiec 2014 roku

Przez obszar gminy Augustów przebiega linia kolejowa nr 40 stanowiąca fragment międzynarodowej linii E75 Warszawa – Białystok – Sokółka – Suwałki – Trakiszki - granica państwa, stanowiąca część I paneuropejskiego korytarza transportowego, łączącego Helsinki przez Tallin, Rygę i Kowno z Warszawą. Jest to jedyne połączenie kolejowe pomiędzy krajami bałtyckimi, a Polską, z możliwością połączeń z innymi stolicami, jak Praga, Berlin i Wiedeń. Na całej długości linii (w granicach powiatu) brak jest sieci trakcyjnej.

Rycina nr 8. Sieć kolejowa.

Poglądowa mapa sieci kolejowej w obrębie powiatu augustowskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Augustowskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 r. (www.mapa.plk-sa.pl)

Na obszarze gminy Augustów zlokalizowane są istniejące i projektowane urządzenia elektroenergetyczne: istniejące: linia WN-110 kV relacji Augustów-Strefa (Suwałki)-Suwałki 1, linia WN-110 kV relacji Augustów-Dąbrowa Białostocka, linia WN-110 kV relacji Augustów-Szelgi (Elk), stacje transformatorowe 15/0,4 kV, linie 15 kV, linie niskiego napięcia.

Projektowane przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok to: stacje transformatorowe 15/0,4 kV, linie 15 kV zasilające w/w/ stacje transformatorowe 15/0,4 kV, linie niskiego napięcia.

Na obszarze gminy Augustów zlokalizowane są elementy Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (sieć i węzły), jako infrastruktury realizującej cele polityki przestrzennej, ujętej w zapisach planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (SSPW).

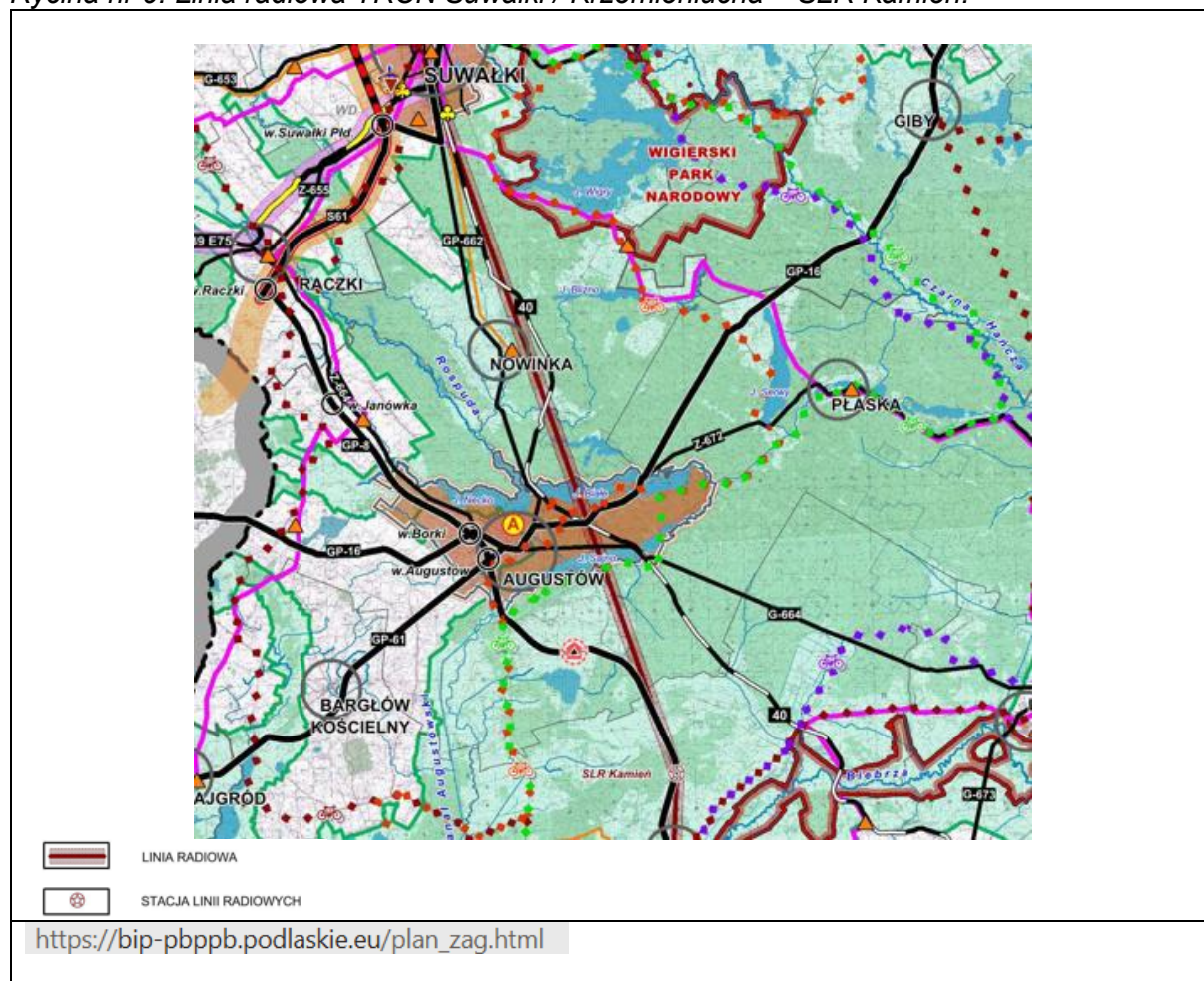
Ustala się rozwój sieci szerokopasmowej wraz z niezbędnymi węzłami i urządzeniami.

Przez obszar gminy przebiega linia radiowa TRCN Suwałki / Krzemieniucha – SLR Kamień poprzez ochronę wyznaczanie pasa ochronnego szerokości 60 m i ograniczenie w tym pasie wysokości zabudowy do 30 m.

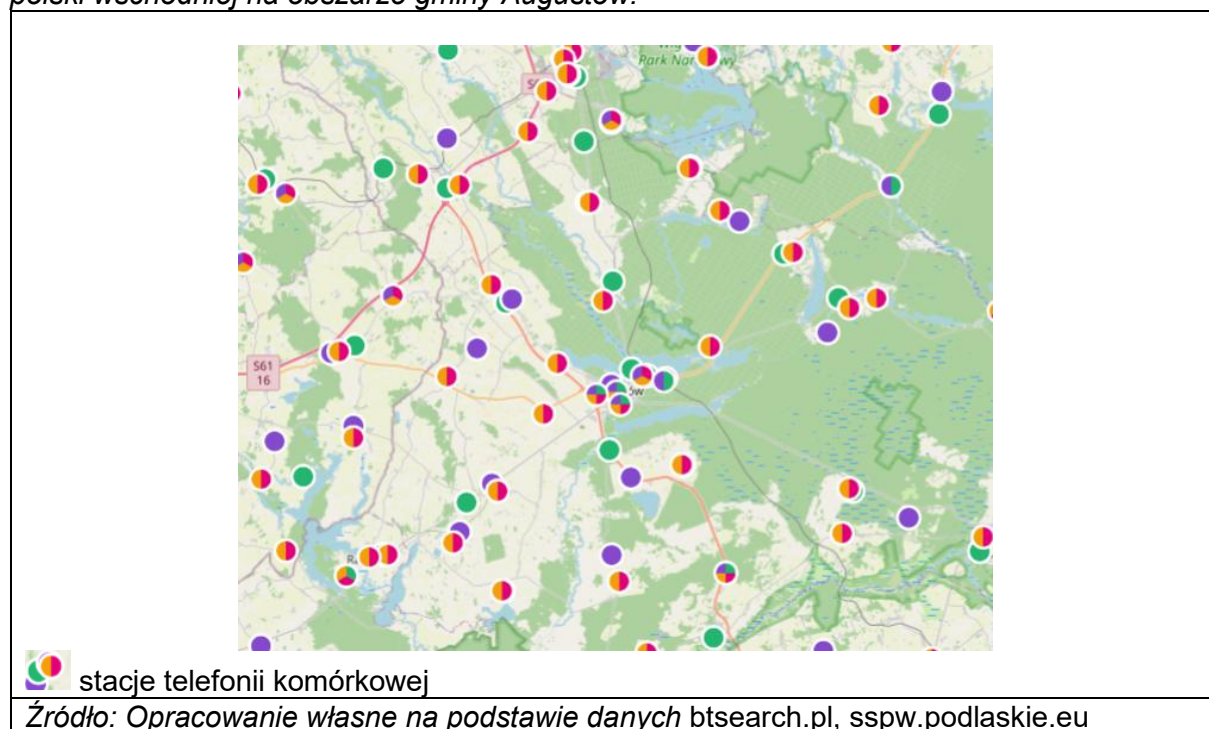
System telekomunikacyjny na obszarze gminy Augustów zapewniają dostępne usługi telekomunikacyjne stacjonarne oraz mobilne. Istniejąca sieć nie zabezpiecza potrzeb mieszkańców w wystarczającym zakresie. Połączenia zapewniają głównie przez łączność za pomocą telefonii komórkowej obsługiwanej przez operatorów sieci telefonii komórkowej. Sieć telefonii komórkowej swym zasięgiem pokrywa prawie cały obszar gminy.

Na obszarze gminy Augustów zlokalizowane są elementy Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (sieć i węzły), jako infrastruktury realizującej cele polityki przestrzennej, ujętej w zapisach planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (SSPW).

Rycina nr 9. Linia radiowa TRCN Suwałki / Krzemieniucha – SLR Kamień.

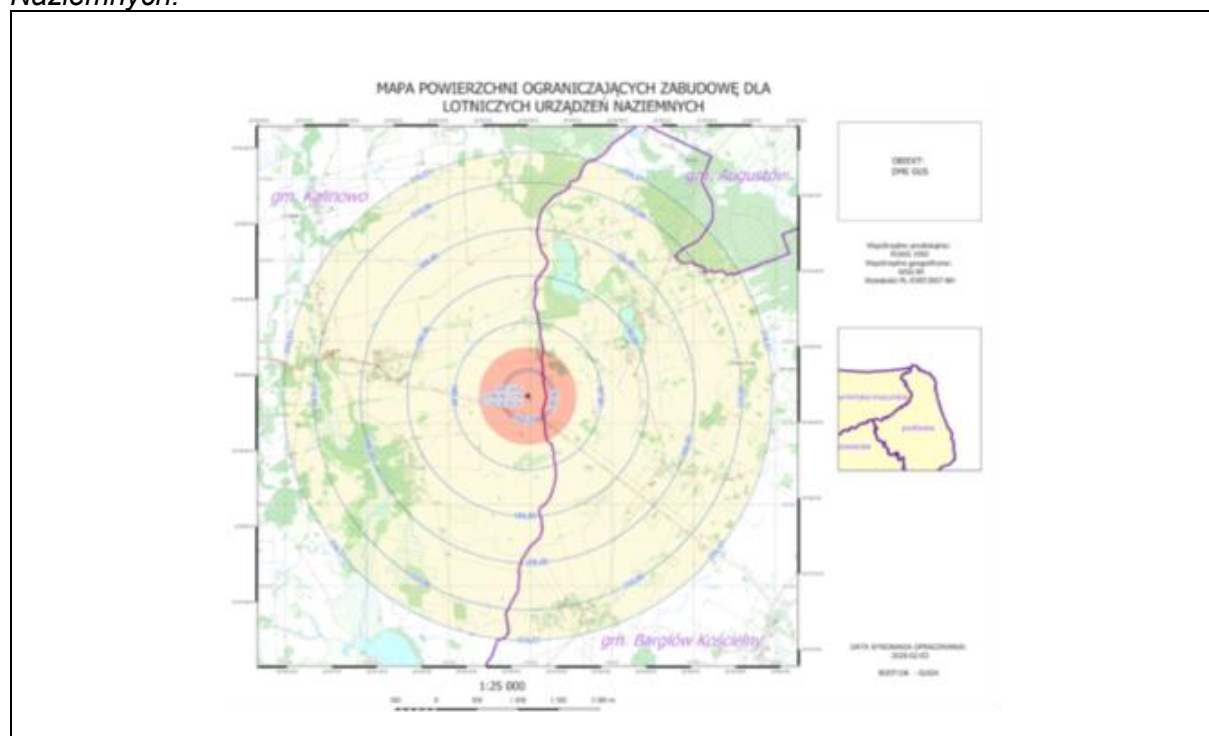
Rycina nr 10. Lokalizacja stacji bazowych sieci komórkowych oraz sieci szerokopasmowej polski wschodniej na obszarze gminy Augustów.

Na obszarze gminy Augustów, jak i powiatu augustowskiego nie funkcjonuje żadne lotnisko. Przez obszar gminy Augustów przebiegają trasy i szlaki rowerowe.in.:

- europejska trasa rowerowa Euro Velo R11,
- główny szlak rowerowy transgraniczny: „Pierścień rowerowej Suwalszczyzny” R65,
- „Wschodni szlak rowerowy Green Velo”.

Rycina nr 11. Mapa powierzchni ograniczających zabudowę dla Lotniczych Urządzeń Naziemnych.

2) Istniejące formy ochrony przyrody

Gmina Augustów posiada wiele cennych terenów i obiektów przyrodniczych. Najcenniejsze z nich zostały objęte różnymi formami ochrony na mocy ustawy o ochronie przyrody. O formie ochrony decydują, m.in.: relacje przyrodnicze, kulturowe, cele ochrony oraz wpływ zurbanizowanego otoczenia na cechy terenów lub obiektów poddanych ochronie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Z 2024 r, poz.1478) na obszarze gminy Augustów znajdują się następujące obszary i obiekty objęte prawną ochroną:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”;
- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”;
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”;
- 4) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”;
- 5) Rezerwat przyrody Jezioro Kolno;
- 6) 6 pomników przyrody: 1 – pojedyncze drzewo, 5- grup drzew;
- 7) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Augustowska (PLB 200002);
- 8) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Biebrzańska (PLB 200006);
- 9) Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Augustowska (PLH20005);
- 10) Użytki ekologiczne: liczba obiektów 10, o łącznej powierzchni 21,70 ha;
- 11) Ochrona gatunkowa.

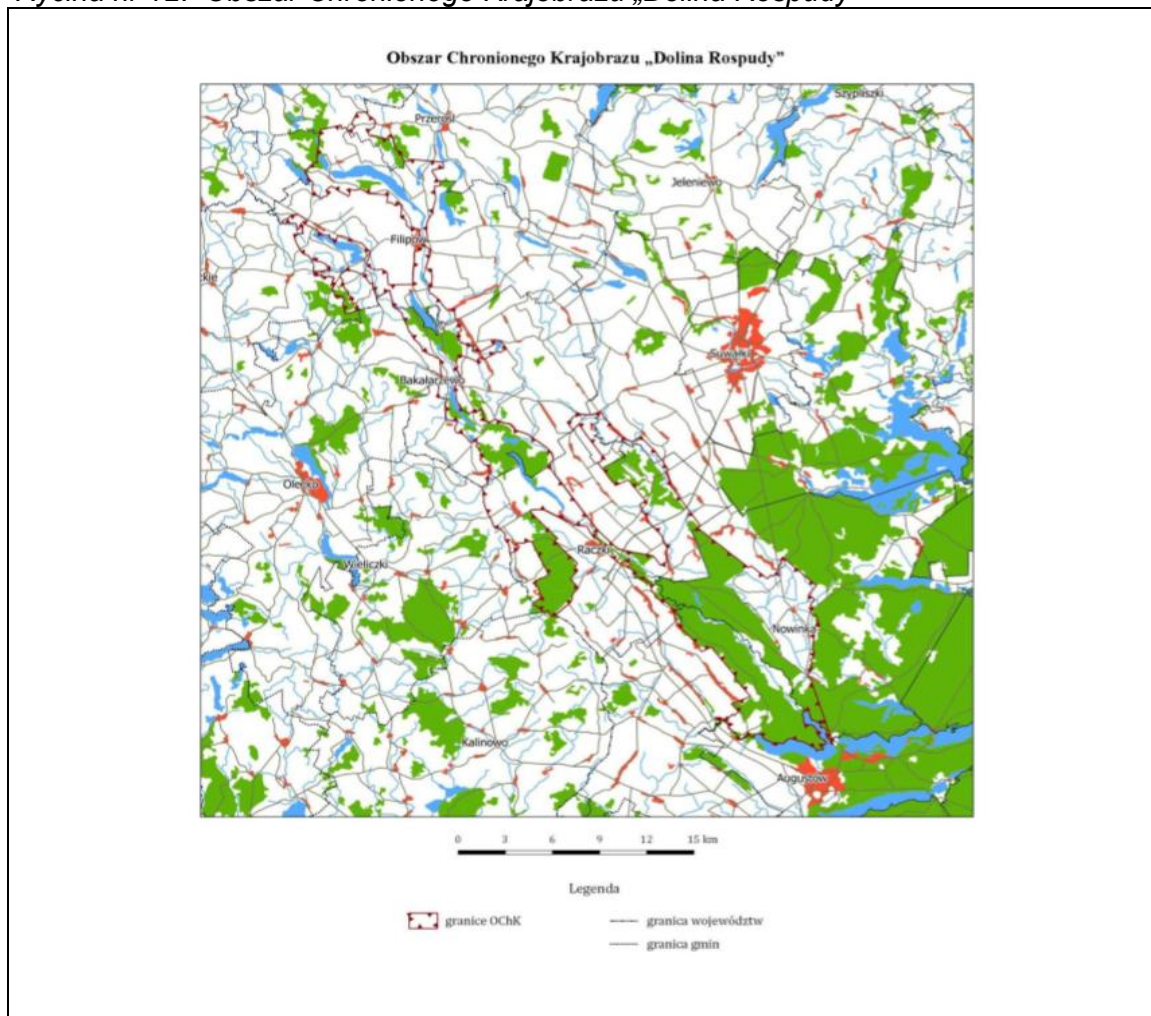
Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy” - Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.OCHK.422

Ochrona Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w dolinie rzeki Rospudy, charakteryzujących się dużym bogactwem rzadkich gatunków -19 gat. storczyków, orlika krzykliwego, włośchatki i in. o łącznej powierzchni 23710,86 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy” został utworzony w dniu 2 maja 1991 r. rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego, o powierzchni 23 710,86 ha, położony jest w województwie podlaskim, w powiecie augustowskim na terenie gmin: Augustów (3 103,75 ha) i Nowinka (5 062,59 ha) oraz w powiecie suwalskim na terenie gmin: Bakalarzewo (3 297,12 ha), Filipów (5 264,06 ha), Przerośl (463,84 ha), Raczki (6 193,35 ha) i Suwałki (326,15 ha).

Na Obszarze obowiązuje zakazy zawarte w Uchwale Nr XII/90/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”.

Rycina nr 12. Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”

Źródło: Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 26 czerwca 2015 r.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie” - Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.OCHK.266

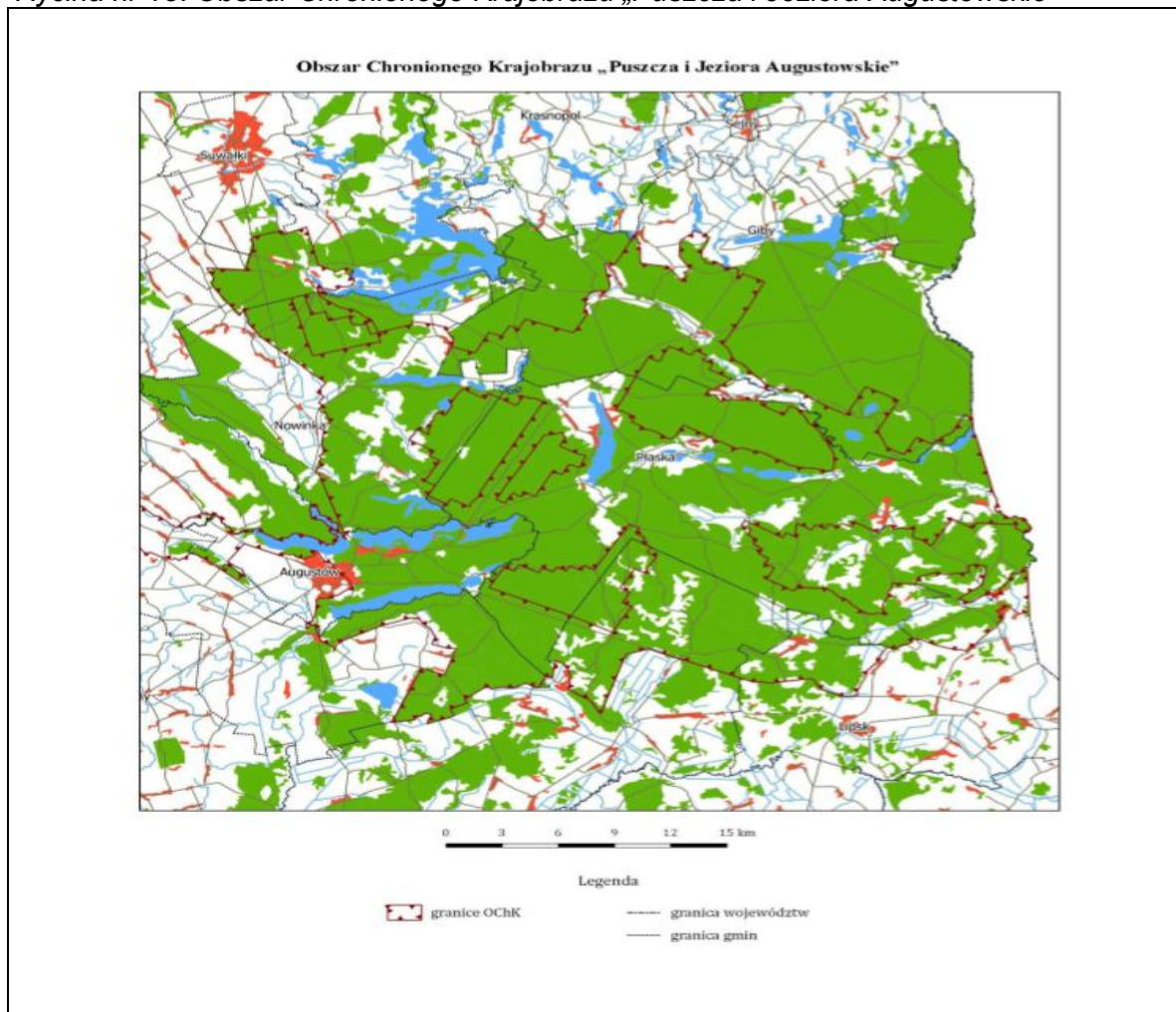
Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie chroni jeden z największych i najcenniejszych pod względem przyrodniczym kompleksów leśnych Puszczy Augustowskiej, a także wysokie wartości kulturowe i historyczne Kanału Augustowskiego.

Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksu leśnego Puszczy Augustowskiej.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie” (zwany dalej Obszarem), został utworzony w dniu 2 maja 1991 r. rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego, o powierzchni 69 574,99 ha, położony jest w województwie podlaskim, w powiecie augustowskim na terenie gmin: Augustów (5 969,33 ha), Lipsk (4 723,98 ha), Nowinka (10 215,88 ha), Płaska (23 887,7 ha), Sztabin (6 346,73 ha) i miasta Augustów (6 229,27 ha), w powiecie sejneńskim na terenie gminy Giby (9 855,78 ha) oraz w powiecie suwalskim na terenie gminy Suwałki (2 346,32 ha).

Na Obszarze obowiązują zakazy zawarte w Uchwale Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”.

Rycina nr 13. Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”

Źródło: Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 26 czerwca 2015 r.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie” - Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.OCHK.435

Obszar położony jest w południowej części Pojezierza Elckiego i graniczy z Kotliną Biebrzańską. Obejmuje granicami Jezioro Rajgrodzkie, które zajmuje jego północną część, kompleksy leśne w części południowej oraz stawy i bagna. Jezioro Rajgrodzkie jest dużym jeziorem rynnowym, o pow. 1514 ha i głębokości 52,0m, składającym się z 4 rynien rozchodzących się promieniście od głównego akwenu. Brzegi jeziora są przeważnie wysokie i zalesione. Kompleksy leśne w południowej części obszaru są to głównie bory sosnowe ze świerkiem o olszą. W ich obrębie znajduje się rezerwat ptasi - Czapliniec Bełda - który jest miejscem gnieźdzenia się czapli siwej.

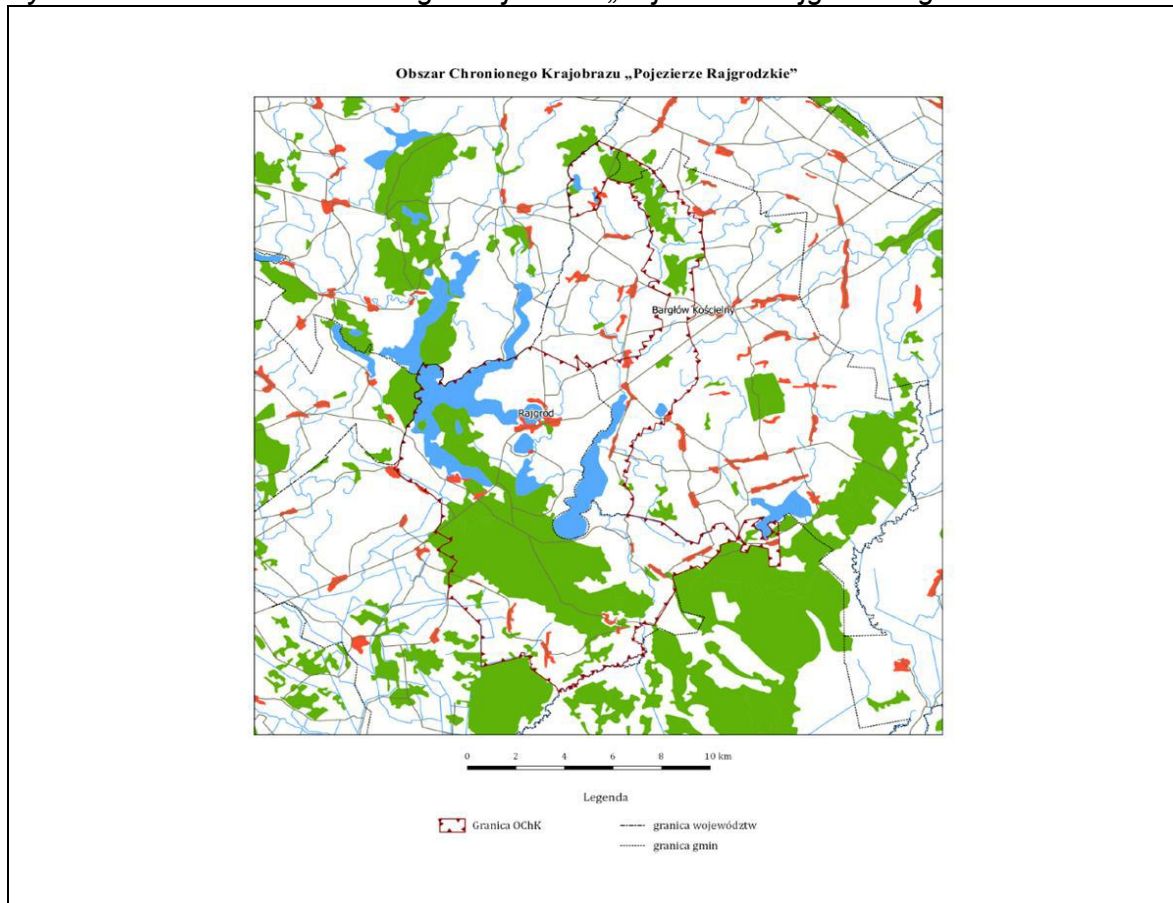
Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych Pojezierza Rajgrodzkiego.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Rajgrodzkiego” (zwany dalej Obszarem) powstał z połączenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Jeziora Rajgrodzkie” utworzonego w dniu 2 maja 1991r. rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego oraz obszaru Chronionego Krajobrazu Pojezierza Rajgrodzkiego utworzonego w dniu 27 kwietnia 1982 r. uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łomży.

Powierzchnia obszaru wynosi 14928,07 ha. Obszar położony jest w województwie podlaskim, w powiecie augustowskim na terenie gmin: Augustów (121,20 ha), Bargłów Kościelny (3837,74 ha) oraz w powiecie grajewskim na terenie gminy Rajgród (10969,13 ha).

Na Obszarze obowiązują zakazy zawarte w Uchwale nr XII/91/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie” (Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 26 czerwca 2015 roku, poz. 2119).

Rycina nr 14 Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”

Źródło: Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 26 czerwca 2015 r.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy” – Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.OCHK.645

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Biebrzy obejmuje fragment doliny Biebrzy o charakterze naturalnym, pełniący rolę otuliny górnej części Biebrzańskiego Parku Narodowego, nad Kanałem Augustowskim i w dolinie rzeki Netty.

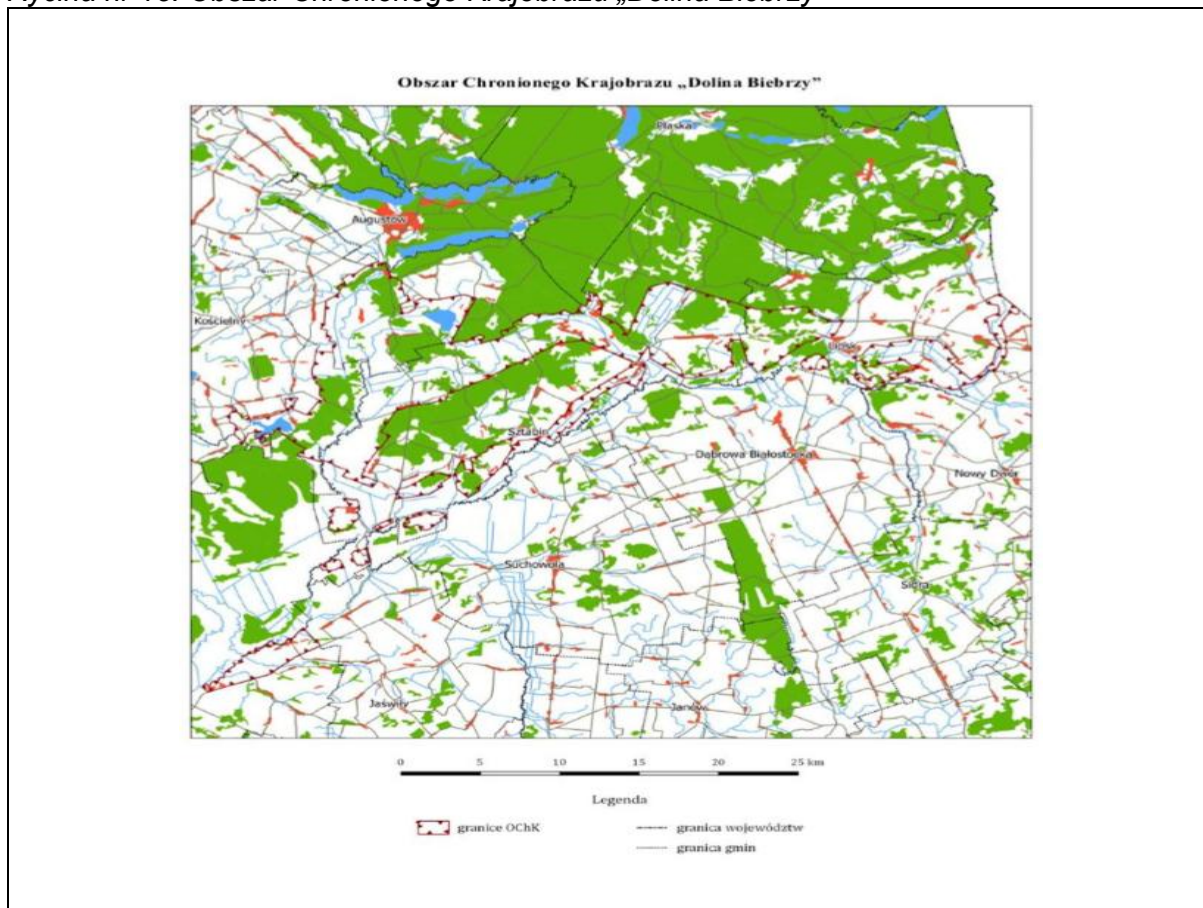
Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych występujących w dolinie rzeki Biebrzy, nad Kanałem Augustowskim i w dolinie rzeki Netty.

Obszar powstaje z połączenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy” utworzonego w dniu 2 maja 1991 r. rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Biebrzy utworzonego w dniu 27 kwietnia 1982 r. uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łomży.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy” (zwany dalej Obszarem), o powierzchni 28 442,27 ha, położony w województwie podlaskim, w powiecie augustowskim na terenie gmin: Augustów (5 167,84 ha), Bargłów Kościelny (3 177,08 ha), Lipsk (4 531,33 ha) i Sztabin (14 364,47 ha) oraz w powiecie monieckim na terenie gminy Goniądz (1 201,55 ha).

Na Obszarze obowiązują zakazy zawarte w Uchwale Nr XII/93/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”.

Rycina nr 15. Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”

Źródło: Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dnia 26 czerwca 2015 r.

W dokumentach planistycznych oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na terenach znajdujących się w granicach chronionego krajobrazu należy uwzględnić zakazy zawarte w w/wym. uchwałach.

Rezerwat przyrody Jezioro Kolno

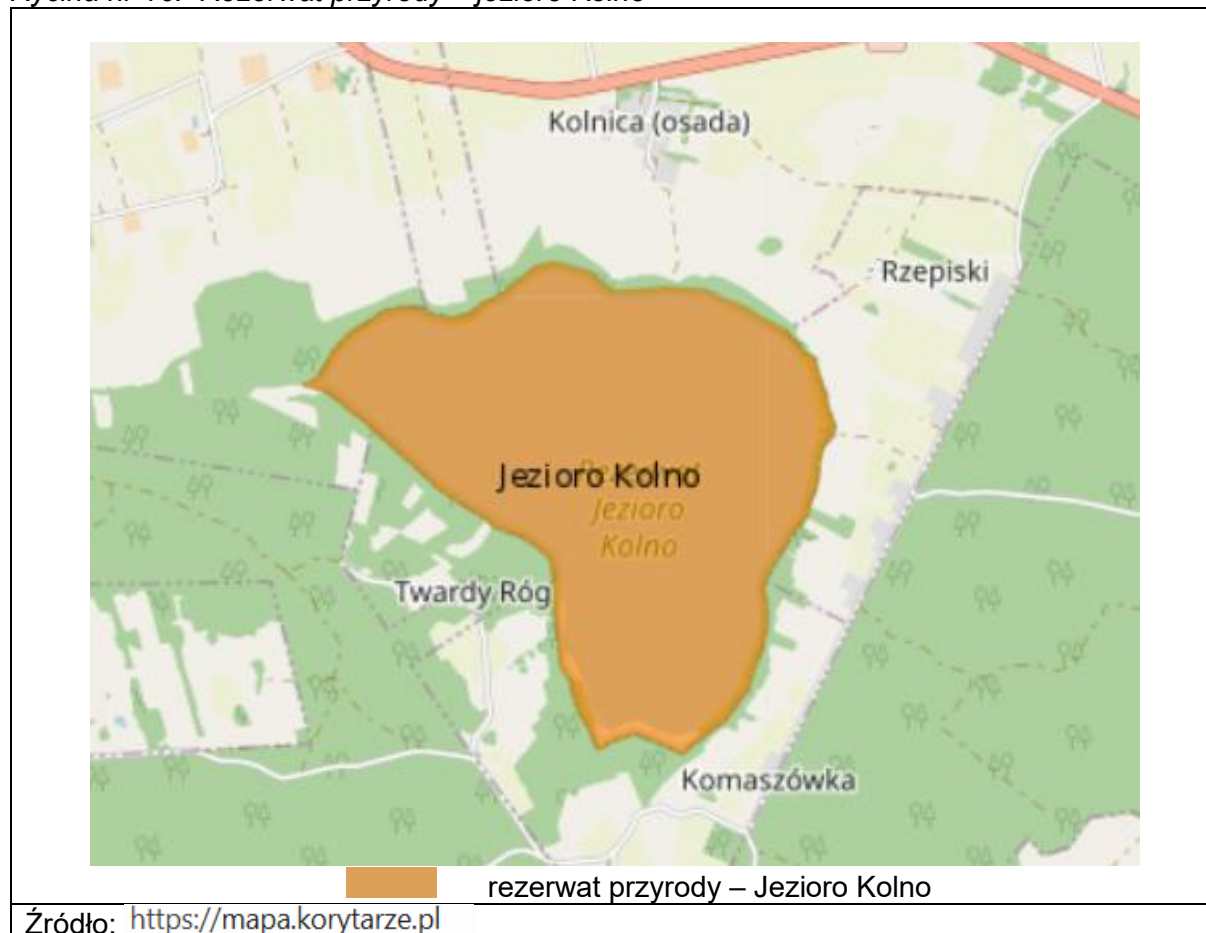
Rezerwat przyrody – Jezioro Kolno obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi i kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych łabędzia głuchego (*Cygnus olor*). Na terenie rezerwatu gnieździ się ponad 60 gatunków ptaków, m.in.: bąk, perkoz dwuczuby, zausznik, perkoz, podgorzałka, żuraw, śmieszka, rybitwa rzeczna, czajka, kobuz, krogulec, podróżniczek, remiz i wąsatka.

Na obszarach graniczących z rezerwatami przyrody może być utworzona otulina. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody ustanowienie rezerwatu następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Na terenie gminy Augustów w 1960 roku utworzono rezerwat faunistyczny Jezioro Kolno w oparciu o Zarządzenie MLiPD z 01.02.1960 (M.P. Nr 29, poz. 137). Zadania ochronne ustalono w Rozporządzeniu Nr 17/03 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 lipca 2003 r. (Dz.U. Nr 76 z dnia 23.07.2003 r.). Rezerwat posiada powierzchnię ok. 269,26 ha i stanowi obszar określony w ewidencji gruntów, jako wody płynące. Grunty rezerwatu stanowią własność Skarbu Państwa. Są dzierżawione przez osobę fizyczną.

Rycina nr 16. Rezerwat przyrody – jezioro Kolno

Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych łabędzia głuchego (*Cygnus olor*). Jezioro Kolno jest polodowcowym jeziorem wytopiskowym moreny dennej, ma formę lekko wklęsłą o łagodnych i bagnistych brzegach.

Na terenie rezerwatu Jezioro Kolno nie została wprowadzona ochrona ścisła czy też krajobrazowa.

Rezerwat Jezioro Kolno posiada sporządzony Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Kolno”. Plan ochronny ustanowiony na podstawie Rozporządzenia Nr 17/03 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Jezioro Kolno" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2003 r. Nr 76, poz. 1512) obowiązywał do dnia 31 grudnia 2022 r. Cele ochrony: zachowanie miejsc lęgowych łabędzia głuchego (*Cygnus olor*).

Rezerwat nie ma ustanowionej otuliny. Otulina powinna wynosić 200m od brzegu jeziora, gdzie obowiązywałby zakaz:

- wznoszenia obiektów budowlanych;
- tworzenia nowej kolonijnej zabudowy zagrodowej;
- stosowania środków ochrony roślin I i II klasy toksyczności.

Wskazuje się następujące zadania ochronne oraz sposoby ich wykorzystania:

- remont bieżący zastawki (wymiana elementów drewnianych);
- konserwacja rowu opaskowego (odmulanie, odkrzaczanie);
- zarybianie (zakup i wprowadzanie do jeziora narybku szczupaka);
- odłowy ryb (sprzęt stawowy + żaki);
- budowa wież widokowych (konstrukcja drewniana na podstawie indywidualnych projektów).

Sposób zagospodarowania i przystosowania do pełnienia funkcji rekreacyjnych i turystycznych

oraz zasady udostępniania, powinny być dostosowane do zasad i przedmiotu ochrony i ustalone w planie ochrony rezerwatu.

Tabela Nr 3. Wyciąg z Rejestru rezerwatów przyrody województwa podlaskiego - Jezioro Kolno.

Nazwa rezerwatu przyrody	Jezioro Kolno
Data utworzenia (rok)	1960
Obręb ewidencyjny	Twardy Róg
Powiat	Augustów
Gmina	Augustów
Powierzchnia [ha]	269,26
Forma własności (właściciel/zarządca)	Skarb Państwa
Rodzaj gruntów	wody płynące
Akt prawny powołujący rezerwat	Zarządzenie MLiPD z 01.02.1960 (M.P. Nr 29, poz. 137)
Plan ochrony / zadania ochronne	Rozporządzenie Nr 17/03 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 lipca 2003 r. (Dz.U. Nr 76 z dnia 23.07.2003 r.)
Krótki opis rezerwatu przyrody Cel ochrony	zachowanie miejsc lęgowych łabędzia głuchego (<i>Cygnus olor</i>).
Typ rezerwatu	faunistyczny
Kategoria ochrony	czynna

Nie obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy Augustów ochroną prawną w formie pomnika przyrody objęto pojedyncze drzewa lub grup drzew. Zlokalizowane one są na terenie Nadleśnictwie Augustów, za wyjątkiem wymienionych w wykazie pod poz. 223.s, 224.s. Wykaz pomników przyrody zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 4. Wykaz pomników przyrody.

Lp. (nr ew.)	Nazwa pomnika przyrody	Obowiązująca podstawa prawna raz z oznaczeniem miejsca aktu prawnego	Obwód na wys. 1,30 m [cm]	Opis pomnika przyrody
			Wysokość [m]	
223.s	1 topola biała, 2 jesiony wyniosłe, 1 lipa drobnolistna	Zarządzenie Nr 12/80 Woj. Suwalskiego z dn. 12.03.1980 r. Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 2, poz. 10	305-504	Netta Folwark, przy rozwidleniu dróg, w okolicy Szkoły podstawowej
			23,5 - 26	
224.S	Topola biała (Populus alba)	Rozporządzenie Nr 12/80 Woj. Suwalskiego z dn. 22.03.1980 r. w sprawie uznania za pomniki tworów przyrody i ich skupień Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 2, poz. 10	383	Netta Folwark, przy Kanale Augustowskim, ok. 300 m od szkoły podstawowej
			25	
225.S	2 sosny pospolite	Zarządzenie Nr 12/80 Woj. Suwalskiego z dn. 12.03.1980 r. Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 2, poz. 10	322-295	L-ctwo Kolnica nr oddz. 116j
			35; 34	

226.S	Sosna pospolita	Zarządzenie Nr 12/80 Woj. Suwalskiego z dn. 12.03.1980 r. Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 2, poz. 10	254 31	L-ctwo Kolnica Nr oddz. 117a
227.S	Sosna pospolita, Świerk pospolity	Zarządzenie Nr 12/80 Woj. Suwalskiego z dn. 12.03.1980 r. Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 2, poz. 10	210; 175 22; 29	L-ctwo Kolnica nr oddz. 127a-80c; przy skrzyżowaniu dróg gruntowych
373.S	2 jesiony wyniosłe	Rozporządzenie Nr 6/93 Woj. Suwalskiego z dn. 18.01.1993 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 2, poz. 11	266; 298 25	L-ctwo Kolno nr oddz. 95a; nad rowem melioracyjnym, 25 m od drogi gruntowej do wsi Komaszówka
39.S	Modrzewie europejskie – 30 szt.	Uchwała Nr XXX/298 Prezydium WRN w Białymstoku z dn. 26.07.1955 r. Dz. Urz. WRN Nr 7, poz. 85	190 – 195 30	Osowy Grąd Obręb leśny Białobrzegi 38n
622.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	272 27	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 129a; przy drodce leśnej
623.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	270 28	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 102jprzy drodze leśnej w głębi lasu
624.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	238 26	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 149a; bór świeży
625.S	Sosna zwyczajna „Matka”	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	270 28	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 149a; bór świeży
626.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	230 26	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 146c; bór świeży

627.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	230	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 146c; rośnie na granicy zrąb - las
			26	
628.S	Wiąz polny	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	171	L-ctwo Czarny Bród nr oddz. 148h; 20 m od drogi Augustów – Lipsk
			16	
630.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	312	L-ctwo Studzieniczna nr oddz. 112a
			28	
632.S	Sosna zwyczajna Kołnierzykowata	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	140	L-ctwo Sajenek, nr oddz. 255j
			27	
633.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	220	L-ctwo Sajenek, nr oddz. 251a
			31	
634.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	246	L-ctwo Budy, nr oddz. 192d
			30	
635.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	320	L-ctwo Budy, nr oddz. 263g
			40	
636.S	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dn. 14.1.21998 r. Dz. Urz. Woj. Suwalskiego Nr 74, poz. 510	260	L-ctwo Budy, nr oddz. 263g
	dąb szypułkowy (Quercus robur L.) - Zygmunt August	Uchwała Nr XVII/126/2017 Rady	obwód pnia na wysokości 1,3m - 705 cm,	dz. nr 309/3 (200102_2.0006.AR_1.3

		Gminy Augustów z dnia 15 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	wysokość około 25 m	09/3), obręb Gabowe Grądy
	Gruba sosna	Uchwała nr XVII/168/2020 Rady Gminy Augustów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	kubatura ponad 20m ³ , pierśnica: 109cm; obwód: 342cm	w oddziale 39b Leśnictwo Białobrzegi (005 Czarnucha) działka 39/1. Położenie geograficzne Sz:53°47'30.83"N; Dł:22° 58'14.26"E

Głównymi problemami wynikającymi z usytuowania, wieku i charakteru obiektów chronionych jest stopniowe zamieranie starych drzew.

W stosunku do pomnika przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Powyższe zakazy w stosunku do pomnika przyrody należy uwzględnić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w decyzjach administracyjnych oraz innych dokumentach planistycznych.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska”

Rycina nr 17. Położenie obszarów NATURA 2000 (obszary ptasie na obszarze gminy Augustów

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska” (kod obszaru PLB200002, Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB200002.B). Ostoja ptasia o randze europejskiej E 24.

Powierzchnia obszaru: 134 377,77 ha, w tym w granicach gminy Augustów – 11 163,80 ha;

Region geograficzny: Pojezierze Litewskie, Nizina Północnopodlaska;

Mezoregiony: Równina Augustowska, Pojezierze Wschodniosuwalskie Kotlina Biebrzańska

Położenie administracyjne: województwo podlaskie, powiat augustowski, sejneński i suwalski, miasto Suwałki. Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Wigierski Park Narodowy z siedzibą w miejscowości Krzywe.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Augustowska” kod obszaru PLB 200002 - Dyrektywa Ptasia utworzony został na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz.133, ze zm.).

Tabela nr 5. Obszar „Puszcza Augustowska”

Obszar „Puszcza Augustowska” – obszar położony w gminach: Augustów, Lipsk, Nowinka, Płaska, Sztabin, Giby, Krasnopol, Sejny, Raczek, m. Suwałki, Augustów oraz na terenie miasta Augustów		
1.	Kod obszaru:	PLB200002
2.	Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000	obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)
3.	Obszar biogeograficzny	kontynentalny
4.	Powierzchnia	134377,7 ha
5.	Status formalny	Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska
6.	Zagrożenia	Do podstawowych należy eutrofizacja wód, zarastanie terenów otwartych przez zakrzaczenia i zadrzewienia, będące konsekwencją zaniechania gospodarki łąkarskiej

		oraz możliwość fragmentacji ostoj przez powstawanie nowych dróg i autostrad
7.	Istniejące formy ochrony przyrody na terenie gminy Augustów	„Puszcza i Jeziora Augustowskie” - obszar chronionego krajobrazu
8.	Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe:	ortolan – ptak, gąsiorek – ptak, muchołówka mała - ptak, jarzębka – ptak, podróżniczek – ptak, lerka – ptak, dzięcioł trójpalczasty – ptak, dzięcioł średni – ptak, dzięcioł białogrzbiety – ptak, dzięcioł kraska – ptak, zielonosiwy – ptak, dzięcioł czarny – ptak zimorodek – ptak lelek – ptak włochatka – ptak, puchacz – ptak, rybitwa zwyczajna (rzeczna) – ptak, rybitwa czarna – ptak, mewa mała – ptak, dubelt – ptak, kropiatka – ptak, żuraw – ptak, cietrzew (podgatunek kontynentalny) – ptak, głuszec – ptak, jarząbek – ptak, błotniak łąkowy – ptak, błotniak stawowy – ptak, kania czarna – ptak, kania ruda – ptak, trzmieljad – ptak, bielik – ptak gadożer – ptak, orlik krzykliwy – ptak, orlik grubodzioby – ptak, podgorzałka – ptak, łabędź krzykliwy – ptak, bocian czarny – ptak, bocian biały – ptak, bąk – ptak, perkoz rogaty – ptak

Źródło danych: C:\Users\ppp\Desktop\Natura 2000 a turystyka Katalog obszarów Natura 2000.htm

Występują następujące formy ochrony: Wigierski Park Narodowy oraz następujące rezerваты przyrody: Brzozowy Grąd, Jezioro Kalejty, Kozi Rynek, Kulke, Kuriańskie Bagno, Łempis, Mały Borek, Perkuć, Stara Ruda, Starożyn i Obszary Chronionego Krajobrazu: Dolina Biebrzy, Dolina Rospudy, Pojezierze Sejneńskie, Puszcza i Jeziora Augustowskie.

Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB 200002 – Puszcza Augustowska graniczy z obszarem specjalnej ochrony siedlisk PLH 200004 – Ostoja Wigierska oraz obszarem specjalnej ochrony ptaków i siedlisk PLC 200001 – Dolina Biebrzy. Obejmuje on kompleks leśny Puszczy Augustowskiej, leżący na pograniczu Równiny Augustowskiej i Kotliny Biebrzańskiej.

Obszar pokrywają urozmaicone drzewostany (ok. 90% powierzchni), które w wielu fragmentach zachowały naturalny charakter. Dominują bory, wśród których szczególną uwagę zwracają dobrze zachowane bory wilgotne i bory bagienne. Duże powierzchnie zajmują olsy, miejscami występują dobrze zachowane grądy. Główną rzeką jest Wołkuszanka, uchodząca przez Kanał Augustowski do Niemna. W południowo - zachodniej części obszar obejmuje dolinę Rospudy. Tereny odlesione zajmują użytki zielone.

O wartości przyrodniczej obszaru decyduje występowanie ok. 40 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi.

W okresie lęgowym obszar zasiedla, co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, bocian czarny, cietrzew, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, gadożer, głuszec, kania czarna, kania ruda, kraska, łabędź krzykliwy, orlik krzykliwy, żuraw, włochatka, podgorzałka, puchacz, trzmieljad; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bielik.

Wg danych zawartych w opracowaniu „Wyniki inwentaryzacji ornitologicznej na terenie OSO PLB 200002 Puszcza Augustowska w 2010 r.” oraz prezentacji „Stan populacji gatunków podlegających ochronie na mocy Dyrektywy Ptasiej w OSO Puszcza Augustowska PLB200002) opracowywanych na potrzeby planu ochrony OSOP w Puszczy Augustowskiej występuje ok. 40 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 22 gatunki ptaków w okresie lęgowym zasiedla, co najmniej 1% populacji krajowej. Występuje tutaj również 19 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, które w okresie lęgowym zasiedlają około 1% populacji krajowej. Występują też gatunki ptaków wędrownych – 15 gatunków.

Do pierwszej grupy zaliczono następujące gatunki ptaków: bąk, bocian czarny, bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, trzmieljad, kania czarna, głuszec, jarząbek, derkacz, żuraw, dubelt,

puchacz, sóweczka, włośchatka, lelek, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł trójpalczasty, lerka.

Do drugiej grupy zaliczono gatunki, m.in.: rybitwę czarną, rybitwę rzeczną, kanię rudą, błotniaka łąkowego, błotniaka zbożowego, gadożera, dzięcioła, cietrzewia, czaplę białą, bociana białego, łabędzia krzykliwego, rybołowa, kropiatkę, zielonkę, podróżniczkę, jarzębatkę, muchołówkę małą, gąsiorka, ortolana.

Do grupy gatunków ptaków wędrownych zaliczono gatunki: perkoza dwuczuba, łabędzia niemego, gągoła, nurogęś, kobuza, czajkę, łyska, kszyska, samotnika, siniaka, dudka, krętogłowa, drożdżika, dziwonina, trzciniaka.

Występujące ptaki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej są przede wszystkim gatunkami związanymi z siedliskami borowymi. Są to: dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, bocian czarny, orlik krzykliwy, lelek kozodój, dzięcioł czarny, trzmielaj, jarząbka, włośchatka, sóweczka głuszcza, puchacz i gadożer, dzięcioł białogrzbiety, dzięcioł średni, muchołówka mała, cietrzew.

Liczenie reprezentowana jest również grupa ptaków związana z siedliskami wodnymi oraz bagiennymi: zimorodek, rybitwa białoskrzydła, rybitwa czarna, łabędź krzykliwy, czapla biała, rybitwa rzeczna, bąk, bielik, błotniak stawowy, podróżniczek, kropiatka, jarzębatka, dubelt, rybołów, perkoz rogaty, zielonka. Występują również ptaki obrzeży lasów i pól takie jak: lerka, gąsiorek, ortolon, kania ruda i kania czarna oraz związane z krajobrazem łąk i pól uprawnych: żuraw, derkacz, błotniak łąkowy, bocian biały, błotniak zbożowy.

Zagrożenia dla tego obszaru to:

- eutrofizacja wód,
- fragmentacja obszaru w wyniku budowy autostrad,
- naturalna sukcesja roślinności krzewiastej i drzewiastej.

Główne zagrożenia ptaków to:

- dla gatunków leśnych: eliminacja starych drzewostanów (dziuplaki, bielik, bocian czarny, kobuz, puchacz, orlik krzykliwy, trzmielaj, głuszczyk), prowadzenie cięć w okresie lęgowym, silna penetracja terenów leśnych, presja turystyczna;
- dla gatunków wodnych: zabudowa brzegów jezior, ruch turystyczno-wypoczynkowy, sporty wodne;
- dla gatunków łąk i krajobrazu rolniczego: zabudowa terenów rolniczych, dopłaty bezpośrednie (eliminacja mikro środowisk), melioracje, koszenie „do środka”.

Specjalny obszar ochrony ptaków Natura 2000 „Ostoja Biebrzańska” (kod obszaru PLB200006, Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB200006.B). Ostoja Ptasia o randze europejskiej E24.

Powierzchnia obszaru: 148 508,80 ha, w tym w granicach gminy Augustów – 2001,5 ha;

Region geograficzny: Nizina Północnopodlaska;

Mezoregiony: Kotlina Biebrzańska, Wysoczyzna Białostocka, Wzgórza Sokólskie;

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz Biebrzański Park Narodowy z siedzibą w Osowcu – Twierdza.

Obszar położony w gminach: Augustów, Bargłów Kościelny, Lipsk, Sztabin, Tykocin, Zawady, Radziłów, Rajgród, Jedwabne, Wizna, Goniądz, Jaświły, Mońki, Trzcianna, Dąbrowa Białostocka, Nowy Dwór, Suchowola.

Tabela nr 6. Obszar „Ostoja Biebrzańska”.

Obszar „Ostoja Biebrzańska” – obszar położony w gminach: Lipsk, Płaska, Augustów, Sztabin, Bargłów Kościelny, Radziłów, Grajewo, Wizna, Mońki, Jedwabne, Trzcianna, Goniądz		
1.	Kod obszaru:	PLB200006
2.	Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000	obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia)
3.	Obszar biogeograficzny	kontynentalny
4.	Powierzchnia	148508,8 ha
5.	Status formalny	Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska

6.	Zagrożenia	Do głównych zagrożeń zalicza się zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk na terenach podmokłych, ale także intensyfikację gospodarki rolnej, wypalanie łąk i ich zarastanie, obniżanie się poziomu wód (melioracje), zanieczyszczenie wód, presja rekreacyjna, kłusownictwo i zagrożenia wynikające z zmianą zagospodarowania terenu np. I helsiński korytarz transportowy Via Baltica.
7.	Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe	bąk – ptak, bączek – ptak, bocian czarny – ptak, łabędź krzykliwy – ptak, trzmielojad – ptak, kania czarna – ptak, kania ruda – ptak, bielik – ptak, gadożer – ptak, błotniak zbożowy – ptak, błotniak stawowy – ptak, błotniak łąkowy – ptak, orlik krzykliwy – ptak, orlik grubodzioby – ptak, orzeł przedni – ptak, orzełek włochaty – ptak, kropiatka – ptak, zielonka – ptak, derkacz – ptak, żuraw – ptak, batalion – ptak, dubelt – ptak, mewa mała – ptak, rybitwa zwyczajna (rzeczna) – ptak, rybitwa białoczelna – ptak, rybitwa białowąsa – ptak, rybitwa czarna – ptak, puchacz – ptak, sowa błotna – ptak, zimorodek – ptak, kraska – ptak, dzięcioł czarny – ptak, dzięcioł średni – ptak, dzięcioł zielonosiwy – ptak, dzięcioł białostrzbioty – ptak, dzięcioł trójpalczasty – ptak, lerka – ptak, świergotek polny – ptak, wodniczka – ptak, muchołówka mała – ptak, ortolan – ptak, biegus zmienny – ptak

Źródło danych: C:\Users\ppp\Desktop\Natura 2000 a turystyka Katalog obszarów Natura 2000.htm

Jest to największy obszar Natura 2000 w Polsce. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Ostoja Biebrzańska” kod obszaru PLB 200006 utworzony został na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133).

Obejmuje prawie całą Kotlinę Biebrzańską oraz dolinę rzeki Biebrzy, od źródeł pod Dąbrową Białostocką, aż do ujścia do Narwi pod Wizną. Kotlina Biebrzańska stanowi otoczone wysoczyznami i równinami sandrowymi rozległe obniżenie terenu o długości ponad 100 km i szerokości od kilku do ponad 20 km, które w większości wypełniają towarzyszące Biebrzy wielkie torfowiska, zwane Bagnami Biebrzańskimi.

Obszar w znacznej mierze pokrywa się z siedliskowym obszarem Natura 2000 Dolina Biebrzy PLH200008 (121 206,2 ha). W granicach obszaru mieści się w całości Biebrzański Park Narodowy (59 223 ha), a także znaczna część jego otuliny (66 824 ha), fragmenty obszarów chronionego krajobrazu: „Dolina Biebrzy I”, „Dolina Biebrzy II”, „Dolina Narwi” i „Pojezierze Rajgrodzkie” oraz 2 rezerваты przyrody: „Czapliniec Bełda” (11,58 ha) i „Szelągówka” (62,04 ha). Biebrzański Park Narodowy stanowi również Ostoję Ramsar objętą ochroną na mocy Konwencji Ramsarskiej, czyli Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako siedlisko życiowe ptactwa wodnego.

Naturalne przewężenia dzielą Kotlinę Biebrzańską na trzy baseny: Północny, Środkowy i Południowy. W rozszerzeniach Kotliny Biebrzańskiej znajdują się zalesione obszary wydmore, a także kilka otoczonych mokradłami wysp wysoczyznowych. Poza tym w obrębie doliny występują liczne, na ogół niewielkie i niewysokie wyspy mineralne.

Rzeka Biebrza ma charakter naturalny. Ma niewielki spadek i tworzy liczne meandry, którym towarzyszą starorzecza, odnogi i rozwidlenia koryta. Wiosną w dolinie Biebrzy utrzymują się długotrwałe rozlewiska. Otwarte lub zakrzaczone mokradła i bagna zajmują blisko połowę powierzchni obszaru, zaś tereny leśne, także częściowo na siedliskach bagiennych, zajmują ponad 1/4 jego powierzchni. Pozostałe tereny to użytki rolne oraz obszary zajęte przez miejscowości.

Torfowiska nad Biebrzą zachowały unikatową strefowość, a także niezwykle bogactwo występujących tu zbiorowisk roślinnych oraz gatunków roślin, ptaków i innych zwierząt, związanych w większości z siedliskami mokradłowymi, w tym wielu rzadkich, zagrożonych i ginących w skali kraju i Europy.

W dolinie Biebrzy zachowały się na rozległych obszarach krajobrazy, ekosystemy i siedliska. Szczególną wartość przyrodniczą mają zajmujące rozległe obszary ekosystemy otwartych bagien pokrytych turzycowiskami i mechowiskami. Mniejsze powierzchnie zajmują zbiorowiska torfowisk przejściowych i wysokich oraz zbiorowiska szuwarowe. Na obrzeżach bagien znajdują się ekstensywnie użytkowane łąki. Wśród zbiorowisk leśnych na uwagę zasługują rozległe obszary olsów. Znaczne obszary zajmują także brzeziny i zarośla wierzbowe. Na gruntach mineralnych dominują bory sosnowe.

W ostoi stwierdzono występowanie, co najmniej 43 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, m.in.: bąk, bączek, bocian czarny, łabędź krzykliwy, trzmieljad, kania czarna, kania ruda, bielik, gadożer, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, orlik krzykliwy, orlik grubodzioby, orzeł przedni, orzełek włochoaty, kropiatka, zielonka, derkacz, żuraw, batalion, dubelt, mewa mała, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, puchacz, sowa błotna, zimorodek, kraska, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł białogrzbisty, dzięcioł trójpalczasty, lerka, świergotek polny, wodniczka, muchołówka mała, ortolan, biegus zmienny. W ostoi występuje też cietrzew niewymieniony w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Ostoja Biebrzańska jest najważniejszą w Polsce i Unii Europejskiej ostoją wodniczki i orlika grubodziobego. Największą liczebność w Polsce i jedną z największych w Unii Europejskiej osiągają także: błotniak stawowy, cietrzew, derkacz, dubelt, uszatka błotna, kropiatka, rybitwa czarna i rybitwa białoskrzydła (przy wysokim poziomie wody).

Jest to bardzo ważna ostoja ptaków drapieżnych, takich jak: kania ruda, kania czarna, bielik, błotniak zbożowy, gadożer, orzeł przedni i orzełek. Dodatkowo wskazać należy, że 25 gatunków zostało zamieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Dolina Biebrzy to jeden z głównych krajowych korytarzy ekologicznych wykorzystywanych przez ptaki przelotne. Liczebność zgrupowań ptaków wodno-błotnych zatrzymujących się na Bagnach Biebrzańskich w okresie migracji przekracza 100 tys. osobników i należy do największych w Polsce. Szczególnie wysoką liczebność osiągają tu migrujące zgrupowania gęsi białoczelnej, świstuna, rożeńca i bataliona. Bagna Biebrzańskie są także miejscem odbywania jesiennych zlotowisk żurawi, które gromadzą się tu w tym czasie w liczbie do 1900 osobników. Zachowaniu i utrzymaniu siedlisk cennych gatunków ptaków na Bagnach Biebrzańskich sprzyja rozległość i dobry stan zachowania siedlisk mokradłowych, mała gęstość zaludnienia, występujące kilka razy do roku zalewy rzeczne oraz ekstensywna gospodarka łąkowa prowadzona na położonych w obrębie obszaru użytkach zielonych, w tym także zabiegi ochrony czynnej (koszenie oraz odkrzaczanie łąki i turzycowisk) koordynowane przez Biebrzański Park Narodowy. Do największych zagrożeń dla awifauny i jej siedlisk w dolinie Biebrzy należą: postępujące obniżanie się poziomu wody gruntowej, murszenie wierzchniej warstwy torfu, zaniechanie koszenia i wypasu na znacznej części podmokłych użytków zielonych, zarastanie bagiennych łąk i turzycowisk trzciną, krzewami i młodym lasem, drapieżnictwo lisa i innych ssaków, wzrastający ruch turystyczny.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Augustowska (PLH200005) – Kod Inspire PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH200005.H.

Na terenie części gminy Augustów projektuje się Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Ostoja Augustowska (kod obszaru PLH200005). Został on zatwierdzony przez Komisję Europejską 10 stycznia 2011 roku. Powierzchnia obszaru wynosi 107068,7 ha.

Obszar ochrony siedlisk Natura 2000 zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwarty zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty (Dz. U. UE. L 33 z 08.02.2011R.).

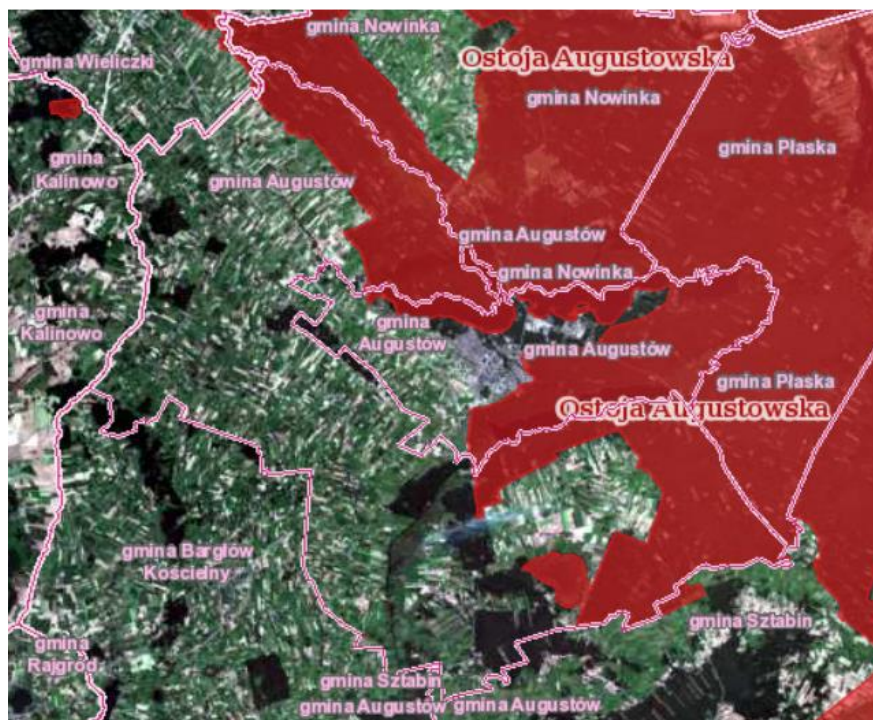
„Ostoja Augustowska” (PLH200005) – specjalny obszar ochrony siedlisk; częściowo pokrywa się z obszarem „Puszcza Augustowska”; w obrębie obszaru dominują bory sosnowe oraz dobrze zachowane bagniste i wilgotne lasy szpilkowe, ze 180-letnimi drzewostanami sosnowymi na torfach; na terenie ostoi zlokalizowane są liczne jeziora dystroficzne oraz rozległe obszary porośnięte olszyną bagienną i płatami drzewostanów grądowych; obszar

stanowi miejsce bytowania wielu zagrożonych gatunków, a w tym rysia, wydry, i bobra europejskiego; łącznie stwierdzono tu występowanie 6 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz 11 siedlisk z załącznik I Dyrektywy.

Ostoja Augustowska znajduje się w północno - wschodniej Polsce i obejmuje swym zasięgiem prawie całą polską część Puszczy Augustowskiej. Puszcza ta stanowi jeden z największych i najlepiej zachowanych kompleksów leśnych Europy środkowo - wschodniej. Na terenie tym dominują bory sosnowe i sosnowo-świerkowe, częściowo o charakterze naturalnym. Mniejszą powierzchnię zajmują bory mieszane i lasy liściaste. Rozległe obszary, zwłaszcza w południowej części Puszczy, zajmują olsy. Występuje tu również wiele rzadkich zbiorowisk roślinnych o charakterze borealnym np. świerczyny na torfie, bagienne lasy brzozowo-sosnowe oraz bory bagienne. Na terenie ostoi występuje 21 typów siedlisk ważnych dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy, zajmują w sumie około 12% obszaru. Spośród tych siedlisk największą powierzchnię zajmują lasy bagienne, z których szczególne znaczenie mają bagienne lasy sosnowo-brzozowe. Teren ostoi jest najważniejszym obszarem występowania tego typu siedlisk w Polsce. Największe ich kompleksy występują nad Rospudą oraz wzdłuż Kanału Augustowskiego. Lasy te są ważnym siedliskiem rzadkich gatunków roślin m.in. storczyków - wyblina jednolistnego i żłobika koralowatego, oraz turzyc - turzycy życicowej i turzycy strunowej. Oprócz bagiennych lasów szczególną wartość dla UE przedstawiają różnego typu torfowiska. Szczególnie cenne są torfowiska doliny Rospudy oraz torfowiska położone nad jeziorami ciągu Kanału Augustowskiego. Na terenie ostoi znajduje się jedno z większych torfowisk wysokich w Polsce - Kuriańskie Bagno. Wykształciły się tu również rozległe torfowiska niskie mechowiskowe oraz cenne torfowiska nakredowe z udziałem kłoci wiechowatej. Na terenie ostoi znajduje się wiele jezior o zróżnicowanej trofii: od jezior eutroficznych po dystroficzne. W Puszczy Augustowskiej występuje 7 gatunków roślin cennych dla przyrody Europy, z czego dla czterech - aldrowandy pęcherzykowatej, skalnicy torfowiskowej, lipiennika Loesela i sasanki otwartej na obszarze tym występuje znaczącą część krajowych zasobów. Populacje lipiennika i skalnicy nad Rospudą oraz populacje aldrowandy w ciągu jezior Kanału Augustowskiego są jednymi z najobfitszych populacji tych roślin w Polsce. W Puszczy Augustowskiej występuje 24 gatunki storczykowatych, w tym, na torfowiskach nad Rospudą - miodokwiat krzyżowy na jedynym naturalnym stanowisku w Polsce. Obszar ten wyróżnia także duży udział we florze gatunków borealnych, takich jak wełnianeczka alpejska, wielosił błękitny, brzoza niska i skalnica torfowiskowa. Z torfowiskami i jeziorami związane są liczne ptaki wodnoblotne. Puszcza Augustowska jest ważnym korytarzem migracyjnym dla wielu gatunków flory i fauny, łączącym lasy Europy środkowej i wschodniej. Jest to również ostoja wielu zagrożonych gatunków cennych dla europejskiej przyrody, przede wszystkim rysia i wilka, a także wydry i bobra.

Istniejące formy ochrony przyrody na terenie obszaru to: Puszcza i Jeziora Augustowskie - rezerwat leśny, Dolina Rospudy - rezerwat leśny, Brzozowy Grąd - rezerwat leśny, Jezioro Kalejty - rezerwat leśny, Kozi Rynek - rezerwat leśny, Kukle - rezerwat leśny, Kuriańskie Bagno - rezerwat leśny, Łempis - rezerwat leśny Mały Borek - rezerwat leśny, Perkuć - rezerwat leśny, Stara Ruda - rezerwat leśny, Starożyn - rezerwat leśny, Tobolinka - rezerwat leśny, Jezioro Kolno - rezerwat leśny – w gminie Augustów, Glinki - rezerwat leśny.

Rycina nr 18. Położenie obszarów NATURA 2000 (obszary siedliskowe) na obszarze gminy Augustów

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

Tabela nr 7. Projektowany specjalny obszar Natura 2000 „Ostoja Augustowska”.

Projektowany specjalny obszar Natura 2000 „Ostoja Augustowska” (kod obszaru ochrony siedlisk PLH200005) obejmuje: gm. Sejny, Raczki, Nowinka, Suwałki, Giby, Plaska, Augustów, m. Augustów, Lipsk, Sztabin		
1.	Kod obszaru:	PLH200005
2.	Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000	specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)
3.	Obszar biogeograficzny	kontynentalny
4.	Powierzchnia	107068,7 ha, gm. Augustów 7 224.05 ha
5.	Status formalny	Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej
6.	Zagrożenia	– Rozwój sieci drogowej - przecięcie ostoji planowaną drogą ekspresową (Via Baltica), które spowoduje nieodwracalną fragmentację obszarów leśnych oraz zmiany stosunków wodnych i wysokie zagrożenie siedlisk torfowiskowych; Niektóre przejawy gospodarki leśnej - wycinanie starodrzewi, wprowadzanie obcych gatunków drzew (np. buka), a zwłaszcza krzewów (głogi, róża pomarszczona, tawuły - powoduje to zacinienie runa i zanik niektórych rzadkich gatunków); – Zalesianie łąk, muraw; – Rozwój sieci osadniczej, a zwłaszcza intensyfikacja zagospodarowania turystycznego brzegów jezior; – Obniżanie poziomu wód gruntowych, oddziaływanie sieci rowów odwadniających; – Eutrofizacja jezior wskutek spływów nieczystości i nawozów z pól; – Rozprzestrzenianie się niektórych obcych gatunków, dawniej sadzonych, zwłaszcza tzw. czeremchy

		amerykańskiej <i>Prunus serotina</i> oraz łubinu, które zmieniają warunki siedliskowe (użyźnienie, wzrost zacienienia); – Kłusownictwo - zwłaszcza po litewskiej stronie puszczy; – Zaśmiecanie lasu; – Zalewanie niektórych torfowisk przyjeziornych przez bobry, wskutek podnoszenia poziomu wody w mniejszych jeziorach (sprzyja to ekspansji szuwarów i związanych z nimi ekspansywnych gatunków - zwłaszcza trzciny w miejsce cennych zbiorowisk mechowisk niskoturzycowych); – Zmiana sposobu gospodarowania - zaprzestanie użytkowania niskoproduktywnych, ekstensywnych łąk i pastwisk.
7.	Istniejące formy ochrony przyrody na terenie gminy Augustów	– OChK „Puszcza i Jeziora Augustowskie”; – Jezioro Kolno - rezerwat przyrody
8.	Ważne dla Europy typy siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej w m siedliska priorytetowe	wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>), twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>, naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>, zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri p.p.</i> i <i>Bidention p.p.</i>, suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio-Callunion</i>, <i>Calluno-Arctostaphylion</i>), ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>), obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>, torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>, <i>Schoenetum nigricantis</i>), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>, bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugos-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>, olsy źródłiskowe), ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>), sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)

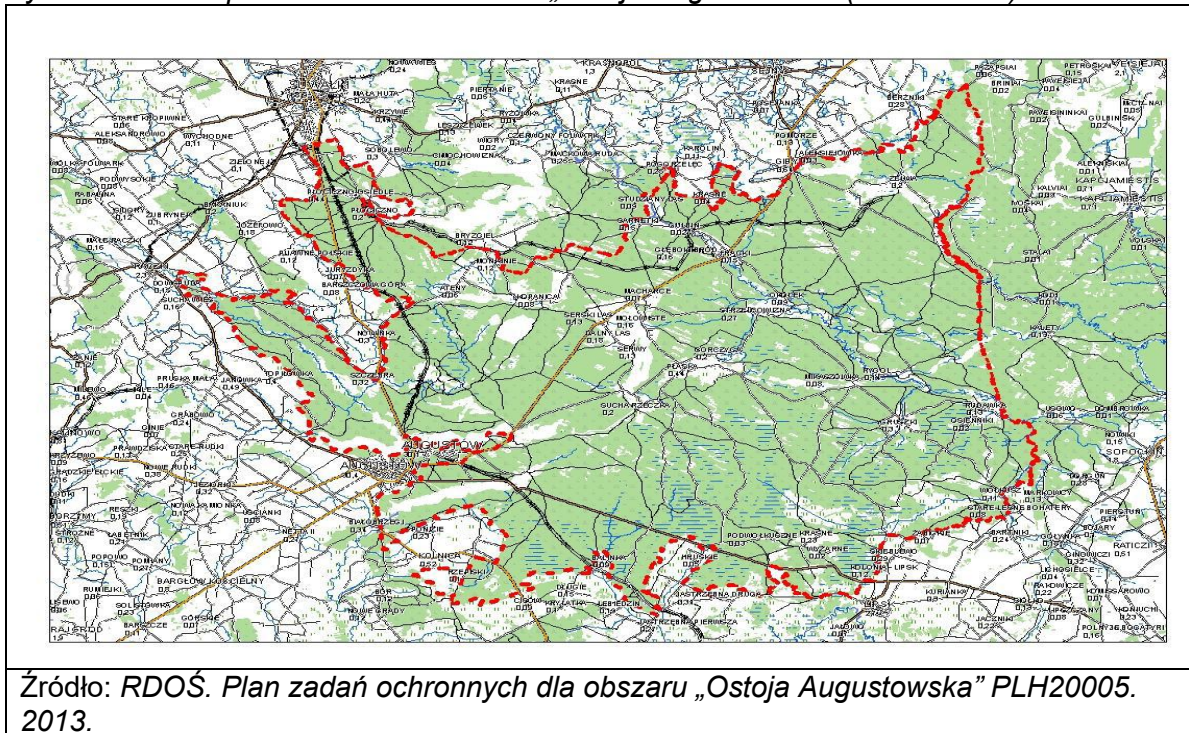
9.	Ważne dla Europy gatunki zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe	bielik – ptak, bocian biały – ptak, bocian czarny – ptak, żuraw – ptak, bóbr europejski – ssak, wilk - ssak wydra – ssak, ryś – ssak, perkoz rogaty – ptak, bąk – ptak, podgorzałka – ptak, trzmieljad – ptak, kania czarna – ptak, gadożer – ptak, błotniak stawowy – ptak, błotniak łąkowy – ptak, orlik grubodzioby – ptak, orlik krzykliwy – ptak, orzeł przedni – ptak, jarząbek – ptak głuźec – ptak, kropiatka – ptak, derkacz – ptak dubelt – ptak, rybitwa czarna – ptak, rybitwa zwyczajna (rzeczna) – ptak, puchacz – ptak, włośchatka – ptak, lelek – ptak, kraska – ptak, dzięcioł zielonosiwy – ptak, dzięcioł średni – ptak, dzięcioł białogrzioty – ptak, dzięcioł trójpalczasty – ptak, lerka – ptak, podróżniczek – ptak, jarzębatka – ptak, muchołówka mała – ptak, gąsiorek – ptak, ortolan – ptak cietrzew (podgatunek kontynentalny) – ptak, traszka grzebieniasta – płaz, kumak nizinny – płaz, żółw błotny – gad, minóg strumieniowy – ryba, poczwarówka zwężona – bezkręgowiec, czerwoczyk nieparek – bezkręgowiec, czerwoczyk fioletek - bezkręgowiec
11.	Ważne dla Europy gatunki roślin (z Zał. II Dyr. siedliskowej), w tym gatunki priorytetowe	sierpowiec błyszczący, leniec , sasanka otwarta aldrawanda skalnica torfowiskowa, starodub łąkowy, obuwik , lipiennik Loesela, rzepik szczeciński

Źródło danych: C:\Users\ppp\Desktop\Natura 2000 a turystyka Katalog obszarów Natura 2000.htm

Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat.

W obrębie obszaru „Ostoja Augustowska” obowiązuje plan zadań ochronnych, przyjęty Zarządzeniem Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2013 r.

Rycina nr 19. Mapa obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska” (PLH200005).

Działania ochronne ujęte w planie, sprowadzają się przede wszystkim do wyłączenia z pewnych form gospodarowania lub wprowadzenia ograniczeń w użytkowaniu, ale także do wprowadzenia nakazów, np.:

- wyłączenie gospodarki rybackiej;
- wyłączenie z użytkowania rębego;
- zakaz wyrównywania gruntu, zasypywania, podsiewania, nawożenia, zaorywania oraz wznoszenia jakichkolwiek konstrukcji (z wyłączeniem drewnianych pomostów i ławek) w strefie szuwaru oraz do 20 m od linii brzegowej jeziora;
- zakaz zmiany stosunków wodnych;
- zakaz obsadzania upraw na siedliskach borowych gatunkami innymi niż brzoza i sosna;
- nakaz użytkowania kośnego;
- nakaz usunięcia drzew i krzewów, usunięcie biomasy;
- ochrona miejsc występowania gatunku, ochrona siedliska;
- zabezpieczenie stanowisk gatunków przed przypadkowym zniszczeniem podczas prac leśnych.

Żadne przedsięwzięcia, inwestycje lub zmiany sposobu użytkowania gruntów planowane w granicach obszaru lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie mogą wpływać negatywnie na stan gatunków i siedlisk gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Ostoja Augustowska PLH 200005.

Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Ochrona użytków ekologicznych dotyczy zachowania w naturalnym stanie śródleśnych torfowisk niskich ze zbiorowiskami roślinnymi, torfowisk z łożowiskami, torfowisk niskich i ich zbiorowisk roślinnych. Gospodarowanie przestrzenią na terenie użytków ekologicznych powinno odbywać zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

Istniejące użytki ekologiczne są bardzo zróżnicowane zarówno pod względem wielkości, celu powołania, jak i zagrożeń dla ich walorów.

W rejestrze użytków ekologicznych na terenie województwa podlaskiego RDOŚ wg stanu na dzień 31.10.2012 roku na obszarze gminy Augustów znajduje się 10 użytków bagiennych (ekosystem bagienny). Wykaz użytków ekologicznych stanowi poniższa tabela.

Tabela nr 8. Wykaz użytków ekologicznych.

Lp. z r Rejestru użytków ekologicznych na terenie województwa podlaskiego	Nr ew. jak w akcie prawnym o stanowieniu	Rodzaj użytku ekologicznego	Data utworzenia	Pow. (ha)	Obowiązująca podstawa prawna z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Obręb geodezyjny	Nr ewidencyjny działek	Forma własności, rodzaj gruntów	Opis
213	251	ekosystem bagienny	2004	0,88	Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego, Nr 27, poz. 528	Czarnucha	54/1/54f	Nadleśnictwo Białobrzegi	Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska niskiego ze zbiorowiskami roślinnymi
214	252			0,6			54/1/54g		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska niskiego
215	253			0,38			54/2/54j		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska z łożowiskiem
216	254			5,37			55, 61/1, 55g, 62/1/62a		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska niskiego
217	255			2,09			61/1/61b		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska niskiego i jego zbiorowisk roślinnych
218	256			1			63/1/63c		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska niskiego
219	257			7,46		Białobrzegi	125/125n, 140/140f		Zachowanie w naturalnym stanie torfowiskowej roślinności
220	258			2,06			148/148b		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska zarastającego lasem
221	259			1,02			148/148d		Zachowanie w naturalnym stanie śródleśnego torfowiska zarastającego lasem

Źródło: Wyciąg z Rejestru użytków ekologicznych na terenie województwa podlaskiego RDOS - 31.10.2012 Rok.

W stosunku do użytku ekologicznego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;

- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Ochrona gatunkowa

Zgodnie z art. 46 ustawy o ochronie przyrody ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Gospodarowanie przestrzenią na terenie użytków ekologicznych odbywać się będzie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. W Rejestrze stref ochrony gatunkowej na terenie województwa podlaskiego: dane RDOŚ w Białymstoku – data publikacji: 12.10.2012 roku w Nadleśnictwie Augustów występuje: orlik krzykliwy, bielik, bocian czarny, głuszec, kania ruda, granicznik płucnik.

Tabela nr 9. Strefy ochrony gatunkowej na terenie województwa podlaskiego

Nadleśnictwo	Orlik krzykliwy	Bielik	Bocian czarny	Puchacz	Głuszec	Cietrzew	Kania ruda	Granicznik płucnik
Augustów	6	1	1		2		1	3
Głęboki Bród					1			
Płaska	3		1		1			5
Rajgród	13	1	4	1				
Suwałki		1	2					
Szczebra		2	3					

Dane: wyciąg z Rejestru stref ochrony na terenie województwa podlaskiego: RDOŚ w Białymstoku – data publikacji: 12.10.2012 roku

Obowiązują następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 5) chowu lub hodowli;

- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania lub preparowania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu w celu sprzedaży okazów gatunków;
- 11) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 12) umyślnego płoszenia lub niepokojenia;
- 13) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących;
- 14) fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie;
- 15) umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania

3) Korytarze ekologiczne

Ważnym elementem zapewniającym łączność i spójność ekologiczną są korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne pełnią bardzo ważne znaczenie w ochronie przyrody i krajobrazu. Obszary korytarzy ekologicznych w dużym stopniu pokrywają się z granicami terenów podlegających prawnej ochronie zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody o ochronie przyrody, m.in. z obszarami chronionego krajobrazu oraz z obszarami Natura 2000.

Na obszarze gminy występują bariery ekologiczne dla ciągów przyrodniczych. Są to:

- bariery liniowe – drogi o znacznej szerokości przekroju poprzecznego i równocześnie dużym natężeniu ruchu.
- napowietrzne linie energetyczne – dot. w szczególności ptaków;
- zabudowa – szczególnie duże skupiska oraz rozmieszczone zabudowy liniowo wzdłuż dróg utrudnia przemieszczanie się głównie małych ssaków.

Rzeki i Kanał Augustowski oraz inne ciek wodne, pomimo, iż pełnią funkcję korytarzy ekologicznych tworzą też naturalną barierę dla niektórych zwierząt oraz roślin.

Na obszarze gminy Augustów we wschodniej jej części – głównie w dolinach rzek Rospudy i Netty oraz Kanału Augustowskiego wyznaczono obszary węzłowe z biocentrami o znaczeniu międzynarodowym.

Przez obszar gminy Augustów przebiegają:

- Korytarz ekologiczny GKPN-4 Puszcza Augustowska;
- Korytarz Dolina Rospudy (KPN-4B);
- Bagna Biebrzańskie - GKPN-1

które wskazuje się do objęcia ochroną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Korytarz ekologiczny GKPN-4 Puszcza Augustowska

Obszary chronione nie są odrębnym ekosystemem, lecz tworzą jeden ściśle ze sobą połączony system przyrodniczy. Ważne jest zachowanie naturalnych połączeń, tzw. korytarzy ekologicznych, które mogą umożliwić wymianę osobników pomiędzy tymi obszarami.

Utrzymanie i powiększanie powiązań przyrodniczych, ich spójność i ciągłość jest istotnym warunkiem zachowania różnorodności biologicznej.

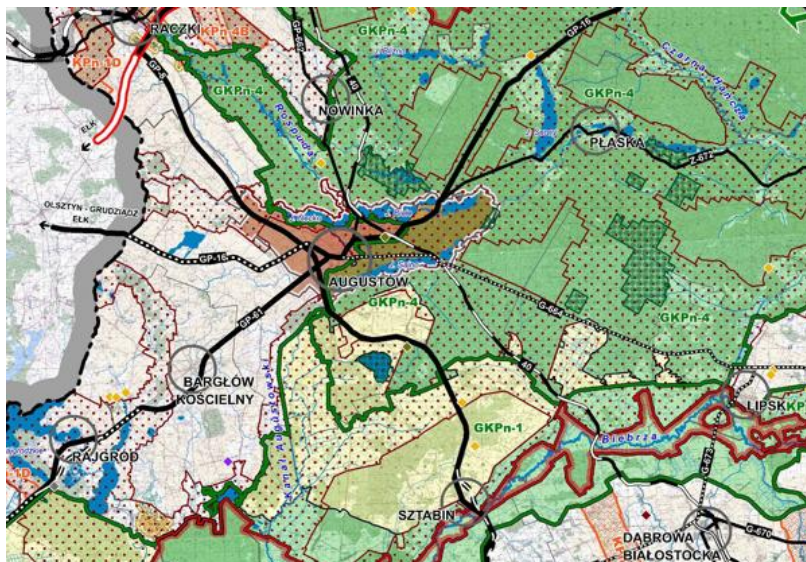
Puszcza Augustowska w powiązaniu z siecią hydrograficzną i systemem obszarów chronionych zapewnia ciągłość ekologiczną obszaru.

W obrębie gminy Augustów przebieg ma korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym, tj. korytarz Puszcza Augustowska (GKPN-4). Ważna funkcja przyrodnicza wynika z faktu, że wchodzi on w skład korytarzy międzynarodowych.

Korytarz ekologiczny GKPN-4 powiązany jest z: GKPN-3, GKPN-4A, GKPN-1 ciągnących się z wschodniej granicy poprzez Puszcze Białowieską, Knyszyńską i Augustowską.

Połączenie Puszczy Knyszyńskiej z Augustowską wzdłuż wschodniej granicy kraju jest istotne dla rozwoju i utrzymania stabilności populacji zagrożonych gatunków, takich jak ryś czy wilk.

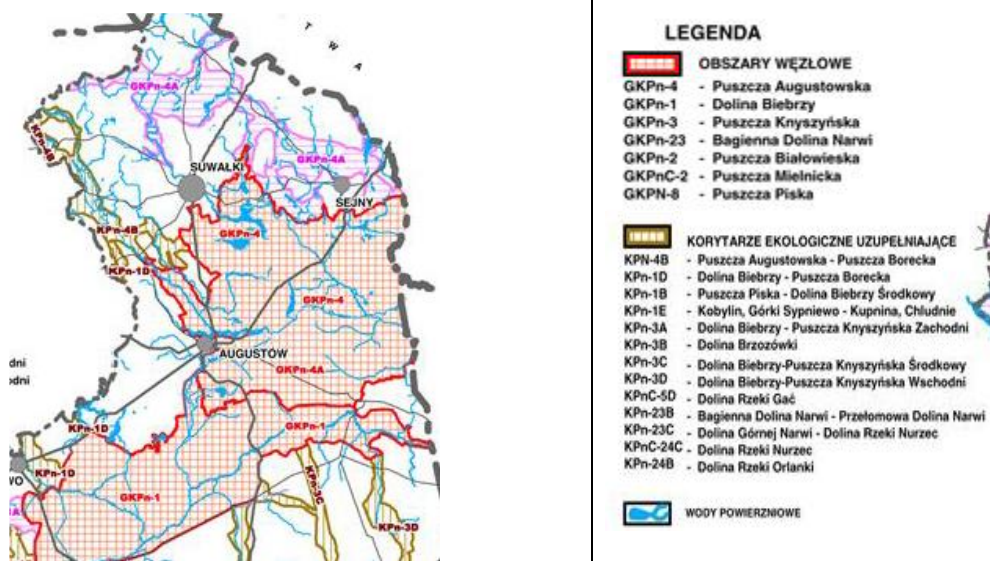
Rycina nr 20. Wyrys z Planu Zagospodarowania przestrzennego Województwa Podlaskiego – korytarze ekologiczne.

https://bip-pbpbp.podlaskie.eu/plan_zag.html

Rycina nr 21. Powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem – korytarze ekologiczne.

Korytarze ekologiczne na terenie województwa podlaskiego Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2017 -2020 z perspektywą do 2024 roku

Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko SRWP 2020 Podlaskie Biuro Planowania Przestrzennego w Białymstoku, 2012.

Korytarz Dolina Rospudy (KPn-4B)

Obok głównych, międzynarodowych szlaków migracji zwierząt wyróżnia się również korytarze niższej rangi – krajowej, tj. korytarz Dolina Rospudy (KPn-4B).

Jest on powiązany z: KPn-3D i KPn-3E. Korytarze krajowe pełnią ważną rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej w całej Polsce, a w szczególności regionu Podlasia.

Fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy” uznawany jest za krajowy węzeł ekologiczny.

Obszary uzupełniające

Obszary uzupełniające to obszary cenne przyrodniczo znajdujące się poza obszarami węzłowymi. W większości są to zwarte kompleksy łąk i pastwisk wraz z zadrzewieniami i zalesieniami oraz oczkami wodnymi.

Wskazuje się, aby na obszarach węzłowych i uzupełniających ustalić ogólne zasady zagospodarowania terenu, m.in.:

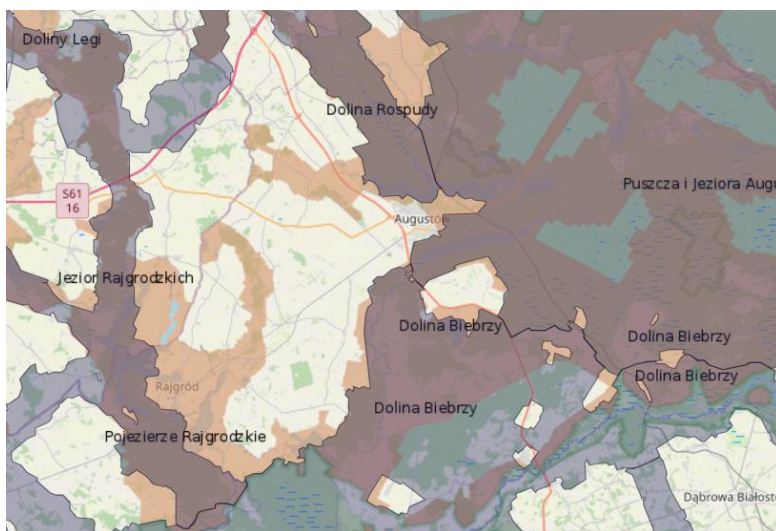
- utrzymanie obecnego sposobu użytkowania terenu;
- dopuszczenie użytkowania rolniczego na leśne na obszarach wyznaczonych granicą rolno – leśną;
- dopuszczenie zmiany użytkowania rolniczego na turystyczne;
- dopuszczenie tworzenia liniowych urządzeń infrastruktury rekreacyjnej wraz z ich niezbędnym zapleczem (punkty widokowe, miejsca piknikowe, deszczochrony, parkingi).

Korytarze ekologiczne stanowią przede wszystkim rzeki i inne ciekły wraz z terenami sąsiednimi o niskiej intensywności użytkowania (łąki, pastwiska, laski). Na terenie korytarzy ekologicznych uważa się za konieczne utrzymanie biologicznej obudowy cieków wodnych w postaci łąk, pastwisk, zadrzewień i zakrzewień. W wypadku, gdy istnieje taka możliwość należy dążyć do zmiany użytkowania terenów w obszarze korytarzy ekologicznych na opisane powyżej.

Lokalne korytarze ekologiczne

Bardzo ważna jest też ochrona lokalnych korytarzy ekologicznych. Pełnią one funkcje uzupełniającą wobec korytarzy głównych. Szczególnie ważne są dla zwierząt żyjących w środowisku polno-leśnym, np. dzik, lis, zając, sarna, ale także dla ssaków związanych ze środowiskiem wodnym (bóbr, wydra, tchórz, karczownik oraz inne).

Rycina nr 22. Przebieg korytarza ekologicznego GKPN-4A Puszcza Augustowska – Puszcza Romincka i obszary chronionego krajobrazu.

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

Ustalenia Planu ogólnego gminy Augustów uwzględniają zapisy dotyczące korytarze ekologicznych. W granicach opracowania nie występują problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Generalnie środowisko przyrodnicze obszaru opracowania planu jest odporne na obciążenia antropogeniczne przy uwzględnieniu działań na rzecz jego ochrony.

2. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Dokonano oceny istniejącego środowiska na obszarze gminy Augustów oraz na obszarze na który realizacja ustaleń planu ogólnego gminy może wywierać znaczący wpływ na formy ochrony przyrody określone w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Wykorzystano i opisano dostępne metody i środki, którymi się posłużono podczas prac na projektowanym dokumentem, m.in.: Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby planu ogólnego gminy, plan zadań ochronnych dot. obszaru Natura 2000, materiały kartograficzne, dane o stanie środowiska WIOŚ w Białymstoku, dane dotyczące stanu jednolitych części wód (JWC), prognozy sporządzone dla potrzeb planów miejscowych oraz materiały sporządzone na potrzeby niniejszej Prognozy.

1) Charakterystyka stanu środowiska

Rzeźba terenu

Gmina Augustów charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, pokryta jest piaskami i żwirami, naniesionymi przez wody wypływające spod czoła topniejącego lodowca.

Największą część gminy zajmuje Równina Augustowska będąca częścią makroregionu Pojezierza Litewskiego. Obszar ten powstał w wyniku działalności lodowca. Równina Augustowska jest równiną sandrową położona jest ona na wysokości 120 - 190 m n.p.m. Charakteryzuje się mało zróżnicowaną rzeźbą terenu, pokryta jest piaskami i żwirami, naniesionymi przez wody wypływające spod czoła topniejącego lodowca.

Kotlina Biebrzańska, wciskająca się na teren gminy od południa, jest częścią makroregionu Niziny Północnopodlaskiej. Kotlina Biebrzańska to podłużne obniżenie o długości około 130 km i szerokości od 2 do 35 km, ukształtowane przez lodowce. Środkiem tej Kotliny płynie rzeka Biebrza i jej dopływy.

Pojezierze Elckie to trzeci mezoregion występujący na terenie Gminy Augustów i zajmujący jej zachodnią część. Pojezierze stanowi część makroregionu Pojezierzy Mazurskich. Jest to obszar młodoglacjalny wyznaczony przez zasięg zlodowacenia północnopolskiego.

Rzeźba terenu gminy Augustów została ukształtowana ostatecznie przez zasięg lądolodu stadiału Leszna zlodowacenia bałtyckiego (A. Ber 1981 Pojezierze Suwalsko - Augustowskie). Stadiał ten sięgnął do południowych granic gminy Augustów usypując na granicy z gminą Sztabin stożki sandrowe. Od północy granica gminy oparta jest o zasięg stadiału pomorskiego fazy Wigier. Zatem obszar gminy ukształtowany został przez szczeliny i tunele lodowcowe, rynny lodowcowe, ciągi moren czołowych, sandry, obszary wysoczyzn polodowcowych. Najwyższe wzniesienie gminy wynosi 176,4 m n.p.m. i znajduje się w północno - zachodnim narożniku gminy w rejonie miejscowości Pruska Mała, a najniżej położony jest teren na rzędnej 115,1m.n.p.m i znajduje się w południowym narożniku gminy przy Kanale Augustowskim na gruntach wsi Netta Folwark.

Na obszarze gminy pagórkowata rzeźba terenu zajmuje ok.21% powierzchni, niskofalista i niskopagórkowata 29 % falista i pagórkowata 50% powierzchni. Generalizując ukształtowanie terenu można stwierdzić, że obszar gminy składa się z silnie zatorfionej doliny rzeki Rospudy, której szerokość waha się od 200 do 1300 m szerokości, pagórków, dolin, obniżień bezodpływowych i odpływowych w części zachodniej gdzie deniwelacje sięgają od 176,4 m do 135 m n.p.m. przy względnej wysokości niektórych wzniesień ok 20 m, wysoczyzny sandrowej o dość wyrównanej powierzchni w części wschodniej gminy położonej na rzędnych ok 120 m n.p.m. i terenów doliny rzeki Netty i jej dopływu Kolniczanki silnie zatorfionych dość

wyrównanych o rzędnej ok. 116 do 120 m n.p.m. z licznymi wysoczyznami mającymi głównie przebieg południkowy o rzędnych ok. 126 m n.p.m.

Budowa geologiczna

Gmina Augustów położona jest w zachodniej części prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej, którą synklinorium brzeżne oddziela od platformy paleozoicznej Europy Zachodniej. Najważniejsze jest wyniesienie mazursko - suwalskie otoczone od północy obniżeniem perybaltyckim, od południa obniżeniem podlaskim i od zachodu niecką brzeżną. Pod względem tektonicznym obszar Gminy Augustów przedstawia skomplikowany obraz. Podłoże krystaliczne najpłycej występuje na wyniesieniu w okolicach Sokółki 228 m poniżej poziomu morza (p.p.m.) i Kruszynian 256,7 m p.p.m. W kierunku północnym i zachodnim strop platformy się obniża. W Augustowie występuje na głębokości 466,2 m p.p.m., w Elku 680 m p.p.m.

Na podłożu krystalicznym zalega pokrywa osadowa, której miąższość na terenie gminy Augustów waha się od ok. 630 m do ok. 580 m przy skraju doliny Biebrzy.

Utwory przed czwartorzędowe tworzą zlepińce, piaski arakzowe, mułowce, iły, arkazowe, kreda oraz piaski kwarcowo - glaukonidowe, wapień marglisty i gez.

Piaski kwarcowo - glaukonidowe oligocenu zalegają na terenie wschodniej części Puszczy Augustowskiej.

Miąższość osadów czwartorzędowych na tym terenie nie była zbyt dokładnie badana, ale z dotychczasowych wyników można stwierdzić, że we wschodniej części Puszczy Augustowskiej miąższość ta wynosi ok. 100-130 m, w okolicach Rajgrodu i Elku ok. 170 m czyli wzrasta ze wschodu na zachód.

Gleby

Gmina Augustów leży na terenie ukształtowanym przez zlodowacenie bałtyckie, nazywane północno-polskim. Maksymalny zasięg tego zlodowacenia sięgnął północnej granicy powiatu augustowskiego, t.j. południowych brzegów jeziora Wigry. Na południe od jeziora Wigry znajduje się sandr augustowski usypany przez wody wydostające się spod topniejącego lodowca, który następnie przechodzi w pradolinę rzeki Biebrzy.

W podziale na regiony przyrodniczo – rolnicze (wg M. Strzemskiego) gmina Augustów wchodzi w skład dwóch regionów:

- Nadbiebrzańskiego (północnego) regionu piaskowo – bagiennego;
- Elckiego regionu gleb lekkich i średnich.

Gleby Regionu Nadbiebrzańskiego, obejmujące obszary wschodniej i południowo – wschodniej części gminy, położonego na Równinie Augustowskiej rozwinęły się na fluwioglacjalnych utworach żwirowo – piaszczystych. W związku z tym należą do kompleksu gleb o bardzo ograniczonej przydatności rolniczej. Są to wyłącznie gleby brunatne i zbielicowane należące do kompleksu żytnio – łubinowego i żytniego słabego. Gleby te są ubogie w składniki pokarmowe, słabo kwaśne lub obojętne, łatwe do uprawy, przewiewne i wrażliwe na niedobór opadów. Nadają się przede wszystkim na uprawę żyta, łubinu, saradeli i ziemniaków. W klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane są do klasy V i VI, rzadko do IVb.

W większości teren ten pokryty jest lasami Puszczy Augustowskiej. Grunty użytkowane rolniczo stanowią niewielkie enklawy śródlądowe o glebach kompleksu żytnio – łubinowego. Jedynie w południowo – wschodniej tej części gminy w okolicy wsi Kolnica występuje stosunkowo duży zwarty obszar gleb wytworzonych z glin zwałowych zaliczonych do IIIb i IVa klasy bonitacyjnej.

Natomiast gleby Regionu Elckiego obejmują zachodnią, północno – zachodnią i południowo – zachodnią część obszaru gminy należącą do terenów morenowych. Przeważają tu gleby brunatne właściwe i wylugowane wytworzone z glin zwałowych. Są to gleby o wysokiej wartości rolniczej, należące do kompleksu pszenno dobrego, pszenno wadliwego oraz pszenno – żytniego. Zasobność w składniki pokarmowe tych gleb jest średnia. Gleby tej części gminy nadają się pod uprawę pszenicy, jęczmienia, owsa, koniczyny, buraków cukrowych i

ziemniaków. W klasyfikacji bonitacyjnej gleby powyższych kompleksów zaliczone są do klas IIIb i IV.

W dolinach rzek i obniżeniach terenowych obok czarnych ziem i gleb glejowych występują gleby torfowe o różnym stopniu zamulenia. Gleby te na obszarach zabagnionych nie przedstawiają większego znaczenia gospodarczego. Zyskują one zazwyczaj dużą wartość produkcyjną po uregulowaniu stosunków wodnych.

Gleby powyższe użytkowane są przeważnie jako łąki i pastwiska średniej jakości zaliczanej w dominującej swej części do IV klasy użytków zielonych.

Gleby w gminie Augustów są wytworzone na podłożu materiałów polodowcowych. W strukturze bonitacyjnej użytków rolnych dominują grunty klasy III – IV stanowiące ponad 70%. Charakteryzują się one średnim potencjałem plonotwórczym. Wśród gruntów rolnych największy udział mają grunty orne (grunty rolne pod zasiewami i grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi), których jest blisko 50%. Sady i ogrody przydomowe zajmują ok. 0,5% w strukturze powierzchni gruntów rolnych, natomiast łąki i pastwiska trwałe to łącznie ok. 48,6% powierzchni gruntów rolnych.

Tabela nr 10. Grunty klasy III w gminie Augustów.

OFU	OZU - klasa	Powierzchnia
B-Ps	B-Ps III	1,3081
B-R	B-R IIIb	0,22
LS	LS III	27,5565
Lz-Ps	Lz-Ps III	0,2806
Ł	Ł III	14,0009
W	Ł III	0,04
Br	Ps III	10,7352
Ps	Ps III	90,7252
S	Ps III	8,1534
W	Ps	0,05
Br	R IIIa	0,23
BR	R IIIb	11,0885
B-R	R IIIb	0,35
R	R IIIa	20,6641
R	R IIIb	383,8311
S	R IIIa	0,13
S	R IIIb	10,5522
W	R IIIa	0,01
W	R IIIBb	0,30
S-Ps	S-Ps III	1,14
S-R	S-R IIIb	0,11
		581,4758

Dane: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Augustowie, stan na dzień 16.01.2015 roku.

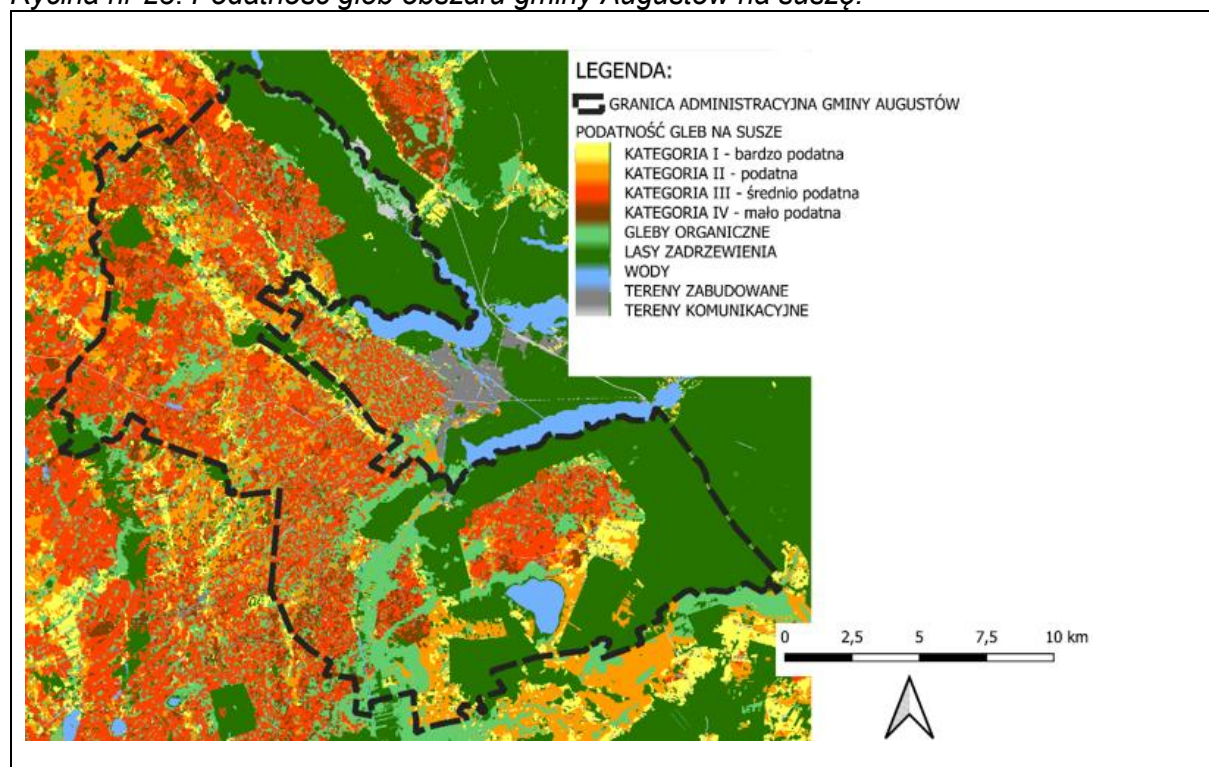
Jakość gleb w istotny sposób wpływa na ich potencjał. Gleby dobrej jakości oznaczają zdrowe i wysokie plony, warunkują również prawidłowy rozwój człowieka. Wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają wysokokalorycznych składników odżywczych, substancji mineralnych, witamin, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Człowiek wraz z pożywieniem pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju.

Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych. Zależy też od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno – organicznego, warunków termicznych i opadów atmosferycznych.

W ostatnich latach odnotowuje się spadek łącznej powierzchni zajętej przez grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe o ok. 1,8%, na rzecz m. in. powierzchni zajętej przez grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 0,72%), jak również przez lasy (ok. 0,53%).

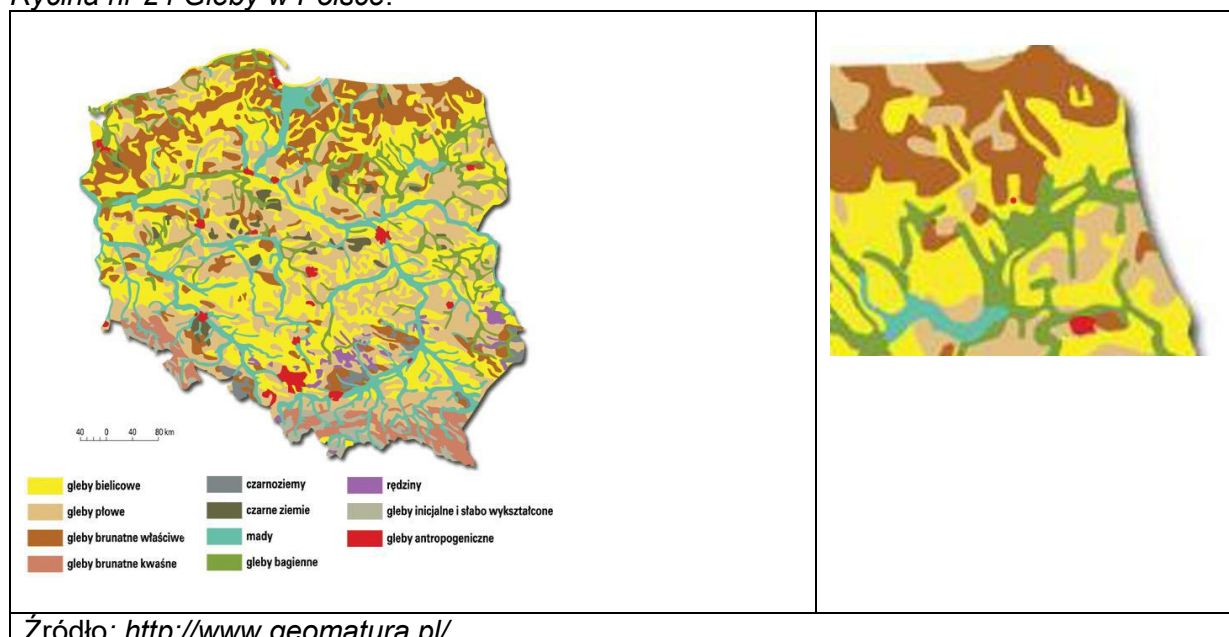
Poziom zanieczyszczenia gleb użytkowanych rolniczo metalami ciężkimi i związkami z grupy WWA jest niski. Zakwaszenie gleby jest głównym problemem dla żyzności gleb ornych. Generalnie w Polsce obserwuje się wysoki udział gleb o odczynie kwaśnym. Z kolei średni poziom zawartości próchnicy w glebach ornych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W Strategii „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (COM(2020) 381) w zakresie gleb wyznaczono dla UE na 2030 r. konkretne cele, t.j. zmniejszenie o 50% wykorzystania nawozów i pestycydów oraz zwiększenie ilości gruntów pod rolnictwo ekologiczne.

Rycina nr 23. Podatność gleb obszaru gminy Augustów na suszę.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Augustów.e-mapa.net

Rycina nr 24 Gleby w Polsce.

Źródło: <http://www.geomatura.pl/>

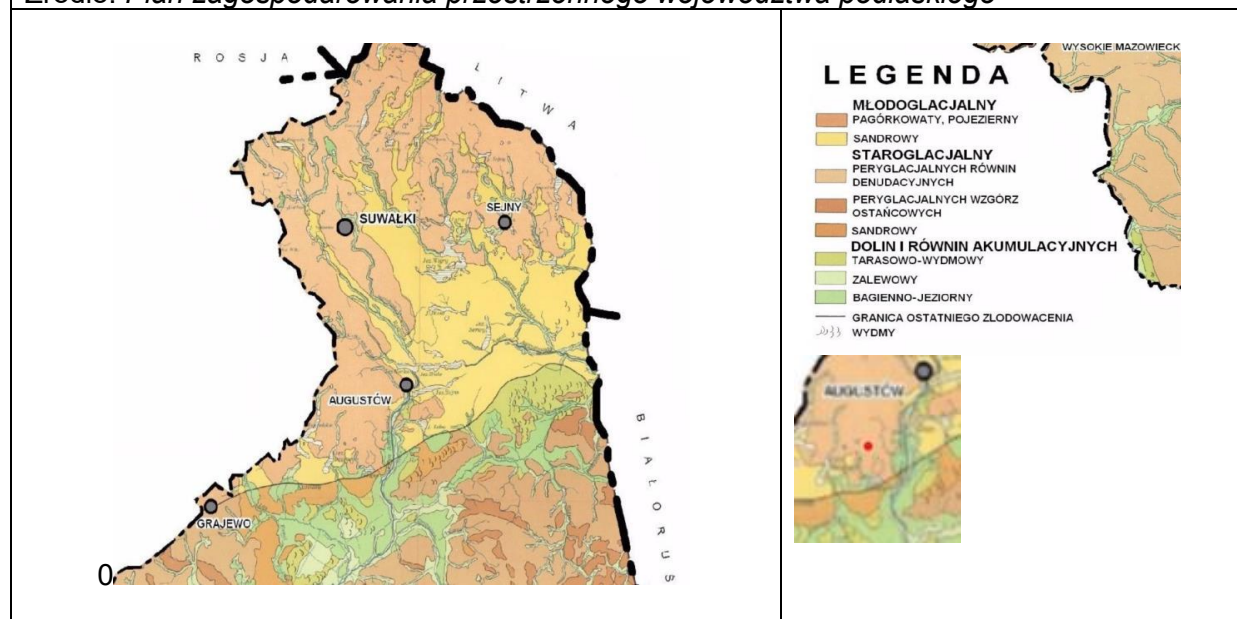
Na obszarze gminy Augustów wyróżnia się następujące obszary gleb o zróżnicowanej wartości produkcyjnej. Są to:

Tabela nr 11. Charakterystyka gleb.

Nazwa obszaru	Charakterystyka obszaru
Obszary gleb o najwyższej wartości produkcyjnej zaliczone do IIIb klasy bonitacyjnej	Główna ich koncentracja występuje na obszarze zachodniej części gminy obejmującej tereny glin zwałowych moreny dennej pagórkowatej. Zwarty kompleks tych gleb występuje również w części południowo – wschodniej gminy. Dodatkowo wskazać należy, że są to gleby o najwyższych walorach przyrodniczych.
Obszary gleb o średniej wartości produkcyjnej zaliczane do IVa i IVb klasy bonitacyjnej	Tworzą one również zwarte kompleksy zajmując znaczne powierzchnie. Przestrzenne rozmieszczenie tych gleb jest zgodne z występowaniem gleb o najwyższej ocenie. Są to gleby o dużych walorach przyrodniczych.
Obszary gleb o niskiej wartości produkcyjnej zaliczane w przewadze do V i VI klasy bonitacyjnej użytków ornych	Występują głównie we wschodniej części obszaru gminy obejmującej tereny zandrowe. Są to tereny przeważnie pokryte lasami. Stąd też użytki rolne zajmują tu nieznaczne powierzchnie tworząc w wielu przypadkach śródlądne enklawy o niewielkim znaczeniu gospodarczym. W zachodniej części gminy gleby te występują sporadycznie tworząc niewielkie kompleksy powierzchniowe, które w zasadzie nie wpływają na obniżenie wysokiej wartości rolniczo – produkcyjnej tej części obszaru gminy. Są to gleby o małych walorach przyrodniczych.
Obszary łąk i pastwisk o średniej wartości produkcyjnej zaliczone do IV klasy bonitacyjnej użytków zielonych – Kompleks 2z – rolniczej przydatności gleb	Największe kompleksy występują w południowo – wschodniej części gminy wzdłuż Kanału Augustowskiego, po jego zachodniej stronie oraz na północ od jeziora Kolno. Występują łąki na prawie całym obszarze gminy szczególnie w części zachodniej zajmując zagłębienia i obniżenia terenowe.
Obszary łąk i pastwisk o średniej wartości produkcyjnej zaliczone do V i VI klasy bonitacyjnej użytków zielonych.	

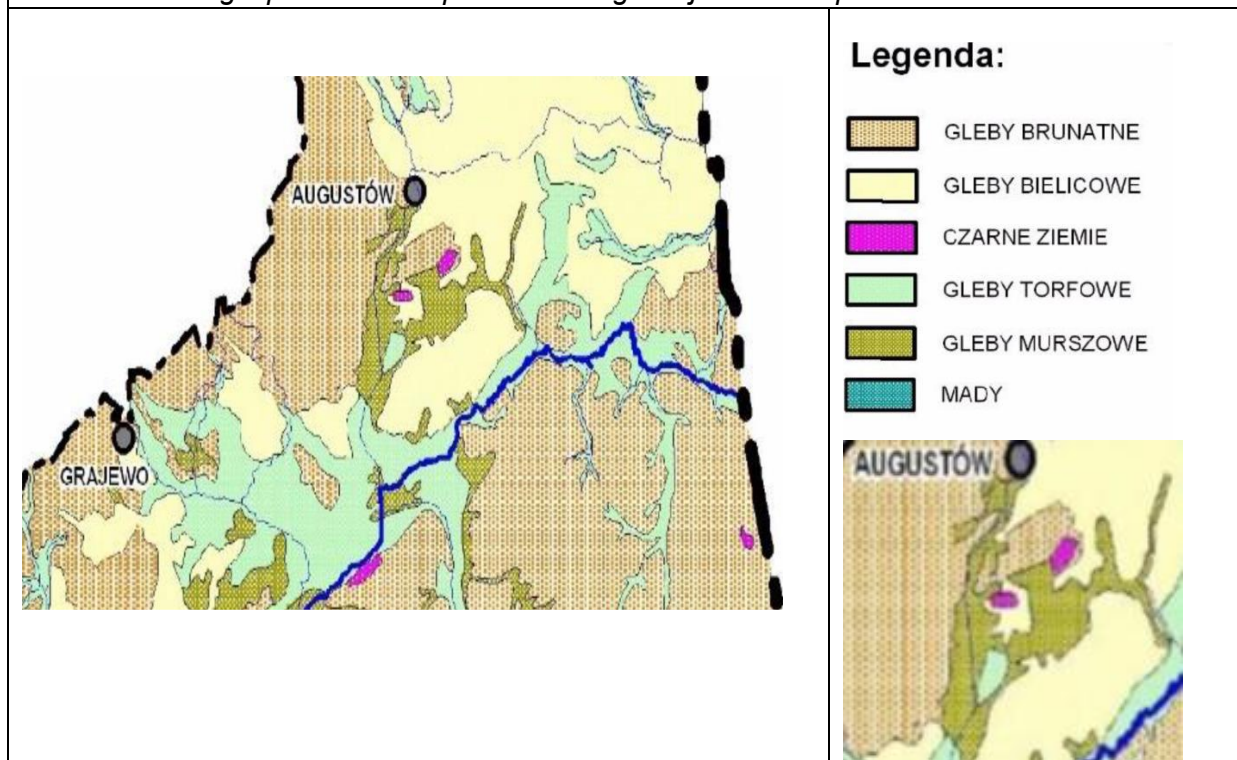
Rycina nr 25. Krajobraz.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Rycina nr 26. Rodzaje gleb.

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskie

Ocena gleb pod względem przydatności rolniczej

Ocena pod względem przydatności rolniczej gleb, określanej jako kompleksy gleboworolnicze, przedstawia się następująco:

Zdecydowanie przeważa kompleks 2 – pszenno dobry, który zajmuje powierzchnię ok. 45% wszystkich gruntów ornych. Są to gleby o najwyższej przydatności do produkcji rolnej; tworzą duże powierzchnie w zachodniej, północno – zachodniej i południowo – zachodniej części obszaru gminy.

Kompleks 3 – pszenno wadliwy, zajmuje powierzchnię ok. 15% wszystkich gruntów ornych. Występuje na kulminacjach terenu i na zboczach w zachodniej, północno – zachodniej i południowo – zachodniej części obszaru gminy, charakteryzuje się okresowym niedoborem wody przy braku opadów atmosferycznych.

Pozostałe kompleksy: 4 – żytni bardzo dobry, 5 – żytni dobry, 8 – zbożowo-pastewny mocny występują w niewielkich powierzchniach (kolejno ok. 10%, 4%, 10,50% powierzchni gruntów ornych).

Wśród użytków zielonych przeważa kompleks 2z – użytki zielone średnie (ok. 53% powierzchni użytków zielonych) występujący w południowo – wschodniej części gminy. Pozostałe 47% to kompleks 3z słabe.

Złóża kruszywa i torfu

Surowce występujące na obszarze gminy Augustów związane są utworami czwartorzędowymi. Są to: kruszywo z sandrem, glina zwałowa z moreną denną pagórkowatą. Najbardziej zasobne w kruszywa naturalne obszary występują w okolicach wsi: Janówka, Jabłońskie, Biernatki, Żarnowo Trzecie. Występujące tam piaski mają wartości budowlane i mogą być użyte w budownictwie i w drogownictwie oraz do wyrobu prefabrykatów.

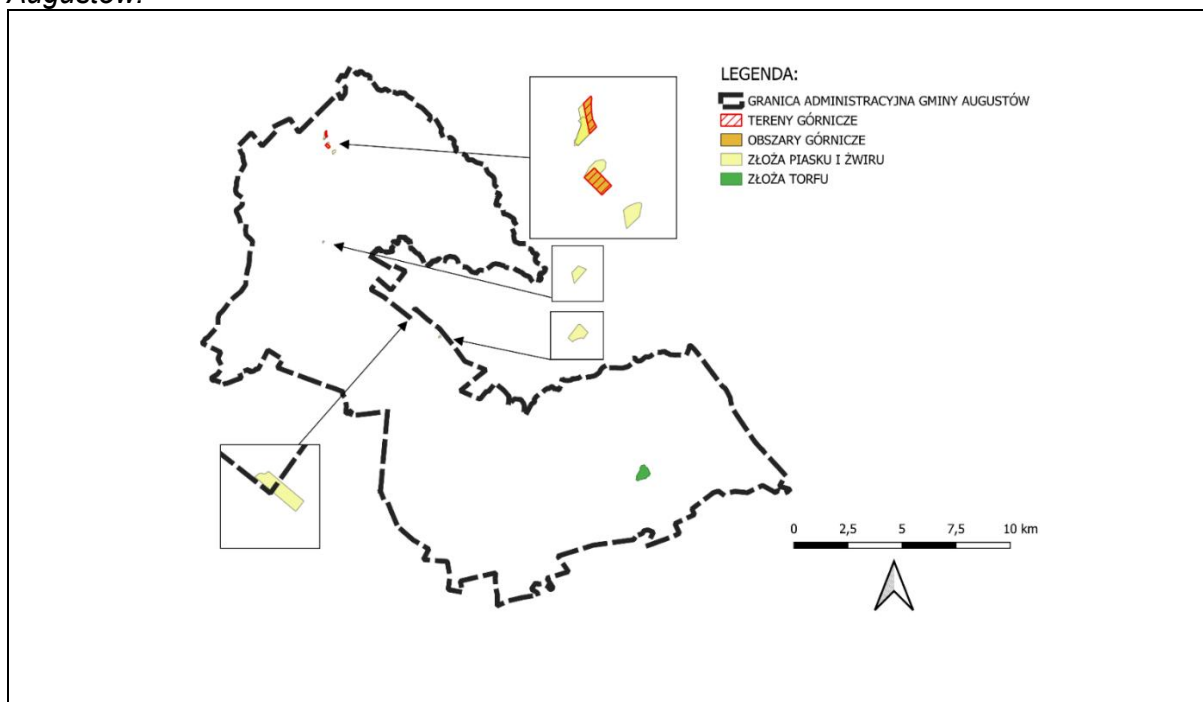
Na obszarze gminy Augustów udokumentowanych jest 9 złóż kruszywa naturalnego, z tego w dwóch złożach zakończono już eksploatację, dotyczy to złóż pn. Janówka i Żarnowo III oraz 1 złoża torfów leczniczych. W trakcie eksploatacji znajduje się złożo w pn. Janówka II.

Tabela nr 12. Zestawienie złóż kopalin występujących na terenie gminy Augustów.

Gmina	Nr złoża w bazie Midas	Nazwa złoża	Kod kopaliny	Kod stanu zagosp. złoża	Data zatwierdzenia ostatniej dokumentacji /dodatku do dokumentacji
Augustów	5463	Biernatki	KN	R	92/06/25
Augustów	15404	Jabłońskie (dz. nr 70/2)	KN	R	11/08/24
Augustów	16530	Jabłońskie II	KN	R	13/02/05
Augustów	16912	Jabłońskie III (dz. nr 70/2)	KN	R	13/11/19
Augustów	10594	Janówka (dz. nr 290, 291 oraz 292)	KN	Z	06/09/20
Augustów	15461	Janówka II (dz. nr 145, 146/1)	KN	E	11/09/16
Augustów	16757	Janówka III (dz. nr 180)	KN	R	13/07/15
Augustów	6176	Kolnica	TO	R	94/06/23 – dokumentacja została zatwierdzona decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
Augustów	3978	Żarnowo III	KN	Z	06/10/04
Augustów		Janówka IV	KN	zatwierdzona dokumentacja geologiczna	decyzja Starosty Augustowskiego GP.6528.5.2014 z dnia 13.10.2014 r. kat. C ₁

Oznaczenia: KN – kruszywo naturalne; TO – torfy lecznicze - borowiny; R – realizacja; E – w trakcie eksploatacji; Z- zakończona eksploatacja.

Rycina nr 27. Miejsca występowania złóż, terenów górniczych i obszarów górniczych w gminie Augustów.

Na obszarze gminy Augustów znajduje się udokumentowane złożo zawierające naturalne surowce lecznicze - torfy. Są to: złożo Kolnica i złożo „Silikaty”.

Złożo Kolnica położone jest na terenie gminy Augustów, ok. 12 km od m. Augustowa na wysokości wsi Rzepiski i Kolnica przy drodze krajowej Nr 8 z Augustowa do Białegostoku.

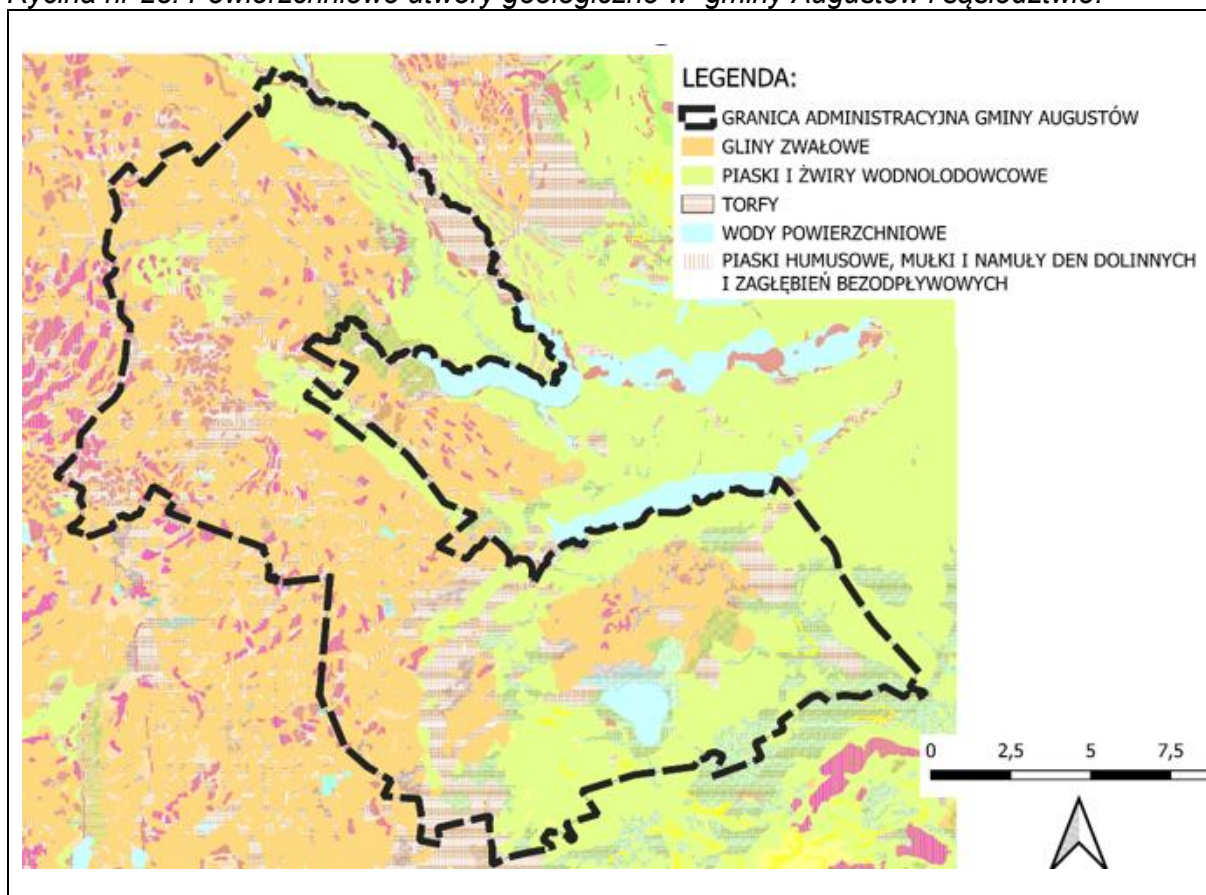
Torfy ze złoża „Kolnica” o zasobności 583 779 ton zasobów bilansowych w kat. B zaliczone do kopalin leczniczych podstawowych (świadcztwo potwierdzające właściwości peloidu (borowiny) Nr HU3/BL1/2007 wydane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny w Poznaniu).

Powierzchnia złoża bilansowego wynosi 28,3 ha, maksymalna miąższość złoża dochodzi do 3,7 m, przy średniej 2,06 m. Nadkład zbudowany z gleby torfiastej i torfu słabo rozłożonego. Średnia miąższość nadkładu wynosi 0,37 m. Położenie złoża na obszarze leśnym stanowi dodatkowy jego atut, stanowi gwarancję zachowania wymaganych parametrów jakościowych, niezbędnych do leczenia uzdrowiskowego. Parametry jakościowe charakteryzujące złożo borowiny „Kolnica” przedstawia poniższa tabela”:

Stan mikrobiologiczny borowiny badanych próbek w trzech w/w okresach nie budzi żadnych zastrzeżeń i jest zgodny z wymaganiami określonymi dla borowin przeznaczonych dla zbiegów leczniczych. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych (Dz. U. Nr 66, poz. 404) zaliczyło złożo „Kolnica” do kopalin leczniczych podstawowych.

Eksploracja złóż jest możliwa na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze.

Rycina nr 28. Powierzchniowe utwory geologiczne w gminie Augustów i sąsiedztwie.

Opracowanie własne

Tabela nr 13. Parametry jakościowe charakteryzujące złoża borowiny „Kolnica”.

Parametry jakościowe	Wartości dla złoża „Kolnica”		
	1993 r.	2004 r.	2007 r.
stopień humifikacji w skali v. Posta	H3 – H4	H6	H4 – H5
stopień wilgotności w %	88,1	84,33	85,9
zawartość substancji nieorganicznych w przeliczeniu na suchą masę, %	3,27	3,96	1,97
chłonność wody g H ₂ O/1 g s.m.	12,84	7,39	12
objętość sedymentacyjna cm ³ /1 g s.m.	26,22	12,13	25,18
odczyn pH	3,88	4,34	4,2

Torfy

Na całym obszarze gminy występują zasoby torfów. Istotne złoża znajdują się w dolinie Netty oraz w rejonie jeziora Kolno. Są to złoża, które nie mogą być eksploatowane, gdyż ich pojemność wodna jest bardzo istotna dla reżimu wodnego tego obszaru lub znajdują się w sąsiedztwie rezerwatu przyrody i ich eksploatacja zagroziłaby obiektowi chronionemu.

Jedynym złożem torfowym, które może być eksploatowane jest złożo w Leśnictwie Białobrzegi, na południe od wsi Kolnica, na powierzchni ok. 120 ha i złożo to zostało objęte Strefą ochrony uzdrowskiej kategorii C. Złożo to posiada zatwierdzoną dokumentację geologiczną przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Wody powierzchniowe

Jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na ogólny stan środowiska przyrodniczego na danym terenie ma jakoś i wielkość zasobów wodnych.

Wody powierzchniowe w gminie Augustów gromadzą się w korytach rzek, cieków wodnych, kanałów i stale prowadzących wodę rowów oraz w jeziorach, stawach i mokradłach.

Przez obszar gminy przebiega Kanał Augustowski ze śluzami: "Borki" w Netcie Folwark i Białobrzegach.

Główną rzeką przepływającą przez gminę jest rzeka Netta. Jest to prawostronny dopływ rzeki Biebrzy o długości 102,5 km. Rzeka Netta nazywana w górnym odcinku rzeką Rospudą, płynie w kierunku południowym i południowo-wschodnim, mijając jeziora: Czarne, Rospuda Filipowska, Kamienne, Długie Filipowskie, Garbaś, Głębokie, Sumowo, Okrągłe Bakałarszewskie, Bolesty, a następnie przez teren gminy Augustów. Wpływa w okolicy Świętego Miejsca i uchodzi do jeziora Rospuda Augustowska powiązanego z jeziorem Necko. Z jeziora Necko wypływa jako Netta wspólnym szlakiem z Kanałem Augustowskim, a później jako Kanał Bystry wpada do jeziora Sajno. Z jeziora Sajno, już jako Netta, płynie zasilając w wodę położony obok Kanał Augustowski, łączy się z nim w okolicy wsi Sosnowo. Po połączeniu z Kanałem Augustowskim rzeka płynie uregulowanym korytem i uchodzi poprzez jaz piętrzący do Biebrzy obok śluzy w Dębowie. Główne dopływy Rospudy-Netty na terenie powiatu augustowskiego to: Blizna ze Szczeberką, Zalewianka (Kamienny Brod), Turówka, Kolniczanka, Olszanka i Bargłówka.

Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej główny poziom wodonośny na terenie gminy Augustów to głównie piętro czwartorzędowe oraz miejscami na wschód od Kanału Augustowskiego, gdzie główny poziom wodonośny sięga wód trzeciorzędowych. Potencjalna wydajność studni wierconych na terenie gminy waha się w przedziale od 10 – 30 m³/h do 50 – 70 m³/h. W 2012 r. w ramach monitoringu diagnostycznego Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie wyznaczył 1 punkt do badań wód podziemnych z terenu powiatu augustowskiego w Kamieniu (gm. Sztabin). Jakość wód odpowiadała III klasie czystości i mieściła się w granicach dobrego stanu wód podziemnych. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2010-2012 roku na terenie powiatu augustowskiego przeprowadził badania rzek.

Badania umożliwiły dokonanie ocen: stanu ekologicznego, stanu chemicznego i stanu JCW (jednolitych części wód) oraz ocenę w obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Stan wód na terenie Gminy Augustów oceniony został na podstawie badań w następujących punktach pomiarowych:

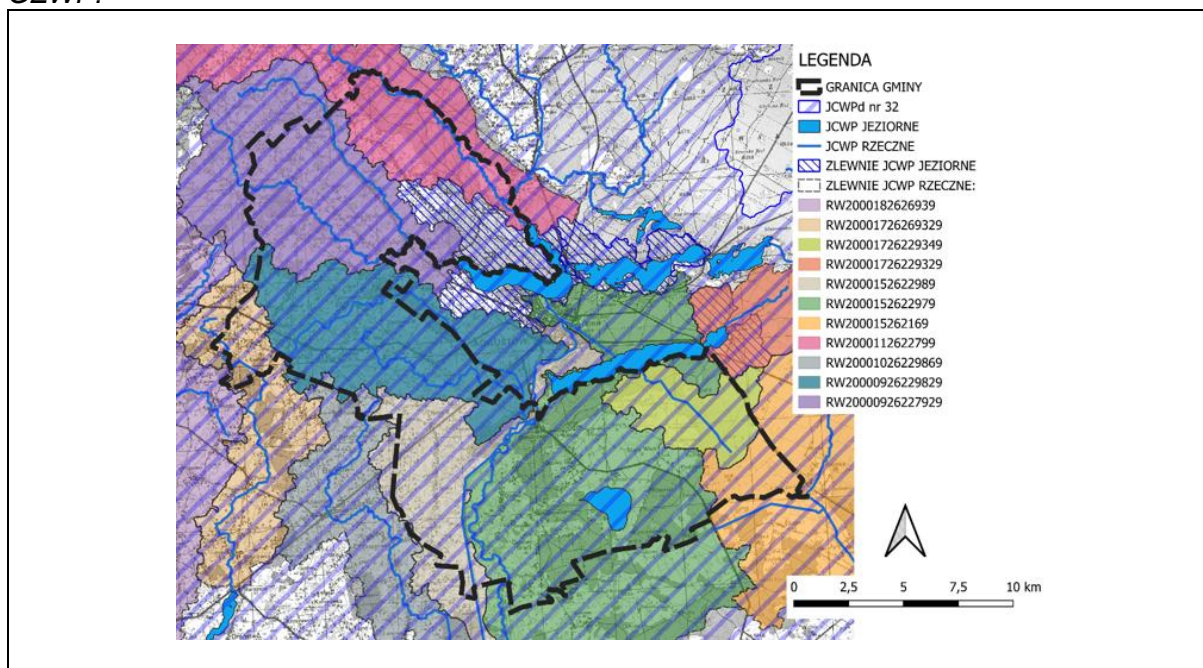
- Turówka - Białobrzegi na rzece Turowce;
- Zalewianka – Mazurki na rzece Zalewiance;
- Netta - Kozia Szyja na rzece Rospuda (od wypływu z jeziora Bolesty do wypływu z jeziora Necko ze Szczeberką od Blizny;
- Netta - Polkowo-Zwierzyniec na rzece Netta (od wypływu z jez. Necko do połączenia z Kanałem Augustowskim bez jeziora Sajno.

Tabela nr 14. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Augustów.

KOD JCWP	Nazwa JCWP
LW30030	Rospuda Augustowska
LW30031	Necko
LW30037	Sajno
LW30038	Kolno
RW200002622989	Netta (Rospuda) od wypływu z jez. Necko do połączenia z Kanałem Augustowskim bez jez. Sajno
RW2000172622969	Kolniczanka z jez. Kolno
RW2000172622984	Węgrówka
	Bargłówka
RW20001726229869	
RW2000182622729	Zelwianka
RW20001826229829	Turówka
RW200020262279	Netta (Rospuda) od wypływu z jez. Bolesty do wypływu z jez. Necko ze Szczeberką od Blizny
RW200023262169	Lebiedzianka
RW2000252622939	Netta (Rospuda) - jez. Sajno
RW2000252626939	Jerzgnia (Lega) od wpływu do jez. Selmęt Wielki do wypływu z jez. Dręstwo

Źródło: www.kzgw.gov.pl

Rycina nr 29. Lokalizacja gminy Augustów w obszarze zlewni JCWP oraz na tle JCWPD I GZWP.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych karty.apgw.gov.pl

Obszar powiatu augustowskiego położony jest w obszarze dorzecza Wisły i Niemna. Do najważniejszych rzek na tym obszarze należą:

- Netta o długości 102 km i powierzchni dorzecza 1 336 km²;
- Czarna Hańcza o długości 142 km - w tym w Polsce 108 km, powierzchnia dorzecza wynosi 1 916 km², w tym w granicach Polski: 1 612 km²;
- Biebrza o długości ok. 165 km, powierzchnia dorzecza wynosi 7 051 km².

Rycina nr 30. Sieć hydrologiczna – mapa poglądowa.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Augustowskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 r.

Jakość wód powierzchniowych

Stosownie do ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP) jest podstawową jednostką gospodarki wodnej, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną. Jednolitą część wód obejmuje zbiorniki wód stojących, jak i cieki, a także przybrzeżne fragmenty wód morskich i wody podziemne. Jednolitą część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny;
- rzeka, struga, strumień, potok, kanał lub ich części;
- sztuczny zbiornik wodny;
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się na podstawie wyników klasyfikacji elementów biologicznych, chemicznych, fizykochemicznych, w tym grupa substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego i hydro-morfologicznych. Elementy te klasyfikuje się na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne poszczególnych wskaźników jakości wód z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych.

Stan ekologiczny jest definiowany dla wód naturalnych jako:

- bardzo dobry – dla wód o niezmiennych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu;
- dobry – gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie;
- umiarkowany – obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu;
- słaby – wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizykochemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód;

- zły – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych sztucznych i silnie zmienionych klasyfikuje się na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydro-morfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby i zły.

Stan chemiczny klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników, jakości wód (substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń).

Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej stanu dobrego.

Stan wód – w zależności od stanu / potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego stan wód naturalnych, sztucznych i silnie zmienionych może być: dobry lub zły. Stan wód ocenia się jako dobry, jeśli stan ekologiczny / potencjał ekologiczny osiąga stan dobry lub powyżej dobrego i stan chemiczny wód także jest na poziomie dobrym.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły w przypadku jezior ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych występuje jedynie w przypadku jeziora Necko. W przypadku rzek przepływających przez obszar gminy sytuacja jest gorsza i jedynie w przypadku JCWP Netta (Rospuda) - jez. Sajno (RW2000252622939) zgodnie z dokumentem brak jest ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, w pozostałych przeanalizowanych z terenu Gminy Augustów przypadkach są one zagrożone.

Stan wód na obszarze gminy Augustów nadal wymaga przeprowadzania wielu działań polepszających ich stan. Istnieje potrzeba poprawy stanu chemicznego wód. Klasyfikacja stanu chemicznego i ocena stanu JCWP jezior, jak i rzek jest niezadowolająca. Również w przypadku niektórych jezior i rzek, ich stan ekologiczny jest słaby lub zły. Dokonując analizy ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych, zdecydowanie gorsza sytuacja występuje wśród rzek niż wśród jezior.

Jezioro Kolno

Do wód powierzchniowych na obszarze gminy Augustów zaliczane jest również Jezioro Kolno. Jest to jezioro polodowcowe, wytopiskowe. Powierzchnia zwierciadła wody zajmuje ponad 269,26 ha. Jest to akwen płytki - głębokość maksymalna nie przekracza 3,30 m, a głębokość średnia to 0,5 m. Akwen ma formę lekko wklęsłą o łagodnych, zarośniętych i bagnistych brzegach. Kształt misy charakteryzuje się występowaniem rozległych pływów. Linia brzegowa jest słabo rozwinięta. Od 1960 roku jezioro Kolno jest rezerwatem ornitologicznym utworzonym w celu zachowania miejsc lęgowych łabędzia niemego. Jezioro Kolno jest bardzo podatne na degradację - wynika to głównie z bardzo małej głębokości i dość niskiej objętości akwenu.

Obecnie stosowana ocena stanu jezior opiera się na zasadach wymaganych przez Ramową Dyrektywę Wodną. Wstępna ocena stanu ekologicznego i stanu chemicznego jezior wykonana przez służby WIOŚ podlega weryfikacji przez instytucję wskazaną przez GIOŚ (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska). Jezioro Kolno zbadane zostało w 2012 r. w ramach monitoringu operacyjnego. Badania wskazały na bardzo dobry stan ekologiczny wód jeziora. Elementem decydującym o ocenie w opinii eksperckiej był PMPL, czyli multimetriks fitoplanktonowy. Jest to wskaźnik biologiczny (chlorofil „a”) świadczący o rozwoju fitoplanktonu. Zweryfikowana przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy ocena stanu ekologicznego Jeziora Kolno potwierdziła bardzo dobry stan ekologiczny jego wód.

Nie przewiduje się, aby realizacja Planu ogólnego gminy Augustów wpłynęła negatywnie na Wody powierzchniowe obszaru gminy Augustów i jej sąsiedztwa.

Wody podziemne

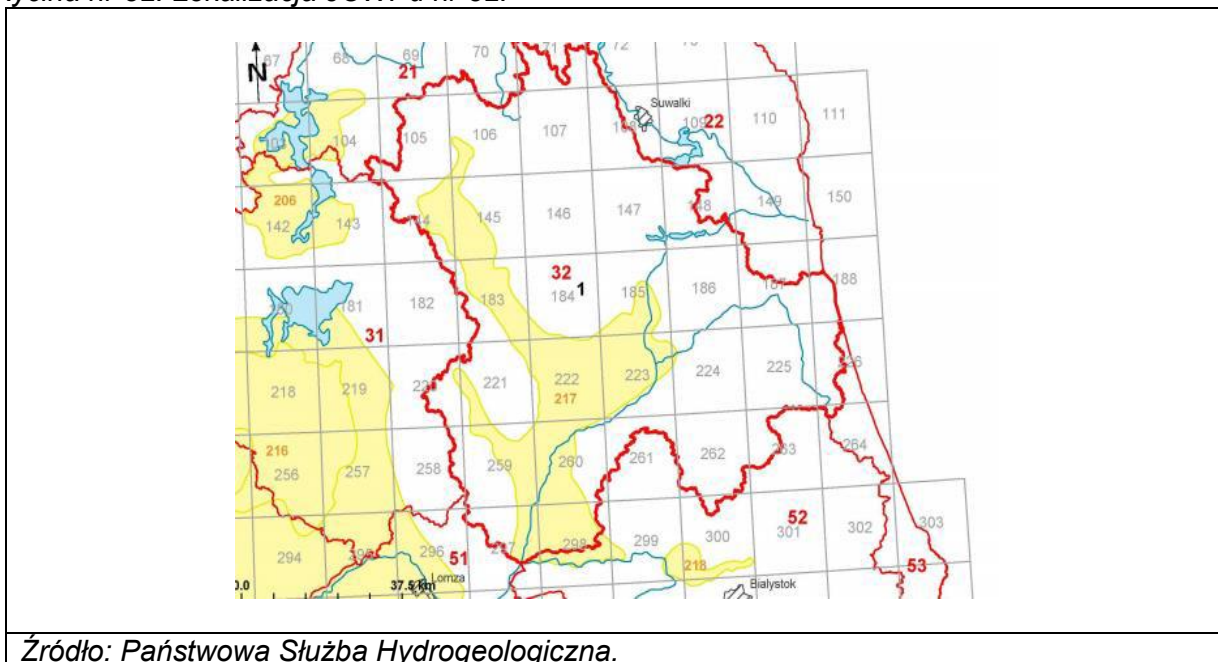
Występowanie wód powierzchniowych, a więc rzek, jezior i bagien, jest ściśle związane z występowaniem wód podziemnych, które stanowią istotne ogniwo w ogólnym obiegu wody. Według systematyki wód podziemnych poszczególne ich typy wykazują dużą zależność nie tylko od budowy geologicznej, lecz także od stosunków geomorfologicznych.

Głównymi zagrożeniami antropogenicznymi wpływającymi, na jakość wód podziemnych na terenie gminy Augustów jest: niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych (zwłaszcza gnojowicy), chemizacja rolnictwa, zanieczyszczone wody powierzchniowe i opadowe, zanieczyszczenia atmosferyczne (opady pyłów i gazów emitowanych do atmosfery), nieszczelne zbiorniki ściekowe oraz szlaki komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu.

Gmina Augustów położona jest w obrębie JCWPd (jednolitej części wód podziemnych) nr 32. Wody podziemne o znaczeniu użytkowym występują w piaszczysto - żwirowych utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych.

Nie przewiduje się, aby realizacja Planu ogólnego gminy Augustów wpłynęła negatywnie na wody podziemne obszaru gminy Augustów i jej sąsiedztwa.

Rycina nr 32. Lokalizacja JCWPd nr 32.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

JCWPd 32

W piętrze wodonośnym czwartorzędu na obszarze JCWPd 32 wyróżniono 4 główne poziomy. Najpłytszy poziom wodonośny Q1 zasilany jest infiltracyjnie w rejonach oznaczonych jako strefy zasilania i strefy tranzytu. Główne obszary zasilania związane są ze strefami wododziałowymi. Przebieg wododziałów podziemnych jest zbliżony do działów morfologicznych, co w zestawieniu z brakiem silnych wymuszeń zewnętrznych ogranicza rolę dopływu oraz odpływu podziemnego w bilansie wodnym poziomu Q1. Główną bazę drenażu dla płytkiego systemu krążenia stanowi Kotlina Biebrzańska. Koryto Biebrzy wraz z otaczającymi je podmokłościami stanowi doskonale rozwiniętą dolinną strefę drenażową. Poza drenażem rzeczonym istotną rolę odgrywa tu intensyfikacja ewapotranspiracji na obszarach bagiennych. Poza Kotliną strefy drenażu wód podziemnych związane są z dolinami głównych dopływów Biebrzy: Netty, Jegrzni, Elku, Wissy, Sidry i Brzozówki. Na północy koryta współczesnych rzek często wykorzystują rynny polodowcowe uformowane w trakcie zlodowacenia Wisły. Przykładem tego typu formy morfologicznej jest słynna Dolina Rospudy. Rynny stanowią głęboko wcięte doliny wypełnione głównie dobrze przepuszczalnym materiałem o genezie fluwioglacjalnej. Sprzyja to głębokiemu drenażowi systemu wodonośnego przez koryta nawet niewielkich rzek. Dodatkową rolę w drenażu odgrywają występujące tu liczne jeziora przepływowe o genezie rynnowej. Poziom Q2 zasilany jest głównie na drodze przesączania wód z poziomu Q1 przez poziomy rozdzielały. Lokalnie zasilanie poziomu może być ułatwione obecnością okien hydrogeologicznych. Drenaż poziomu zachodzi przede wszystkim w dolinie Biebrzy, gdzie dochodzi do odwrócenia kierunku przesączania przez warstwy rozdzielały. Poziom Q3 charakteryzuje się silną

nieciągłością występowania. Na obszarach wysoczyznowych zasilany jest na drodze przesączania z poziomów Q1 lub Q2. Na północy jednostki drenaż poziomu zachodzi głównie na drodze przesączania wód do niższych poziomów wodonośnych. Na południu system krążenia wód jest zbliżony do poziomu Q2. Poziom Q4 występuje głównie w południowej i zachodniej części jednostki. Zasilanie odbywa się na drodze przesączania przez osady trudno przepuszczalne. Poziom obejmujący najstarsze osady czwartorzędowe oraz wodonośne serie osadowe paleogenu wchodzi w skład głębokiego systemu krążenia. Przepływ wód odbywa się ku zachodowi i południowemu zachodowi w kierunku stref zasilania paleogeńskiego zbiornika wodonośnego niecki mazowieckiej. Poziom J3 zasilany jest głównie na drodze przesączania przez poziomy i warstwy nadległe. Intensyfikacji zasilania tego poziomu mogą sprzyjać spękania związane ze strefami dyslokacyjnymi. Przepływ wód odbywa się zapewne w kierunku południowo zachodnim, w kierunku niecki brzeźnej.

Analiza danych zawartych w Bazie Wód Polskich wykazała, że wszystkie jednolite części wód powierzchniowych, w obrębie, których znajdują się obszary powiat augustowskiego, wskazują na stan zły (32 JCWP). Stan jednolitej części wód podziemnych na terenie powiatu odpowiada parametrom stanu dobrego, zarówno pod względem ilościowym, jak i chemicznym."

Działania służące osiągnięciu ustalonych dla JCWPd celów środowiskowych polegają w szczególności na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 RDW jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przyczym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik.

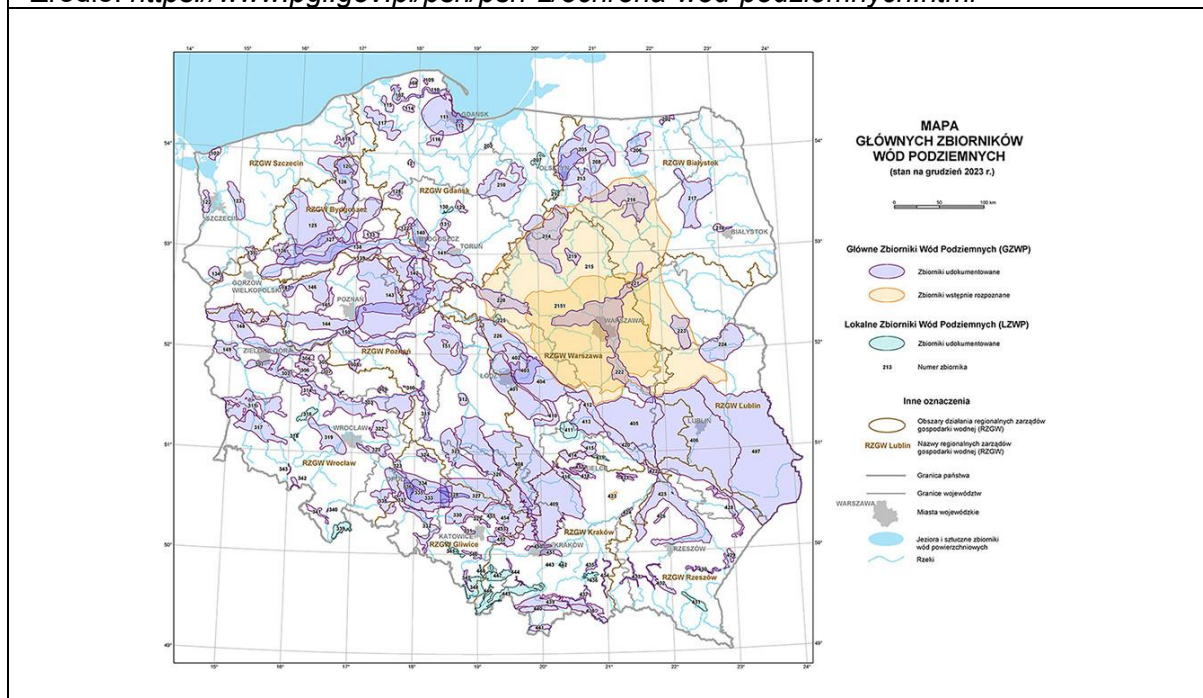
Docelowo, realizacja ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów w zakresie gospodarki ściekowej, w tym wód opadowych, nie wpłynie na pogorszenie stanu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych, które występują w gminie Augustów. Realizacja ustaleń projektu planu nie stwarza zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Nie przewiduje się, aby realizacja Planu ogólnego gminy Augustów wpłynęła negatywnie na ww. JCWP.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP Nr 217 „Pradolina rzeki Biebrzy”

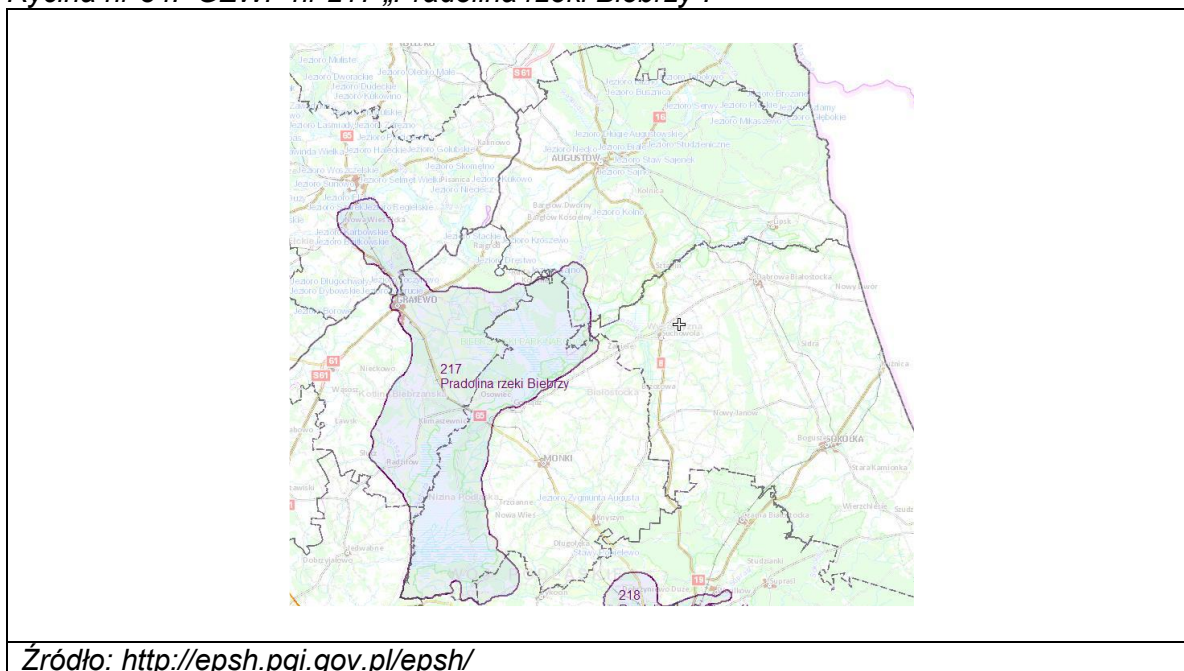
Pod względem hydrogeologicznym część terenu gminy Augustów znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 217 „Pradolina rzeki Biebrza”.

Rycina nr 33. Mapa głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce.

Źródło: <https://www.pgi.gov.pl/psh/psh-2/ochrona-wod-podziemnych.html>

Rycina nr 34. GZWP nr 217 „Pradolina rzeki Biebrzy”.

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

GZWP rozciąga się wzdłuż zlewni rzeki Biebrzy na powierzchni 1195 km². Powierzchnia zbiornika rozciąga się wzdłuż zlewni Biebrzy, Wisły, Elku i dolnej Jegrznicy oraz Kanału Augustowskiego i wynosi około 1295 km². Zbiornik utworzył się w obrębie wachlarzowato usypanego stożka sandrowego na przedpolu lodowca. Kształt i miąższość zasypu jest nieregularna i waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika kształtują się w wysokości około 200 tys. m³/dobę, przy średniej głębokości ujęć 50 m. Na przeważającej części obszaru brak jest dostatecznie wykształconej warstwy izolacyjnej z uwagi na zaleganie w podłożu osadów torfowych i piaszczystych charakteryzujących się dużą infiltracją. Z tego względu zbiornik

narażony jest na zanieczyszczenie wód podziemnych. Użytkowe warstwy wodonośne związane są z piaskami i żwirami i występują między glinami.

Wyniki przeprowadzonych przez Państwowy Instytut Geologiczny z Warszawy badań wskazały zadowalający stan chemiczny, przy czym dobry stan chemiczny to wody zaliczane do I, II i III klasy czystości.

Zbiornik ten charakteryzuje się znaczną miąższością utworów wodonośnych dochodzących do 50 m oraz wysoką zasobnością wynikającą z dużej odnawialności zasobów i drenującego charakteru (do głębokości 150 m) w stosunku do otaczających obszarów wysoczyznowych. Związany jest z utworami czwartorzędowymi. Duża część jego obszaru nie posiada dostatecznej warstwy izolacyjnej od powierzchni, ponieważ składa się z osadów torfowych i piaszczystych o dużej infiltracji. W związku z tym wody tego zbiornika narażone są na zanieczyszczenia i wymaga szczególnej ochrony. Zbiornik Pradolina rzeki Biebrzy jest zbiornikiem porowym.

Nie przewiduje się, aby realizacja Planu ogólnego gminy Augustów wpłynęła negatywnie na obszar Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 217 „Pradolina rzeki Biebrza”.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary obejmujące tereny narażone na zalanie
Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

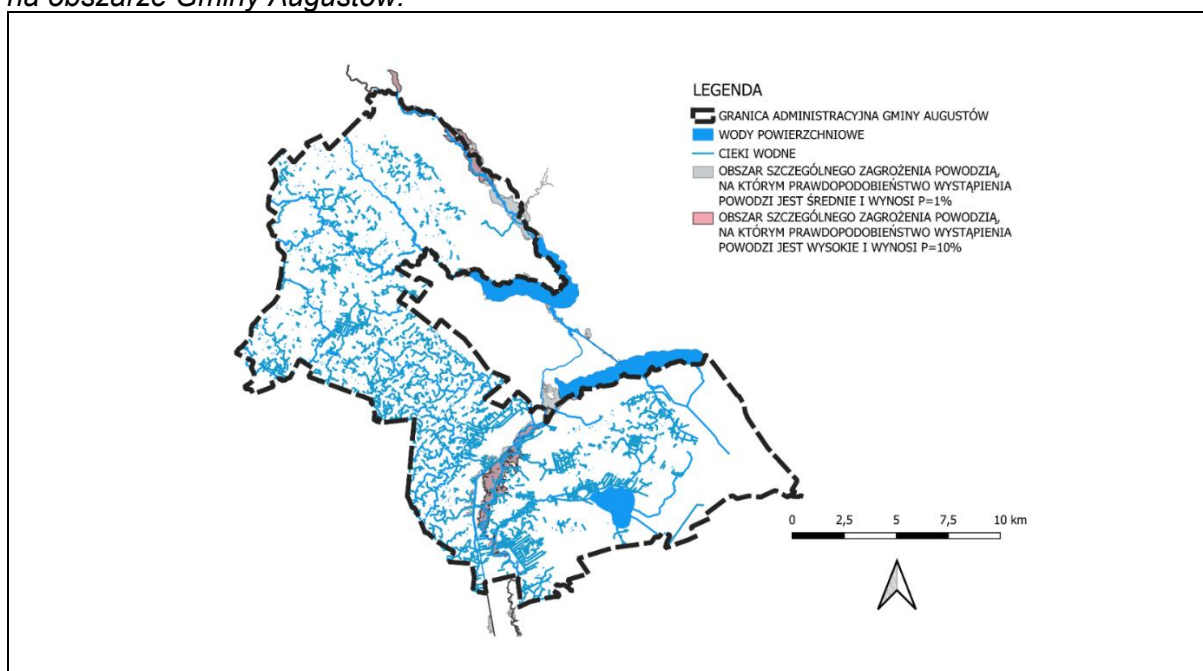
Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi dla gminy Augustów zostały wyznaczone w oparciu następujące dokumenty sporządzone w oparciu o przepisy ustawy Prawo wodne:

- Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – rzeka Rospuda (Netta);
- Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap II – Rzeka Netta (Rospuda).

Ponadto w dolinie rzeki Rospudy w okresie roztopów i spływów wiosennych występuje szereg lokalnych wylewów w obniżeniach terenowych, stanowiących naturalne użytki zielone - łąki i pastwiska. Na obszarach zagrożonych powodzią nie występują tereny zagrożone osuwaniem skarp lub zboczy, na których należałoby wprowadzić zakaz zabudowy.

Rycina nr 35. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary możliwych podtopień na obszarze Gminy Augustów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Augustów.e-mapa.net

Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
- 6) prowadzenie akcji lodołamania.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zwolnić od powyższych zakazów.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują również zakazy dotyczące lokalizowania przedsięwzięć, które mogą pogorszyć jakość wód w przypadku wystąpienia powodzi. Zakazy te określone są w ustawie Prawo wodne, zgodnie z którym na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się:

- lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko);
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody;
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Oprócz wyżej wymienionych zakazów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wprowadza się również:

- zakaz lokalizacji zabudowy;
- zakaz składowania odpadów oraz środków mogących zanieczyścić środowisko w przypadku wystąpienia powodzi;
- nakaz likwidacji obiektów mogących zanieczyścić środowisko.

W zakresie działań przeciwpowodziowych, wskazuje się:

- weryfikację obszarów szczególnego zagrożonych powodzią i obszarów obejmujących tereny narażone na zalanie;
- budowę urządzeń wstrzymujących erozję wodną;
- budowę i unowocześnianie systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
- budowę i modernizację systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
- utrzymanie i odnawianie urządzeń melioracyjnych;

- dokonanie przeglądu i określenie zasadności utrzymania całego systemu przeciwpowodziowego i melioracyjnego;
- budowę i modernizację dróg dojazdowych do obiektów osłony przeciwpowodziowej;
- selekcję i wycinkę drzew i krzewów utrudniających swobodny przepływ kry lodowej i wezbrań za zgodą właściwych organów.

Ponadto w dolinie rzeki Rospudy w okresie roztopów i spływów wiosennych występuje szereg lokalnych wylewów w obniżeniach terenowych, stanowiących naturalne użytki zielone - łąki i pastwiska. Na obszarach zagrożonych powodzią nie występują tereny zagrożone osuwaniem skarp lub zboczy, na których należałoby wprowadzić zakaz zabudowy.

Melioracje

Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.

Urządzeniami melioracji wodnych są:

- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie;
 - drenowania;
 - rurociągi;
 - stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych;
 - ziemne stawy rybne;
 - groble na obszarach nawadnianych;
 - systemy nawodnień grawitacyjnych;
 - systemy nawodnień ciśnieniowych
- jeżeli służą celom, polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy.
- Zgodnie z art. 192 ust. 1 ustawy Prawo wodne zakazuje się niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych, wykonywania w ich pobliżu robót oraz innych czynności, które mogą powodować skutki wymienione w art. 192 ust. 1 pkt 3 lit. a, f, g, h tej ustawy. Na odbudowę, rozbudowę, przebudowę, rozbiórkę lub likwidację urządzeń wodnych wymagane jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego. Organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 407 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, jest Dyrektor Zarządu Zlewni w Augustowie.

Obszary osuwania się mas ziemnych

Obszarami naturalnych zagrożeń geologicznych są tereny o znaczących spadkach terenu, zwłaszcza pozbawione szaty roślinnej, które w przypadku zwiększonej infiltracji wód opadowych, są najbardziej narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Prace ziemne na stokach prowadzić w taki sposób, aby nie powodować naruszenia ciągłości warstw skalnych, które mogą doprowadzić do ich osunięcia.

Po sporządzeniu Map osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi dla powiatu augustowskiego, których sporządzenie jest przewidziane na lata 2025 – 2026 (dane z wykazu powiatów PIG, 2014 r. – System Osłony Przeciwośuwiskowej) należy stosować ustalenia zawarte w tych opracowaniach.

Nie dopuszcza się zabudowy kubaturowej na obszarach:

- w wąwozach i na zboczach o spadkach powyżej 20%, ze względu na naruszenia równowagi geodynamicznej stoków;
 - na zboczach dolin rzecznych, z wyjątkiem terenów wskazanych w Studium;
- na zboczach wąwozów i w ich strefie o szerokości co najmniej 10 m.

Warunki klimatyczne

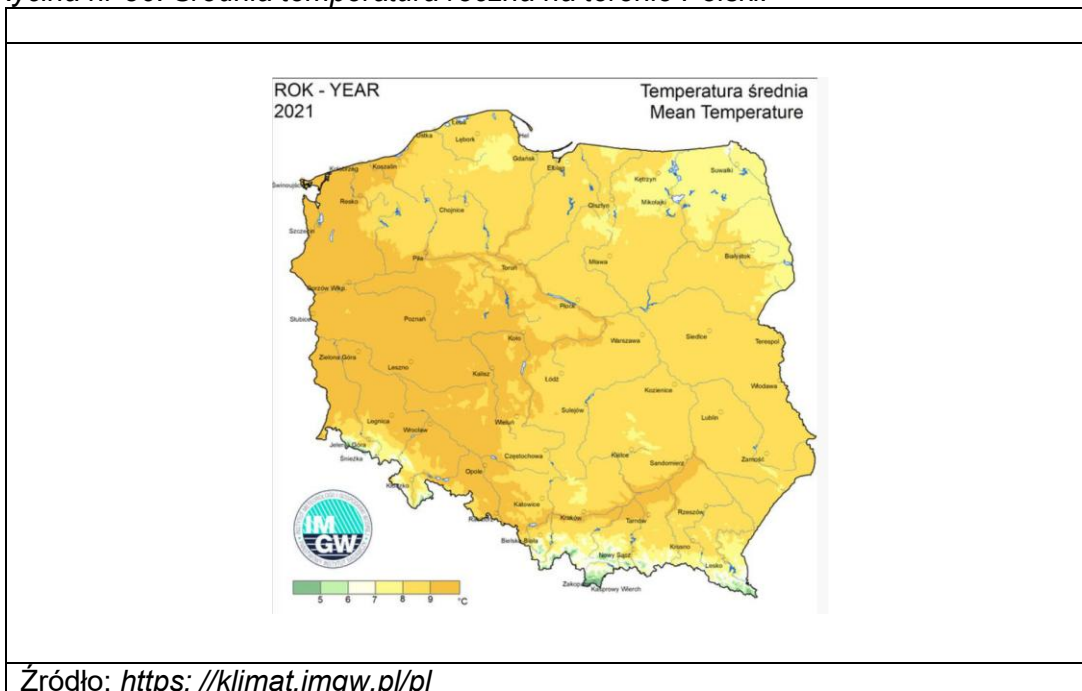
Obszar gminy Augustów pod względem klimatycznym znajduje się w Regionie Mazursko – Podlaskim, który swym zasięgiem obejmuje wschodnią część Pojezierza Mazurskiego oraz część Podlasia. Obszar ten pozostaje pod znacznym wpływem rozciągającego się na wschód bloku kontynentalnego Euroazji i z tego powodu obszar ten ma najsurowsze warunki klimatyczne w całej nizinnej części naszego kraju.

Wpływy kontynentalne są częstszym niż w pozostałych regionach kraju, napływem mas powietrza polarnego i kontynentalnego. Charakteryzuje się długą i mroźną zimą, przy stosunkowo ciepłym okresie letnim. Amplituda średnich miesięcznych temperatur dla okresu 1971-2021 wyniosła 65,8°C (badanie na stacji w Suwałkach).

Zaś średnia temperatura miesięcy zimowych jest jedną z najniższych w Polsce i w roku 2021 wynosiła 7,1°C.

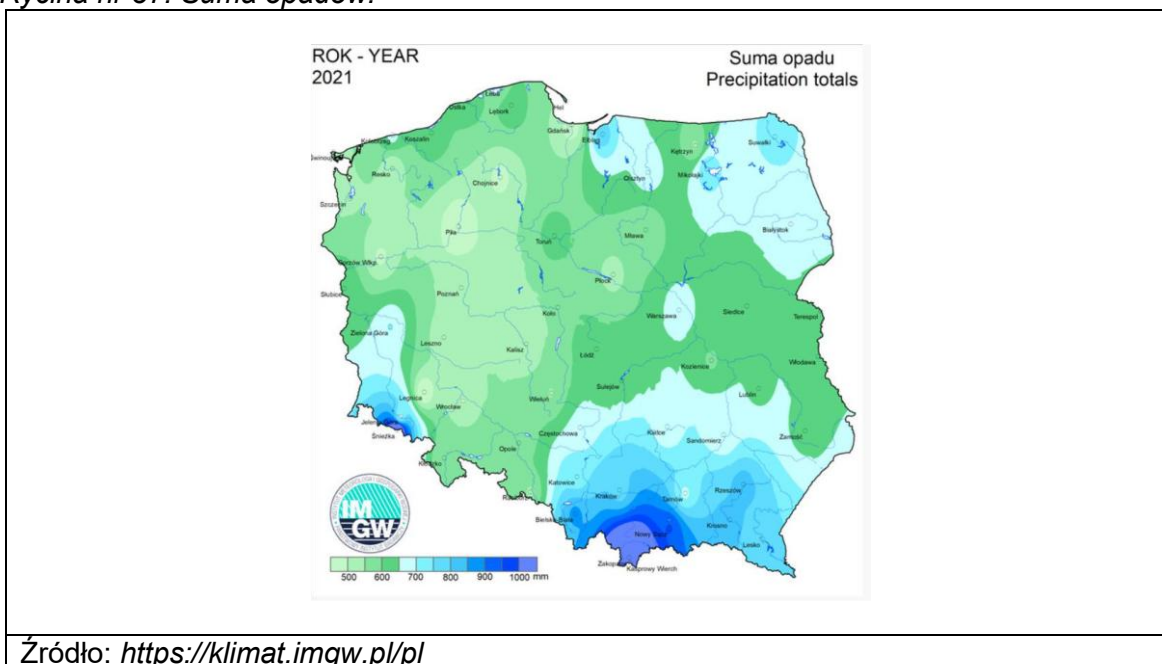
Czas, w ciągu, którego bezpośrednie promieniowanie słoneczne docierało do powierzchni ziemi na stacji meteorologicznej w Suwałkach w 2021 r. wynosił średnio 1603 h/rok. Region pod względem wartości średniego usłonecznienia w ciągu roku jest porównywalny do regionów centralnych kraju.

Rycina nr 36. Średnia temperatura roczna na terenie Polski.

Źródło: <https://klimat.imgw.pl/pl>

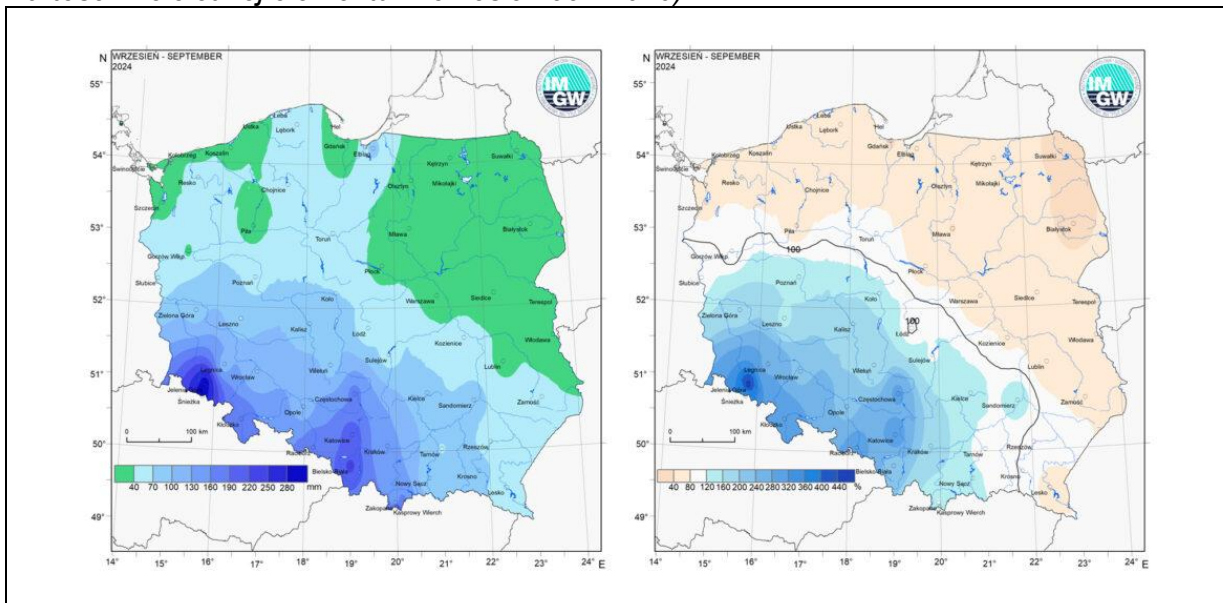
Rycina nr 37. Suma opadów.

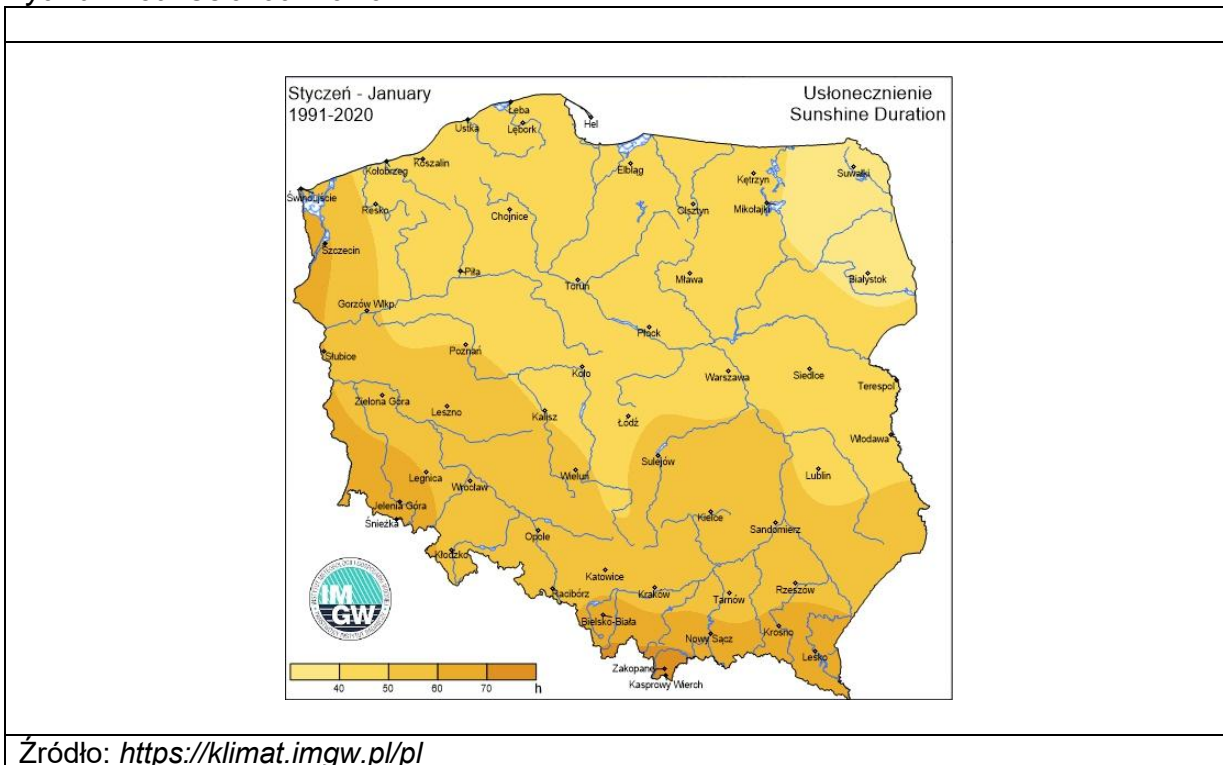
Źródło: <https://klimat.imgw.pl/pl>

Wg danych <https://klimat.imgw.pl/> rozkład przestrzenny sumy opadów we wrześniu 2024 roku był silnie zróżnicowany. Najwyższe sumy miesięczne, sięgające powyżej 290 mm, odnotowano na stacjach synoptycznych w Jeleniej Górze oraz na Śnieżce. Z kolei najniższe opady, poniżej 20 mm, wystąpiły na Podlasiu i Suwalszczyźnie. W stosunku do średniej wieloletniej (1991-2020) opady we wrześniu 2024 r. zawierały się pomiędzy 28,4% na stacji synoptycznej w Białymstoku do aż 453,6% w Jeleniej Górze. Rozkład anomalii w stosunku do normy wieloletniej odzwierciedla w znacznym stopniu przestrzenny rozkład opadów.

Rycina nr 38. Przestrzenny rozkład miesięcznej sumy opadów we wrześniu 2024 r. oraz przestrzenny rozkład anomalii sumy opadów w stosunku do normy (tj. średniej miesięcznej wartości wieloletniej elementu w okresie 1991-2020).

Rycina nr 39. Usłonecznienie.

Źródło: <https://klimat.imgw.pl/pl>

Dominującą postacią fizyczną zasilania atmosferycznego w regionie są opady deszczu. W 2021 r. roczna suma opadów wyniosła 720 mm.

Średnia roczna prędkość wiatru w 2021 r. osiągała wartość do 3,5 m/s w Suwałkach.

Podstawowym czynnikiem w kształtowaniu się lokalnych warunków klimatycznych na obszarze gminy, a w szczególności w jej wschodniej i środkowej części obok zbiorników wodnych, są obszary leśne spełniające rolę zmniejszania amplitudy temperatur i ograniczające siłę wiatrów. Istotnym czynnikiem, jest również spowalnianie topnienia śniegów i ograniczenie 200 dni, a pokrywa śnieżna zalega 90 dni, opady roczne wynoszą średnio 600 mm, a średnia ilość dni z przymrozkami 137, Wolne od przymrozków są tylko: czerwiec, lipiec i sierpień podobnej + 36 C.

Najbardziej deszczowy jest: lipiec i sierpień, natomiast najmniej opadów jest w czerwcu i wrześniu.

Średnia temperatura roczna w oparciu o dane Stacji Meteorologicznej w Suwałkach wynosi +6,5°C, średnia temperatura stycznia wynosi: - 4,5°C, średnia lipca +17°C. Okres wegetacji trwa przeciętnie Wilgotność względna powietrza z uwagi na sąsiedztwo jezior jest wysoka i wynosi 85-90%.

Pojezierze Augustowskie charakteryzuje się wysoką średnią roczną wartością zachmurzenia wynoszącą blisko 70% pokrycia nieba chmurami, podczas gdy na przeważającym obszarze kraju wartość ta wynosi 60%.

Najczęściej wieją wiatry południowo – zachodnie, a bezwietrznie jest średnio 4% czasu w roku. Przeważają na tym terenie cechy klimatu kontynentalnego, choć w poszczególnych okresach wyraźne są również, cechy klimatu oceanicznego. Wyrażą się to w mroźnych, długich zimach, gdy temperatura spada do -36 ° C, upalnych latach przy temperaturze

Specyficzną cechą klimatu wschodniej części gminy Augustów są wysokie temperatury letnie, duża wilgotność i wysokie nasycenie olejkami eterycznymi głównie sosny i innych gatunków drzew i runa porastających bory sosnowe.

Mikroklimat

Najważniejszym czynnikiem klimatotwórczym jest dość duża lesistość gminy. Rozległe kompleksy leśne, przeważnie sosnowe czynią klimat łagodnym i zdrowym oraz dodatnio wpływają na klimat przyległych terenów. Tereny te charakteryzują się dużą czystością powietrza i bakteriobójczym działaniem fitoncydów, co kwalifikuje je, jako tereny rekreacyjne. Stosunkowo najlepsze warunki termiczne występują we wschodniej części gminy. Są to tereny otwarte charakteryzujące się dobrym przewietrzeniem, nasłonecznieniem oraz głębokim zaleganiem zwierciadła wód podziemnych. Niekorzystne warunki termiczne występują natomiast w dolinach rzek i obniżeniach terenowych, gdzie obserwuje się wysokie dobowe wahania temperatury w okresie lata i znaczne spadki temperatury w okresie zimy oraz częstsze przymrozki. Są to obszary inwersyjne, narażone na zaleganie chłodnego i wilgotnego powietrza. Cechuje je podwyższona wilgotność, gorsze nasłonecznienie i powstawanie mgieł.

Flora

Puszcza Augustowska

Roślinność Puszczy Augustowskiej jest charakterystyczna dla północno-wschodniej Europy. Wyróżnia się dominowaniem mszystych lasów iglastych sosnowo – świerkowych oraz obecnością dużych powierzchni torfowisk. Na obszarze Puszczy około 1000 gatunków roślin naczyniowych, od borealnych i właściwych florze arktycznej, aż do gatunków związanych ze strefą śródziemnomorską.

Puszcza Augustowska jest bardzo ważnym korytarzem migracyjnym dla leśnych gatunków flory i fauny, łączącym lasy Europy Środkowej i Wschodniej. Stanowi ona fragment korytarza ekologicznego o randze międzynarodowej KPN – Korytarza Północnego, który łączy Puszcze Augustowską, Knyszyńską i Białowieską z Cedyńskim Parkiem Krajobrazowym.

Siedliska Puszczy Augustowskiej są ostoją dla wielu zagrożonych gatunków. Wśród nich: rysia (*Lynx lynx*) i wilka (*Canis lupus*), wydry (*Lutra lutra*) oraz bobra (*Castor fiber*).

Stwierdzono łącznie 10 gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Typy siedlisk z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG dotyczą ok. 12% obszaru. Spośród cennych siedlisk i zagrożonych największą powierzchnię zajmują bagienne lasy (Załącznik I Dyrektywy Rady 92/43/EWG - siedlisko 91D0).

W grupie tego typu lasów szczególne znaczenie mają bagienne lasy sosnowo - brzozowe (tzw. zespołu: *Thelypteridi - Betuletum pubescentis*).

Obszar Puszczy Augustowskiej jest jednym z głównych obszarów występowania tego typu siedlisk w Polsce.

Lasy Puszczy Augustowskiej o charakterze leśnego torfowiska przejściowego są ważnym siedliskiem rzadkich gatunków zapisanych w Polskiej Czerwonej Księdze.

Jako rzadkość florystyczna Puszczy Augustowskiej w tego typu lasach zwraca uwagę storczyk (*Malaxis monophyllos* i *Corallorhiza trifida*) oraz turzyce (*Carex loliacea* i *C. chordorhiza*), a także reliktowe mchy (np. *Helodium blandowii*).

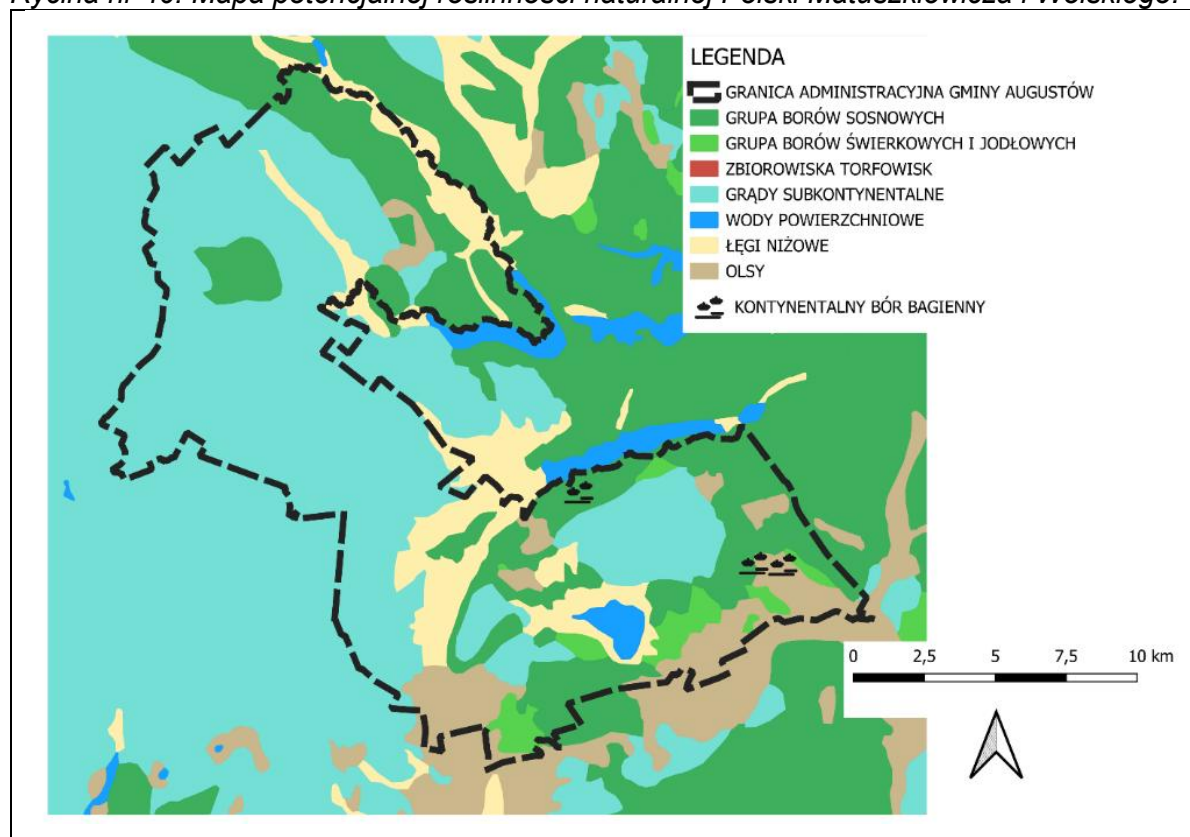
Szczególną wartość przedstawiają również zagrożone ekosystemy otwartych torfowisk różnego typu: wodne oraz niektóre leśne na glebach mineralnych (m.in. widne, subkontynentalne bory oraz lasy mieszane).

Oprócz torfowisk doliny Rospudy szczególnie cenne są torfowiska położone nad jeziorami wzdłuż Kanału Augustowskiego.

Na terenie Puszczy Augustowskiej występuje również 7 gatunków roślin ujętych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Dla czterech z gatunków:

- aldrawandy pęcherzykowatej;
- lipiennika Loesela;
- skalnicy torfowiskowej;
- sasanki otwartej obszar ma zasadnicze znaczenie w skali Polski.

Rycina nr 40. Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski Matuszkiewicza i Wolskiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Mapy potencjalnej roślinności naturalnej Polski Matuszkiewicza i Wolskiego.

Wśród roślin wyróżnić można następujące taksony: rogatek sztywny, grązel żółty, wywłócznik kłosowy, grzybień biały czy rdestnica połyskująca.

Występujące tu populacje stanowią znaczącą część krajowych zasobów. Są często najobfitszymi w Polsce, dot. to zwłaszcza populacji lipiennika i skalnicy nad Rospudą, populacji aldrowandy w ciągu jezior Kanału Augustowskiego.

Liczne są też stanowiska rzadkich i zagrożonych w skali kraju gatunków roślin naczyniowych (35 gatunków ujętych w Polskiej Czerwonej Księdze).

Występuje tu również 24-ry gatunki storczykowatych. Na torfowiskach nad Rospudą występuje gatunek storczyka - *Herminium monorchis*, który jest jedynym naturalnym stanowiskiem w Polsce. Znane są też jedyne w ostatnich dziesięcioleciach miejsce występowania w Polsce paproci (*Botrychium virginianum*).

Bogata jest lichenoflora ze względu na występowania kilku gatunków brodaczek (*Usnea*) i bryoflora w postaci licznych reliktów glacialnych.

Najwięcej rzadkich gatunków związanych jest z mszysto-turzycowymi torfowiskami niskimi i przejściowymi. Populacje te są największe w Polsce.

Do najrzadszych gatunków z tej grupy zaliczyć można: lipiennika Loesela i skalnicę torfowiskową (*Eriophorum gracile*, *Baeothryon alpinum*, *Saxifraga hirculus*, *Carex chordorrhiza*, *Hammarbya paludosa*, *Betula humilis*, *Salix lapponum*). Wszystkie te gatunki znajdują się w Polskiej Czerwonej Księdze.

Na torfowiskach występuje niezwykle obfita w gatunki ginące bryoflora, z takimi gatunkami jak: *Pseudocalliergon trifarium* i *Paludella squarrosa*, *Meesia triquetra*,.

W runie widnych borów mieszanych i lasów o charakterze świetlistej dąbrowy występują liczne, zanikające gdzie indziej, gatunki światłożądne, w tym wschodnioeuropejskie, po części związane ze strefą lasostępu (np. *Pulsatilla patens*, *Astragalus danicus*).

Bogactwo flory torfowiskowej oraz jej różnorodność wynika z różnorodności torfowisk, w większości przypadków nienaruszonych przez działalność człowieka.

Z jeziorami i torfowiskami związane są liczne ptaki wodno-błotne, m.in. siewkowate.

Wiele inwazyjnych gatunków obcych, na innych obszarach Polski już szeroko rozpowszechnionych, występuje tu jeszcze nielicznie bądź wcale.

Bogactwu przyrody sprzyja zachowana w obrębie niektórych polan w Puszczy Augustowskiej ekstensywna gospodarka łąkowa i pastwiskowa.

Pozostałe tereny to głównie łąki kośne i pastwiska, wiele z nich jest do dziś użytkowanych ekstensywnie przy słabo rozwiniętej sieci osadniczej.

Dolina Rospudy

Dolina Rospudy jest znana z zachowanych fragmentów lasów naturalnych. W tych lasach można odnaleźć szereg różnych gatunków drzew, takich jak dęby, jodły, świerki i brzozy. Te lasy są również domem dla różnorodnych gatunków roślin podszycia leśnego, które tworzą bogatą i wielowarstwową strukturę. Dolina Rospudy jest największym w Polsce i jednym z największych w Europie, dolinowym torfowiskiem niskim nienoszącym śladów działalności człowieka, które są miejscem występowania wielu rzadkich i zagrożonych gatunków roślin. Występuje tu wiele gatunków roślin, które są przystosowane do życia w tych trudnych warunkach, w tym rosiczki czy wełnianki. Występują tu liczne łąki i polany, które są siedliskami wielu gatunków roślin kwiatowych i trawiastych stanowiąc jednocześnie ważny element ekosystemu doliny.

Dolina Rospudy wyróżnia się znaczącą różnorodnością gatunkową. Wśród roślinności można spotkać gatunki szeroko rozpowszechnione, jak i te o statusie gatunków chronionych. Niektóre z nich to:

- sasanka leśna (*Anemone sylvestris*) – roślina z rodziny jaskrowatych, znana z delikatnych białych kwiatów.
- pełnik europejski (*Trollius europaeus*) – rzadko spotykana roślina występująca na wilgotnych łąkach, z charakterystycznymi pomarańczowo-żółtymi kwiatami.
- wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*) – chroniony gatunek z pięknymi różowymi kwiatami i czerwonymi owocami.

- turzyca bagienna (*Carex acutiformis*) – roślina trawiasta często występująca na mokrych stanowiskach.

Ponadto spotkać tu można 20 gatunków storczyków, w tym miodokwiat krzyżowy. Na torfowiskach rośnie 45 gatunków roślin objętych ścisłą ochroną ustawową, 14 gatunków wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin i 3 gatunki z listy Natura 2000.

Fauna

Puszcza Augustowska

Na obszarze Puszczy Augustowskiej stwierdzono dotychczas występowanie ponad dwóch tysięcy gatunków zwierząt. Najliczniej reprezentowany i obfity jest świat owadów. Świat ssaków jest reprezentowany przez jeleniowate (jeleń szlachetny, łos, sarna), drapieżniki takiej jak: wilk, jenot, ryś, borsuk, wydra, norka, łasica, kuna oraz tchórz. Mniejsze zwierzęta zamieszkujące Puszcę Augustowską to zające bielak i szarak, a także gryzonie - bóbr, piżmak, szczur, nornik i badylarka, a także inne. W Puszczy Augustowskiej występuje 119 gatunków ptaków, a gnieździ się 72 (m.in. kilkadziesiąt par bociana czarnego, trzmielojada, orlika krzykliwego, myszołowa, jastrzębia, krogulca, kobuza).

Dolina Rospudy

W wodach dolnego biegu rzeki Rospudy bytują chronione, rzadkie i zagrożone gatunki bezkręgowców. Trzy gatunki objęte są ochroną na podstawie Załącznika II dyrektywy siedliskowej: małż skójka gruboskorupowa (*Unio crassus*) oraz ważki zalotka większa (*Leucorrhinia pectoralis*) i trzepla zielona (*Ophiogomphus cecilia*).

Odnotowano także chronione i umieszczone w Polskiej czerwonej księdze zwierząt: małża szczeżuję wielką (*Anodonta cygnea*) i pijawkę lekarską (*Hirudo medicinalis*). Ryby zasiedlające wody rzeki Rospudy reprezentowane są m.in. przez różankę (*Rhodeus sericeus*) i piskorza (*Misgurnus fossilis*) – gatunki objęte ochroną ścisłą, umieszczone w Załączniku II dyrektywy siedliskowej i Polskiej czerwonej księdze zwierząt.

Spośród ssaków występują tu m.in. bobry (*Castor fiber*), wydry (*Lutra lutra*); nad powierzchnią wody obserwowano również żerujące nietoperze: nocka rudego (*Myotis daubentonii*) i umieszczonego w załączniku II dyrektywy siedliskowej nocka łydkowłosego (*Myotis dasycneme*).

W Dolinie Rospudy i przylegających do niej lasach gniazdują liczne chronione gatunki ptaków, objęte załącznikiem I dyrektywy ptasiej, wśród nich związany z samym korytem rzeki zimorodek (*Alcedo atthis*). Obszar ten jest również żerowiskiem dla ptaków gniazdujących na pobliskich terenach, w tym w Puszczy Augustowskiej

W rzece Netta odnotowano, m.in. takie gatunki ryb, jak: leszcz, okoń europejski, szczupak pospolity, ciernik, płoć, sum europejski, krasnopiórka (wzdręga). Liczne bezkręgowce reprezentują: pijawki, błotniarka stawowa, żyworodka pospolita.

Dolina Rospudy słynie również z obecności rzadkich i chronionych gatunków zwierząt. Niektóre z nich to:

- ryjówka aksamitna (*Neomys anomalus*) – rzadki gatunek ssaka, który można znaleźć w wilgotnych i bagnistych obszarach doliny;
- żuraw (*Grus grus*) – imponujący ptak, który często można obserwować na otwartych przestrzeniach i łąkach regionu;
- bóbr europejski (*Castor fiber*) – ssak wodny, znany z budowy tajemniczych i inżynieryjnie zaawansowanych gniazd na terenach mokradłowych;
- raróg (*Falco subbuteo*) – drapieżny ptak, którego można obserwować w trakcie jego majestatycznych lotów nad doliną.

Lasy

System ochrony przyrody i kształtowanie środowiska naturalnego wynikają z dominujących funkcji lasów, natomiast formę i zakres określają ustawy (m.in. ustawa o lasach, ustawa o ochronie przyrody i ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych) oraz akty wykonawcze (rozporządzenia).

Ochrona lasów państwowych pod względem przyrodniczym obejmuje:

- ochronę obszarów, obiektów i gatunków objętych różnymi formami ochrony przyrody;
- zachowanie w dobrym stanie siedlisk i gatunków objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000;
- prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej w oparciu o ideę trwałego i zrównoważonego rozwoju i różnorodności biologicznej, o której jest mowa w art. 6 ustawy o lasach.

Realizacja ochrony przyrody w obiektach chronionych na terenie lasów, wynikająca z ustawy o ochronie przyrody polega na:

- wykonywaniu zapisów wynikających z planów ochrony (planów zadań ochronnych) rezerwatów przyrody;
- wykonywaniu zapisów wynikających z planów zadań ochronnych i planów ochrony obszarów Natura 2000 (obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz specjalnych obszarów ochrony siedlisk);
- zachowaniu właściwego stanu ochrony gatunków chronionych oraz siedlisk chronionych;
- wykonywaniu czynności przy pomnikach przyrody.

W gminie Augustów (stan na dzień 31.12.2023 r.) grunty leśne zajmują powierzchnią wynoszącą 26661 ha i są

Biorąc pod uwagę leśnictwo wszystkich form własności, według danych GUS, powierzchnia gruntów leśnych ogółem w 2023r. wynosiła 8611,23 ha, co stanowi 30,96% ogólnej powierzchni gminy. Poziom lesistości w gminie Augustów wynosi 31,5 % i jest niższy od średniej powiatu augustowskiego wynoszącej 46%.

a poziom lesistości wynosił 31,5%. Lasy są rozłożone na terenie gminy nierównomiernie.

Powierzchnia lasów publicznych Skarbu Państwa wynosiła 7518,99 stanowi 35,46% ogólnej powierzchni gminy, zaś powierzchnia lasów prywatnych wynosi 891,14 ha, co stanowi 3,42% ogólnej powierzchni gminy. Lasy prywatne rozłożone małymi kompleksami po całym obszarze gminy. Lasy Skarbu Państwa są administrowane przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych, w której skład wchodzi dwa Nadleśnictwa:

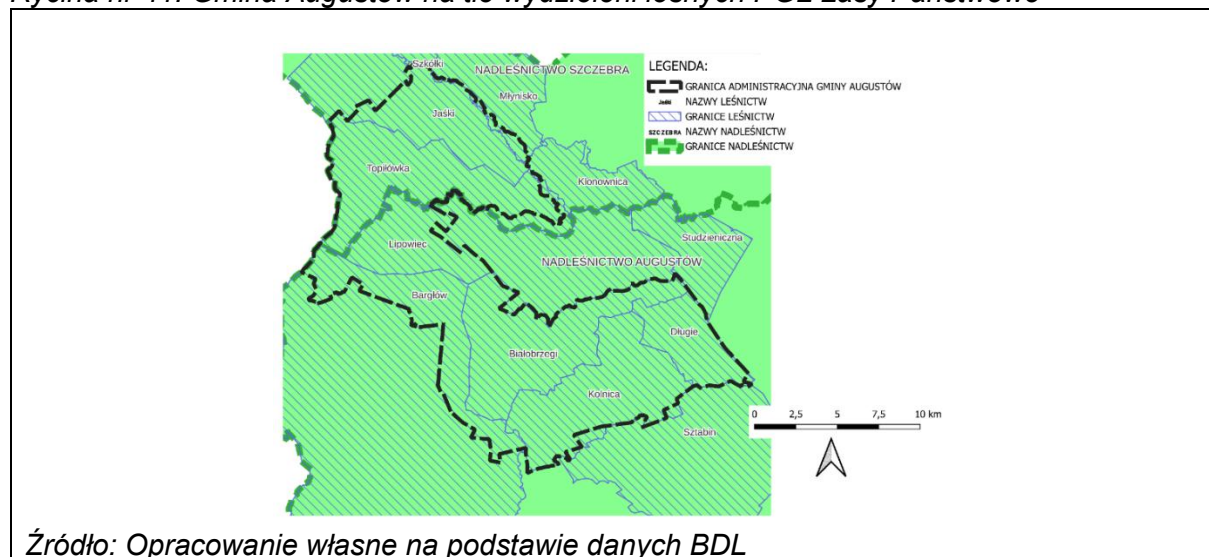
- Nadleśnictwo Augustów;
- Nadleśnictwo Szczebra.

Na terenie gminy Augustów położone jest Nadleśnictwo Augustów i Nadleśnictwo Szczebra.

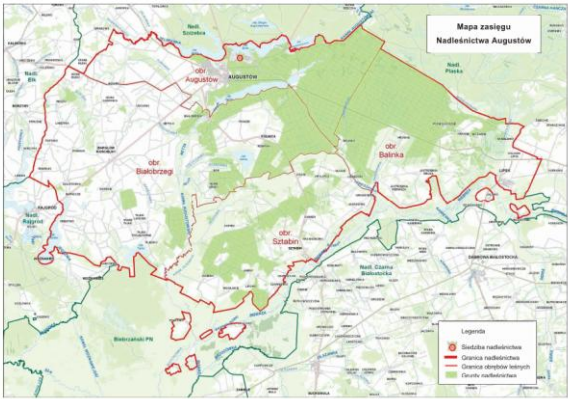
Gospodarka leśna jest realizowana na podstawie planu urządzenia lasu.

Ponadto Nadleśnictwo zobowiązane jest do przestrzegania wytycznych zawartych w w/wym. rozporządzeniu w trakcie realizacji Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa.

Rycina nr 41. Gmina Augustów na tle wydzieleni leśnych PGL Lasy Państwowe

Rycina nr 42. Zasięg Nadleśnictwa Augustów i Szczebra.

Mapa zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Augustów z zasięgiem gmin	Mapa zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Szczebra z zasięgiem gmin
	
Źródło: 1) Program Ochrony Przyrody Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Augustów na okres 01.01.2015 – 31.12.2024; 2) Program Ochrony Przyrody Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Szczebra na okres od 1.01.2024 do 31.12.2033;	

Nadleśnictwo Augustów

Lasy ochronne w Nadleśnictwie Augustów posiadają powierzchnię 13730,39 ha, stanowią 55,5% ogółu powierzchni leśnej. Na obszarze gminy Augustów położony jest obręb Białobrzegi wchodzący w skład Nadleśnictwa Białobrzegi.

Aż 68,1% powierzchni lasów obrębu Białobrzegi, w gminie Augustów stanowią lasy ochronne. Duży wpływ na udział lasów ochronnych w ogólnej powierzchni leśnej obrębu Białobrzegi ma położenie części lasów w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk – 29,6% oraz udział siedlisk wilgotnych i bagiennych, które wchodzą w skład lasów wodochronnych.

Lasy wodochronne stanowią 30,0% powierzchni ogólnej w obrębie, natomiast lasy położone w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk stanowią 29,6%. Lasy ochronne w Obrębie Białobrzegi wynoszą - 1799,46 ha i stanowią 29,69% ogólnej powierzchni lasów ochronnych w Nadleśnictwie Augustów wynoszącej - 7913,42 ha. Podstawowym celem lasów ochronnych są funkcje pozaprodukcyjne.

Lasy gospodarcze w Obrębie Białobrzegi stanowią 31,9% ogólnej powierzchni lasów.

Na terenie lasów w Obrębie Białobrzegi nie występują rezerваты przyrody.

Lasy gospodarcze w Obrębie Białobrzegi wynoszą - 1912,00 ha i stanowią 19,30% ogólnej powierzchni lasów gospodarczych w Nadleśnictwie Augustów wynoszącej - 24747,11 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Augustów występuje 213 gatunków zwierząt objętych prawną ochroną, w tym:

- 28 bezkręgowców (7 objętych ochroną ścisłą i 21 częściową);
- 2 kręgowców i ryb kostnych (objęte ochroną częściową);
- 13 płazów (7 objętych ochroną ścisłą i 6 częściową);
- 5 gadów (wszystkie objęte ochroną częściową);
- 142 ptaków (136 objętych ochroną ścisłą i 6 częściową);
- 23 ssaki (13 objętych ochroną ścisłą i 10 częściową).

Nadleśnictwo Szczebra

Na obszarze gminy Augustów położony jest obręb Rospuda wchodzący w skład Nadleśnictwa Szczebra. Powierzchnia gruntów Obrębu Rospuda wynosi 7756,8936 ha i stanowi 39,19% ogólnej powierzchni Nadleśnictwa Szczebra.

Ogółem lasy w obrębie Rospuda posiadają powierzchnię – 7756,8936 ha i stanowią 38,96% powierzchni lasów w Nadleśnictwie Szczebra, z tego: 7497,5414 ha stanowią grunty leśne

zalesione, 95,0105 ha grunty leśne niezalesione i 215,1494 ha stanowią grunty związane z gospodarką leśną.

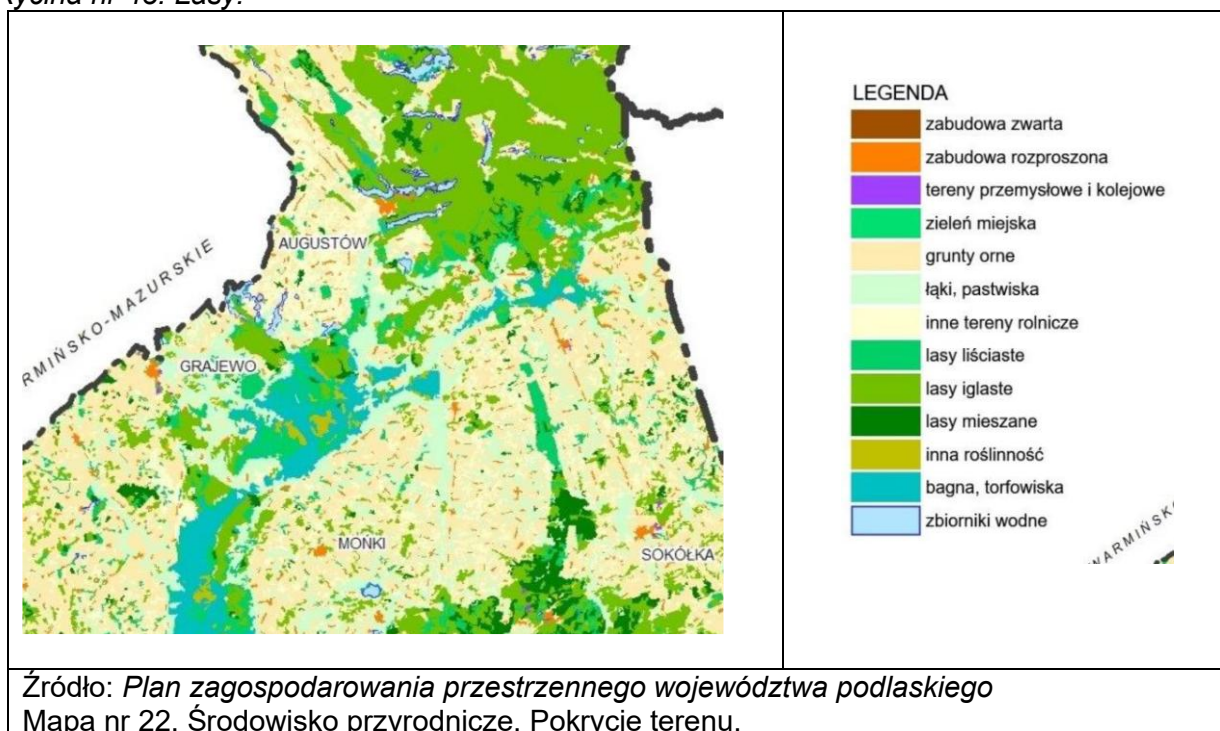
Powierzchnia gruntów nieleśnych wynosi – 259,3522 ha, składają się na nią: grunty zadrzewione i zakrzewione o pow. 23,1955, użytki rolne o pow. 136,5509 ha, grunty pod wodami o pow. 29,0873 ha, grunty zabudowane o pow. 0,3231 ha i nieużytki o pow. 70,1954 ha. Aż 68,22% powierzchni lasów obrębu Rospuda stanowią lasy ochronne. Duży wpływ na udział lasów ochronnych w ogólnej powierzchni leśnej obrębu Rospuda mają lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody – 44,41% oraz lasy wodochronne – 20,47 %.

Lasy ochronne w Obrębie Rospuda posiadają powierzchnię wynoszącą 4967,91 ha i stanowią 29,69% ogólnej powierzchni lasów ochronnych w Nadleśnictwie Szczebra 31,47% wynoszącej – 15782,28 ha. Podstawowym celem lasów ochronnych są funkcje pozaprodukcyjne.

Na terenie lasów w obrębie Rospuda w gminie Augustów nie występują rezerваты przyrody. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Szczebra może występować 228 gatunków zwierząt objętych prawną ochroną, w tym:

- 29 owadów (9 objętych ochroną ścisłą i 20 częściową);
- 3 mięczaków (1 objęte ochroną ścisłą i 2 częściową);
- 3 ryb kostnych i minogów (objęte ochroną częściową);
- 13 płazów (7 objętych ochroną ścisłą i 6 częściową);
- 5 gadów (objęte ochroną częściową);
- 24 ssaków (15 objętych ochroną ścisłą i 9 częściową);
- 151 ptaków (146 objętych ochroną ścisłą i 5 częściową).

Rycina nr 43. Lasy.

Prowadzenie działalności gospodarczej w lasach ochronnych powinno być podporządkowane pełnionej przez nie funkcji, dla których zostały powołane. Projektowanie użytkowania rębного w tych lasach, wynika ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych

3. Potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Plan ogólny gminy ma zastąpić dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy, a jego postanowienia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Pozostawienie terenów w dotychczasowym użytkowaniu bez uchwalenia Planu ogólnego gminy może doprowadzić do powstania nowych zagrożeń. Brak planu ogólnego wiąże się z brakiem możliwości wydawania decyzji o warunkach zabudowy i możliwości sporządzania planów miejscowych. Paraliż planistyczny może doprowadzić do:

- rozwoju niekontrolowanej zabudowy, często zrealizowanej niezgodnie z prawem, co stanowić będzie tzw. „samowolę budowlaną” oraz
- nieprawidłowego i ograniczonego rozwój u gminy.

W planie ogólnym znajdują się korzystne zapisy dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów, wskaźników i parametrów projektowanej zabudowy.

Dzięki temu rozwiązaniu gminy będą posiadały większy wpływ na rozwój zabudowy i jej charakter. Plan ogólny na celu ograniczyć niekontrolowane rozlewanie się zabudowy.

VII. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Do obszarów objętych znaczącym oddziaływaniem należy zaliczyć tereny, w których zostały przekroczone dopuszczalne normy środowiskowe pogarszające stan środowiska oraz warunki zdrowia i życia ich mieszkańców.

W ramach planowanych działań na obszarze gminy Augustów stan środowiska przyrodniczego będzie ulegał stopniowej poprawie. Działania zmierzające w kierunku poprawy środowiska naturalnego będą prowadzone w poszczególnych obszarach wskazanych w planie ogólnym. Rzeczywiste oddziaływanie będzie znane po ustaleniu szczegółowej lokalizacji i parametrów danego przedsięwzięcia.

Na obszarze gminy Augustów nie stwierdzono obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

Plan ogólny określa zasady zagospodarowania terenu z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie ochrony i kształtowania środowiska, wynikających z obowiązujących przepisów prawnych.

Plan ogólny zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

VIII. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Określając istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji planu ogólnego gminy zidentyfikowane zaistniałe problemy, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić realizację planu w kontekście potencjalnych zagrożeń dla środowiska.

Po przeprowadzeniu analizy stanu środowiska stwierdzono, że na obszarze gminy Augustów występują obszarowe i punktowe formy ochrony określone w art. 6 ustawy o ochronie przyrody. Zasoby i walory środowiska ulegają licznym zagrożeniom. Źródła zagrożeń są wewnętrzne, zlokalizowane na obszarze gminy i zewnętrzne, w tym znacznie oddalone.

Obszarami objętymi ochroną prawną, znajdującymi się w obszarze gminy Augustów są:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”;
- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”;
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”;
- 4) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”;

- 5) Rezerwat przyrody Jezioro Kolno;
- 6) 6 pomników przyrody: 1 – pojedyncze drzewo, 5 - grup drzew;
- 7) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Augustowska (PLB 200002);
- 8) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Biebrzańska (PLB 200006);
- 9) Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Ostoja Augustowska;
- 10) Użytki ekologiczne: liczba obiektów 10, o łącznej powierzchni 21,70 ha;
- 11) Ochrona gatunkowa.

Zaś w bezpośrednim sąsiedztwie występują następujące formy ochrony przyrody: Wigierski Park Narodowy z otuliną oraz następujące rezerваты przyrody: Brzozowy Grąd, Jezioro Kalejty, Kozi Rynek, Kulke, Kuriańskie Bagno, Łempis, Mały Borek, Perkuć, Stara Ruda, Starożyn i Obszary Chronionego Krajobrazu.

Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB 200002 – Puszcza Augustowska graniczy z obszarem specjalnej ochrony siedlisk PLH 200004 – Ostoja Wigierska oraz obszarem specjalnej ochrony ptaków i siedlisk PLC 200001 – Dolina Biebrzy. Obejmuje on kompleks leśny Puszczy Augustowskiej, leżący na pograniczu Równiny Augustowskiej i Kotliny Biebrzańskiej.

Przez obszar gminy Augustów przebiega:

- Korytarz ekologiczny GKPN-4 Puszcza Augustowska;
- Korytarz Dolina Rospudy (KPN-4B);
- Bagna Biebrzańskie - GKPN-1.

Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzaczone i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym), położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych.

Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się, dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Są niezwykle ważne ze względu na fragmentację środowiska (podział siedliska na małe, odizolowane od siebie płaty) wskutek działalności człowieka i przekształcenia powierzchni ziemi.

Oddziaływanie człowieka na środowisko przyrodnicze powoduje różnorodne przekształcenia jego struktury materialnej i funkcjonalnej. Ingerencja w środowisko prowadzi do antropizacji środowiska przyrodniczego, w wyniku jego modyfikacji lub całkowitego przekształcenia.

Zasadniczymi czynnikami antropizacji środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Augustów jest/są:

- 1) rolnicze użytkowanie ziemi (dominujące), którego efektem jest: synantropizacja roślinności, zubożenie struktury ekologicznej terenu oraz specyfika krajobrazu o cechach kulturowego krajobrazu rolniczego;
- 2) osadnictwo z zasadniczym udziałem osadnictwa wiejskiego, w tym: obiekty gospodarcze i usługowe skoncentrowane we poszczególnych wsiach – źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery, ścieków komunalnych i gospodarczych częściowo objęte siecią kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków w Augustowie, na terenach nieskanalizowanych ścieki gromadzone są w zbiornikach przydomowych oraz odpadów komunalnych i gospodarczych;
- 3) obiekty produkcyjne i przemysłowe – źródła emisji technologicznych;
- 4) tereny eksploatacji kopalin – przekształcenia powierzchni ziemi i antropizacja krajobrazu;
- 5) ciągi komunikacyjne, w tym:
 - drogi krajowe: DK Nr 8, DK Nr 61 i DK Nr 16, drogi wojewódzkie, sieć dróg powiatowych i gminnych jako źródła emisji zanieczyszczeń atmosfery i hałasu;
 - jednotorowa pierwszorzędna linia kolejowa 40 Suwałki – Sokółka;
- 6) istniejące linie elektroenergetyczne: linia WN-110 kV relacji Augustów-Strefa (Suwałki)-Suwałki 1, linia WN-110 kV relacji Augustów-Dąbrowa Białostocka, linia WN-110 kV relacji Augustów-Szelgi (Ełk), stacje transformatorowe 15/0,4 kV, linie 15 kV, linie niskiego napięcia.
- 7) projektowane: przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok to: stacje transformatorowe 15/0,4 kV, linie 15 kV zasilające w/w stacje transformatorowe 15/0,4 kV, linie niskiego napięcia – źródła promieniowania elektromagnetycznego i antropizacja krajobrazu.

Z punktu widzenia planu ogólnego jako występujące problemy ochrony środowiska, wskazane jako słabe strony gminy, należy wymienić:

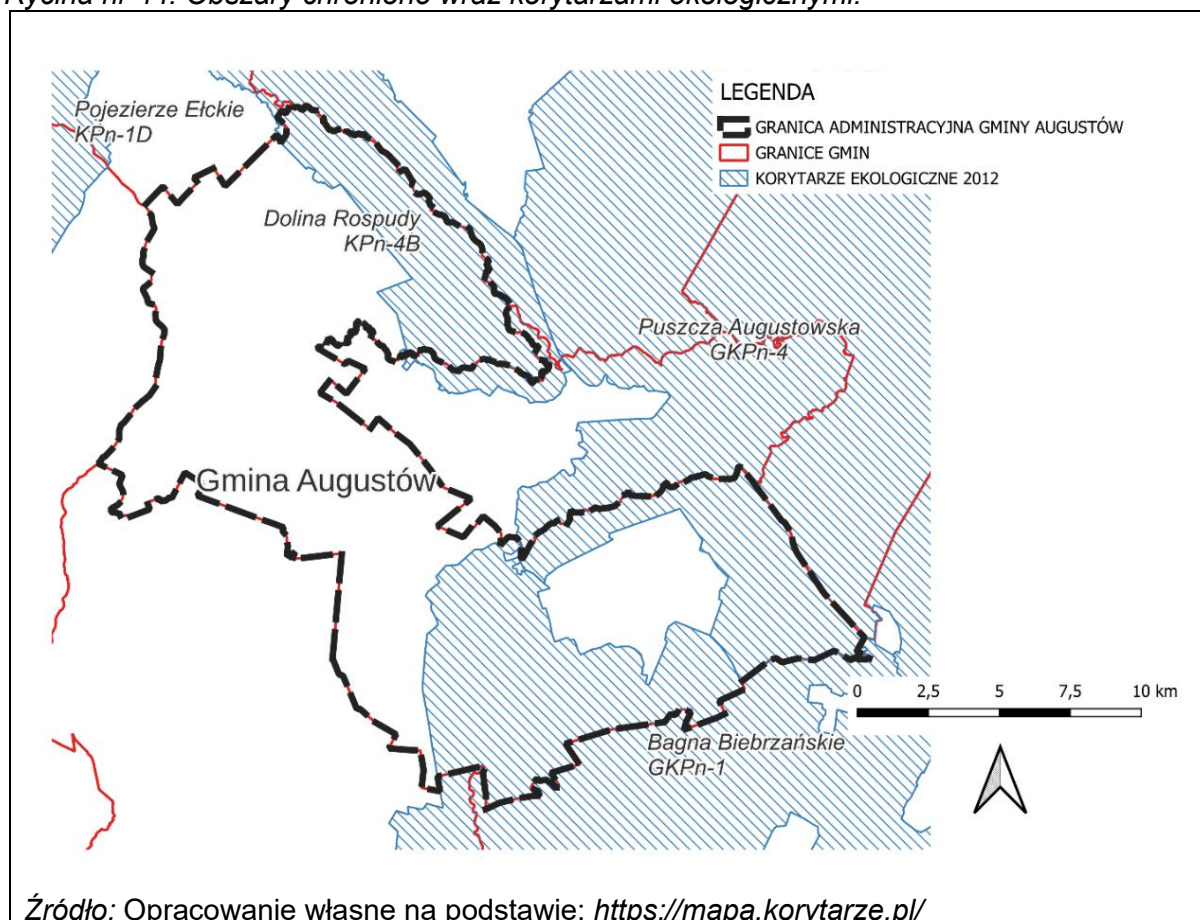
- niewystarczający stan techniczny dróg (większość dróg gminnych posiada nawierzchnię nieutwardzoną);
- niewystarczająca długość sieci kanalizacyjnej oraz ilość przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych szamb;
- niewystarczający poziom izolacyjności części budynków;
- niewystarczający poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- niewystarczający poziom efektywności energetycznej części budynków;
- częściowo nieefektywne oświetlenie uliczne;
- znaczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych;
- silne zagrożenie suszą.

Zapisy planu ogólnego uwzględniają w.wym problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji planu ogólnego. Generalnie środowisko przyrodnicze obszaru gminy Augustów jest odporne na obciążenia antropogeniczne przy uwzględnieniu działań na rzecz jego ochrony.

Plan ogólny wprowadza ograniczenia w zakresie korzystania ze środowiska oraz zagospodarowania terenu poprzez ustalenia dla stref udziału minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Zatem projektowane rozwiązania nie będą bezpośrednio wpływać na tereny objęte obszarowymi formami ochrony przyrody zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie, poza obszarem planu ogólnego, w szczególności realizacja planu ogólnego nie wpłynie na obszary Natura 2000 oraz na ich spójność, a ustalenia planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska przyrodniczego.

Rycina nr 44. Obszary chronione wraz korytarzami ekologicznymi.

Nie wystąpią zatem problemy, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić realizację ustaleń planu ogólnego w odniesieniu do form ochrony przyrody występujących w sąsiedztwie wymienionych wyżej.

Przedmiotowy Plan ogólny gminy Augustów nie koliduje z ustanowionymi obszarami chroniącymi przyrodę, a poszczególne ustalenia projektu nie naruszają zapisów ustawy o ochronie przyrody.

Uważa się, że plan ogólny wykazuje zgodność z zapisami ustawy o ochronie przyrody, w szczególności w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu, w tym z ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów. Plan ogólny wprowadza wymogi mające na celu ochronę zasobów przyrodniczych, krajobrazowych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Ustalenia planu ogólnego nie naruszają najwartościowszych zasobów środowiska na obszarze gminy, tym bardziej, że w dużej części plan ogólny uwzględnia i zachowuje obecne zagospodarowanie obszaru gminy Augustów.

Inwestycje w większości realizowane będą w oparciu o plany miejscowe i decyzje o warunkach zabudowy, będą realizowane na terenach do tego przeznaczonych w Planie ogólnym gminy Augustów, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i poszanowania istniejących form ochrony przyrody oraz dziedzictwa kulturowego.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nie zostaną naruszone najcenniejsze walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy i nie zostanie przerwana ciągłość korytarzy ekologicznych. Nowa zabudowa i nowe inwestycje nie kolidują z elementami sieci przyrodniczej oraz terenami obiektami dziedzictwa kulturowego.

Ustalenia planu ogólnego zgodne są z art. 121 ustawy o ochronie przyrody i umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej na zasadach umożliwiających ochronę poszczególnych zasobów, tworów i składników przyrody ożywionej, oszczędne gospodarowanie dostępną przestrzenią oraz zachowanie szczególnie cennych tworów i składników przyrody nieożywionej.

Podstawowym instrumentem służącym do lokalizowania inwestycji na obszarze gminy Augustów w obecnym stanie prawnym będzie plan ogólny, który powinien być uchwalony do w terminie wskazanym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W granicach opracowania projektu planu miejscowego nie występują problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Gmina posiada możliwości do zaopatrzenia w wodę oraz w większym procencie odprowadzenia ścieków.

Wody powierzchniowe gminy Augustów nie są położone na terenach wrażliwych na zanieczyszczenia związki azotu ze źródeł rolniczych (JCWP).

Na obszarze gminy położone są:

- ujęcia wody: Janówka, Grabowo Kolonia, Netta Druga, Pruska Mała, Rutki Nowe;
- studnie głębinowe: Kolnica, Pruska Wielka.
- Ujęcia wody posiadają wyznaczone i ogrodzone strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód, w których obszarze obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody zgodnie z przepisami Prawa wodnego.

Na obszarze gminy Augustów w 2022 r. – według danych GUS – 78,0% ludności korzystało z wodociągu. W tymże roku zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca wynosiło 60,6 m³. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) wynosiła 228 km. Było 1577 przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Odpady stałe będą segregowane i gromadzone w pojemnikach na utwardzonych powierzchniach.

Do głównych źródeł hałasu na obszarze gminy Augustów, powodujących zwiększenie uciążliwości akustycznej w środowisku należą: ruch drogowy, kolejowy oraz zakłady przemysłowe zlokalizowane na obszarze miasta Augustów.

Na obszarze gminy Augustów i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku powstania poważnej awarii. Na obszarze gminy Augustów nie przewiduje się lokalizacji nowych zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii i nie dopuszcza się budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia

lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (w związku z art. 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).

Można więc stwierdzić, że na obszarze gminy Augustów działają głównie niewielkie podmioty. Skala zagrożeń hałasem przemysłowym nie jest zbyt duża, a zasięg jego oddziaływania ma zwykle charakter lokalny.

Należy przestrzegać, aby zostały zachowane dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, przewidziane Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu (Dz. U. Nr 178 poz. 1841 + załączniki).

Obszar gminy Augustów w znacznej części znajduje się na obszarach chronionych z czego wynikają pewne uwarunkowania zawarte w zakazach i nakazach obowiązujących na tych obszarach, które muszą być respektowane podczas realizacji przedsięwzięć lokalizowanych na obszarach chronionych.

Na obszarach chronionego krajobrazu obowiązują zakazy i ograniczenia określone w uchwałach Sejmiku Województwa Podlaskiego.

Część obszaru gminy znajduje się w granicach pomnika historii i zabytkowego zespołu Kanału Augustowskiego, wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Suwałkach z dnia 9 lutego 1979 roku l.dz. KL.WKZ-534/5/d/79.

Na obszarze planu ogólnego nie planuje się inwestycji oraz ciągów infrastrukturalnych powodujących kolizje z obszarami cennymi przyrodniczo i kulturowo.

IX. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska określone w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych zostały uwzględnione w planie ogólnym gminy Augustów poprzez zastosowanie przepisów polskiego prawa dostosowanego do prawa międzynarodowego, wprowadzeniu zasad i kierunków ochrony środowiska wynikających z przyjętych przez Polskę konwencji i umów międzynarodowych, w tym dyrektyw Unii Europejskiej.

Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne

Dyrektywa wskazuje, że najlepsza polityka ochrony środowiska polega na zapobieganiu powstawania zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła, niż na późniejszych próbach przeciwdziałania ich skutkom.

Zezwolenia na publiczne lub prywatne przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, powinny być udzielane jedynie po uprzednim wykonaniu oceny możliwych znaczących skutków środowiskowych tych przedsięwzięć.

Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko musi być oceniane ze względu na ochronę zdrowia, poprawę jakości życia poprzez poprawę warunków środowiskowych oraz zachowanie różnorodności gatunków i zdolności reprodukcyjnej ekosystemów.

Zgodnie z Działem V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko wdrożenie dyrektywy będzie dokonane w postępowaniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W odniesieniu do planowanych przedsięwzięć zawartych w planie ogólnym takich jak: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa oraz usługi turystyki lub gastronomii nie będzie konieczne przeprowadzenie takiego postępowania ze względu na zbyt małą powierzchnię i zakres.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu obowiązuje:

- 1) zakaz prowadzenia działalności, która może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych poza granice terenu, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny,
- 2) uciążliwość planowanych przedsięwzięć winna zamknąć się w granicach działki budowlanej do której inwestor posiada prawo,
- 3) nie dopuszcza się lokalizacji obiektów o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi,
- 4) dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 5) zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w szczególności zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku jej wystąpienia, w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska;
- 6) obowiązek utrzymania poziomu emisji substancji i energii wprowadzonych bezpośrednio lub pośrednio w wyniku działalności człowieka do wód, powietrza, gleby lub ziemi (takich jak: hałas, wibracje, gazy, pyły, substancje złozone, ścieki, niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne) – na poziomie nie wyższym niż określone w przepisach odrębnych.

Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

Celem dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów, w celu wspierania stałego rozwoju poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.

W odniesieniu do projektu Planu ogólnego gminy Augustów dyrektywy są realizowane poprzez udział społeczeństwa w opracowaniu dokumentów oraz strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska

Celem dyrektywy jest zagwarantowanie prawa dostępu do informacji o środowisku, które znajduje się w posiadaniu organów władzy publicznej lub które są przeznaczone dla tych organów oraz określenie podstawowych warunków i praktycznych ustaleń dotyczących tego prawa.

W odniesieniu do projektu Planu ogólnego gminy Augustów cel ten będzie spełniony poprzez procedurę oceny strategicznej oddziaływania na środowisko planu miejscowego.

Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. ratyfikowana przez Polskę w roku 1996 oraz protokół z Kioto z 11 grudnia 1997 r. do tej konwencji ratyfikowany przez Polskę w 2002 roku

Celem Konwencji i powiązanych z nią dokumentów prawnych jest doprowadzenie do ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegałby niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Poziom taki powinien być osiągnięty w czasie wystarczającym do naturalnej adaptacji ekosystemów do zmian klimatu.

Oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia z punktu widzenia celu konwencji dotyczyć wprowadzenia ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, w stosowaniu proekologicznych i niskoemisyjnych nośników energii. W projektowanym dokumencie wprowadzono stosowne zapisy.

Pakiet klimatyczno-energetyczny dla Unii Europejskiej z 2007 roku

Przyjęty na szczycie UE pakiet energetyczno-klimatyczny ma charakter inicjatywy regionalnej, której istotą jest szybkie podjęcie skutecznej walki ze zmianami klimatycznymi. Pakiet ten ma stanowić podstawę do radykalnych zmian w funkcjonowaniu sektora energii w krajach UE.

Główne zmiany wynikające z przyjęcia pakietu mają dotyczyć osiągnięcia do 2020 r. przez wszystkie kraje UE celów obejmujących zmniejszenie emisji CO₂ o 20% w porównaniu z poziomem emisji z 1990 roku, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w strukturze źródeł energii pierwotnej do 20% oraz zwiększenie efektywności energetycznej o 20% do 2020 roku.

Realizacja ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, pośrednio będzie miała wpływ na osiągnięcie powyższych celów poprzez stosowanie urządzeń i technologii niskoenergetycznych i niskoemisyjnych ograniczających wpływ na warunki aerasanitarne.

Ramowa Dyrektywa Wodna przyjęta w Planie Gospodarowania Wodami w Dorzeczu Wisły

Celem środowiskowym jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowej na obszarze JCWP RW2000102629689 Matlak.

W odniesieniu do wód podziemnym dla JCWPd PLGW200032 celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego, utrzymanie dobrego stanu ilościowego, a jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu. Osiągnięcie tego celu zdefiniowane zostało jako niezagrożone.

Na terenach rolniczych źródłem zanieczyszczeń wód są nawozy organiczne i chemiczne środki ochrony roślin. Źródłem zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego są również wody opadowe zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi, spływające z pasów drogowych.

Realizacja ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, nie będzie miała wpływu na co najmniej dobry stan ekologiczny oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowej.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Ustawa określa cele, zasady i formy ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, szczątków przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu i zadrzewień. Realizacja ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów, nie będzie miała wpływu określone cele, zasady i formy ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie, dotyczące m.in.:

- stanu elementów środowiska oraz wzajemnego oddziaływania między tymi elementami,
- emisji i zanieczyszczeń oddziałujących lub mogących oddziaływać na środowisko,
- środków i działań, które mają faktycznie lub potencjalnie wpływ na poszczególne
- elementy środowiska lub ich ochronę oraz raportów w tym zakresie,
- stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi w zakresie oddziaływania na nie
- stanu środowiska i emisji.

Z punktu widzenia projektu planu miejscowego głównymi celami ochrony środowiska ustalonymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym jest:

- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach szczególnych,

- dotrzymanie standardów jakości środowiska w odniesieniu do pola elektromagnetycznego,
- ochrona terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
- ochrona terenów zabudowy mieszkaniowej,
- ochrona krajobrazu.

Powyższe cele zostały uwzględnione przy opracowywaniu ustaleń Planu ogólnego gminy Augustów.

X. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA:

- różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego i stanowi podstawę do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan ogólny nie ustala konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych, lecz określa strefy planistyczne, w jakich przeznaczenia te będą mogły być realizowane. Celem planu ogólnego jest:

- zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy z uwzględnieniem zasady ładu przestrzennego,
- ograniczenie niekontrolowanego rozlewu zabudowy, m.in. poprzez ograniczenie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w granic wyznaczonych w planie ogólnym obszarów uzupełnienia zabudowy.

Następnie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub podczas wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu władze gminy zadecydują o dopuszczeniu do realizacji danej inwestycji na danym terenie po przeprowadzeniu szczegółowej analizy.

Jak już wcześniej ustalono na obszarze gminy Augustów występują: obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, rezerwat przyrody, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, ochrona gatunkowa

Przeprowadzając ocenę przewidywanych znaczących oddziaływań określonych w art. 51 ust.2 Pkt 2 lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uwzględniono wzajemną zależność tych elementów oraz ich oddziaływań.

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko do planu ogólnego gminy Augustów dokonano analizy pod kątem możliwych oddziaływań ustaleń planu ogólnego na środowisko przyrodnicze, które przedstawiają się następująco:

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie wszelkiego zainwestowania pozostaje nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Proponowane zmiany zawarte w planie ogólnym nie wpłyną na rozerwanie siedlisk, gdyż nie mają one charakteru wielkoskalowego, a rozbudowa będzie po wprowadzeniu planu ogólnego przebiegać w sposób bardziej kontrolowany. Niemniej każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Z tego względu istotne jest by w późniejszych ustaleniach planistycznych (miejscowych planach czy decyzjach ustalających warunki zabudowy) w miarę możliwości zawrzeć odpowiednie zapisy chroniące bioróżnorodność gminy Augustów.

Do głównych negatywnych czynników, które wpływają na różnorodność biologiczną zaliczamy, w szczególności:

- zanieczyszczenie środowiska;
- zmianę stosunków wodnych, w tym niewłaściwą zabudowę hydrotechniczną i melioracje;
- rozwój infrastruktury przemysłowej, transportowej i turystycznej;
- urbanizację terenów wiejskich, zmiany sposobu użytkowania gruntów;
- nadmierne wykorzystanie zasobów przyrodniczych;
- globalne ocieplanie się klimatu.

Zapisane w planie ogólnym kierunki zagospodarowania przestrzennego, jak i ich późniejsza realizacja mogą wiązać się z bezpośrednią ingerencją w elementy środowiska przyrodniczego. Potencjalne oddziaływanie dotyczy głównie lokalnych siedlisk oraz występujących na danym obszarze gatunków roślin i zwierząt, w szczególności naziemnych.

Planowane zmiany nie spowodują fragmentacji cennych siedlisk w ujęciu regionalnym, to jednak w skali lokalnej może dojść do stopniowego ograniczenia bioróżnorodności na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę. Procesy te będą wynikać m.in. z przekształceń pokrywy terenu oraz usunięcia roślinności i warstwy gleby.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i roślinność będzie miało miejsce, w szczególności na etapie realizacji / budowy poszczególnych inwestycji. Wówczas może nastąpić przekształcenie fizyczne szaty roślinnej, w sąsiedztwie bezpośredniej lokalizacji inwestycji. Faza budowy może również wpłynąć na fragmentację lub nawet całkowite zniszczenie siedlisk.

W przypadku realizacji inwestycji na gruntach dotychczas niezagospodarowanych, może nastąpić częściowe zniszczenie siedlisk fauny glebowej oraz przemieszczenie organizmów z tych obszarów. Podczas prowadzenia prac budowlanych może dojść do krótkotrwałego zaburzenia aktywności gatunków zwierząt naziemnych, czasowo występujących w rejonie inwestycji. Przewidywane oddziaływania mogą mieć charakter przejściowy, ograniczony przestrzennie oraz odwracalny. Nie prognozuje się istotnego wpływu na stan populacji roślin i zwierząt w skali całej gminy. Dotyczy to również awifauny, lecz przy założeniu przestrzegania obowiązujących regulacji w zakresie ochrony gatunków i odpowiedniego harmonogramu prac, wpływ inwestycji na ptaki powinien pozostać nieznaczny.

Przyszłe zmiany w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów dotyczą powiększenia terenów przeznaczonych na różne funkcje. Przy ich wyznaczaniu uwzględniono istniejące uwarunkowania terenowe, środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe oraz istniejącą w sąsiedztwie zabudowę. W żadnym przypadku tereny te nie kolidują z obszarami prawnie chronionymi. Nowa zabudowa może oznaczać niekorzystne zmiany, włącznie z lokalną degradacją flory. Do niszczenia szaty roślinnej w zasadzie nie dojdzie w fazie realizacji inwestycji, ponieważ teren przeznaczony pod zabudowę stanowi w większości grunty orne.

W odniesieniu do lasu planie ogólnym przewiduje się zagospodarowanie i użytkowanie zgodnie z wymaganiami i zasadami określonymi w przepisach odrębnych dotyczących gospodarki leśnej oraz możliwa jest realizacja: budowli i urządzeń obsługi leśnictwa, dróg leśnych. Dopuszczono: parkingi leśne i urządzenia turystyczne, biwakowanie. Ustalono zakaz zabudowy nie związanej z gospodarką leśną. Zabraniono: zanieczyszczania gleby, zaśmiecania, rozkopywania gruntu, hałasowania oraz używania sygnałów dźwiękowych, z wyjątkiem przypadków wymagających wszczęcia alarmu.

Prowadzone roboty budowlane na poszczególnych działkach mogą być przyczyną degradacji flory, w tym drzew. Z uwagi na fakt, iż takie zmiany będą miały charakter punktowy i dotyczą niewielkich przestrzeni, nie prognozuje się radykalnych przekształceń fauny i flory. Planuje się odpowiednie urządzania zieleni, m.in. poprzez lokalne zwiększenie bioróżnorodności i bazy pokarmowej. Nasiona i owoce wielu krzewów sadzonych w przydomowych ogrodach będą doskonałym pożywieniem dla ptaków, gryzoni i owadów. Szansą na niwelację negatywnych skutków wdrożenia ustaleń związanych z nową zabudową, jest wyznaczenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej oraz wysokości zabudowy.

Ocenić można, że przyszłe zagospodarowanie wynikające z realizacji projektu planu ogólnego nie spowoduje znaczącej degradacji środowiska przyrodniczego i obniżenia stopnia bioróżnorodności. Rozwój zabudowy nie wpłynie destruktywnie na stan siedlisk przyrodniczych w skali ogólnej, choć może uszczuplić zasoby przyrodnicze obszaru gminy, zmniejszając powierzchnię zieloną, a tym samym zmniejszając nisze ekologiczne żyjących tu organizmów. Obecność człowieka wpisuje się negatywnie w środowisko przyrodnicze poprzez uszczuplanie siedlisk, hałas bytowy, komunikacyjny, ścieki, odpady i lokalnie może zaburzyć przyrodniczą strukturę, jednak nie prognozuje się, aby oddziaływania te były znacząco negatywne. Nie powinny przyczynić się również do jego degradacji, a jedynie do przesunięcia równowagi w kierunku form podporządkowanych człowiekowi, również zieleni urządzonej.

Proponowane w planie ogólnym propozycje rozwoju są powszechnie uznawane za nieszkodliwe dla środowiska i nie wpłyną negatywnie na żywe organizmy występujące w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów. Plan ogólny nie narusza obszarów ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej, rozumianej jako zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów na obszarze gminy. Zmiany te nie będą miały znaczącego oddziaływania w skali gminy.

Realizacja nowej zabudowy przyczyni się do powstania nowego ekosystemu i związanych z nim zbiorowisk roślinności oraz fauny wodnej.

Podkreślić należy, że skala i intensywność tych oddziaływań będzie uzależniona od charakteru konkretnych inwestycji oraz stopnia przestrzegania zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Planowanie przestrzenne w gminie powinno uwzględniać mechanizmy minimalizujące wpływ na środowisko, zwłaszcza w obszarach cennych przyrodniczo lub funkcjonujących jako korytarze ekologiczne.

Oddziaływania na etapie budowy i funkcjonowania przedsięwzięcia będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, negatywny i odwracalny.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na walory przyrodnicze na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Oddziaływanie na ludzi

Plan ogólny z założenia jest realizacją potrzeb społeczno – gospodarczych. Powinien otwierać nowe możliwości inwestycyjne i spełniać oczekiwania obecnych właścicieli gruntów. Dopuszczone strefy określają profile podstawowe i dodatkowe, które nie łączą terenów o wykluczających się w sposobach zagospodarowania. W celu uniknięcia potencjalnych oddziaływań na zdrowie ludzi plan ogólny określa strefy wraz z minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej i wysokością obiektów.

Właściwe zagospodarowanie stref wielofunkcyjnych mieszkaniowych na styku stref usługowych będzie możliwe do ustalenia na etapie sporządzanych planów miejscowych, w

jednym obszarze na etapie wydania decyzji o warunkach zabudowy. Należy wprowadzać strefy zieleni izolujące uciążliwości i negatywne oddziaływania.

Plan ogólny dotyczy gminy o wielu funkcjach. Strefy planistyczne wskazują podstawowe funkcje jakie ma spełniać gmina. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i jednorodziną wskazuje istniejące tereny osiedli i struktury mieszkaniowe, częściowo otwiera możliwości rozwoju gminy, określając obszary przeznaczone do zamieszkania, strefy usługowe i ograniczając strefę gospodarczą. Gmina Augustów spełnia również funkcje ponadlokalne, szczególnie poprzez strefę komunikacyjną.

Z powodu wprowadzenia w życie ustaleń projektu planu ogólnego nie prognozuje się wpływu znaczącego wpływu na zdrowie ludzi. Ustalenia projektu wpłyną pozytywnie na estetykę i wartości kulturowe, przyczynią się do poprawy estetyki obszaru i jakości przestrzeni publicznej. Powstaną nowe miejsca zamieszkania i wypoczynku, zgodnie z oczekiwaniami właścicieli nieruchomości.

Proces oddziaływania ustaleń projektu planu ogólnego na ludzi wystąpi, zarówno na etapie realizacji przedsięwzięć, jak również na etapie ich funkcjonowania. Będą to uciążliwości związane z emisją w obrębie placu budowy, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego: pył, spaliny i hałas. Oddziaływania te dotyczyć będą pracowników zatrudnionych przy budowie. Prace budowlane prowadzone będą w porze dziennej i przy użyciu nowoczesnego i sprawnego sprzętu, co powinno ograniczyć oddziaływanie na sąsiednie działki w ramach dopuszczalnych norm.

Po zakończeniu realizacji zabudowy większość uciążliwości zaniknie, zostaną jedynie oddziaływania związane z funkcjonowaniem przedsięwzięcia, głównie charakterystyczne dla terenów rekreacji.

Oddziaływania na ludzi na etapie budowy będą miały charakter bezpośredni, krótkoterminowy, negatywny i odwracalny, a po realizacji pośredni, chwilowy, negatywny i odwracalny.

Uporządkowana gospodarka ściekowa oraz odpadowa dokonana przez samorząd gminny zapobiegać będzie przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią wodę ujęcia gminne oraz indywidualne gospodarstwa. Zaopatrzenie w wodę z sieci gminnej wodociągowej gwarantuje zaopatrzenie ludności w wodę dobrej jakości.

Zmiany w poszczególnych elementach środowiska, funkcjonowaniu środowiska oraz jego jakości rzutują na zdrowie ludzi. Istotne znacznie ma wielkość emisji hałasu i zanieczyszczeń do środowiska, która może być skutkiem realizacji projektowanego zagospodarowania i zainwestowania terenu, jak również relacje przestrzenne terenów o różnych funkcjach, zwłaszcza terenów osiedleńczych do potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i źródeł hałasu.

Można stwierdzić, że skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń nie będzie zagrazać zdrowiu ludzi, zarówno okresowo przebywających na terenie inwestycji, jak i zamieszkujących pobliskie osiedla. Dopuszczalne normy zanieczyszczeń nie będą przekraczane. Uciążliwości hałasowe, związane z fazą realizacji (zabudową i zagospodarowaniem nowych terenów czy stworzeniem niezbędnej do ich funkcjonowania infrastruktury) będą miały charakter bezpośredni, chwilowy lub krótkoterminowy i lokalny.

Pojawiające się uciążliwości akustyczne, których źródłem będzie planowana zabudowa będą występowały w obszarze samej inwestycji i nie będą zakłócać klimatu akustycznego terenów sąsiednich.

Nieznacznie zwiększy się natężenie ruchu na drogach przyległych do obszaru, lecz nie będzie to miało znaczącego wpływu na ochronę akustyczną przyległych terenów.

Uciążliwości hałasowe z ruchu drogowego związanego z transportem materiałów budowlanych będą chwilowe, w związku z czym można je uznać za akceptowalne.

W planie ogólnym nie przewiduje się inwestycji uciążliwych dla całego obszaru. Ustalono ograniczenie uciążliwości akustycznych pochodzących ze źródeł hałasu o natężeniu ponadnormatywnym, poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń oraz hałas i wibracje przekraczające dopuszczalne poziomy nie mogą sięgać poza obręb działki, na której są wytwarzane. Dlatego nie prognozuje się wzrostu oddziaływania hałasu

pochodzącego z terenów dróg lub innych, na skutek wdrożenia ustaleń projektu. Warunki akustyczne powinny wręcz ulec poprawie.

Zapisy planu ogólnego nie generują powstania obszarów zagrożonych poważnymi awariami. Warunki życia nie powinny ulec pogorszeniu, chociaż mogą być odczuwalne pewne zmiany krajobrazu lub zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

Niebezpieczeństwo wystąpienia pożarów jest związana przede wszystkim z obecnością w otoczeniu lasów. Zastosowanie do realizacji budynków materiałów trudnopalnych oraz lokalizacja budynków od terenów lasów w odległościach zgodnych z przepisami technicznymi ograniczy możliwość rozprzestrzeniania się pożarów.

Tereny zabudowy będą dobrze przewietrzane, dzięki prądom powietrza napływającym z terenów otwartych i lasów, a niska zabudowa zapewni prawidłowe warunki nasłoneczniania, obecność ogromnych kompleksów leśnych w otoczeniu stref zabudowy wpływa na jakość powietrza, reguluje wilgotność i odczuwalne temperatury powietrza.

Rozwój i intensyfikacja zagospodarowania są nieuniknione, lecz poprzez ustalenia planu ogólnego i odpowiednie zapisy zasad kształtowania zabudowy można zadbać o wysoką jakość nowych obiektów i przestrzeni. Plan ogólny zabezpiecza ochronę i wyeksponowanie walorów otoczenia kulturowego, co powinno mieć pozytywny wpływ na jakość przestrzeni publicznej i urodę krajobrazu, a co za tym idzie możliwości rekreacji i poprawy kontaktów społecznych.

Dodać należy, że ustalenia planu ogólnego przyczynią się do uporządkowanego rozwoju funkcji mieszkalnych i usługowych. Nastąpi wzrost zatrudnienia – stały w nowych obiektach usługowych, okresowy w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.

Ustalenia planu ogólnego zapobiegają realizacji na obszarze gminy urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań (dopuszczono mało uciążliwe dla środowiska funkcje terenu) i nie planuje się nowych obszarów zabudowy narażonych na takie oddziaływania.

W przypadku planowanej lokalizacji funkcji usługowych i produkcyjnych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczne jest szczegółowe określenie charakteru działalności. Jednocześnie należy dążyć do minimalizacji konfliktów z istniejącą zabudową mieszkaniową. Działalność usługowa i produkcyjna o mniejszym wpływie na otoczenie powinna być lokowana bliżej obszarów mieszkalnych, zaś przedsięwzięcia o większej uciążliwości znajdowały się w znacznie większej odległości. Takie podejście zagwarantuje harmonijny rozwój gminy, uwzględniając potrzeby zarówno mieszkańców, jak i przedsiębiorców.

Wobec powyższych uwarunkowań nie przewiduje się negatywnego oddziaływania rozwiązań zaproponowanych w planie ogólnym na zdrowie ludzi na obszarze gminy Augustów i jej sąsiedztwie. Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania w tym zakresie.

Oddziaływanie na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych

Plan ogólny uwzględnia potrzebę ochrony zasobów wodnych, występujących na powierzchni, jak i w głębszych warstwach podłoża. Wyznaczenie stref planistycznych zostało oparte na analizie lokalnych warunków przyrodniczych oraz konfiguracji terenu, co pozwala na bardziej zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi i ograniczenie negatywnego wpływu antropopresji.

Przyjęte rozwiązania w planie ogólnym mają na celu ograniczenie ryzyka pogorszenia stanu wód na skutek rozwoju zabudowy oraz ekspansji działalności gospodarczej.

Kluczowym elementem lokalnego systemu wodnego są cieki powierzchniowe, w tym przede wszystkim rzeka Biebrza i jej dopływy. Na terenie gminy nie występują naturalne zbiorniki jeziorne, co zwiększa znaczenie ochrony istniejących cieków i dolin rzecznych.

W kontekście planowanego zagospodarowania przestrzennego szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość pogorszenia jakości wód powierzchniowych, zwłaszcza w wyniku uszczelniania powierzchni, lokalizacji zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie cieków oraz potencjalnych zanieczyszczeń generowanych przez nowe inwestycje. Odpowiednie przyporządkowanie funkcji terenów, uwzględniające ochronę dolin rzecznych, stanowi istotny element ograniczający ryzyko degradacji środowiska wodnego.

Realizacja inwestycji na gruntach dotąd niezabudowanych może prowadzić do lokalnych zmian w stosunkach wodno-gruntowych – szczególnie w kontekście usuwania wierzchniej warstwy gleby, wprowadzania nowej infrastruktury technicznej czy prowadzenia prac ziemnych. Takie przekształcenia powinny być jednak kontrolowane poprzez wcześniejsze rozpoznanie warunków gruntowych (np. badania geotechniczne) oraz odpowiednie planowanie i zagospodarowanie mas ziemnych.

W celu ograniczenia ryzyka przenikania zanieczyszczeń do środowiska wodnego, szczególnie istotne będzie wprowadzanie do aktów prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) i decyzji o warunkach zabudowy, zapisów dotyczących rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej, a także ograniczania stosowania indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, które w niekontrolowany sposób mogą oddziaływać na jakość wód podziemnych. Równie istotnym zagadnieniem pozostaje zarządzanie wodami opadowymi i roztopowymi. Pomimo ogólnego charakteru dokumentu, plan ogólny w sposób pośredni promuje działania wspierające retencję, takie jak tworzenie zbiorników retencyjnych, systemów infiltracyjnych (np. dołów chłonnych) czy wykorzystanie nawierzchni przepuszczalnych. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową należy kontynuować dobre praktyki polegające na zatrzymywaniu i wykorzystywaniu wód opadowych na miejscu – do celów użytkowych lub nawodnieniowych – co zmniejsza obciążenie sieci kanalizacyjnej i ogranicza presję na wody powierzchniowe i podziemne. Autorzy planu ogólnego wzięli pod uwagę i przeanalizowali ograniczenia zagrożenia zanieczyszczeniami pochodzącymi z rolnictwa. W wyniku zaprojektowanych stref dopuszczających zabudowę mieszkaniową i usługową nastąpi spadek wpływu związków biogennych, takich jak azotany i fosforany, na wody powierzchniowe i podziemne. Dla obszaru objętego planem obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. - Dz.U. z 2023 r., poz. 300), w związku z tym rozwój infrastruktury technicznej ułatwi realizację celów zapisanych w ww. Planie.

Jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na ogólny stan środowiska przyrodniczego na danym obszarze ma jakość i wielkość zasobów wodnych.

Wody powierzchniowe w gminie Augustów gromadzą się w korytach rzek, cieków wodnych, kanałów i stale prowadzących wodę rowów oraz w jeziorach, stawach i mokradłach.

Przez obszar gminy przebiega Kanał Augustowski ze śluzami: "Borki" w Necie Folwark i Białobrzegach.

Główną rzeką przepływającą przez gminę jest rzeka Netta. Jest to prawostronny dopływ rzeki Biebrzy o długości 102,5 km.

Wody powierzchniowe

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych mogą przejawiać się w trakcie realizacji oraz funkcjonowania obiektów.

Właściciel lub użytkownik terenu, jest zobowiązany do zachowania powierzchni przepuszczalnych w stopniu umożliwiającym zapewnienie przesiąkania wód deszczowych na użytkowanym terenie oraz kształtowania terenu i stosowania rozwiązań technicznych uniemożliwiających spływ wód na grunty sąsiednie.

W gminie Augustów niewystarczająca jest gminnej sieć kanalizacji sanitarnej. Dlatego też do czasu jej budowy dopuszcza się zastosowanie rozwiązań indywidualnych, np. zbiorniki szczelne atestowane i wywożenie do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków lub własne oczyszczalnie ścieków z odprowadzeniem ścieków po oczyszczeniu do gruntu.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na jakość wód powierzchniowych na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Wody podziemne

Zanieczyszczenia wód podziemnych mogą przejawiać się w trakcie realizacji oraz funkcjonowania obiektów. Realizacja projektowanego zagospodarowania terenu nie spowoduje podniesienia poziomu zwierciadła wód gruntowych w obszarze jego oddziaływania.

Z kolei utwardzanie podłoża w obrębie terenu zabudowy mogą spowodować przyspieszony spływ wód opadowych kosztem dotychczasowego zasilania infiltracyjnego wód gruntowych. Wiązać się to będzie ze stosowaniem nieprzepuszczalnych nawierzchni (tereny zabudowy, dróg, parkingu) uniemożliwiających wsiąkanie wód w głąb podłoża. Należy jednak zaznaczyć, że powierzchnia zabudowy będzie stosunkowo niewielka w stosunku do powierzchni całkowitej działki i w małym stopniu zmieni lokalne stosunki wodne.

Zgodnie z projektem planu miejscowego w celu wyeliminowania zanieczyszczenia środowiska gruntowo – wodnego ustalono:

- odprowadzanie wód opadowych – rozwiązania indywidualne: na teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych,
- wykorzystanie wód deszczowych na własne potrzeby,
- właściciel lub użytkownik terenu, jest zobowiązany do zachowania powierzchni przepuszczalnych w stopniu umożliwiającym zapewnienie przesiąkania wód deszczowych na użytkowanym terenie oraz kształtowania terenu i stosowania rozwiązań technicznych uniemożliwiających spływ wód na grunty sąsiednie,
- dokonywanie zmiany naturalnego spływu wód opadowych w celu kierowania ich na teren sąsiedniej nieruchomości jest zabronione,
- wody opadowe i roztopowe z dachów obiektów oraz terenów o małym stopniu zanieczyszczenia mogą być odprowadzane powierzchniowo do gruntu na własny, nieutwardzony teren, w sposób uniemożliwiający spływ tych wód na grunty sąsiednie, poprzez odpowiednie ukształtowanie terenu, zastosowanie rozwiązań technicznych, takich jak: mały zbiornik retencyjny,
- wody deszczowe odprowadzane do wód powierzchniowych i do ziemi powinny spełniać wymagania przepisów szczególnych;
- dopuszcza się montaż podziemnych zbiorników retencyjnych lub skrzyń chłonnych oraz zakładanie ogrodów deszczowych do odbierania wód oraz wód opadowych i roztopowych

Sporządzając plan ogólny przeanalizowano możliwości ograniczenia zagrożeń zanieczyszczeniami pochodzącymi z rolnictwa oraz rozwoju zabudowy. W wyniku zaprojektowanych stref dopuszczających lokalizację zabudowy mieszkaniowej i usługowej zmniejszeniu ulegnie ilość terenów uprawianych rolniczo.

Zaniechanie uprawy przyczyni się do spadku dostających się do gleb związków biogenych, takich jak azotany i fosforany, mających negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne. Rozwój terenów budowlanych wyposażonych w infrastrukturę techniczną doprowadzi do zmniejszenia ilości nieczystości dostających się do wód, z częstokroć nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Oddziaływanie na jakość powietrza

W przypadku realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej, zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, usług turystyki lub gastronomii oddziaływanie na powietrze atmosferyczne będzie znikome, z uwagi na zastosowanie bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła.

Przejawiać się może poprzez emisje zanieczyszczeń gazowych, pyłowych (spaliny związane ze środkami transportu, zapylenie w fazie budowy, pył zawieszony, odory). Oddziaływania w tym zakresie ograniczone będzie do fazy realizacji, np. przez spaliny wytwarzane przez środki transportu dowożących materiały budowlane lub pył powstający przy pracach ziemnych. W zakresie ochrony powietrza ustalono:

- 1) nakaz ochrony zdrowia przed negatywnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 2) zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia do atmosfery w wielkościach, przekraczających dopuszczalne normy określone w przepisach odrębnych,

- 3) nakaz stosowania technologii spełniających wymagania przepisów odrębnych w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza i odprowadzanych ścieków, itp., spełniających wymagania przepisów odrębnych.
- 4) nakaz stosowania źródeł ciepła nieemitujących zanieczyszczeń, takich jak: energia elektryczna, słoneczna, pompy ciepła lub źródła ciepła niskoemisyjne, wykorzystujące olej opałowy, gaz, biomasę.

Plan ogólny uwzględni potrzebę ograniczania negatywnego wpływu na jakość powietrza, traktując jego ochronę jako istotny element zrównoważonego rozwoju przestrzennego. Plan ogólny dopuszcza możliwość lokalizacji instalacji opartych na odnawialnych źródłach energii – takich jak farmy fotowoltaiczne oraz biogazownie rolnicze. Wprowadzenie takich rozwiązań może ograniczyć emisję związaną z wykorzystywaniem paliw konwencjonalnych.

Dla zapewnienia skuteczniejszej kontroli emisji zanieczyszczeń, w dokumentach planistycznych wskazane jest uwzględnienie zapisów dotyczących ograniczenia emisji pyłów oraz hałasu. Powinno to obejmować zarówno wymogi w zakresie stosowania odpowiednich technologii niskoemisyjnych, jak i wdrażania rozwiązań organizacyjnych ograniczających uciążliwości w czasie realizacji i eksploatacji inwestycji.

Będą to oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, negatywne i odwracalne.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na jakość powietrza na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Oddziaływanie na glebę

Podczas realizacji inwestycji budowlanych ukształtowanie terenu podlega zmianom wynikającym z warunków technicznych inwestycji.

W trakcie prac ziemnych w obrębie fundamentowania budynków oraz realizacji dróg, likwidacji ulegnie pokrywa glebowa (zerwanie i przemieszczenie powierzchniowej warstwy glebowej), która ponownie zostanie wykorzystana do zagospodarowania terenu zieleni urządzonej.

Gmina Augustów jest gminą rolniczą, posiada korzystne warunki fizjograficzne i przewietrzanie jest idealnym miejscem do rozwoju zabudowy, co pozwala na efektywną lokalizację zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a jednocześnie minimalizuje negatywny wpływ na środowisko. W granicach obszarów objętych ochroną nie wyznaczono nowych terenów gospodarczych. Strefą gospodarczą (SP) objęto istniejące tereny lub ustalone już w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Nie przewiduje się więc niekontrolowanego rozwoju przemysłu, który miałby wpłynąć na obszary objęte ochroną.

Działania zaproponowane w planie ogólnym zgodne są z dotychczasowym kierunkiem zagospodarowania gminy, polegającym na wyznaczaniu nowych terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy lub uzupełniania luk w istniejącej zabudowie.

Działanie to minimalizuje wpływ na rzeźbę terenu oraz gleby i zapewnia zrównoważony rozwój. Wprowadzenie stref planistycznych o różnorodnych funkcjach, z uwzględnieniem ochrony terenów prawnie chronionych oraz lasów, wspiera równowagę pomiędzy rozwojem, a ochroną przyrody.

Oddziaływanie na krajobraz

Obszar opracowania reprezentuje obecnie typ krajobrazu naturalnego. W trakcie realizacji ustaleń planu ogólnego w krajobrazie pojawiają się nowe obiekty kubaturowe, które nie są obce środowisku naturalnym. Nowo powstająca zabudowa będzie uporządkowana i powstanie w sposób kontrolowany i nierozproszony. Zachowana będzie istniejąca zieleń, zaś nowa będzie wkomponowana w zagospodarowanie działek budowlanych. Zieleń urządzona towarzysząca zabudowie kształtowana będzie w formie zieleni ozdobnej lub izolacyjnej, z dbałością o rodzimy skład gatunkowy. Zagospodarowanie działki budowlanej odbywać się będzie w sposób zachowujący jej naturalne ukształtowanie z dopuszczeniem przekształceń, wyłącznie w celu zapewnienia odpowiedniego dojazdu, dojazdu i nieodprowadzania wód opadowych na nieruchomości sąsiednie. Nastąpi poprawa walorów estetycznych - krajobrazowych, wzbogacenie krajobrazu.

Zmiany w krajobrazie będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy i odwracalny (faza likwidacji).

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na krajobraz na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Walory przyrodnicze

W Planie ogólnym gminy Augustów nie przewiduje się lokalizacji zabudowy i funkcji o potencjalnie znacznym, negatywnym oddziaływaniu na środowisko w granicach ani w bezpośrednim sąsiedztwie form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000 oraz obszarów chronionego krajobrazu.

Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę będą sytuowane tak, aby ograniczać presję na obszary cenne przyrodniczo oraz uniknąć ingerencji w kluczowe korytarze ekologiczne.

Ochrona walorów przyrodniczych będzie realizowana poprzez zapewnienie odpowiednich powierzchni biologicznie czynnych, zachowanie i wzmacnianie istniejących ciągów zieleni, szpalerów drzew. Ponadto ważne jest utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, które pełnią funkcję „bufora” pomiędzy zabudową, a obszarami o wysokiej wartości przyrodniczej. Wydzielenie odrębnych „stref otwartych” (SO) dla obszarów prawnie chronionych umożliwi zapewnienie im realnej ochrony, przy uwzględnieniu zakazów i ograniczeń wynikających z obowiązujących aktów prawa ustanawiających te formy ochrony.

Ustalenia planu ogólnego gminy Augustów są zgodne z celami ochrony przyrody i krajobrazu, wynikającymi z przepisów krajowych, zobowiązań związanych z funkcjonowaniem sieci Natura 2000.

Realizacja ustaleń planu ogólnego, przy zachowaniu ograniczeń i zasad zagospodarowania dla tych obszarów, nie powinna prowadzić do degradacji zasobów przyrodniczych gminy. Plan uporządkuje struktury funkcjonalno - przestrzenne, wyklucza funkcje kolizyjne na obszarach ochronnych, wzmocni system zieleni i korytarzy ekologicznych. Będzie sprzyjać długoterminowemu zachowaniu oraz poprawie stanu środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Augustów.

Oddziaływanie na klimat

Realizacja zabudowy i urządzeń towarzyszących oraz terenów utwardzonych wpłynie na zmianę warunków klimatu lokalnego. Zmianom ulegną warunki termiczne, solarne, wietrzne i wilgotnościowe.

W wyniku realizacji zabudowy i urządzeń towarzyszących oraz terenów utwardzonych nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, co może spowodować zwiększenie amplitudy temperatur dobowych i obniżenie amplitudy temperatury rocznej. Zmniejszenie parowania, zmniejszy wilgotność względną powietrza. Utwardzenie podłoża przyczyni się do skrócenia długości zalegania pokrywy śnieżnej. Rekompensatą zmieniających się warunków klimatu lokalnego pod wpływem zabudowy i terenów utwardzonych będzie odprowadzanie wód opadowych z utwardzonych nawierzchni do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Natomiast pojawienie się nowej zabudowy kubaturowej, nowych urządzeń i zieleni zmodyfikuje siłę i kierunki przewietrzania terenu.

Zaplanowane w planie ogólnym zamierzenia inwestycyjne nie będą miały wpływu na klimat i odwrotnie, nie stwierdzono, aby klimat negatywnie wpływał na ustalenia planu ogólnego.

Będą to oddziaływania pośrednie, długoterminowe i stałe, negatywne i odwracalne w fazie likwidacji obiektów.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Na etapie realizacji przedsięwzięć pojawi się hałas związany z pracą sprzętu budowlanego oraz transportem materiałów budowlanych, wibracje oraz zapylenie w fazie budowy oraz funkcjonowania obiektów i urządzeń.

Zaplanowane przeznaczenie i zagospodarowanie obszaru gminy Augustów nie spowoduje znaczącego długotrwałego oddziaływania na klimat akustyczny w granicach gminy poza obszarem gminy. Plan uwzględnia istniejące uwarunkowania, a generowany ewentualny hałas

musi odpowiadać wytycznym, które są zawarte w przepisach odrębnych. Istniejący teren PKP zlokalizowany jest z dala od istniejących układów osadniczych.

Będą to oddziaływania bezpośrednie, chwilowe, negatywne i odwracalne.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na klimat na obszarze objętym planem ogólny i w jego sąsiedztwie.

Oddziaływanie na rzeźbę terenu

Zmiany rzeźby terenu związane będą przede wszystkim z realizacją zabudowy oraz dróg, w tym wewnętrznej komunikacji drogowej. Pozostałe prace ziemne będą ograniczone do niwelacji terenu pod realizację wewnętrznej obsługi komunikacyjnej.

Oddziaływanie na budowę geologiczną i zasoby naturalne

Plan ogólny gminy Augustów uwzględnia obszary przeznaczone do eksploatacji kruszywa naturalnego. Są one ujawnione w rejestrach Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie. Ich wydobycie, przetwarzanie oraz późniejsza rekultywacja terenu określone są w przepisach odrębnych. W obecnym kształcie nie przewiduje się zwiększenia bazy wydobywczej, a jedynie usankcjonowanie istniejącej. Nie prognozuje się znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na zasoby naturalne.

Oddziaływanie zabudowy na budowę geologiczną dotyczyć będzie likwidacji warstwy wierzchniej ziemi (humusu) w obrębie posadowienia zabudowy. Wydobyta z wykopów ziemia w większości przypadków użyta będzie do niwelacji terenu, a następnie wykorzystana do zagospodarowania terenu zieleni urządzonej.

Oddziaływanie na struktury geologiczne mają charakter bezpośredni, stały, negatywny i nieodwracalny.

Oddziaływanie na gospodarkę odpadową

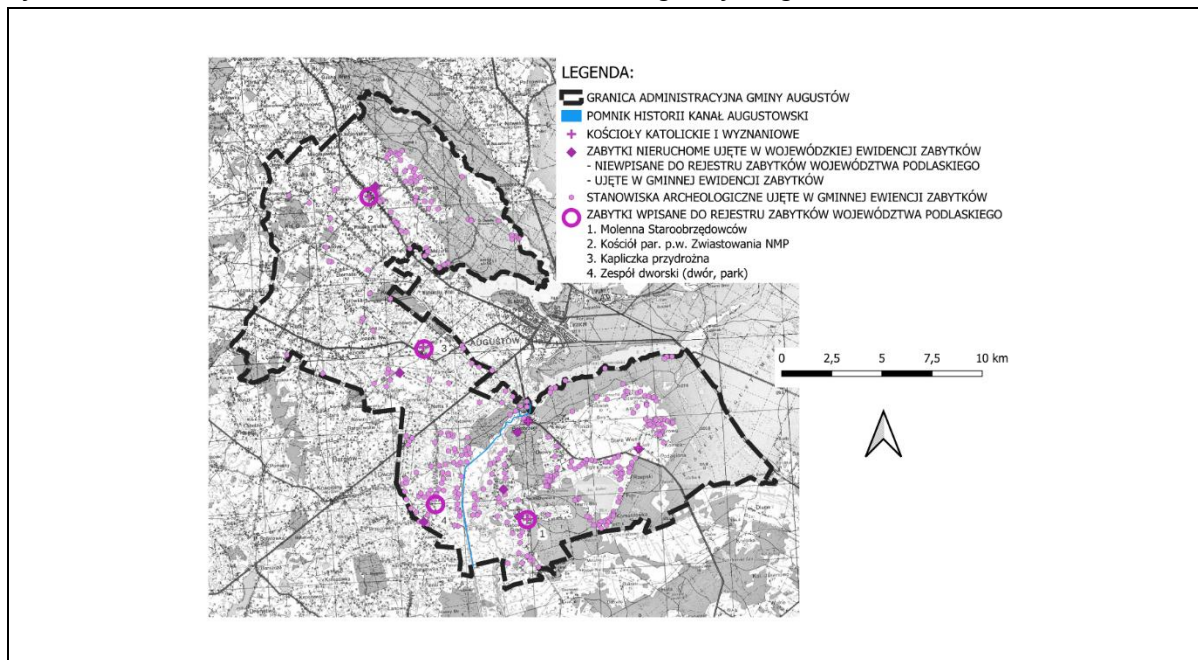
Plan ogólny gminy Augustów wyznacza tereny inwestycyjne istniejącego zagospodarowania i dopuszcza powiększenie tych terenów w oparciu o obowiązujące przepisy. Na obszarze gminy może powstać nowa zabudowa, która wpłynie na zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów. Ze względu na obowiązek każdego właściciela nieruchomości do uregulowania gospodarki odpadami, wynikający z przepisów Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń planu ogólnego na środowisko.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze gminy Augustów występują:

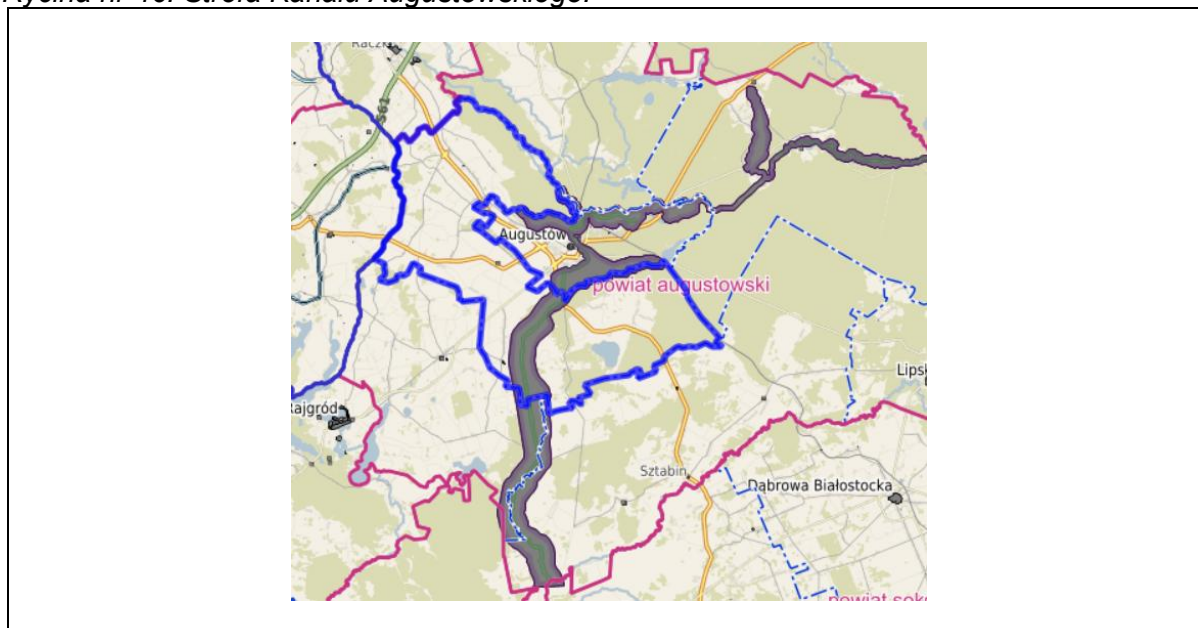
- 1) zabytki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych,
- 2) zabytki nieruchome ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,
- 3) udokumentowane stanowiska archeologiczne .

Rycina nr 45. Dziedzictwo kulturowe na obszarze gminy Augustów.

W ewidencji zabytków gminy Augustów znajduje się 214 stanowisk archeologicznych (nieujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków i niewpisanych do rejestru zabytków województwa podlaskiego)^[9]. Są to tzw. stanowiska płaskie bez walorów krajobrazowych, jedynie na cmentarzysku w Netcie znajdowały się trzy kurhany, obecnie jednak nieistniejące^[9]. Stanowiska archeologiczne zgrupowane są w miejscowościach: Białobrzegi, Biernatki, Bór, Chomontowo, Czarnucha, Czerkiesy, Gabowe Grądy, Gliniski, Grabowo, Jabłońskie, Janówka, Jeziorki, Kolnica, Komaszówka, Mazurki, Netta Pierwsza, Netta Druga, Netta-Folwark, Osowy Grąd, Ponizie, Posielanie, Promiski, Pruska Mała, Pruska Wielka, Rzepiski, Świderek, Topiłówka, Turówka, Uścianki, Żarnowo Pierwsze, Żarnowo Drugie, Żarnowo Trzecie^[10]. Pod względem naukowym najwartościowsze są zespoły osad i obozowisk z epoki kamienia w Białobrzegach oraz w Netcie.

Rycina nr 46. Strefa Kanału Augustowskiego.

Pomnik historii

Na obszarze gminy Augustów leży część Kanału Augustowskiego, będącego pomnikiem historii. Są to śluzy (Białobrzegi, Borki), stopnie wodne, jazy, upusty młyńskie, zabudowania obsługi kanału.

Rejestr zabytków

Do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa wpisane są następujące obiekty z terenu gminy Augustów:

- molenna w Gabowych Grądach, 1948, nr rej.: 580 z 10.03.1989
- kościół parafialny pw. Zwiastowania NMP w Janówce, pocz. XX w., nr rej.: A-979 z 5.10.1993
- zespół dworski (dwór drewniany i park) we wsi Netta-Folwark, XIX/XX w., nr rej.: 411 z 3.08.1983
- kaplica przydrożna drewniana w Żarnowie Drugim, 1859, nr rej.: 526 z 7.10.1986.

Część obszaru gminy Augustów znajduje się w granicach pomnika historii i zabytkowego zespołu Kanału Augustowskiego, wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Suwałkach z dnia 9 lutego 1979 roku I.dz. KL.WKZ-534/5/d/79.

Wszelkie przedsięwzięcia inwestycyjne dotyczące tego obiektu, wymagają postępowania zgodnego z przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Wszelkie prace ziemne na obszarach stanowisk archeologicznych prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.

Istniejące dobra materialne stanowią elementy infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, linia elektroenergetyczna). Planowana zabudowa i urządzenia towarzyszące oraz tereny utwardzone przyczynią się do zwiększenia zasobu dóbr materialnych gminy. Będą to oddziaływania o charakterze stałym i pozytywnym.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne na obszarze gminy Augustów i w sąsiedztwie.

Tereny zalewowe

Część terenu objętego Planem ogólnym gminy Augustów, znajduje się:

- 1) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt. 34 lit. a ustawy Prawo wodne, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi $p=1\%$;
- 2) częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt. 34 lit. b ustawy Prawo wodne, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi $p=10\%$.

Planowana zabudowa lub planowane zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią nie może m.in.:

- 1) naruszać ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- 2) naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 3) stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków;
- 4) naruszać funkcjonowania infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- 5) utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań terenów zalewowych na obszarze gminy Augustów i w jej sąsiedztwie.

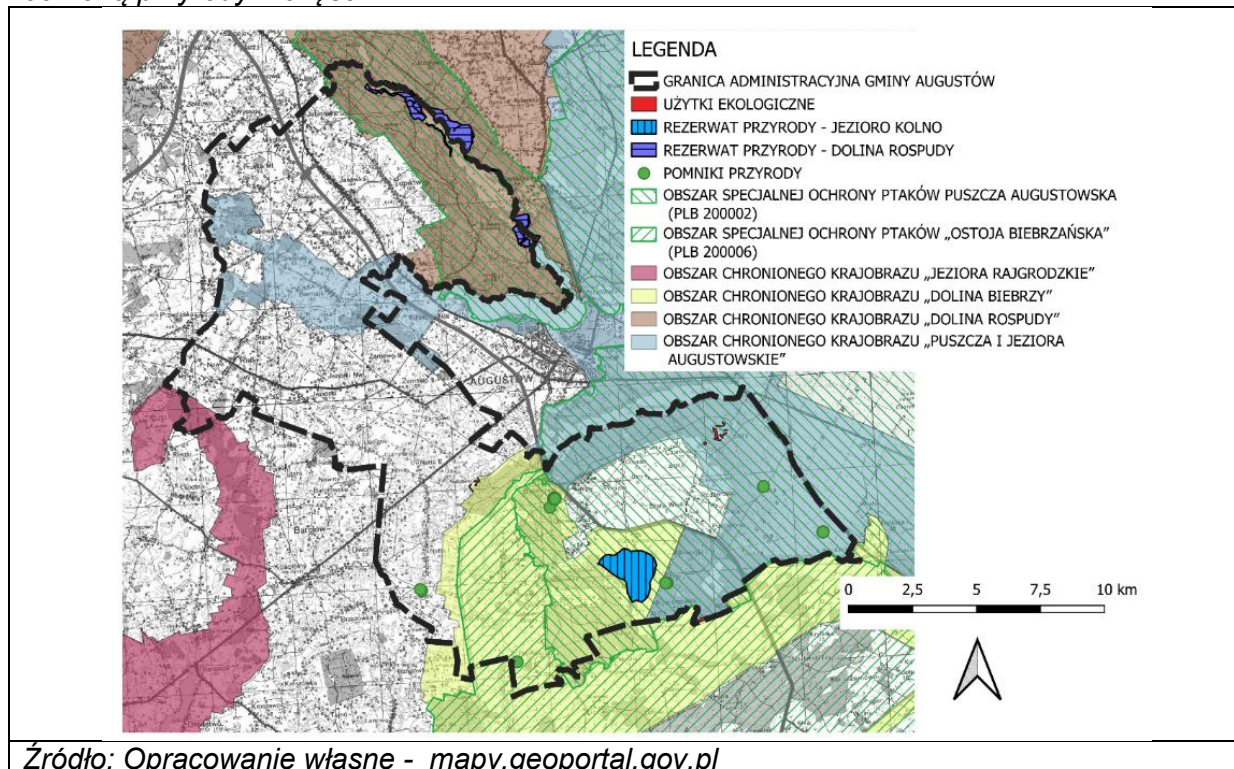
Oddziaływanie na tereny bezpośrednio sąsiadujące z obszarem objętym planem ogólnym gminy Augustów

Realizacja ustaleń planu ogólnego przyczyni się do wprowadzenia zasad porządkujących zabudowę i racjonalnego zagospodarowania terenu.

Nie prognozuje się wystąpienia nowego negatywnego oddziaływania na tereny sąsiednie w tym znajdujące się poza granicą gminy.

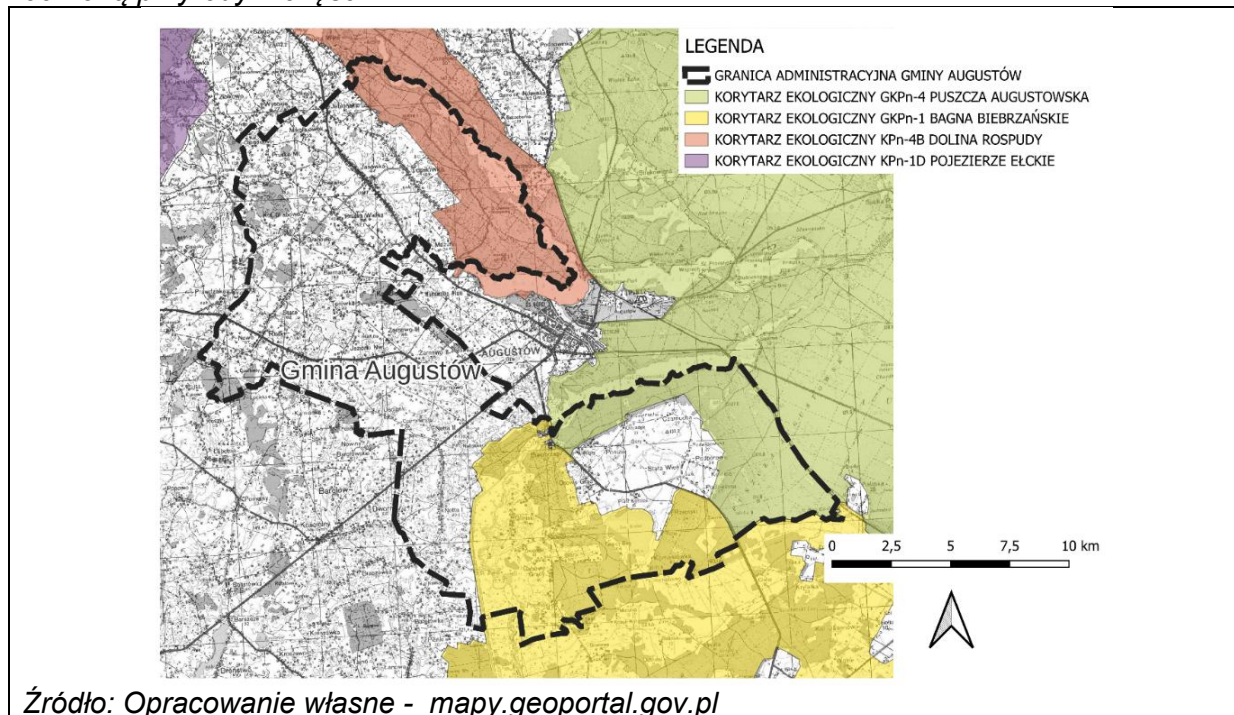
Poniższe ryciny obrazują obszar gminy Augustów na tle obszarów i obiektów objętych ochroną przyrody.

Rycina nr 47. Lokalizacja obszaru gminy Augustów na tle obszarów i obiektów objętych ochroną przyrody – część I.

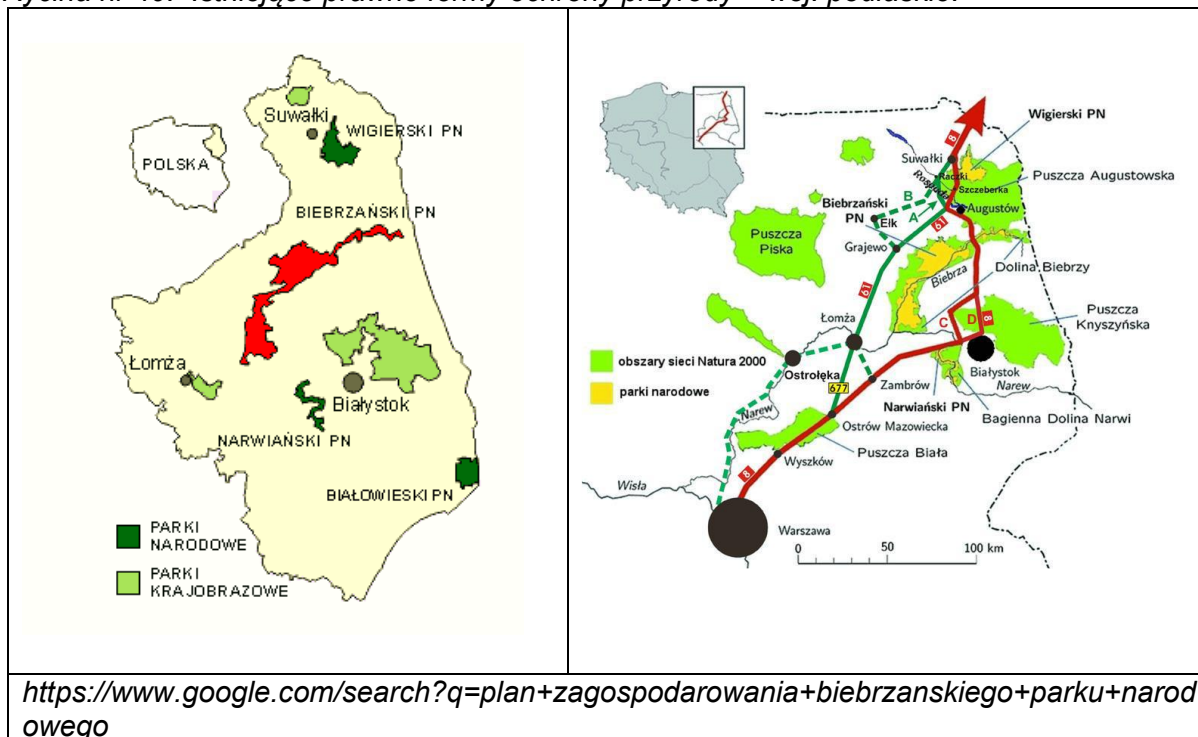
Źródło: Opracowanie własne - mapy.geoportal.gov.pl

Rycina nr 48. Lokalizacja obszaru gminy Augustów na tle obszarów i obiektów objętych ochroną przyrody – część II.

Źródło: Opracowanie własne - mapy.geoportal.gov.pl

Rycina nr 49. Istniejące prawne formy ochrony przyrody – woj. podlaskie.

Ustanowione formy ochrony środowiska przyrodniczego umożliwiają migrację gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a tym samym swobodną wymianę genów, która prowadzi do wzrostu bioróżnorodności ekosystemów w tym regionie.

Doliny cieków wraz z rozległymi terenami rolnymi, łąkowymi i leśnymi mają ogromne znaczenie nie tylko dla samej gminy, ale także dla terenów sąsiednich. Stanowią część osłony ekologicznej.

W sytuacji postępującej urbanizacji obszaru gminy Augustów istotne jest, aby zadbać o prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego, mając na względzie zapewnienie ochrony ciągłości występujących tu lokalnych i ponadlokalnych powiązań ekologicznych.

Negatywnym elementem jest przerwanie ciągłości bariery ekologicznej, która rozdzieliłaby poszczególne środowiska granicami, uniemożliwiając przemieszczanie się wielu gatunków, powodując izolację populacji i obszarów cennych przyrodniczo.

Obszar objęty planem miejscowym nie stanowi zagrożenia przerwania ciągłości bariery ekologicznej, która rozdzieliłaby poszczególne środowiska granicami.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na tereny sąsiednie na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Oddziaływanie na Obszary Chronionego Krajobrazu

Na obszarze gminy Augustów występują następujące obszary i obiekty objęte prawną ochroną:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”;
- 2) Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”;
- 3) Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie”;
- 4) Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”.

Przeanalizowano zapisy wynikające z funkcjonowania na obszarze objętym planem ogólnym w wym. obszarów chronionego krajobrazu w kontekście wprowadzenia proponowanego w analizowanym dokumencie przeznaczenia terenu. Stwierdzono, że żaden z zapisów planu ogólnego nie narusza postanowień zawartych w ustawie o ochronie przyrody i uchwałach i nie wpływa negatywnie na kondycję obszarów. W poniższej tabeli zestawiono Ocenę oddziaływań projektowanego przeznaczenia terenów na zakazy wynikające z funkcjonowania obszarów

chronionego krajobrazu. We wszystkich przypadkach stwierdzono nienaruszalność przepisów prawnych bądź stwierdzono brak zagrożenia naruszeń.

Tabela nr 15. Ocena oddziaływań projektowanego przeznaczenia terenów na zakazy wynikające z funkcjonowania obszary chronionego krajobrazu.

Zakaz:	Ocena w kontekście analizowanego dokumentu
zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;	nie narusza
likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	nie narusza
wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;	nie narusza
wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;	nie narusza
dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;	nie narusza
likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	nie narusza
lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej	nie narusza

Nie wykazano istotnego negatywnego wpływu na cele i przedmiot ochrony.

Środowisko przyrodnicze gminy Augustów podlega ciągłym przemianom w wyniku, m.in. procesów naturalnych i działalności gospodarczej człowieka.

Przemiany te spowodowane są przez procesy naturalne i zawsze nie zależą od człowieka, ale mogą być przez niego przyspieszane lub korygowane. Proces antropogenicznych zmian w środowisku jest nieunikniony. Zmiany w środowisku dotyczą niejednokrotnie ubytku zasobów naturalnych w wyniku ich marnotrawstwa, obniżenia ich jakości i dewastacji ekologicznej.

Prognozowane w planie ogólnym zmiany w funkcjonowaniu środowiska dotyczą stanu, jaki zaistnieje w wyniku wprowadzenia i realizacji propozycji planistycznych zaproponowanych w planie ogólnym.

Na obszarze gminy Augustów znajdują się następujące obszary Natura 2000:

- 1) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Augustowska (PLB 200002);
- 2) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Biebrzańska (PLB 200006);
- 3) Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (PLH200005).

Zagrożenia dla powyższych obszaru to:

- eutrofizacja wód,
- fragmentacja obszaru w wyniku budowy autostrad,
- naturalna sukcesja roślinności krzewiastej i drzewiastej.

Główne zagrożenia ptaków to:

- dla gatunków leśnych: eliminacja starych drzewostanów (dziuplaki, bielik, bocian czarny, kobuz, puchacz, orlik krzykliwy, trzmielojad, głuszczyk), prowadzenie cięć w okresie lęgowym, silna penetracja terenów leśnych, presja turystyczna;

- dla gatunków wodnych: zabudowa brzegów jezior, ruch turystyczno-wypoczynkowy, sporty wodne;
- dla gatunków łąk i krajobrazu rolniczego: zabudowa terenów rolniczych, dopłaty bezpośrednie (eliminacja mikro środowisk), melioracje, koszenie „do środka”.

Realizacja ustaleń planu ogólnego będzie miała bezpośredni lub pośredni wpływ na stan obszarów Natura 2000 w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt występujących na obszarze oraz na ich integralność.

Planowane przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny o małej skali oddziaływania na środowisko i ludzi. Nie wystąpią tutaj istotne z punktu widzenia tych obszarów zagrożenia dla wód powierzchniowych, powiązań florystycznych i faunistycznych.

Podstawowym celem sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń planu ogólnego gminy Augustów jest wskazanie potencjalnych skutków realizacji jego ustaleń na środowisko oraz życie i zdrowie mieszkańców. Ze względu na stopień ogólności sformułowań w zakresie priorytetów zawartych w dokumencie, możliwe jest dokonanie jedynie ogólnej ich oceny.

Zasadniczo można uznać, że nie ma znaczących zmian w proponowanych funkcjach w porównaniu analizowanego dokumentu z wcześniejszymi dokumentami o tej samej randze.

Podkreślić należy także, że projektowany dokument został sporządzony zgodnie z wytycznymi zawartymi w:

- ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody;
- ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Tabela nr 16. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, (neutralne).

ODDZIAŁYWANIE	ELEMENTY ŚRODOWISKA													
	NATURA 2000	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody powierzchniowe	wody podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
bezpośrednie	–	+	–	+	+	+	+	+	+	+	+	–	–	–
pośrednie	+	–	+	+	+	+	+	–	+	–	–	+	–	–
wtórne	–	+	–	+	+	–	–	–	–	–	–	–	–	–
skumulowane	–	+	–	–	–	+	+	+	+	+	+	+	–	–
krótkoterminowe	–	+	+	+	–	–	+	+	+	–	+	–	–	–
średnioterminowe	–	–	–	+	+	–	+	–	–	+	–	–	–	–
długoterminowe	+	+	+	–	–	+	+	+	+	+	+	+	–	–
stałe	+	+	–	–	–	+	–	+	+	+	+	+	–	–
chwilowe	–	+	+	+	+	–	–	+	+	–	+	+	–	–
pozytywne	–	+	–	–	+	–	–	–	–	–	–	–	+	–
negatywne	–	–	–	–	+	+	–	–	–	+	–	–	–	–

Objaśnienia:

+ oddziaływanie występuje;

– oddziaływanie nie występuje lub prawie nie występuje.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 na obszarze objętym planem ogólnym i w jego sąsiedztwie.

Tabela nr 17. Zabudowa usługowa i produkcyjna wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.

ODDZIAŁYWANIE	ELEMENTY ŚRODOWISKA													
	NATURA 2000	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody powierzchniowe	wody podziemne	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
bezpośrednie	–	+	–	+	+	+	+	+	+	+	+	–	–	–
pośrednie	+	–	+	+	+	+	+	–	+	–	–	–	–	–
wtórne	–	+	–	+	+	–	–	–	–	–	–	–	–	–
skumulowane	–	+	–	–	–	+	+	+	+	+	+	–	–	–
krótkoterminowe	–	+	+	+	–	–	+	+	+	–	+	–	–	–
średnioterminowe	–	–	–	+	+	–	+	–	–	+	–	–	–	–
długoterminowe	+	+	+	–	–	+	+	+	+	+	+	–	–	–
stałe	+	+	–	–	–	+	–	+	+	+	+	–	–	–
chwilowe	–	+	+	+	+	–	–	+	+	–	+	–	–	–
pozytywne	–	+	–	–	+	–	–	–	–	–	–	–	–	–
negatywne	–	–	–	–	+	+	–	–	–	+	–	–	–	–

Objaśnienia:

+ oddziaływanie występuje;

– oddziaływanie nie występuje lub prawie nie występuje.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 na położony w sąsiedztwie obszaru objętego planem ogólnym.

Zaś w bezpośrednim sąsiedztwie występują następujące formy ochrony przyrody: Wigierski Park Narodowy z otuliną oraz następujące rezerваты przyrody: Brzozowy Grąd, Jezioro Kalejty, Kozi Rynek, Kulke, Kuriańskie Bagno, Łempis, Mały Borek, Perkuć, Stara Ruda, Starożyn i Obszary Chronionego Krajobrazu.

Obszar specjalnej ochrony ptaków PLB 200002 – Puszcza Augustowska graniczy z obszarem specjalnej ochrony siedlisk PLH 200004 – Ostoja Wigierska oraz obszarem specjalnej ochrony ptaków i siedlisk PLC 200001 – Dolina Biebrzy. Obejmuje on kompleks leśny Puszczy Augustowskiej, leżący na pograniczu Równiny Augustowskiej i Kotliny Biebrzańskiej.

Przez obszar gminy Augustów przebiega:

- Korytarz ekologiczny GKPN-4 Puszcza Augustowska;
- Korytarz Dolina Rospudy (KPN-4B);
- Bagna Biebrzańskie - GKPN-1.

Plan ogólny gminy Augustów uwzględnia ograniczenia wynikające z przepisów prawnych, takich jak: zakaz działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki i siedliska chronione w obszarach Natura 2000. Ustalono w planie ogólnym strefy planistyczne nie naruszające zasad ochrony przyrody i są zgodne z celami środowiskowymi.

Wzajemne oddziaływanie

Poszczególne elementy środowiska, takie jak: ludzie, rzeźba terenu, budowa geologiczna, wody powierzchniowe i podziemne, pokrywa glebowa, szata roślinna, klimat lokalny, krajobraz

naturalny, zasoby naturalne i dobra materialne są ze sobą powiązane i tworzą integralną całość. Dlatego też negatywny wpływ na jeden z czynników, może przejawiać się pogorszeniem stanu całego ekosystemu. Wzajemne wzmacnianie występujących oddziaływań w danym środowisku powoduje, że łączny efekt jest większy od sumy efektów ich działania oddzielnego.

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najważniejsze są oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne i klimat akustyczny.

W oparciu o przedstawiony opis środowiska i analizę oddziaływań oraz ewentualnych zmian można stwierdzić, że przy zastosowaniu rozwiązań przedstawionych w niniejszej prognozie, nie wystąpią.

Nie zidentyfikowano znaczących negatywnych oddziaływań wzajemnych na obszarze objętym planem miejscowym i w jego sąsiedztwie.

Wnioski

Z przeprowadzonej analizy można wyciągnąć wnioski o generalnym pozytywnym wpływie realizacji planu ogólnego na stan środowiska przyrodniczego.

Przy inwestycjach negatywne oddziaływania mogą pojawiać się w przypadku: różnorodności biologicznej, zwierząt, roślin, powietrza, powierzchni ziemi, klimatu i zasobów naturalnych, dlatego też zostały uznane za minimalne ze względu na typ planowanych zmian i ich minimalną inwazyjność względem środowiska.

Są też elementy, które w przypadku zaniechania realizacji projektowanego dokumentu mogłyby być na ocenie minusowej. Nie jest to ocena zagrażająca ich spójności.

Rezygnacja z wdrażania w życie zapisów planu ogólnego byłaby dla jakości środowiska przyrodniczego i życia mieszkańców rozwiązaniem mniej korzystnym niż potencjalne oddziaływania. Plan ogólny porządkuje tereny dotychczas niezainwestowane i wprowadza ład przestrzenny. Dzięki temu uniknie się na danym obszarze degradacji chemicznej i fizycznej gleby. Uniknie się również zanieczyszczenia wód powierzchniowych. Nowo powstająca zabudowa będzie uporządkowana i powstanie w sposób kontrolowany i nierozproszony. W celu ochrony środowiska przyrodniczego zaleca się uporządkowanie terenu, wprowadzenie czystości i porządku oraz stworzenie, jak największych terenów zielonych.

Na etapie realizacji inwestycji należy eliminować ich ujemny wpływ na środowisko poprzez dobór i zastosowanie nowoczesnych, przyjaznych środowisku technologii i materiałów budowlanych. W trakcie budowy należy przestrzegać następujących zasad:

- teren budowy ograniczyć do niezbędnego minimum;
- prace ziemne prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo – wodnych;
- z powstałymi odpadami postępować zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami;
- używać materiały budowlane niegroźne dla środowiska i stosować nowoczesne technologie spełniające przepisy unijne.

Oddziaływanie środowiskowe realizacji planu ogólnego w warunkach jego wykorzystania, wynikać będzie z faktu funkcjonowania istniejącej i projektowanej zabudowy przede wszystkim z: wytwarzania odpadów komunalnych, odprowadzenia ścieków bytowych do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej oraz emisji hałasu.

Po szczegółowym przeanalizowaniu przewidywanych znaczących oddziaływań, określonych w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem ich wzajemnej zależności i ich oddziaływań należy stwierdzić, że zmian w funkcjonowaniu środowiska, stwierdzić należy, że wprowadzone zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze objętym planem ogólnym nie wpłyną bezpośrednio na przedmiot ochrony przyrody: obszar chronionego krajobrazu i obszary Natura 2000.

Czynniki, które będą oddziaływać na środowisko w wyniku zagospodarowania terenów zgodnie z ich przeznaczeniem

Skutki realizacji zapisów planu ogólnego gminy mogą być wielokierunkowe, rozłożone w czasie i o różnym nasileniu. Poniżej dokonano analizy możliwości wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Ze szczególnym naciskiem ocenia się wpływ ustaleń analizowanego dokumentu na funkcjonowanie środowiska, a więc procesy zapewniające prawidłowy obieg materii, rozwój organizmów, zachowanie bioróżnorodności i korytarzy ekologicznych. Istotnymi elementami mającymi wpływ na środowisko w obszarze gminy Augustów są strefy komunikacyjne: drogi krajowe 61, linia kolejowej oraz strefa gospodarcza. Przeznaczenie terenów pod różne formy zabudowy skutkować będzie oddziaływaniami na poszczególne elementy środowiska, m.in. na:

- 1) klimat,
- 2) jakość powietrza,
- 3) jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych,
- 4) krajobraz,
- 5) walory przyrodnicze,
- 6) tereny podmokłe,
- 7) gospodarkę odpadową,
- 8) klimat akustyczny,
- 9) tereny bezpośrednio sąsiadujące z obszarem objętym planem ogólnym,
- 10) gospodarkę wodno – ściekową,
- 11) ewentualne oddziaływania skumulowane.

W wyniku realizacji zagospodarowania terenów zgodnie z planem ogólnym na funkcjonowanie i jakość środowiska będą oddziaływać następujące czynniki:

- 1) zabudowa kubaturowa;
- 2) infrastruktura techniczna, w szczególności linie elektroenergetyczne;
- 3) hałas: mechaniczny, hałas będący efektem pracujących silników spalinowych agregatów prądotwórczych, hałas związany z ruchem drogowym generowanym przez środki transportowe;
- 4) pole elektromagnetyczne;
- 5) zanieczyszczenia emitowane do atmosfery (uciążliwości zapachowe), odpady – składowanie i wywożenie;
- 6) odpady eksploatacyjne silników oraz innych urządzeń i instalacji.

Na terenie gminy Augustów i w pobliżu znajdują się zakłady zaliczone do „potencjalnych sprawców poważnych awarii” , w związku z możliwością magazynowania w zakładzie substancji niebezpiecznych bliskiej ilości, która kwalifikuje zakład do kategorii „zakładów zwiększonego ryzyka, t.j.:

- 1) stacja regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego LNG należąca do DUON DYSTRYBUCJA Sp. z o.o. – stacja zlokalizowana w obrębie Żarnowo Pierwsze dz. nr ew. 632/1 (gmina Augustów);
- 2) stacja regazyfikacji skroplonego gazu LNG należąca do PSG Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Białymstoku – stacja zlokalizowana przy ul Składowej i Produkcyjnej w Augustowie (działka 718/28) – poza granicami gminy Augustów.

Przy lokalizowaniu obiektów usługowych, mieszkalnych i handlowych należy uwzględnić wytyczne zawarte w art. 73 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony Środowiska .Obiekty usługowe oraz mieszkalno-usługowe lokalizować w taki sposób, aby nie stanowiły one uciążliwości dla mieszkańców, w szczególności w zakresie emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza i gospodarki odpadami. Lokalizacji zakładów usługowych wiąże się z transportem – dowóz surowców, itp. co może stanowić dodatkowe źródło uciążliwości.

Prognoza oddziaływania realizacji planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska, z uwzględnieniem zależności pomiędzy tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy

Informacje ogólne

Na obszarze gminy Augustów ochronie prawnej podlegają 4 obszary objęte granicami obszaru chronionego krajobrazu. Na obszarach chronionego krajobrazu obowiązują zakazy wynikające z następujących uchwał:

- 1) uchwała Nr XII/90/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy” ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr L/471/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. z 26 czerwca 2015 roku, poz. 2118 zm. Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 29 czerwca 2018 r., poz. 2909);
- 2) uchwała Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 roku w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie” ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr L/467/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2018 r. i sprostowaniem przyjętym Uchwałą Nr LI/486/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 10 września 2018 r. (Dz. Urz. z 26 czerwca 2015 roku, poz. 2117 zm. Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 29 czerwca 2018 r., poz. 2905 i z dnia 17 września 2018 r., poz. 3723);
- 3) uchwała Nr XII/9/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 roku w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Rajgrodzkie” ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr L/470/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 25 czerwca 2021 r. (Dz. Urz. z 26 czerwca 2015 roku, poz. 2119, zm. Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 29 czerwca 2018 r., poz. 2908);
- 4) uchwała Nr XII/93/15 Sejmiku Województwa 22 czerwca 2015 roku w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy” ze zmianą przyjętą Uchwałą Nr IV/24/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. z 26 czerwca 2015 roku, poz. 2121, zm. Dz. Urz. Województwa Podlaskiego z dnia 28 grudnia 2018 r., poz. 5415).

Na obszarze gminy Augustów w 1960 roku utworzono rezerwat faunistyczny Jezioro Kolno w oparciu o Zarządzenie MLI PD z 01.02.1960 (M.P. Nr 29, poz. 137). Zadania ochronne ustalono w Rozporządzeniu Nr 17/03 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 lipca 2003 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Jezioro Kolno” (Dz.U. Woj. Podlaskiego Nr 76, poz. 1512 z dnia 23.07.2003 r.). Rezerwat posiada powierzchnię ok. 269,26 ha i stanowi obszar określony w ewidencji gruntów jako wody płynące. Grunty rezerwatu stanowią własność Skarbu Państwa. Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych łabędzia głuchego (*Cygnus olor*). Jezioro Kolno jest polodowcowym jeziorem wytopiskowym moreny dennej, ma formę lekko wklęsłą o łagodnych i bagnistych brzegach.

Na obszarze gminy Augustów ochroną prawną w formie pomnika przyrody objęto pojedyncze drzewa lub grup drzew. Zlokalizowane one są na terenie Nadleśnictwie Augustów.

Jednym z najważniejszych celów ochrony przyrody stojących przed krajami Unii Europejskiej jest ochrona różnorodności biologicznej, poprzez zachowanie naturalnych siedlisk oraz dzikich gatunków flory i fauny. W celu osiągnięcia tego celu utworzono spójną Europejską Sieć Ekologiczną, tzw. Natura 2000. Dotyczy ona zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrodniczymi oraz ich stałym monitoringiem. Podstawę prawną ochrony europejskiej flory i fauny stanowią:

- Dyrektywa Rady 79/409/EEC z 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków - dyrektywa ptasia;
- Dyrektywa Rady 92/43/EEC z 1992 roku w sprawie ochrony naturalnych siedlisk i dzikiej flory i fauny – dyrektywa siedliskowa.

Dla obszarów Natura 2000 sporządza się projekt zadań ochronnych na 10 lat.

Na obszarze gminy Augustów występują obszary chronione wchodzące w skład europejskich systemów przyrodniczych – Natura 2000, ustanowione na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz wskazane do objęcia ochroną planistyczną:

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Puszcza Augustowska (PLB 200002);
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Ostoja Biebrzańska (PLB 200006);
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (PLH200005).

W w.wym. obszarach zabrania się z zastrzeżeniem art. 34 ustawy o ochronie przyrody podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

Ochrona użytków ekologicznych dotyczy zachowania w naturalnym stanie śródleśnych torfowisk niskich ze zbiorowiskami roślinnymi, torfowisk z łozowiskami, torfowisk niskich i ich zbiorowisk roślinnych. Gospodarowanie przestrzenią na terenie użytków ekologicznych odbywać się będzie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Zakazy jak dla pomników przyrody. W rejestrze użytków ekologicznych na terenie województwa podlaskiego RDOŚ wg stanu na dzień 31.10.2012 roku na terenie gminy Augustów znajdowało się 10 użytków bagiennych (ekosystem bagiennoy) o powierzchni 21,70 ha.

Gospodarowanie przestrzenią na terenie użytków ekologicznych odbywać się będzie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody.

W Rejestrze stref ochrony gatunkowej na terenie województwa podlaskiego: dane RDOŚ w Białymstoku – data publikacji: 12.10.2012 roku w Nadleśnictwie Augustów występuje: orlik krzykliwy, bielik, bocian czarny, głuszec, kania ruda, granicznik płucnik.

Przez obszar gminy Augustów przebiega:

- Korytarz ekologiczny GKPN-4 Puszcza Augustowska;
 - Korytarz ekologiczny GKPN-1 Dolina Biebrzy;
- lokalne korytarze ekologiczne.

Korytarz ekologiczny GKPN-1 Dolina Biebrzy - Obszar węzłowy

Obok głównych, międzynarodowych szlaków migracji zwierząt wyróżnia się również korytarze niższej rangi – regionalnej, tj. korytarz Dolina Biebrzy (GKPN-1). Korytarze regionalne pełnią ważną rolę w zachowaniu różnorodności biologicznej w całej Polsce, a w szczególności regionu Podlasia, zapewniając powiązania obszarów węzłowych sieci ekologicznej województwa kraju.

W granicach planu miejscowego nie występują: tereny uzdrowiskowe, tereny górnicze, a także obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary osuwania się mas ziemnych.

Wnioski

Po szczegółowym przeanalizowaniu przewidywanych znaczących oddziaływań, określonych w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem ich wzajemnej zależności i ich oddziaływań należy stwierdzić, że zmiany w funkcjonowaniu środowiska, w zakresie wpływu na obszary prawnie chronione nie wpłyną bezpośrednio na przedmiot ochrony przyrody.

Przestrzegając zapisów planu ogólnego nie powinny nastąpić znaczące zmiany w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego obszaru. Występowanie kolizji z celami ochrony powinno być minimalizowane. Projekt planu ogólnego zakłada rygorystyczne ustalenia w sposobie zagospodarowania terenu i ograniczenia w ich użytkowaniu, mające na celu kształtowanie zamierzonego zagospodarowania w sposób planowy i racjonalny z punktu widzenia zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

XI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W trakcie prac planistycznych nad Planem ogólnym gminy Augustów przeanalizowano zasadność wyznaczenia poszczególnych stref planistycznych oraz zasadność przyjęcia konkretnych wskaźników zagospodarowania terenu, takich jak: maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

W planie ogólnym uwzględniono zagadnienia mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych wpływów na środowisko bądź ludzi.

Zapisy planu ogólnego ze względu na duży stopień ogólnikowości zostaną ponownie przeanalizowane i uszczegółowione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W planie ogólnym zostały uwzględnione wymogi z zakresu ochrony środowiska określone w obowiązujących przepisach prawa. Plan ogólny pozostaje w zgodzie z treścią zawartą w Opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby Planu ogólnego gminy Augustów. Zatem realizacja zapisów planu ogólnego, przy uwzględnieniu szczegółowych ustaleń na dalszych etapach procesów planistycznych, nie powinna prowadzić do istotnego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, zwłaszcza na obszarach objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Realizacja projektowanej zabudowy w poszczególnych strefach planistycznych wymagać może rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Ustalono dostosowanie zabudowy i innych elementów zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i krajobrazowych poprzez obowiązek harmonijnego wkomponowania zabudowy w otaczający krajobraz wiejski z uwzględnieniem położenia i ekspozycji oraz wprowadzanie architektury kontynuującej tradycje budowlane regionu pod względem gabarytów, ukształtowania bryły i materiałów.

Tabela nr 18. Rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko w wyznaczonych strefach planistycznych.

Nazwa strefy planistycznej	Działania minimalizujące
SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną; SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy: – na obszarach zabudowy mieszkaniowej wprowadzenie dodatkowych profili funkcjonalnych, podstawowych usług służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców celem zminimalizowania transportochłonności, redukcji emisji CO₂; – wprowadzanie zieleni w systemie korytarzowym, gatunków rodzimych, – zachowanie obniżeń terenowych i okresowych zbiorników wodnych dla poprawy klimatu i zamieszkania,

	– strefowania zabudowy poprzez ograniczenie intensywności i wysokości obszarów położonych wzdłuż korytarzy ekologicznych,
SU – strefa usługowa SP – strefa gospodarcza	– określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego minimalnej powierzchni biologicznie czynnej z wymogiem wprowadzania infrastruktury „błękitno – zielonej” w obszarach parkingów i dróg dojazdowych i wewnętrznych, – promowanie powierzchni biologicznie czynnej ze zrównoważoną gospodarką wodami opadowymi, m.in.: zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe, skrzynki rozsączające, zielone dachy.
SI – strefa infrastruktury SK – strefa komunikacyjna	– określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w celu zabezpieczenia przed hałasem poprzez m.in.: wprowadzanie zieleni izolacyjnej.
SC – strefa cmentarzy SN – strefa zieleni i rekreacji SO – strefa otwarta	– ochrona starodrzewia, – ochrona pomników przyrody, – wprowadzanie /stosowanie wysokich standardów urządzania zieleni rekreacyjnej, – wyznaczanie ścieżek pieszych i rowerowych celem eliminacji przypadkowej penetracji terenów otwartych i płoszenia ptactwa i zwierzyny.

Analiza wpływu zapisów Planu ogólnego gminy Augustów na obszary Natura 2000 zawiera rozwiązania, które mają na celu przede wszystkim zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Plan ogólny gminy Augustów wprowadza strefy planistyczne ze ściśle określonymi profilami funkcjonalnymi jako wytyczne dla sporządzających miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, określające dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian w przeznaczeniu terenów. Rozwiązania zawarte w planie ogólnym wynikają z uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych obszaru i uwzględniają normy oraz zasady ochrony środowiska, w tym bioróżnorodności krajobrazu.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, pod pojęciem kompensacji przyrodniczej rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych.

Jak wynika z art. 75 ust. 3 tej ustawy, naprawienia wyrządzonych szkód, a w szczególności kompensacji przyrodniczej należy dokonywać wówczas, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa.

Plan ogólny nie zawiera rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż przyjęte strefy planistyczne nie spowodują utraty zasobów przyrodniczych (elementów środowiska przyrodniczego), lecz jedynie mogą wpłynąć na te elementy, w określony sposób modyfikując je.

Zasadnicze znaczenie dla zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań spowodowanych realizacją planu ogólnego mają ustalenia określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące przyjętych rozwiązań w zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej z uwzględnieniem uwarunkowań środowiska i infrastruktury w obszarze gminy.

Etap inwestycyjny

Dla ograniczenia przekształceń środowiska na etapie budowy kontroli powinny podlegać:

- 1) wpływ prac budowlanych na warunki gruntowo-wodne (ewentualne naruszenie poziomów wodonośnych),
- 2) zasięg przestrzenny „placów budowy”,
- 3) skuteczność ochrony zadrzewień i zakrzaczeń,
- 4) sprzątnięcie i rekultywacja zniszczonego w procesie budowlanym terenu.

Poza wym. powyżej należy zwrócić szczególną uwagę na:

- 1) maksymalne skrócenie czasu trwania prac budowlanych,
- 2) poza parkingami i drogami dojazdowymi stosowanie nawierzchni umożliwiających swobodną infiltrację wody (powierzchnie ażurowe).

Podstawowy zakres prac przy realizacji inwestycji będzie obejmował:

- 1) prace geodezyjne związane z lokalizacją nowych obiektów,
- 2) wykopy pod wykonanie fundamentów lub płyt fundamentowych,
- 3) fundamentowanie – mieszanki betonowe niezbędne do budowy dostarczane będą z zewnętrznej wytwórni betonu,
- 4) wykopy pod place technologiczne wraz z budową instalacji,
- 5) wykonanie placów,
- 6) ustawienie pojemników, kontenerów,
- 7) wykonanie przyłączy,
- 8) wykonanie nasadzeń drzew i krzewów,
- 9) wykonanie pozostałych elementów zagospodarowania terenu.

Przewidywane do zastosowania działania mające na celu minimalizację oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko to rozwiązania:

- 1) techniczne,
- 2) technologiczne,
- 3) organizacyjne.

Działania te mają za zadanie w maksymalnym stopniu ograniczyć uciążliwość projektowanego przedsięwzięcia na otoczenie.

W trakcie realizacji przedsięwzięcia wystąpią emisje, które będą niwelowane zastosowaniem konkretnych rozwiązań chroniących zarówno środowisko oraz życie i zdrowie ludzi. W czasie realizacji inwestycji mogą wystąpić typowe uciążliwości związane z placami budowy - małej wielkości:

- 1) zwiększony poziom hałasu (praca maszyn budowlanych, transport),
- 2) nieorganizowane emisje zanieczyszczeń do powietrza związane z pracą silników maszyn budowlanych oraz transportu.

Ze względu na skalę inwestycji, realizacja zaplanowanych inwestycji nie będzie miała istotnego wpływu na pozostałe elementy środowiska takie jak: klimat, zdrowie ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Roboty prowadzone będą na ograniczonym terenie.

Teren prac będzie zabezpieczony przed dostępem osób trzecich (ogrodzenie, zakaz wstępu na teren budowy osobom postronnym). Wykonawca będzie zobowiązany do ochrony przed uszkodzeniem lub zniszczeniem własności publicznej i prywatnej.

Etap funkcjonowania

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, która została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r., była ratyfikowana przez Polskę w dniu 27 września 2004 r., weszła w życie 1 stycznia 2005 r. - pod pojęciem ochrony krajobrazu rozumie się „działania na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych”. Zgodnie z tym zapisem należy dążyć do tego, aby prace związane z budową zaplanowanych w planie inwestycji doprowadziły do powstania terenu, który możliwie jak najlepiej będzie wkomponowywać się do charakterystycznych cech otaczającego krajobrazu.

Po zrealizowaniu planowanych inwestycji, poza stałą kontrolą stanu technicznego planowanych obiektów, wskazany jest monitoring:

- 1) systemów unieszkodliwiania zanieczyszczonych wód opadowych,
- 2) skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami stałymi,
- 3) obecności i postępowania z ewentualnymi substancjami niebezpiecznymi, stwarzającymi zagrożenie poważnymi awariami (w rozumieniu ustawy „Prawo ochrony środowiska”),
- 4) wielkości zanieczyszczeń powietrza, poziomu dźwięku i promieniowania elektromagnetycznego na granicy własności poszczególnych terenów objętych inwestycjami,
- 5) skuteczności zastosowanych środków technicznych zabezpieczających zabudowę mieszkaniową przed ewentualnym szkodliwym oddziaływaniem wynikającym z prowadzonej działalności gospodarczej (w planie ogólnym dopuszczono usługi).

Poza powyższym zaleca się wykonanie następujących działań:

- 1) zdjęcie aktywnej biologicznie warstwy gleby w miejscach wykopów budowlanych i wykorzystanie jej do kształtowania terenów zieleni towarzyszącej nowej zabudowie,
- 2) ochrona nieużytkowej zieleni drzewiastej i krzewiastej,
- 3) wprowadzenie wielowarstwowej i wielogatunkowej zieleni o funkcji izolacyjno - krajobrazowej, towarzyszącej obiektom kubaturowym (na terenach biologicznie czynnych) oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych (szpalery drzew przyulicznych),
- 4) tworzenie sieci połączeń ekologicznych z wykorzystaniem istniejących jej elementów - cieków, kompleksów leśnych, zadrzewień i zakrzaczeń,
- 5) kształtowanie zieleni z zastosowaniem gatunków przystosowanych do warunków przyrodniczych obszaru planu oraz odpornych na zanieczyszczenia komunikacyjne (w pasach drogowych projektowanych ulic),
- 6) pozostawienie jak największego terenu przyrodniczo aktywnego,
- 7) likwidacja zagrożeń środowiska powodowanych przez nielegalne składowanie odpadów,
- 8) prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów,
- 9) zapewnienie gospodarki wodami opadowymi w sposób wykluczający powstanie erozji gruntu (na terenach, na których plan dopuszcza ich odprowadzanie do gruntu),
- 10) w celu przeciwdziałania erozji - utrzymywanie zwartej pokrywy roślinnej, stabilizującej powierzchnię gruntu na terenach nie utwardzonych oraz odprowadzanie wszystkich wód opadowych (z terenów utwardzonych i dachów budynków), w celu ograniczenia spływu powierzchniowego wód i związanych z tym procesów erozyjnych,
- 11) ze względów krajobrazowych – dostosowanie planowanej zabudowy do stylu regionalnego, stworzenie zespołu zabudowy interesującego architektonicznie, o wysokim standardzie,
- 12) usytuowanie obiektów służących do oczyszczania i odprowadzania ścieków w odpowiedniej odległości od budynków mieszkalnych, zastosowanie technik ograniczających ich uciążliwość (np. aerosanitarną - odory) oraz estetyzacja zielenią, bezwzględne przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych.

Kontrola stanu realizacji planów dotyczących gospodarki wodnej, ustalonych na podstawie ustawy Prawo wodne wykonywana jest przez Wody Polskie. W wypadku wystąpienia nieprawidłowości organ kontrolujący wydaje kontrolowanemu zarządzenie pokontrolne lub kieruje sprawę do właściwego organu celem wszczęcia postępowania administracyjnego. Wykładnią skuteczności realizacji działań zawartych w planie jest poprawiający się stan wód, który może zostać stwierdzony w wyniku monitoringu wód.

Częstotliwość musi wynikać z aktualnych przepisów prawnych.

W planie ogólnym nie przewiduje się działań kompensujących straty poniesione w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego. Ich realizacja w wystarczający sposób zrekompensuje ewentualne straty poniesione w środowisku.

XII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym zawarte w planie ogólnym nie są znaczące w porównaniu do aktualnego zagospodarowania obszaru gminy. Nowe tereny dopuszczające możliwość zabudowy zostały wyznaczone z zachowaniem zrównoważonego rozwoju. Wyznaczenie w planie ogólnym stref planistycznych wpłynie na obszary sąsiadujące, co w efekcie może mieć wpływ na środowisko przyrodnicze. Zawarte w planie ogólnym rozwiązania zostały zaplanowane z uwzględnieniem minimalizacji negatywnych oddziaływań. Na etapie przygotowywania planu ogólnego były szczegółowo rozpatrywane alternatywne warianty rozwiązań, uwzględniające analizę wniosków dot. zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Jako alternatywę dla przedstawionych rozwiązań zaproponować można ewentualnie rezygnację z projektowanych stref wielofunkcyjnych oraz innych dopuszczających zabudowę. Jednakże z uwagi na uwarunkowania możliwe do wykorzystania rozwoju społeczno - gospodarczego gminy i jej turystyczny charakter, byłoby to ekonomicznie nieuzasadnione.

Projekt planu ogólnego opiera się na dotychczasowych kierunkach rozwoju zawartych w „Strategia Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” - uchwała nr XLVII/434/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” oraz obowiązujących planach miejscowych. Ostatecznie przyjęte rozwiązanie zostało uznane za optymalne.

Plan ogólny uwzględnia zarówno postulaty władz gminy, instytucji, jak i mieszkańców, proponując kompleksowe i zrównoważone podejście do rozwoju przestrzennego.

Prognoza została sporządzona równoległe z projektem planu ogólnego i w trakcie jej sporządzania eliminowano rozwiązania niekorzystne lub mniej korzystne dla środowiska i ludzi oraz dokonano wyboru rozwiązań najkorzystniejszych.

Prognoza nie przewiduje rozwiązań alternatywnych zastępujących rozwiązania zawarte w projekcie planu ogólnego.

W trakcie sporządzania planu ogólnego nie napotkano trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

XIII. LITERATURA

Przy sporządzaniu Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń Projektu planu ogólnego gminy Augustów wykorzystano dane zgromadzone podczas wizji terenowych oraz analizy następujących dokumentów i opracowań:

- 1) Konwencja Ramsarska – układ międzynarodowy dotyczący ochrony przyrody, podpisany w lutym 1971 r.;
- 2) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.;
- 3) Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (zaktualizowana Uchwałą nr 193 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji "Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030", M.P. 2023 poz. 1214);
- 4) Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 29 października 2014 r.;
- 5) Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U.UE.L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej;

- 6) Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne;
- 7) Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE z 2001 r., L 197/30), Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska;
- 8) Dyrektywa 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. (Dz. Urz. WE z 2003 r., L 41/26) w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska;
- 9) Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE z 2003 r., L 156/17);
- 10) Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 roku ratyfikowana przez Polskę w roku 1996 oraz protokół z Kioto z 11 grudnia 1997 roku do tej konwencji ratyfikowany przez Polskę w 2002 roku;
- 11) Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego – VI Program Działań na Rzecz Środowiska;
- 12) Polityka energetyczna Polski do 2040 r. zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 2 lutego 2021 r.;
- 13) Krajowy Plan na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030 przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.;
- 14) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły;
- 15) Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych;
- 16) Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy;
- 17) Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014;
- 18) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK 2030);
- 19) Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 przyjęta uchwałą Nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r.;
- 20) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego zmieniony uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270);
- 21) Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej przyjęty uchwałą nr XXXIV/414/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20.12.2013 r. Jego aktualizację przyjęło Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XIX/236/19 z dnia 8 czerwca 2020 r. Kolejnej zmiany dokonano uchwałą nr XLIV/611/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- 22) Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 r. przyjęty uchwałą Nr XXXVI/474/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. przez Sejmik Województwa Podlaskiego;
- 23) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Augustowskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- 24) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Augustów przyjętego uchwałą nr XIII/100/2016 Rady Gminy Augustów z dnia 30 czerwca 2016 r., ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr XLI/385/2023 Rady Gminy Augustów z dnia 27 września 2023 r.;
- 25) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Augustów na lata 2022 – 2025 z perspektywą na lata 2026 – 2029 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;

- 26) „Strategia Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030” - uchwała nr XLVII/434/2024 Rady Gminy Augustów z dnia 26 marca 2024r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Augustów na lata 2023-2030”;
- 27) Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Augustów wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko;
- 28) Plan zagospodarowania przestrzennego gminy Augustów – tereny zabudowy zagrodowej części wsi BIAŁOBRZEGL;
- 29) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego części terenów gminy Augustów, położonych w ciągu projektowanej drogi nr S19;
- 30) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Augustów w odniesieniu do działek nr ew.232/1 i 232/2 wraz z przyległym fragmentem drogi wojewódzkiej nr 664 w obrębie wsi JANÓWKA;
- 31) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego pn. „Specjalna Strefa Ekonomiczna w gminie Augustów”;
- 32) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego części wsi Kolnica w gminie Augustów;
- 33) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Czarnucha I w gminie Augustów;
- 34) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy produkcyjno – usługowej we wsi Kolnica w gminie Augustów;
- 35) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Mazurki i Janówka w Gminie Augustów;
- 36) Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Janówka w Gminie Augustów;
- 37) Dane statystyczne z Urzędu Statystycznego w Białymstoku;
- 38) Gminna Ewidencja Zabytków sporządzona w 2011 roku przez Wójta Gminy Augustów;
- 39) Rada Programowo – Naukowa Porozumienia ZPP – Założenia polityki regionalnej Obszaru Funkcjonalnego „ Zielone Płuca Polski” – czerwiec 1994 r.;
- 40) Ekspertyza techniczna Nr 114/S1/TUP sporządzona przez Zarząd Główny Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa Zespół rzeczoznawców Budowlanych na zlecenie Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego w Suwałkach;
- 41) Program Ochrony Przyrody Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Augustów na okres 01.01.2015 – 31.12.2024;
- 42) Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA – praca zbiorowa pod redakcją naukową dr Anny Liro;
- 43) M. Ambrosiewicz, J. Mackiewicz – „Ochrona zabytkowego krajobrazu kulturowego woj. suwalskiego – Suwałki, 1997 r.;
- 44) Mapa topograficzna gminy Augustów w skali 1 : 25 000;
- 45) Mapy ewidencyjne wsi w skali 1: 5 000;
- 46) Mapa przeglądowa funkcji lasów oraz urządzeń i obiektów rekreacyjnych Nadleśnictw Białobrzegi i Szczebra;
- 47) Informacje Urzędu Gminy Augustów;
- 48) Analiza wniosków do projektu planu ogólnego;
- 49) Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa podlaskiego;
- 50) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2004 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 178 poz. 1841 + załącznik);
- 51) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 roku, Nr 229, poz. 2313, ze zm.);
- 52) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 roku, Nr 179, poz. 1275;
- 53) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 54) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

- 55) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
- 56) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 57) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 58) ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne;
- 59) ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- 60) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- 61) ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- 62) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U 92 z 3.09.2001, poz. 1029);
- 63) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. Nr 220, poz. 2237);
- 64) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie określenia gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1764);
- 65) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie określenia gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765);
- 66) Sieć Natura 2000 – 2004, Ministerstwo Środowiska;
- 67) Stan czystości rzek woj. podlaskiego w 2004, 2005, WIOŚ w Białymstoku,
- 68) Informacje i Komunikaty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Strony internetowe

- 1) geoserwis.gdos.gov.pl
 - 2) geoportal.kzgw.gov.pl
 - 3) bdl.lasy.gov.pl/portal
 - 4) bdl.stat.gov.pl
 - 5) imgw.pl
 - 6) www.kzgw.gov.pl
 - 7) <https://administracja.mac.gov.pl>
 - 8) Kondracki J., „Geografia regionalna Polski”, PWN, 2002 r.
 - 9) <https://www.google.com/search?q=plan+zagospodarowania+biebrzanskiego+parku+narodowego>
- i inne.

OŚWIADCZENIE AUTORA, A W PRZYPADKU GDY WYKONAWCĄ PROGNOZY JEST ZESPÓŁ AUTORÓW – KIERUJĄCEGO TYM ZESPOŁEM, O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2, STANOWIĄCE ZAŁĄCZNIK DO PROGNOZY ORAZ DATA SPORZĄDZENIA PROGNOZY, IMIĘ, NAZWISKO I PODPIS AUTORA, A W PRZYPADKU GDY WYKONAWCĄ PROGNOZY JEST ZESPÓŁ AUTORÓW – IMIĘ, NAZWISKO I PODPIS KIERUJĄCEGO TYM ZESPOŁEM ORAZ IMIONA, NAZWISKA I PODPISY CZŁONKÓW ZESPOŁU AUTORÓW

Warszawa, 10 czerwca 2026 r.

OŚWIADCZENIE

dot. Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu ogólnego gminy Augustów

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 19 a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940), w związku z art. 74 a ust. 2 pkt 2 ww. ustawy oświadczam, że ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia pierwszego stopnia uzupełnione studiami podyplomowymi i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

inż. Wanda Grygo – współautor

Warszawa, 10 czerwca 2026 r.

OŚWIADCZENIE

dot. Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu ogólnego gminy Augustów

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 19 a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940), w związku z art. 74 a ust. 2 pkt 2 ww. ustawy oświadczam, że ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia drugiego stopnia uzupełnione studiami podyplomowymi i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Justyna Justyna - Grygo – współautor

WYKAZ RYCIN I TABELI

Nr ryciny	Nazwa ryciny	Str.
1.	Obszary wrażliwe na zmiany klimatu w Polsce	12
2.	Wyrys z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego.	20
3.	Gmina Augustów na tle gmin Powiatu Augustowskiego	30
4.	Położenie Gminy Augustów na tle regionów fizycznogeograficznych	32
5.	Obszary chronione	33
6.	Mapa głównych dróg w pow. augustowskim i mapa kolei w pow. augustowskim	34
7.	Mapa dróg powiatowych	35
8.	Sieć kolejowa	36
9.	Linia radiowa TRCN Suwałki / Krzemieniucha – SLR Kamień.	37
10.	Lokalizacja stacji bazowych sieci komórkowych oraz sieci szerokopasmowej polski wschodniej na obszarze gminy Augustów	38
11.	Mapa powierzchni ograniczających zabudowę dla Lotniczych Urzędzeń Naziemnych.	38
12.	Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”	40
13.	Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”	41
14.	Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy”	42
15.	Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Rajgrodzkiego”	43
16.	Rezerwat przyrody – jezioro Kolno	44
17.	Położenie obszarów NATURA 2000 (obszary ptasie na obszarze gminy Augustów	49
18.	Położenie obszarów NATURA 2000 (obszary siedliskowe) na obszarze gminy Augustów	55
19.	Mapa obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska” (PLH200005)	57
20.	Wyrys z Planu Zagospodarowania przestrzennego Województwa Podlaskiego – korytarze ekologiczne	62
21.	Powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem – korytarze ekologiczne	62
22.	Przebieg korytarza ekologicznego GKPn-4A Puszcza Augustowska – Puszcza Romincka i obszary chronionego krajobrazu	63
23.	Podatność gleb obszaru gminy Augustów na suszę	67
24.	Gleby w Polsce	67
25.	Krajobraz	68
26.	Rodzaje gleb	69
27.	Miejsca występowania złóż, terenów górniczych i obszarów górniczych w gminie Augustów	70
28.	Powierzchniowe utwory geologiczne w gminy Augustów i sąsiedztwie	71
29.	Lokalizacja gminy Augustów w obszarze zlewni JCWP oraz na tle JCWPD I GZWP.	73
30.	Sieć hydrologiczna – mapa poglądowa	74
31.	Zlewnia rzeki Rospudy	76
32.	Lokalizacja JCWPD nr 32	77
33.	Mapa głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce	79
34.	GZWP nr 217 „Pradolina rzeki Biebrzy	79
35.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary możliwych podtopień na obszarze Gminy Augustów	80
36.	Średnia temperatura roczna na terenie Polski	83
37.	Suma opadów	83
38.	Przestrzenny rozkład miesięcznej sumy opadów we wrześniu 2024 r. oraz przestrzenny rozkład anomalii sumy opadów w stosunku do normy (tj. średniej miesięcznej wartości wieloletniej elementu w okresie 1991-2020).	84
39.	Usłonecznienie	84
40.	Mapa potencjalnej roślinności naturalnej Polski Matuszkiewicza i Wolskiego	86

41.	Gmina Augustów na tle wydzieleni leśnych PGL Lasy Państwowe.	89
42.	Zasięg Nadleśnictwa Augustów i Szczebra	90
43.	Lasy	91
44.	Obszary chronione wraz korytarzami ekologicznymi.	94
45.	Dziedzictwo kulturowe na obszarze gminy Augustów	109
46.	Strefa Kanału Augustowskiego	109
47.	Lokalizacja obszaru gminy Augustów na tle obszarów i obiektów objętych ochroną przyrody – część I	111
48.	Lokalizacja obszaru gminy Augustów na tle obszarów i obiektów objętych ochroną przyrody – część II	111
49.	Istniejące prawne formy ochrony przyrody – woj. podlaskie	112
Nr tabeli	Nazwa tabeli	Str.
1.	Wykaz dróg powiatowych	34
2.	Wykaz dróg gminnych	35
3.	Wyciąg z Rejestru rezerwatów przyrody województwa podlaskiego - Jezioro Kolno.	45
4.	Wykaz pomników przyrody	45
5.	Obszar „Puszcza Augustowska”	49
6.	Obszar „Ostoja Biebrzańska”	51
7.	Projektowany specjalny obszar Natura 2000 „Ostoja Augustowska”	55
8.	Wykaz użytków ekologicznych	59
9.	Strefy ochrony gatunkowej na terenie województwa podlaskiego	60
10.	Grunty klasy III w gminie Augustów	66
11.	Charakterystyka gleb	68
12.	Zestawienie złóż kopalin występujących na terenie gminy Augustów	70
13.	Parametry jakościowe charakteryzujące złożę borowiny „Kolnica”	72
14.	Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Augustów	73
15.	Ocena oddziaływań projektowanego przeznaczenia terenów na zakazy wynikające z funkcjonowania obszary chronionego krajobrazu	113
16.	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, (neutralne)	114
17.	Zabudowa usługowa i produkcyjna wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą.	115
18.	Rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko w wyznaczonych strefach planistycznych	120